

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Κ. ΓΕΩΡΓΑΛΑ

Οί Ρίζες α΄

ΙΝΔΟΕΥΡΩΠΑΙΟΙ

Ἡ ΑΙΓΑΙΟΙ;

Μή-συμβατική ιστορία Α΄

ΠΕΛΑΣΓΟΣ

*Στήμνήμη του πατέρα μου
Κωνσταντίνου, του Αιγυπτιώτη Έλληνα
Αιγαίου (Δωδεκανησίου) που 17
χρονών έφυγε από το Κάιρο καί
πολέμησε εθελοντής στη Μ. Ασία,
ζωντανή απόδειξις της αδιάσπαστης
συνέχειας του ένιαίου Ελληνισμού.*

Η ΜΗ ΣΥΜΒΑΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

*« Η αληθινή Ιστορία δεν είναι αυτή
πού μας διδάσκουν» Ρενέ
Γκρουσσέ*

1. Τά γεγονότα από μόνα τους δεν αποτελούν Ιστορία. Αυτά συμβαίνουν και χάνονται. Ιστορία συνιστούν όσα άπ' αυτά, μένουν. Και μένουν εκείνα πού κάποιοι επιλέγουν, παρουσιάζουν και νοημα-τοδοτούν.
2. Οί κρατούντες ελέγχουν την διαδικασία επιλογής, παρουσιάσεως και νοηματοδοτήσεως των γεγονότων. Γι' αυτό ή «αδέκαστη Ιστορία», δεν υπάρχει. Είναι μύθος παραπλανητικός. Ή υπαρκτή Ιστορία είναι αυτή πού θέλει τό Κατεστημένο. Ή συμβατική.
3. Ή αληθινή Ιστορία είναι θαμμένη κάτω από την συμβατική. Εκεί επικρατεί τό βαθύτερο σκότος. Τό συναπαρτίζουν:

α) Οί περιορισμένες δυνατότητες της ανθρωπίνου φύσεως στην προσπάθεια της ν' απόκτηση συνολική εποπτεία αιτίων - γεγονότων αποτελεσμάτων. Ό υποκειμενισμός και ή τάσις πρός σχηματο-ποίηση αλλοιώνουν την εικόνα των όσων συνέβησαν.

β) Τά όρια πού θέτει ό χρόνος. Κρίνουμε «έκ των υστέρων»,όποτε «ό επιτυχών δεδικαίωται». Καί κρίνουμε κατά τις αντιλήψεις μας, όχι μ' εκείνες τού και των τότε.

γ) Τό κρατούν σύστημα σκέψεως μέ τό οποίο τείνουν νά συμβιβασθούν οί συγγράφοντες.

δ) Οἱ προφάνειες πού συγκαλύπτουν τὸ βάθος. Αὐτές παρασύρουν, παγιδεύουν καὶ συγκρατοῦν τὴν ἔρευνα στὴν ἐπιφάνεια.

ε) Τὸ ἀπατηλό τῶν στοιχείων πού κατὰ κανόνα προέρχονται ἀπὸ ἀμφίβολης ἀλήθειας ἐπίσημες πηγές καὶ διαστρεβλωτικά προπαγανδιστικά δημοσιεύματα. Οἱ μὴ ἐγκεκριμένες πηγές καταχωνιάζονται ἢ ἐξαφανίζονται. Ἄν κρίναμε τὸν Σωκράτη καὶ τὸν Ἰησοῦ ἀπὸ τὰ πρακτικά τῶν δικῶν τους θὰ τοὺς θεωρούσαμε ἐγκληματίες.

4. Ὁ φωτισμός τῶν ὑπογείων τῆς Ἱστορίας εἶναι δυσχερέστατο ἔργο. Μαζί μέ τοὺς Τιτάνες, θάβεται καὶ ἡ ἀλήθεια τους. Ἀπομένει μόνον ἡ ἀλήθεια τοῦ νικητοῦ των. Διός.
5. Ὅμως ἡ ζήτησις τῆς ἀληθινῆς Ἱστορίας εἶναι θεμελιῶδες αἶτημα τῆς ἀγρυπνούσης συνειδήσεως πού ἄρνεῖται νὰ τραφῇ μέ «κρατοῦσες ἀπόψεις». Ὅποτε συγκρούεται μέ τὸ Κατεστημένο. Καὶ ἂν ἐπιβιώσῃ, παράγει τὴν ἄλλην Ἱστορία - τὴν μὴ συμβατική.
6. Ἡ μὴ - συμβατική Ἱστορία, εἶναι «ὀλική». Ἀντλεῖ ἀπροκαταλήπτως ἀπὸ ὅλες τὶς πηγές, ἐρευνᾷ ὅλες τὶς ἐκδοχές, ἐξετάζει ὅλα τὰ γεγονότα, θέτει ἐρωτήματα καὶ δίνει ἀπαντήσεις χωρὶς νὰ αὐτοπεριορίζεται.
7. Ἡ μὴ - συμβατική Ἱστορία, εἶναι συνθετική. Ὑπερβαίνει τὴν μονομέρεια τῶν ἐπίμέρους εἰδικότητων καὶ συνεκτιμώντας κριτικῶς τὴν προσφορά τους, συνθέτει τὴν εἰκόνα τοῦ ὅλου.
8. Ἡ μὴ - συμβατική Ἱστορία δὲν ἄρκεῖται στὴν ὕλη καὶ στὴν ποσότητα. Πέρα ἀπὸ τὴν μελέτη τῆς ὕλικῆς βάσεως τῶν φαινομένων καὶ τὴν ποσοτική τους θέασι, προχωρεῖ στὴν διερεύνησι νοητικῶν παραστάσεων, φαντασίας καὶ συνειδήσεως, φθάνοντας στὶς πλευρές τῶν ἱστορικῶν διεργασιῶν πού παραμένουν συνήθως ἀθέατες.

9. Ἡ μὴ - συμβατική Ἱστορία ἔχει τὸ «βλέμμα τοῦ Ἀδάμ». Ἀντικρύζει τὰ πάντα ὥς γιὰ πρώτη φορά, μὲ ἀπόλυτη ἐλευθερία, ἐπιτρέποντας στὰ γεγονότα νὰ φθάσουν στὴν συνείδησι μὲ ὅλη τὴν πρωτογενή τους πληρότητα.
10. Ἡ μὴ - συμβατική Ἱστορία εἶναι ὅπως ἡ ζωὴ: συνεχῆς. Διακοπὴ σημαίνει θάνατος. Ἡ Ἱστορία πεθαίνει ὅταν δὲν τῆς ἐπιτρέπουμε νὰ μᾶς συνδέῃ μὲ τὸ παρελθόν, ὅταν τὴν ἀποκόπτουμε ἀπὸ τὶς ρίζες. Τότε, ἐμεῖς μένουμε τυφλοί. Διότι ἡ ἱκανότης τοῦ βλέπειν εἶναι ἐνιαία. Ὅταν τὴν ἀπωλέσεις ὥς πρὸς τὸ παρελθόν, τὴν χάνεις καὶ ὥς πρὸς τὸ μέλλον. Τὸ ἴδιο ἰσχύει καὶ γιὰ τὴν ἱκανότητα τοῦ σκέπτεσθαι. Ἄν δὲν τὴν βασίζης στὴν γνῶσι τῆς Ἱστορίας καὶ στὴν ἐπίγνωσι τῶν διδαγμάτων της, ἀδυνατεῖς νὰ σκεφθῇς ὀρθῶς γιὰ τὸ μέλλον.

Στὴν ἐποχὴ μας, ἐπιχειρεῖται ἡ διακοπὴ τῆς συνέχειας στὴν Ἱστορία - ἡ ἀποκοπὴ ἀπὸ τὶς ρίζες. Διότι αὐτοὶ ποὺ ὀρίζουν τὶς τύχες τοῦ κόσμου ἀντιτίθενται στὶς ἱκανότητες τοῦ βλέπειν καὶ τοῦ σκέπτεσθαι. Ἐπειδὴ θέλουν νὰ μὴ νοηματοδοτοῦμε τὰ συμβαίνοντα.

Ἡ σειρὰ αὐτὴ εἶναι μία ἀντίδρασις σ' ἐκείνους ποὺ διακηρύσσουν ὅτι «ἡ Ἱστορία ἀπέθανε», ἐπειδὴ θέλουν νὰ θανατώσουν τὶς συνειδήσεις προσώπων καὶ ἐθνῶν.

Μὲ τὶς μελέτες μου σ' αὐτὴν τὴν σειρὰ, ἐπιχειρῶ νὰ συγγράψω μὴ - συμβατικὴ ἱστορία.

Ὁ συγγραφεὺς

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΙΝΔΟΕΥΡΩΠΑΙΟΙ ”Η ΑΙΓΑΙΟΙ;

Α! Η ΑΙΓΑΙΟΣ

« Ἡ γάρ ἀρχή ἐστί ρίζα καὶ
πηγή τοῦ ὅλου»

(Ἀπό τὴν ἀπόφρασι τῆς Ἱερᾶς
Συνόδου Κων/πόλεως 1657)

Ἡ «κρατοῦσα» ἀποψις διατείνεται:

α) Ὁ ἄνθρωπος πρωτοεμφανίσθηκε στὴν Ἀφρικὴ
στὴν περιοχή τῶν πηγῶν τοῦ Νείλου καὶ ἀκολου-
θώντας τὸν ροὺ τοῦ ἐξαπλώθηκε σ' ὅλο τὸν κόσμο.

β) Στὴν Εὐρώπη ἄρχισε νὰ διεισδύη πολὺ ἀρ-
γότερα. Ὁ Νεάντερταλ ἐμφανίζεται πρὶν ἀπὸ 100.000
χρόνια καὶ ὁ Κρό-Μάνιον ἀργότερα.

γ) Τὸ πρῶτο κύμα « Ἰνδοευρωπαίων» ἔφθασε στὴν
Εὐρώπη προερχόμενο ἀπὸ τὴν Κεν. Ἀσία (Παμίρ) καὶ
τὶς στέπες τῆς Ρωσίας γύρω στὸ 3.000 π.Χ.

δ) Ἀπὸ τὸν κορμὸ τῶν ΙΕ ἀποχωρίσθηκαν διά-
φορα φύλα ποὺ ἀναζήτησαν νέες πατρίδες. Ἐνα ἀπ'
αὐτὰ, οἱ Ἕλληνες, ἔφθασαν στὴν Ἑλλάδα γύρω στὸ
2.000 π.Χ., εἴτε ἀπὸ τὸν βορρᾶ, εἴτε ἀπὸ τὴν Μ. Ἀσία.

ε) Στὴν Ἑλλάδα κατοικούσαν οἱ Προέλληνες οἱ
ὁποῖοι κατὰ τὸ ἓνα μέρος ἐξοντώθηκαν ἀπὸ τοὺς Ἕλ-
ληνες καὶ κατὰ ἄλλο ἀφομοιώθηκαν ἀπ' αὐτούς.

στ) Οἱ Ἕλληνες πῆραν στοιχεῖα πολιτισμοῦ ἀπὸ
τοὺς Προέλληνες καὶ βασιζόμενοι σ' αὐτὰ, ἀνέπτυξαν
τὸν πολιτισμό τους.

Ἄς διερευνήσουμε κριτικῶς τὶς παραπάνω θέ-
σεις.

Ἡ ἐμφάνις τοῦ ἀνθρώπου

Ὁ ἰσχυρισμὸς ὅτι ὁ ἄνθρωπος πρωτοεμφανίσθη-
κε στὴν Ἀφρικὴ στηρίζεται στὸ ὅτι ἐκεῖ βρέθηκαν τὰ
ἀπὸ μερικὸς θεωρούμενα ὡς παλαιότερα ὑπολείμμα-

τά του. Υποτίθεται ότι πρόγονος του ανθρώπου είναι ο Αυστραλοπίθηκος ο "Αφρικανικός" ο οποίος παρουσιάστηκε στην περιοχή του Ίσημερινού πριν από 6 εκ. χρόνια. Από αυτόν προήλθε ο "Ανθρώπος ο Επιδέξιος" (Homo Habilis) πριν από 3,7 εκ. χρόνια. Ακολουθεί ο όρθιος άνθρωπος (Homo Erectus) ηλικίας 1,5 εκ. ετών. Αυτός εξελίσσεται στον Ροδεσιανό "Ανθρώπο και στον Άνθρωπο του Μπόσκοπ (Ν. Αφρική). Είναι οι Αφρικανάνθρωποι, από τους οποίους προέκυψε τελικώς ο σύγχρονος Άνθρωπος, ο Έμφρων (Homo Sapiens).

Ο **δρ Α. Λήκυ**, (1903-1972) βρήκε στην Τανζανία λείψανα που υποδηλώνουν ότι κάποιο είδος ανθρωποειδούς έζησε εκεί πριν από 1,5-2 εκ. έτη. Οι λίθινοι πελέκεις που βρέθηκαν υπολογίστηκαν 1 εκ. ετών.

Όμως:

α) **'Ο** Αυστραλοπίθηκος ο Αφρικανικός δεν είναι άνθρωπος, αλλά ανθρωποειδής πίθηκος και τίποτε δεν αποδεικνύει ότι υπήρξε πρόγονος του ανθρώπου.

β) Την ίδια αρχαιότητα με τον Αυστραλοπίθηκο τον Αφρικανικό έχουν οι λεγόμενοι αρχαιάνθρωποι της Ασίας. Πολλοί επιστήμονες αμφισβητούν ότι όλοι αυτοί αποτελέσαν ιδιαίτερο γένος.

γ) Την ίδια ηλικία με τα εργαλεία της Αφρικής έχουν και αυτά που βρέθηκαν στα σπήλαια Βαλλονέ της Γαλλίας, ενώ στην Ελλάδα, βρέθηκαν στην Περ-δίκκα Πτολεμαίδος εργαλεία 2,7-3 εκ. ετών, τά αρχαιότερα στην γή.

δ) Τό 1969, ο **Φ. Κλάρκ Χόγουελ**, βρήκε στην Αιθιοπία υπολείμματα Έμφρονος Ανθρώπων, 2 εκ. ετών. Άρα αυτός προϋπήρξε του Όρθιου Ανθρώπου, του Ροδεσιανού και του Μπόσκοπ - δεν είναι μετεξέλιξις τους. Ο Αρχάνθρωπος της Ελλάδος (σπήλαιο Πετραλώνων Χαλκιδικής) έχει ηλικία 750.000 ετών και ο Τριγλιανός (Τρυγία Χαλκιδικής) 11 εκ. ετών.

ε) Ύπελόγιζαν ότι η πρώτη φωτιά από άνθρωπο, άναψε πριν από 500-700.000 χρόνια. "Όμως στο σπήλαιο Πετραλώνων της Χαλκιδικής βρέθηκαν ίχνη φωτιάς 1 έκ. έτων τής αρχαιότερης στον κόσμο.¹

στ) Ακόμη και αν τα αφρικανικά ευρήματα παρέμεναν τα αρχαιότερα, αυτό δέν σημαίνει άνα-γκαστικώς ότι δέν υπάρχουν ή υπήρξαν παλαιότερα πού χάθηκαν ή άπλως δέν βρέθηκαν. Δέν βρήκα κάτι, δέν ταυτίζεται μέ το δέν υπάρχει. Ούτε το παλαιότερο εύρημα μου, ταυτίζεται οπωσδήποτε και μέ το αντικειμενικώς παλαιότερο.

* * *

Συνεπώς τα νεώτερα ευρήματα, ειδικότερα στην Ελλάδα (Ούρανοπίθηκος, Αρχάνθρωπος Πετραλώνων, εργαλεία Περδίκκας, φωτιά Πετραλώνων) ανατρέπουν την ύπόθεση ότι ό άνθρωπος πρωτοεμφανίσθηκε στην Αφρική. Αυτό, ανεξαρτήτως τού γεγονότος ότι ή πα-λαιότης μόνη της δέν σημαίνει και αναγωγή σέ αποφασιστικό παράγοντα, αφού άνθρωποι οί οποίοι εμφανίσθηκαν άλλου, έστω και άν υποθεθούν νεώτεροι, μπορεί νά διεδραμάτισαν ρόλο απείρως σημαντικότερο στην δλη έξάπλωσι και ανάπτυξι τού ανθρωπί-νου είδους.

Μονογένεσις ή Πολυγένεσις; Ή συμβατική σκέψις προσπαθεί νά αναγάγη ολόκληρο το γένος των ανθρώπων σέ κάποιους κοινούς προγόνους, οί όποιοι μπορεί νά μήν είναι ό 'Α-

' Ο "Άνθρωπος των Πετραλώνων από ορισμένους θεωρείται "Άνθρωπος Επιδέξιος και από άλλους πίο εξελιγμένη μορφή του, αποκαλούμενος Αρχαϊκός Έμφρων "Άνθρωπος (Homo Sapiens archaic). Όμως προ 750.000 ετών υποτίθεται ότι ό πρωτάνθρωπος δεν είχε ακόμη καταφθάσει από την Αφρική. Έξ άλλου, στην κοιλάδα του Αζίου, 40μ. ΒΔ. Τής Θεσσαλονίκης, βρέθηκε κρανίο εξελιγμένου πιθήκου, πού άπε-κλήθη Ούρανοπίθηκος ό Μακεδόνικος, 9-10 έκ. ετών. Γιατί νά μήν προήλθε άπ 'αυτόν ό άνθρωπος;

δάμ και ή Εύα. αλλά πάντως είναι μία μικρή ομάδα που εμφανίσθηκε ως προϊόν εξελίξεως σέ κάποιο τόπο και από εκεί, διά των απογόνων της απλώθηκε σ ολόκληρη τήν γη. Οί απόγονοι αυτοί έδιαφοροποιούντο αναλόγως των συνθηκών και έτσι προέκυψαν οί φυλές. Είναι ή θεωρία της **Μονογενέσεως**, κατά τήν οποία όλοι οί άνθρωποι και οί φυλές τους, κατάγονται από ένα και μοναδικό αρχικό τύπο. Οί μεταξύ τους διαφορές είναι δευτερεύουσες, οφειλόμενες στήν επί-δρασι εξωτερικών αίτιων. "Αρα ή κοιτίς τού ανθρώπου είναι μία: καί τήν τοποθετούν στήν "Αφρική ή στήν Κ. "Ασία. Η μονογένεσις, συνεπάγεται τήν παραδοχή μιάς μοναδικής φυλογενετικής σειράς δηλαδή τόν **μο-νοφυλετισμό**.

Βρίσκω τήν ιδέα αυτήν εξόχως άλογη: α) Δέν βλέπω γιατί ή άνθρωπογονία πρέπει νά συντελέσθηκε σέ ένα μόνο σημείο τού πλανήτη.

β) Δέν αντιλαμβάνομαι πώς από αυτό τό σημείο, οί πρωτό άνθρωποι μπόρεσαν ν" απλωθούν σ" ολόκληρο τόν πλανήτη, υπερπηδώντας δυσκολίες ανυπέρβλητες.² γ) Δέν κατανοώ γιατί θά τό έκαναν αυτό. δ) Δέν μπορώ νά καταλάβω γιατί καί πώς οί "ίδιοι άνθρωποι θά γίνονταν βαθμιαίως κίτρινοι, λευκοί, έρυθρόδερμοι. Οί μαύροι μπορεί νά είναι τέτοιοι έξ' αίτίας τού ηλίου καί άς δεχθούμε ότι φθάνοντας στήν Ευρώπη άσπρισαν. Γιατί όμως στήν Άπω-Ανατολή νά - κιτρινήσουν καί στήν Αμερική νά κοκκινίσουν καί στό Παμίρ νά... ασπρίσουν;¹

- Πώς πέρασε ό πιθηκάνθρωπος από τις εκβολές τού Νείλου, πού τότε βρίσκονταν στό Ασσουάν ή καί νοτιότερα, στήν Ευρώπη; Κατείχε τήν ναυπηγική καί τήν ναυσιπλοΐα: ■' Λένε ότι τό Παμίρ υπήρξε ή κοιτίς τής λευκής φυλής επειδή αυτό δέν καλύφθηκε από παγετώνες καί είχε ήπιο κλίμα. Όμως ή Αίγαις επίσης δέν καλύφθηκε από πάγους και είχε ηπιότερο κλίμα, χωρίς τό μειονέκτημα τού υψομέτρου των 4.000 μ. Επί πλέον, προσφέρεται απείρως καλύτερα ως κέν-τρον εξαπλώσεως.

"Αντιθέτως, ή λογική και ή παρατήρησις. οδηγούν στην παραδοχή της Πολυγενέσεως. Κάτ' αυτήν, οι μεταξύ των μεγάλων ανθρωπίνων ομάδων διαφορές είναι βασικές και εγγενείς.⁴ Οι φυλές αντιστοιχούν σέ διαφορετικούς αρχικούς τύπους. "Αρα υπάρχουν διάφορες φυλογενετικές σειρές (πολυφυλετισμός). Οι κοιτίδες τού άνθρώπου είναι τουλάχιστον όσες και οί βασικές φυλές, πιθανότατα περισσότερες.

Η Ορθογένεσις

"Αν όμως είναι έτσι. τότε πώς παντού οί άνθρωποι εξελίχθησαν προς την ίδια γενική κατεύθυνσι; Τήν άπάντησι έδωσε ό Ιταλός βιολόγος Ντ. Ρόζα μέ βάση τήν 'Αριστοτελικήν αρχήν της Εντελέχειας κατά τήν οποίαν κάθε όν κατατείνει πρός τήν ολοκλήρωσίν του (τό βαλανιδι νά γίνη βαλανιδιά, τό βρέφος ένήλιξ κ.ο.κ.). Κατ' αυτόν, τή εξελικτική μέλλον κάθε είδους βρίσκεται «έν δυνάμει» στύν γονότυπο του. Κάποια στιγμή ή ισορροπία τού γονότυπου διαταράσσεται, όποτε τό είδος διχοτομείται σέ δύο είδη και αυτό συνεχίζεται έως ότου τό είδος αποκτήσει σταθερότητα ή εξαφανισθεί. "Η εξέλιξις είναι ύποχρεωτική, συνεχής, πολυγενετική!

. Τήν άπάντησι ολοκλήρωσε ό Χάακε (1893) μέ τήν θεωρία της Ορθογενέσεως. Κάτ' αυτήν, κάθε είδος άκυλυθεϊ εξελικτική πορεία πρυσανατυλισμένην πρός όρισμένην κατεύθυνσι. Δηλ. Κάθε είδος κατατεί-

⁴ *Οί φυλές δέν διαφέρουν μόνον ως πρός τό χρώμα της επιδερμίδος. αλλά διακρίνονται από ένα σύνολο σωματικών, ψυχικών καί πνευματικών διαφορών. Τέτοιες είναι τό σχήμα τού κρανίου και του προσώπου, το ανάστημα, ή διάπλασις. ή πυκνότης καί τό είδος της τριχοφυΐας, ή χωρητικότης τών πνευμόνων, ό μεταβολισμός, ο ρυθμός τών καρδιακών παλμών, ή ταχύτης της αναπτύξεως, ό χρόνος εμφάνισεως της ήβης. ή γονιμοτης. ή όξύτης τών αισθήσεων, οί ιδρωποιοί αδένες, τό χρώμα της επιδερμίδος. ή πνευματικύτης. ή καλλιτεχνική διάθεσις.*

νει προς τήν «τελείωσι» του. Οί φυλές λοιπόν ήσαν έξ' άρχης χωριστές, προϊόντα παραλλήλων εξελικτικών διεργασιών. Καί κάθε μία τους επεκτάθηκε άκτινο-ειδώς, από τήν κοιτίδα της, δημιουργώντας τόν δικό της χώρο. Αυτοί, παρά τίς μετακινήσεις πληθυσμών παρέμεναν βασικάς αμετάβλητοι. Οί εύρωπιδείς, οί μογγολοειδείς, οί νεγροειδείς, οί έρυθρόδερμοι παραμένουν στους αρχικούς χώρους τους - Ευρώπη, Άπω Ασία, Αφρική, Αμερική. Τίποτε απολύτως δέν δείχνει δι τ οί πρωτάνθρωποι ανήκουν σέ μία μόνον από τίς φυλές, είχαν μία κοιτίδα καί από εκεί απλώθηκαν σ'όλόκληρη τήν υδρόγειο. Μία τέτοια υπόθεση προσκόπτει στό φυσικώς καί λογικώς αδύνατο.

"Αν λοιπόν κάθε φυλή έχει τήν κοιτίδα της θά πρέπει νά τήν αναζητήσουμε, βασιζόμενοι σέ ανθρωπολογικά καί αρχαιολογικά ευρήματα, στίς παραδόσεις, στίς γλωσσικές συγγένειες καί στά δεδομένα τής γεωφυσικής. Καί αυτό έπειχειρώ γιά τήν φυλή τών Εύρωπιδών.

Ή εποχή τών παγετώνων

Η εποχή τών παγετώνων άρχισε πρίν από 700.000 έτη καί διακρίνεται σέ τέσσερις περιόδους μεταξύ τών οποίων μεσολαβούν «μεσοπαγετώδεις» περίοδοι. Ή α' περίοδος διήρκεσε 100.000 χρόνια. Ή β' άρχισε πρίν από 500.000 χρόνια καί έληξε πρίν από 400.000 έτη. Ή γ', άρχισε πρίν από 250.000 καί έληξε πρίν από 150.000 χρόνια. Ή τετάρτη, ή **Βούρμιος**, άρχισε πρίν από 120.000 χρόνια (κατ' άλλους πρίν από 100.000 ή καί λιγότερα) καί άρχισε νά λήγη πρίν από 25.000 χρόνια μέ κορύφωσι τής τήξεως τών πάγων πρίν 15-20.000 χρόνια.

Κατά τήν Βούρμιο εποχή, ή Ευρώπη, καλύφθηκε από πάγου, έκτος από τά νότια τμήματα της. Επομένως, όποιος πληθυσμός υπήρχε, περιορίσθηκε καί πε-

ριέπεσε σέ κατάστασι ανάλογη πρός των σημερινών Έσκιμών.⁵

- Η διεργασία της τήξεως των πάγων άρχισε πρίν από 25.000 χρόνια και διήρκεσε αρκετές χιλιετίες. Τους πάγους αντικαθιστούσαν έλη, λίμνες, εκτεταμένα δαιδαλώδη ποτάμια συστήματα, πυκνή βλά-στησις, δάση αδιαπέραστα. Αυτά ως τό 7-8.000 π.Χ. οπότε ό άνθρωπος άρχισε νά ανακτά τήν ήπειρο. Όρ-μώμενος από που; Φυσικά από τά νοτιότερα τμήματα της. Διότι **μόνον** εκεί μπορούσαν νά υπάρχουν αξιόλογες ανθρώπινες κοινότητες καί νά αναπτυχθούν πολιτιστικώς.

- Παρά ταύτα:

Στήν Ευρώπη βρέθηκαν ίχνη προϊστορικών «πο-λιτισμών όπως ό Ώρινάκιος (32.000 έτη), ό Σολου-τραίος (20.000), ό Μαγδαληναίος (16.000) και ό Άζι-λαίος (12.000). Στο Λυσσάκ καί στό Μοντινιάκ-Λα-σκό της Γαλλίας οί σπηλαιογραφίες υπολογίσθηκαν γύρω στό 9.000 π.Χ. καί κατ' άλλους 15-20.000 ετών! Οί διαφορές στις εκτιμήσεις δείχνουν τήν αβεβαιότητα τών χρονικών προσδιορισμών, διότι οί βραχογραφίες, τά πέτρινα εργαλεία κ.λπ. δέν χρονομετρούνται (ό άνθρακας 14 άφορα μόνον στίς οργανικές ουσίες). Δέν αποκλείεται λοιπόν ορισμένα νά είναι έργα ανθρώπων πού έζησαν πρίν από τήν Βούρμιο, ενώ άλλα νά προέρχονται από τήν εποχή πού οί πάγοι υποχω-ρούσαν καί οί άνθρωποι απλώνονταν. («Μαγδαλη-ναίος», «Άζιλαίος»).

Στήν Ευρώπη καί Β. Αμερική, τό κλίμα πήρε τά σημερινά χαρακτηριστικά του γύρω στό 7-8.000 π.Χ. Έγινε θερμότερο καί μεγάλες εκτάσεις πού ήσαν κα-

¹ *Οί παγετώνες πού ενέσκηψαν μέ τήν Βούρμιο περίοδο, είναι ή πιθανότερη ή ή κυριότερη αιτία της απότομης εξαφανίσεως του Νεαντερταλίου άνθρωπου, ό όποιος ως πρίν από 100.000 περίπου χρόνια κυριαρχούσε στήν κεντρική καί βόρεια Ευρώπη.*

λυμμένες μέ πάγους άρχισαν ν απελευθερώνονται γιά φυτά, ζώα, ανθρώπους. Αντιθέτως, φαίνεται δι κατά τήν Ιδια εποχή, σέ μεγάλα τμήματα της Ασίας, τό κλίμα χειροτέρευσε. Γύρω στό 9.500 π.Χ., τό Παμίρ πάγωσε, πιθανώς από μία απότομη άνύψωσι του φλοιού της γης ή οποία ίσως συνδέεται μέ τον καταποντισμό της Ατλαντίδος. Αυτό εξηγεί και τόν αιφνίδιο θάνατο τών μαμούθ πού βρέθηκαν στην Σιβηρία, (ή έξετα-σις μέ άνθρακα - 14 τούς έδωσε ηλικία 12.000 ετών άρα πάμε στό 10.000 π.Χ. πού συμπίπτει μέ τό 9.564 π.Χ. της καταστροφής τής Ατλαντίδος.)

Συμπέρασμα: Αφού ή Ευρώπη ήταν παγωμένη, ή άνάκτησίς της από τον άνθρωπο ήταν εφικτή μόνον μέ αφετηρία τα νότια τμήματα της, αυτά πού δέν είχαν κατακαλύψει οι παγετώνες.

Ερώτημα: Υπήρχαν τέτοιες περιοχές στη νότια Ευρώπη;

Η Αιγαίς

"Όταν άρχισε τό τέλος τής παγετώδους περιόδου, οί πορθμοί πού χωρίζουν τήν Ευρώπη από τήν Αφρική και τήν Ασία, δέν υπήρχαν - ήσαν στεριές. Επίσης, Ιταλία - Σικελία - Τυνησία, ήσαν ενωμένες.⁶ Στην θέσι τής Μεσογείου, υπήρχαν δύο χωριστές θάλασσες, μία στην δυτική και μία στην ανατολική Μεσόγειο. Ό μεγαλύτερος ενιαίος, ελεύθερος από πάγους χερσαίος χώρος στην Ευρώπη, ήταν ή Αιγαίς χώρα. Άρχιζε δυτικώς τών Ιονίων (πού δέν ήσαν νησιά), κάλυπτε τήν Ελλάδα, τό Αιγαίο (πού δέν ήταν θάλασσα), τήν Μ. Άσία, τήν Κρήτη, τήν Κύπρο και έφθανε ως τήν Συρία. Τήν Αιγαίδα ή Αίγιμίδα διέσχιζε ό Αιγαίος ποταμός πού ερχόταν από τόν σημερινό Εύξεινο (ό Βόσπορος, ή Προποντίς και ό Ελλήσποντος

** Τό γράφει ό Στράβων (Γ50.4) και ή σύγχρονη γεωλογία τόν επιβεβαίωσε.*

ήσαν τμήματα της κοίτης του), διέρρηξε την μεγάλη πεδιάδα μεταξύ Ελλάδος - Μ. "Ασίας, σχημάτιζε μία λίμνη ανατολικά της Ευβοίας και χυνόταν στην ανατολική κλειστή θάλασσα νοτιοδυτικός και νοτιοανατολικής της Κρήτης. Στην ίδια θάλασσα χυνόταν και ο Νείλος, ο οποίος δεν είχε ακόμη σχηματίσει το Δέλτα του και οι εκβολές του βρίσκονταν, στην άνω Αίγυπτο καθώς και ο "Αδριατικός ποταμός, πού έξε-βαλλε κάπου βορειοδυτικής της Κέρκυρας. Ή Αιγαίς είχε ήπιο κλίμα, άφθονα νερά, αξιόλογες πεδινές εκτάσεις. Άν υπήρχαν εκεί άνθρωποι θά εξελίσσονταν. Και άπ' αυτήν θ' άρχιζαν την κατάκτησις ή άνάκτη-σι των χωρών πού απελευθέρωνε ή τήξις των πάγων.

Απάντησις στο τεθέν ερώτημα: *Κοιτίς του Ευρωπαίου θά μπορούσε να είναι ή Α Ιγαίς. Όποτε, προκύπτει το επόμενο.*

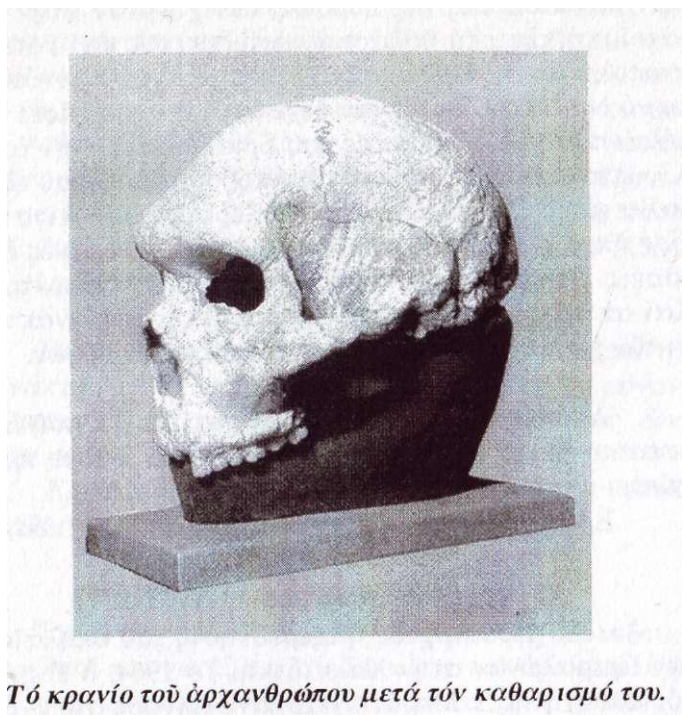
Ερώτημα: *Υπήρξαν άνθρωποι στην Α ιγαίδα;*

Ο Αρχάνθρωπος της Αίγαίδος

- Το 1959 άρχισε ή έξερεύνησις τού σπηλαίου των Πετραλώνων στην Χαλκιδική. Το 1964, ό Γερμανός καθηγητής Ε. Μπράϊτιγκερ, ανακοίνωσε στο 7° διεθνές συνέδριο ανθρωπολογικών και εθνολογικών επιστημών, στη Μόσχα, ότι στο σπήλαιο βρέθηκε κρανίο 50-70.000 ετών.

- Οί έρευνες συνεχίσθηκαν και έφεραν στο φώς εργαλεία, ίχνη φωτιάς καί κρανίο Πρώιμου Έμ-φρονος Άνθρωπου (Pro Homo Sapiens) ηλικίας 400-500.000 ετών. Ήδη αυτός ό άνθρωπος, χρησιμοποιούσε την φωτιά καί είχε λίθινα εργαλεία καθώς και μαχαίρια από βωξίτη.

- Στο ίδιο σπήλαιο μέ μεταγενέστερες έρευνες βρέθηκαν δύο ανθρώπινοι σκελετοί 800.000 ετών! ('Α-νακοίνωσις 'Αρ. Πουλιανού, Μάϊος 1981). Ο 'Αρ. Που-λιανός βάφτισε τον κάτοικο τών Πετραλώνων Αρχάν-θρωπο καί πρόκειται γιά τον αρχαιότερο ευρεθέντα

Ὁ Ἰάπων πυρηνικός φυσικός Μοτόγι Ἰκέγια μέ την μέθοδο της στροφορμῆς των ηλεκτρονίων ἔδωσε στον Αρχάνθρωπο ηλικία 750.000 ετών («Ἄνθρωπος» 12^{ος} τόμ.). Τό κρανίο του Αρχανθρώπου εἶναι 209 χιλ. ὅσο και των σημερινών κατοίκων της περιοχῆς. (**Ἄ. Πουλιανός** συνέντευξις πρὸς περ. «Δαυλός» Φεβρ. 1995).

Ὁ αρχάνθρωπος κατὰ τὸν ἀνθρωπολόγο **Ἄ. Πουλιανό**, εἶναι ἀσχετος πρὸς τὸν Ροδεσιανό και κάθε

άνθρωπο της Ἀφρικής. Είναι αὐτόχθων. Καί αὐτός, ξεκινώντας ἀπὸ τὴν Αἰγαίδα, ἀπλώθηκε βαθμιαίως σ' ὁλόκληρη τὴν Εὐρώπη. Τό 1998, ὁ ἴδιος ἀνθρωπολόγος, βρῆκε, στά τρίγλια τῆς Χαλκιδικῆς ὑπολείμματα ἀνθρώπου πού τοῦ ἔδωσε ἡλικία 11 ἐκ. ἐτῶν. Πρόκειται γιὰ τὸν ἀρχαιότερον παγκοσμίως Ὅρθιον Ἀνθρώπον πρόγονον τοῦ Ἐπιδελίου.

- Ὁ Αἰγαῖος Ἀρχάνθρωπος ἀναβε φωτιά. Στὸ σπήλαιο τῶν Πετραλώνων, τὰ ἔχνη τῆς φωτιᾶς πού βρέθηκαν ὑπολογίσθηκαν ὅτι εἶναι 1 ἐκ. ἐτῶν. Πρόκειται δηλαδή γιὰ τὴν ἀρχαιότερη φωτιά πού ἀναψε ὁ ἄνθρωπος. Καί δέν εἶναι τυχαῖο ὅτι ἀπ' ὅλους τοὺς λαούς μόνον οἱ Ἕλληνες ἔχουν μῦθο πού ἀναφέρεται ἀπευθείας στὴν ἐφεύρεσι τῆς φωτιᾶς (Προμηθεύς).

- Ὁ Ἀρχάνθρωπος τῆς Αἰγαίδος κατασκεύαζε καί χρησιμοποιοῦσε ἐργαλεῖα. Στὴν Περγίκα Πτολεμαῖδος βρέθηκε σκελετός ἐλέφαντος καί πλάϊ του, ἐργαλεῖα μέ τὰ ὅποια τὸν διαμέλησαν. Τό πανεπιστήμιο τῆς Ν. Καρολίνας (ΗΠΑ) χρονολόγησε τὸν ἐλέφαντα στά 2.7 - 3 ἐκ. ἔτη. Ἄρα καί τὰ ἐργαλεῖα εἶναι τῆς ἰδίας ἡλικίας. Πρόκειται γιὰ τὰ ἀρχαιότερα ἐργαλεῖα πού βρέθηκαν σ' ὁλόκληρη τὴν γῆν. Συνεπῶς, συμφώνως πρὸς τὰ ὡς τώρα εὐρήματα, ἡ περριοχὴ τοῦ Αἰγαίου ἦταν ἡ πρώτη στὴν ὅποια ἐμφανίσθηκε «ὁ κατασκευαστὴς ἄνθρωπος».

Ἀπάντησις στὸ τεθὲν ἐρώτημα: *Ναί, στὴν Αἰγαίδα ὑπῆρχαν ἀπὸ πανάρχαιους χρόνους ἄνθρωποι.*⁷

⁷ Κατὰ τὴν *Encyclopaedia Britannica* (Europe, 1974), «ἀρχαιότερος λαὸς τῆς Μεσογείου εἶναι οἱ κάτοικοι τῆς ἡπειρωτικῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Αἰγαίδος». Ὡμως ἀφοῦ ἡ Εὐρώπη ἦταν παγωμένη, οἱ κάτοικοι τῆς Μεσογείου, εἶναι οἱ ἀρχαιότεροι κάτοικοι τῆς Εὐρώπης. Καί οἱ Αἰγαῖοι ὡς οἱ ἀρχαιότεροι τῆς Μεσογείου, εἶναι οἱ πρῶτοι Εὐρωπαῖοι καὶ μάλιστα ἀσχετοὶ πρὸς τὸν Ἀφρικάνθρωπο, τὸν Σινάνθρωπο κλπ. Αὐτὸ τὸ δηλώνει ἀμεσότερα ὁ διευθυντὴς τοῦ Ἀνθρωπολογικοῦ Ἰνστιτούτου τοῦ πανεπιστημίου τῆς Φλωρεντίας

Ἑρώτημα: Μήπως ἡ Αἰγαίς ὑπῆρξε χῶρος ἀνθρωπογενέσεως;

Ἡ Αἰγαίς χῶρος ἀνθρωπογενέσεως;

Ὅπως προανέφερα, ὁ ἄνθρωπος δὲν ἐμφανίσθηκε σὲ ἓνα μόνο σημεῖο τοῦ πλανήτη. Οἱ χῶροι ἀνθρωπογενέσεως εἶναι πολλοί. Μήπως σ' αὐτούς ἀνήκει καὶ ἡ Αἰγαίς; Ἡ λογικὴ λέγει ναί. Διότι:

α) Σ' αὐτὴν ἔχουμε πανάρχαιους κατοίκους οἱ ὁποῖοι εἶναι φυλετικῶς ἄσχετοι πρὸς τοὺς ἀνθρώπους τῆς Ἀφρικῆς, τῆς Ἀσίας, τῆς Αὐστραλίας, τῆς Ἀμερικῆς.

β) Ὁ Αἰγαῖος ἄνθρωπος, μὲ τὰ ὥς τώρα εὐρήματα ἐμφανίζεται ὥς ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ποὺ ἀνάβει φωτιά καὶ κατασκευάζει ἐργαλεῖα. Συνεπῶς, ὅταν πρὶν 3 ἐκ. χρόνια χρησιμοποιεῖ ἐργαλεῖα, ἔχει ἤδη πίσω του μεγάλη βιολογικὴ καὶ νοητικὴ ἐξέλιξι. Εἶναι πανάρχαιος.

Πολλὰ στοιχεῖα ἀποδεικνύουν ὅτι ὁ Ἀρχάνθρωπος τῶν Πετραλώνων δὲν ἀποτελεῖ μεμονωμένη περίπτωσι. Ἀντιθέτως ἡ Αἰγαίς ἐκατοικεῖτο ὁλόκληρη ἀπὸ τὰ βᾶθη τῶν χρόνων.

Παραθέτω ἐνδεικτικῶς μερικὰ στοιχεῖα ποὺ ἀποδεικνύουν ὅτι ἡ Αἰγαίς ἐκατοικεῖτο ἀπὸ πανάρχαιους χρόνους.

Βρέθηκαν:

- Λίθινος χειροπέλεκυς στὸ Παλαιόκαστρο Σιάτιστας (1963) ποὺ χρονολογήθηκε ὥς 100.000 ἐτῶν. Ἄλλοι τέτοιοι χειροπελέκεις βρέθηκαν στὴν Μεγα-

Bruno Chiarelli, γράφοντας: «Οἱ πρὸ πρόσφατες ἐρευνες καὶ ἀνακαλύψεις δείχνουν ὅλο καὶ μὲ περισσότερα δεδομένα, ὅτι ἡ κατοίκησις τῆς Εὐρώπης ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο ἀνέρχεται τουλάχιστον σὲ 700.000 χρόνια. Κεντρικὸ στοιχεῖο γι' αὐτὸ τὸ συμπέρασμα εἶναι τὸ κρανίον ποὺ βρέθηκε στὸ σπήλαιον Πετραλώνων, ἓνα εὐρημα ἐξαιρετικῆς σημασίας γιὰ τὶς παλαιοανθρωπολογικὲς ἐρευνες» (πρόλογος στὸ βιβλίον τοῦ Ἀ. Πουλιανοῦ «La Grotta cl' Uomo di Petralona» 1995).

λόπολη και στην περιοχή Θεσσαλονίκης. (Μουσείο Μάντσεστερ).

- Στη Μάνη, κρανίο 300.000 ετών.
- Στόν Ἀλιάκμονα λίθινος πέλεκυς 250.000 ετών.
- Τὸ 1958 στὶς ὄχθες τοῦ Πηνειοῦ, κοντὰ στὴν Λάρισα, ἐργαλεῖα 50-100.000 ετών.
- Στὴν κοιλάδα τοῦ Λούρου (Ἰναχος) στὸ χωριὸ Ἀγ. Γεώργιος 800 ἐργαλεῖα 35-50.000 ετών. Παρόμοια βρέθηκαν καὶ σὲ ἄλλες 15 τοποθεσίες τῆς Ἠπείρου.
- Στὸ σπήλαιο Ἀσπροχάλικο Ἰωαννίνων ἐργαλεῖα 40.000 ετών.
- Στὴν Σιάτιστα ἐργαλεῖα 100.000 ετών.
- Σὲ Ἡπειρο καὶ Πελοπόννησο ἐργαλεῖα 10-100.000 ετών.
- Κατάλοιπα τοῦ Παλαιολιθικοῦ Ἀνθρώπου βρέθηκαν καὶ στὰ Ἰόνια νησιά, ἰδίως στὴν Κέρκυρα, ἀπὸ τὴν ἐποχὴ πού αὐτὴ ἦταν ἐνωμένη μὲ τὴν Ἡπειρο.
- Στὸ Φράγχθι Ἑρμιονίδος, στὸ Κεφαλάρι Ἀργους, στὸ Ἀσπροχάλικο Ἠπείρου, στὴν Βοίβη Θεσσαλίας, μικρολιθικά ἐργαλεῖα 12-35.000 ετών.
- Στὴν Σκύρο εὐρήματα 100.000 ετών.
- Προϊστορικά λείψανα σὲ Δῆλο, Σῦρο, Νάξο, Ἀμοργό, Σίφνο, Πάρο, Μῆλο, Εὐβοία.
- Στὸ Σεῖντι Κωπαῖδος παλαιολιθικός οἰκισμός καὶ ἐργαλεῖα ἀπὸ πυριτόλιθο.
- Στὴν Μεσσηνία, ἀποδείξεις ὅτι κατοικεῖται ἀπὸ τὸ 26.000 π.Χ. (Ἀπίδημα Μάνης κ.ἄ.) μὲ ἰδιαίτερη ἀνθησι ἀπὸ τὸ 3.200 π.Χ. (Π. Θέμελης, καθ. ἀρχ. Παν. Κρήτης, «Καθημ.» 29 Ἰαν. 1996).

Πέρα ἀπὸ τὰ ἀναφερθέντα καὶ ἡ παράδοσις θεωρεῖ τὴν Αἰγαίδα χῶρον ἀνθρωπογενέσεως. Ὁ Πλάτων (Τίμαιος 23) παραθέτει τοὺς λόγους τῶν Αἰγυπτίων ἱερέων πρὸς τοὺς Ἕλληνες: «στὴ χώρα σας γεννήθηκε τὸ ὠραιότερο καὶ ἄριστο μεταξύ τῶν ἀνθρώπων γένος». Καὶ ὁ Διογένης Λαέρτιος γράφει ὅτι «ἀπὸ τοῦς Ἑλ-

ληνες τῶν ἀνθρώπων τὸ γένος ξεκίνησε» (Βίοι Φιλοσόφων, ἐκδ. Πάπυρος 1975 σ.25).

Ἀπάντησις: Ἡ Αἰγαίς ὑπῆρξε χῶρος ἀνθρωπογενέσεως. Σ' αὐτὴν πρωτοεμφανίσθηκε ὁ Εὐρωπαῖος (λευκός, Ἄριος) ἀνθρώπος.*

Νέο ἐρώτημα: Οἱ ἀνθρωποι τῆς Αἰγαίδος εἶχαν πολιτισμό:

Ἡ Αἰγαίς κοιτίς τοῦ πολιτισμοῦ

α) Ἡ γεωργία

Κατὰ τὸν Μπεργκσόν, ἡ κατασκευὴ ἐργαλείων ἀποτελεῖ τὴν πηγὴ τῆς νοητικῆς ἀναπτύξεως καὶ τῆς ὅλης ἀναπτυξιακῆς πορείας γενικῶς. Ἡ θέσις ἐπιβεβαιώνεται ἀπὸ τὴν νοητικὴ καὶ γενικότερη ἀνάπτυξι τοῦ Αἰγαιάτου.

Καὶ κατ' ἀρχὴν, ἐδῶ, στὸν Αἰγαιακὸ - Περιαιγαιακὸ χῶρο συντελέσθηκε γιὰ πρώτη φορά στὴν Εὐρώπῃ, ἡ μεγάλη ἐπανάστασις τῆς μεταβάσεως ἀπὸ τὸν κυνηγετικὸ - συλλεκτικὸ τρόπο ζωῆς, στὸν ἀγροτικὸ - γεωργικὸ - κτηνοτροφικὸ. Αὐτὸ πιστοποιοῦν τὰ σχετικὰ εὐρήματα στὴν Ἀργισσα Θεσσαλίας καὶ στὴ Νέα Νικομήδεια Μακεδονίας.⁹ (BOKONYI SANDOR, Κτηνοτροφία, Νεολ. Ἑλλάς, ἐκδ. ΕΤΕ σ. 166-67 καὶ BOESSNECK στὸ ἔργο του γιὰ τὰ εὐρήματα τῆς Θεσσαλίας, Βόννη 1962).

Ὁ C. Renfrew (Archaeology and Language 1987) γράφει: «Οἱ πρῶτοι γεωργοὶ τῆς Εὐρώπης ἦσαν ἐγκατεστημένοι στὴν Ἑλλάδα καὶ στὴν Κρήτη πρὶν ἀπὸ τὸ

* Τὴν διαπίστωσι ἀρχίσει νὰ δέχεται, ἂν καὶ ἀπροθύμως καὶ ἢ συμβατικὴ ἱστορία. Κατὰ τὴν «Ιστ. Τοῦ Ἑλ. ἔθν.» τῆς Ἑκδ. Ἀθ. (Α' 41) «κλίνουν νὰ ἀποδεχθοῦν τὴν ἀποψη ὅτι ἡ διαμόρφωσι (τοῦ συγχρόνου ἀνθρώπου) ἐγίνε σὲ περισσότερες κοιτίδες, ἴσως σὲ μία εὐρύτερη Μεσοανατολικὴ ζώνη, πὺν θὰ μπορούσε νὰ περιλάβει καὶ ἓνα μέρος τῆς Βαλκανικῆς καὶ τῆς Ἀφρικῆς».

⁹ Βρέθηκαν δύο χιλιᾶδες σπόροι καλλιτεργουμένων φυτῶν, τῆς ζ' π.Χ. χιλιετίας.

6.000 π.Χ.». Στην πραγματικότητα ή έν λόγω χρονολογία πρέπει νά πάει πολύ πιό πίσω όπως δείχνει ή άνεύρεσις σπόρων δημητριακών στο Φράγγχι Άργολίδος.

β) Η οικόδομική - άρχιτεκτονική

- Στο Σέσκλο, στο Δημνιό και στην Μαγούλα Θεσσαλίας βρέθηκαν νεολιθικές κατασκευές με θαυμαστή άρχιτεκτονική.

- Ο Έβανς, βρήκε στην Κρήτη κτίσματα της ί-ιβ! π.Χ. χιλιετίας.

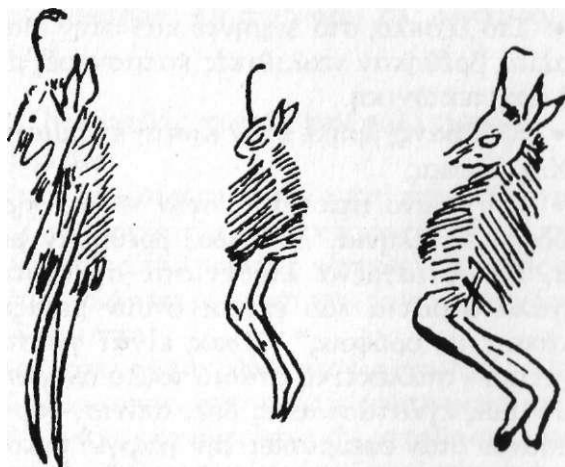
- Στη Λήμνο, στα Ψαρά, στην Μήλο, Θήρα, Σύρο, Ρόδο, Κεφαλληνία, Λευκάδα, βρέθηκαν μεγάλο-σχημα, καλοφτιαγμένα λιθόκτιστα συγκροτήματα, με μεγάλα δωμάτια πού επικοινωνούν μεταξύ τους και κάποτε με όρόφους¹⁰. Όπως είναι γνωστό, στο κυνηγετικό - συλλεκτικό στάδιό του, ό άνθρωπος δέν έχει μόνιμες εγκαταστάσεις δηλ. σπίτια, χωριά, πόλεις. Μόνον όταν εφευρίσκει την γεωργία εγκαθίσταται μόνιμως, στην περιοχή τών κτημάτων πού καλλιεργεί, κτίζοντας σπίτια και οργανώνοντας χωριά. Αφοϋ ή επανάστασις της μεταβάσεως στο γεωργικό στάδιο αναπτύξεως συντελέσθηκε, τουλάχιστον σέ ότι άφορᾷ στην Εϋρώπη, γιά πρώτη φορά στην Έλλάδα, έπεται ότι έδω απέκτησε γιά πρώτη φορά ό Εϋρωπαίος άνθρωπος οικόδομική τέχνη, τεχνητά σπίτια, μόνιμους οίκισμούς και κατά συνέπεια και άρχιτεκτονική. Πράγματι στην Άργισσα και στο Σέσκλο Θεσσαλίας βρέθηκαν λιθόκτιστα «μεγαροειδη» οικήματα - πρόδρομοι τών θολωτών μυκηναϊκών τάφων και τών μεγαλιθικών («κυκλώπειων») κατασκευών όλης της Εϋρώπης.

γ) Η Τέχνη

Βρέθηκαν:

- Στο Λουτράκι, προϊστορικές βραχογραφίες

Βλέπε παρακάτω στο κεφ. «ό αρχαιότερος πολιτισμός».

*Χορός αντιλόπης,
παλαιολιθικό έλαφοκέρατο.*

- Στο Διμηνιό Θεσσαλίας προκεραμικά 8.000
ετών
- Στο Κεφαλόβρυσο Τρικάλων, στο Πήλιο, στην
Μαγούλα Θεσσαλίας, στην Μεθώνη Βόλου, ειδώλια,
ένώτια, έγχάρακτες μορφές, 8.000 ετών.
- Στην Κνωσό, μαρμάρινο ειδώλιο άνδρός,
«πρώιμο άριστούργημα», 8.000 ετών.
- Στην Κύπρο ποικίλα έργα τέχνης, 8.000 ετών.
- Στο σπήλαιο Σαρακινό (Μακρυνίτσα Πηλίου)
δείγματα παλαιολιθικής τέχνης.

Μινωϊκό ειδώλιο:
Τερρακόττα από την
Κνωσό.

Θεσσαλικό ειδώλιο: Τερρα-
κόττα από τό Σέσκλο.

Περιστεροκέφαλη Ἀφροδίτη:
Κυπριακή τερρακόττα.

δ) Ή Μεταλλουργία

Στήν Θράκη, στην Κρήτη, στην Ραφήνα Αττικής, ευρήματα της δ'-γ' π.Χ. χιλιετίας πείθουν ότι η εποχή του χαλκού, για την Εύροπη και πιθανώς για ολόκληρο τον κόσμο, άρχισε στο Αιγαίο. (C. RENFREW «The Emergence of Civilization » London 1972 και Cambridge Ancient History. I. Σ. 103).

Στις χώρες της Αρχαίας "Ανατολής δέν βρέθηκαν χυτήρια χαλκού. Βρέθηκε όμως στην Ραφήνα της "Αττικής και ανάγεται στην γ' π.Χ. χιλιετία. Το αρχαιότερο χάλκινο κράνος στον κόσμο βρέθηκε στην Κνωσσό (ιε' αιώνας π.Χ.) και ο αρχαιότερος χάλκινος θώρακας στην "Αργολίδα (ιε')."

Όσο για τον ορείχαλκο (μίγμα χαλκού - κασσίτερου που πλεονεκτεί έναντι του χαλκού) αυτός χρησιμοποιήθηκε πρώτα στον Ελλαδικό χ<δρο και μετά στην Αίγυπτο και στίς άλλες ανεπτυγμένες χώρες της εποχής. Ο **Will Durant** (Παγκ. Ίστορ. Τού Πολιτισμού) δίνει τις εξής χρονολογίες για την εμφάνισι του ορείχαλκου:

- Κρήτη: 3.000 π.Χ.
- Αίγυπτος: 2.800 π.Χ.
- Τροία: 2.000 π.Χ.

Στήν Cambridge Ancient History αναφέρονται οι ίδιες χρονολογίες για την Τροία και την Αίγυπτο και προστίθεται: «Στήν Κρήτη ο ορείχαλκος εμφανίσθηκε

" Στήν «Ισ. του Έλλ. Έθνους» Έκδ. Αθ. (Α' 88) υποστηρίζεται ότι «ό χαλκός, τα άσπεα. ή γραφή, βρέθηκαν στην Ανατολή, γύρω στο 3.000 π.Χ. Έδώ στον Α ιγαιακό χώρο δέν έφθασαν ούτε μετά από 1.000. ίσως ούτε μέ 1.500 χρόνια». "Όμιος στην επομένη σ.89. διαβάζουμε: « Η Χαλκοκρατία άρχισε στην Ελλάδα από τό 2.800 ή 2.700 π.Χ.» και στην σ.77 «οι δημιουργοί του Χαλκοκρατικού Πολιτισμού της Θεσσαλίας, ήσαν Έλληνες». Από τό 3.000 ως το 2.800. δεν μεσολαβούν βεβαίως 1.000-1.500 χρόνια. Και αν ή Χαλκοκρατία ήλθε από την Ανατολή, πώς οι δημιουργοί της ήσαν Έλληνες:

ακόμη νωρίτερα, στην αρχή σχεδόν των Μινωικών περιόδων» δηλ. πριν από το 3.000 π.Χ.

Ο καθ. της άρχ. Θ. Σπυρίδουλος (Καθ. 29 Ιαν. 1996) γράφει: «Μία. άλλη σημαντική ανακάλυψη των τελευταίων χρόνων εξηγεί την ιδιαίτερη σημασία που είχε ή προϊστορική Αρκαδία σέ Τεχνολογικά επιτεύγματα. Πρόκειται για τις εξαιρετικές θερμυμε-ταλλουργικές εγκαταστάσεις στά χωριά Στενό και Αγιωργίτικα της Μαντινείας. Και στις δύο περιπτώσεις αποκαλύφθηκαν μεταλλουργικοί κλίβανοι. "Ο σημαντικότερος κλίβανος της μεσογειακής προϊστορίας, απεκαλύφθη πρόσφατα στο κτήμα Αλέμη στή θέση Σάλλου της Κοινότητας "Αγιωργίτικων. Κοντά σ αυτόν, βρέθηκαν λειτουργικές εγκαταστάσεις μεταλλουργίας, δηλαδή πλυντήρια, δεξαμενές και εργαστήρια γιά τόν εμπλουτισμό και τή τήξη τού μεταλλεύματος, ό ακριβής προσδιορισμός τού οποίου, θά γίνει μέ τις αναλύσεις των σκωρίων που άπεκαλύφθησαν.

Η μεταλλουργική εγκατάσταση των "Αγιωργίτικων. είναι αμιγώς προϊστορική (2.500-1.700 π.Χ.) και είναι ή μοναδική προϊστορική εγκατάσταση άπό ολόκληρο τόν αρχαίο κόσμος. Αυτό δίνει τό στίγμα της ιδιαίτερης σημασίας της "Αρκαδίας, σάν κέντρο μεταλλουργικής τεχνολογίας στήν αρχαιότητα, ερμηνεύει και τούς ιδιαίτερους δεσμούς της "Αρκαδίας μέ τήν Κύπρο, που είναι γνωστή σαν «νήσος τού χαλκού». Διαπιστώθηκε επίσης, ότι οί προϊστορικοί Άρ-κάδες εκμεταλλεύονταν τά λιγνιτωρυχεία Μεγαλο-πύλεως. »

ε) Ή Ναυσιπλοία

Στο Φράγγθι "Ερμονίδος, βρέθηκε όψιδιανός λίθος που μεταφερόταν εκεί άπό τήν Μήλο, πριν άπό ΙΟΙ 2.000 χρόνια. Πού θά πη ότι κατά τό 10.000 π.Χ., ίσως και παλαιότερα, στό Αιγαίο είχαν λατομεία, εμπόριο και ναυσιπλοία. Ο **Colin Renfrew**, χαρακτηρίζει τήν

δισ.πίστ(οσιν αυτήν «συνταρακτική» («Εμπόριο και Τεχνική Έξειδίκευσις - Νεολιθική Ελλάδα» έκδ. ΕΤΕ. 1973 σ. 180).

Πιό συντηρητικοί ειδικοί, τοποθετούν την ανά-πτυξη της ναυσιπλοΐας των Αιγαίων, στην ζ' π.Χ. χιλιετία (**T. Jacobson:** «17.000 years of Greek Prehistory» στο «Scientific American» 234/1976).

Το γεγονός είναι ότι οι κάτοικοι του Αιγαίου είναι οι πρώτοι Ευρωπαίοι (ίσως και άνθρωποι γενικώς) που αναπτύσσουν την θαλασσοπλοΐα. Προφανώς είναι οι εφευρέτες της. Σ' αυτό ωθήθηκαν από τις ανάγκες για επικοινωνία και ανταλλαγές που δημιουργήθηκαν με την καταβύθισι της Αιγαίδος, οπότε οι άπομονωθέντες στά νησιά κάτοικοι υποχρεώθηκαν να στραφούν προς την κατάκτησι της θάλασσας.

Κατά τον Διόδωρο (Ε 60), οι πρώτοι που τελειοποίησαν την ναυσιπλοΐα, ναυπηγώντας μεγάλα καράβια, ήσαν ο Μάκαρ από την Ρόδο και οι αδελφοί του. Πανάρχαιες λιμενικές εγκαταστάσεις έπεσημάνθη-καν στον Μαραθώνα, στην Νάξο, στην Άνδρο, στην Δήλο. Εφευρέτης των πολεμικών πλοίων εθεωρείτο ο Αΐγων ή Αιγαίων, βασιλεύς των Αιγών (Λίμνη Ευβοίας) που κυριάρχησε σ'όλο τό Αιγαίο, στο όποιο έδωσε τ' όνομα του και ήταν τόσο παλαιός, ώστε να φέρεται ως υίος του Ουρανού και της Γαίας. Ο Ευστάθιος στά σχόλια του επί της "Ιλιάδος (Α 397) γράφει ότι ο Αΐγων έδρασε πρό του Μίνως. Σέ συνδυασμό και μέ άλλα στοιχεία¹² συνάγεται ότι ή θαλασσοκρατορία του Αΐγωνος, θά πρέπει να τοποθετηθεί στην δ' ή ε' π.Χ. χιλιετία.

Όπως ανέφερα, ο ορείχαλκος πρωτοεμφανίζεται στην Κρήτη. Στην μεγαλόνησο όμως δέν υπάρχουν ούτε χαλκός, ούτε κασσίτερος. Τον χαλκό τόν έφερναν

Evans. Glot. Π. Καββαδίας, ανάγουν την έξοδο της Κρήτης από την προϊστορία στην στ' π.Χ. χιλιετία. Πιστεύω ότι είναι αρκετές χιλιετίες παλαιότερη.

από την Κύπρο, τον κασσίτερο από την Β.Δ. Ιταλία, την Ισπανία και τις «Κασσιτερίδες νήσους» δηλ. τὰ Βρεταννικά νησιά. Συνεπώς, ήδη κατά την δ! π.Χ. χιλιετία οί Κρήτες ταξίδευαν σ' ύλη την Μεσόγειο (από τις Λιπαρίνους Νήσους του Τυρρηνικού έφερναν λιπαρίτη λίθο) και στύν "Ατλαντικό.¹³

στ) Γραφή - Μουσική

Το αρχαιότερο γραπτό κείμενο σ' όλο τον κόσμο, είναι μία επιγραφή, σέ ξύλινη πινακίδα, πού βρέθηκε στόν λιμναίο οικισμό τού Δισπηλιού Καστοριάς. Τό ξύλο είχε συντηρηθεί, θαμμένο στήν ίλη της λίμνης. Μέ τον άνθρακα C-14 χρονολογήθηκε στο 5.250 π.Χ. Πρόκειται γιά πρώιμη Ελληνική γραφή πού συγγενεύει μέ την Γραμμική Α.

Οί ανασκαφές τού Γ. Χουρμουζιάδη έδειξαν ότι στό Δισπηλιό, κατά τή στ! π.Χ. χιλιετία, υπήρχε οργανωμένος πολιτισμός. Οί κάτοικοι τού οικισμού, έφθαναν τις 5.000, ζούσαν ασφαλείς σέ λιμναίες κατοικίες, αλίευαν, κυνηγούσαν και καλλιεργούσαν τήν γή (βρέθηκαν απολιθωμένοι σπόροι καλλιεργούμενων φυτών). Είχαν εξελιγμένα εργαλεία και όπλα, στήν κατασκευή των οποίων, χρησιμοποιούσαν και ύψιδιανύ πού ερχόταν άπύ την Μήλο - άρα στήν "Ελλάδα τής στ! π.Χ. χιλιετίας υπήρχε ανεπτυγμένο ναυτικό και χερσαίο εμπόριο.

Ό Καλλίμαχος Διογένης (περ. «Δαυλός» 147/ 1994) βασιζόμενος στήν Γραμμική Α έκανε μία πρώτη προσπάθεια αναγνώσεως της επιγραφής πού αποτελείται άπύ δέκα σειρές γραμμάτων και έδωσε τύ έξης κείμενο: «Στύν Κάστορα τής Θεσπρωτίας λίμνης τής Δύσης (ή των δύο λιμνών) τύν ήρωα».

*'.' Βλέπε στο βιβλίο μου < 'Η Προϊστορική Έξάπλωσις των Α
ϊγών» τύ β' αυτής τής σειράς.*

και Ρόδος. Στην Φυλακωτή της Μήλου εκτός από τον οικισμό, βρέθηκαν και στοιχεία που αποδεικνύουν ότι από εκεί γινόταν εξαγωγή εργαλείων από όψιανύ λίθο στην Αίγυπτο, πριν από το 3.400 π.Χ. Στην Ρόδο. ευρήματα στον Ασώματο, στην Ίαλυσσό. και στην Κάμιρο, δείχνουν ότι ο πολιτισμός της ήταν όμοιος με εκείνον του β. Αιγαίου. Προϊόντα από την «προϊστορική» Ρόδο βρέθηκαν στην ενδοχώρα της Μ. "Ασίας.

- Αλλά και στην Κεφαλληνία και στην Λευκάδα υπάρχουν ανάλογα ευρήματα. "Εδώ, τό θαλάσσιο εμπόριο θά πρέπει να ήταν στραμμένο προς την Δύσι (Σικελία. Ιταλία. Έτρουρία).

Σ' όλους τούς οικισμούς υπήρχαν καλοφτιαγμένα λιθόκτιστα κτιριακά συγκροτήματα. Οί κάτοικοι έχυναν μεταλλεύματα και κατασκεύαζαν αντικείμενα από χαλκό, μόλυβδο, όψιανύ.

"Ο καθηγητής της αρχαιολογίας στό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Γ. Κορρές, γράφοντας για τις ανασκαφές στην Μεσσηνία, διαπιστώνει:

«Γίνεται κατανοητό πλέον, ότι ή γ' π.Χ. χιλιετία ήταν περίοδος ιδιαίτερας, σέ ύλο τόν χώρο τού Αιγαίου καί στην Ελλαδική περιοχή, ακμής» (Καθ. 29 Ιαν. 1996).

Απάντησις: *Ο Α ιγαίος πολιτισμός δέν μπορούσε νά φθάσει τόσο γρήγορα (μέ Ιστορικά κριτήρια) σέ τόσο υψηλά επίπεδα. Άρα συμπεραίνεται, ότι όταν βυθίστηκε ή Αϊγαίς. διέθετε ήδη υψηλό πολιτισμό, τόν όποιον κληρονόμησαν οί διασωθέντες κάτοικοι της. πού αφού συνήλθαν από τό πλήγμα, τόν ανόρθωσαν, τόν συνέχισαν και τόν ανέπτυξαν.*

Ερώτημα: *Πότε καί γιατί βυθίστηκε ή Α'ιγαίς:*

Ή βύθισις της Αιγαίδος

Μέ την τήξι των πάγων, ή στάθμη των ωκεανών ανέβηκε. Ή Βρεταννία καί ή "Ιρλανδία έγιναν νησιά, σχηματίσθηκε ή Βόρειος Θάλασσα μέ την οποία ενώ-

θηκε ή Βαλτική λίμνη και τά νερά του Ατλαντικοί), ανοίγοντας τόν πορθμό πού χώριζε την Ευρώπη, από την "Αφρική, σχημάτισαν την Μεσόγειο, την Αδριατική και το Αιγαίο. Μέγα μέρος της Αίγαιδος καλύφθηκε άπύ την θάλασσα, πιθανώς κατά την ιγ' - ιδ' π.Χ. χιλιετία. Τότε περίπου, ό χάρτης πήρε την σημερινή του μορφή, μέ δύο σημαντικές διαφορές:

α) Δέν είχε ακόμη σχηματισθεί τό Δέλτα τού Νείλου, στην θέσι τού οποίου και ακόμη νοτιότερα, απλωνόταν ή θάλασσα καί

β) Υπήρχε μία θαλάσσια δίοδος άπύ την Μεσόγειο πρόστην Ερυθρά.¹⁶

Η Αίγαις δέν καταποντίστηκε απότομα, αλλά μέ άργή γεωλογική διεργασία πού κράτησε αιώνες, ή χιλιετίες. Στην διάρκεια αύτης τής διεργασίας, ή Μεσόγειος προχωρούσε άπό δύο ρήγματα μεταξύ Κρήτης - Δωδεκανήσου καί Κρήτης - Πελοποννήσου, ενώ ή Μαύρη Θάλασσα άπύ τύν Βύσπορο, την Προποντίδα καί τύν Ελλήσποντο, ακολουθώντας την κοίτη τού μεγάλου Αιγαίου ποταμού. Έτσι δημιουργήθηκε τό Αιγαίο. Καθώς τά νερά ανέβαιναν, οί κάτοικοι αποσύρονταν στίς ύψηλότερες περιοχές καί στά νησιά πού σχηματίζονταν. Καί φυσικά, γιά νά επικοινωνούν καί νά συναλλάσσονται μεταξύ τους εφεύραν, άν ήδη δέν την ήξεραν, την ναυσιπλοία καί πάντως την ανέπτυξαν. Καί ύπως ήταν εύμενο γιά ανθρώπους πού διέθεταν πλοία, ύπλα, εργαλεία καί ταυτοχρόνως ήσαν αναγκασμένοι νά ζούν σέ στενό καί άγονο χώρο, άρχισαν νά επεκτείνονται πρύς κάθε δυνατή κα-τεύθυνσι καί νά καταλαμβάνουν τους κενούς ή αραιοκατοικημένους χώρους. Έτσι άρχισε ή επέκτασίς

"Απ αυτήν την δίοδο θά πρέπει νά πέρασαν οί Α ίγαίοι γιά νά βγουν στόν Ινδικό καί στον Ειρηνικό. Βλέπε βιβλίό μου « Η προϊστορική έξάπλωσις των Αιγαιών», τό β' τής παρούσης σειράς.

Πιθανόν περίγραμμα της
Ευρώπης και της Δυτικής Ασίας
κατά την ψυχροτέραν εποχήν της
Τετάρτης Παγετώδους περιόδου
(πρὸ 50.000 περίπου ἐτῶν)

Παγόθουνα

Νεαντερνταλικὸς
ἀνθρώπος

Στερεά

Θάλασσα

Πάγοι

Ἡ γραμμή τῶν σημερινῶν παραλίων

τους στην Εὐρώπη πού ἀπελευθερωνόταν ἀπό τοὺς πά-
γους.

Ἀπάντησις: Ἡ Αἰγαίς καλύφθηκε ἀπὸ τὴν θά-
λασσα κατὰ τὴν 13^η ἢ 14^η π.Χ. χιλιετία. Πρὶν ἀπ' αὐ-
τό, οἱ κάτοικοί της εἶχαν ἤδη ἀναπτύξη πολιτισμοῦ. τὰ
διασωθέντα στοιχεῖα τοῦ ὁποίου ἀπετέλεσαν τὴν βάσι
γιὰ τὸν νεώτερο Αἰγαῖο πολιτισμό πού ἄρχισε τὴν πο-
ρεία του ἀπὸ τὴν 13^η π.Χ. χιλιετία.

Ἑρώτημα: Ἡ πορεία αὐτή ἦταν σταθερῶς ἀνο-
δική:

Οἱ κατακλυσμοί

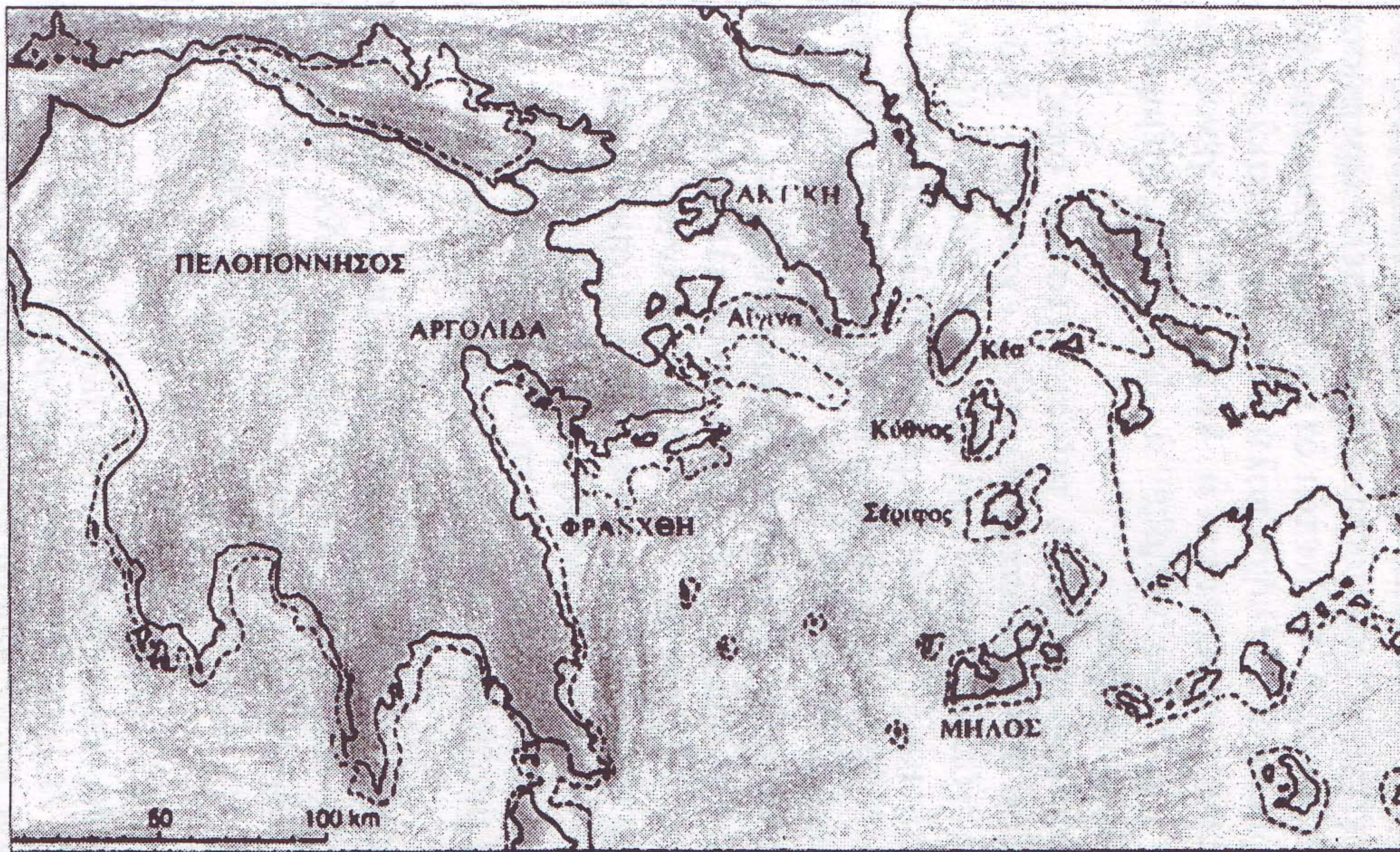
Ἡ ἐξελικτική πορεία τῶν Αἰγαίων δὲν ἦταν
διαρκῶς ἀνοδική. Υπῆρξαν καὶ ὑποχωρήσεις πού προ-
κλήθηκαν ἀπὸ φυσικὲς καταστροφές. Ὅμως ὁ πολιτι-
σμός ξαναγεννιόταν, διότι κατὰ τὸν Πλάτωνα («Τί-
μαιος») κάθε φορά διεσώζετο «ὀλίγον σπέρμα». Οἱ
Ἕλληνες διετήρησαν τὴν μνήμη δύο κατακλυσμῶν.

- Ὁ πρῶτος συνέβη ὅταν ὁ Ὠγύγης ἦταν βασι-
λεύς τῆς Ἀττικοβοιωτίας. Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα
συνδέεται μὲ τὴν τῆξι τῶν παγετώνων πού ἐπέφεραν
κατακλυσμιαῖες βροχές, ἀνοδο τῆς στάθμης τῶν νερῶν
καὶ βαθμιαῖο καταποντισμὸ τῶν πεδιάδων πού μετα-
βλήθηκαν σὲ Ἴόνιο καὶ Αἰγαῖο, ἴσως κατὰ τὴν 13^η ἢ
14^η π.Χ. χιλιετία.

Ὁ δεύτερος ὅταν ὁ Δευκαλίων, ἦταν βασιλεύς «τῶν
περί Φθίᾳ χωρῶν».¹⁷ Πιθανόν συνέβη γύρω στὸ 9.500
π.Χ. ὅταν βυθίστηκε ἡ Ἀτλαντίς. Τότε ἄνοιξε ἡ δίοδος
τῶν Τεμπῶν καὶ ἡ Θεσσαλία ἔπαυσε νὰ εἶναι λίμνη.¹⁸
Στὸ μεταξύ τῶν δύο κατακλυσμῶν διάστημα (3.500
χρόνια), φαίνεται ὅτι ἀναπτύχθηκε ἀξιόλογος πολιτι-
σμός. Αὐτό τουλάχιστον συνάγεται ἀπὸ τὰ γραφόμενα

¹⁷ Τὴν ἴδια ἐποχὴ στὴν Ἀττικὴ βασίλευε ὁ Κραναός.

¹⁸ Ἀθήναιος «Δειπνοσοφιστές» 14-639. Γιά ὅλα αὐτὰ βλέπε
στά βιβλία μου Οἱ «ΠρωτοἝλληνες καὶ Τὸ «Χάλκεον Γένος»,
στ' καὶ ζ' στὴν σειρά «Οἱ ρίζες».

Χάρτης τοῦ Αἰγαίου (πρὸ 11.000 περίπου ἐτῶν), τότε πού οἱ βυθομετρικές καμπύλες ἦταν διαφορετικές καί ἡ στάθμη τῆς θάλασσας χαμηλή. Ἡ Κέα, ἡ Εὐβοία καί ἡ Ἀττική ἦταν ἐνιαία ξηρά καθώς καί μεγάλη ἔκτασις τῶν Κυκλάδων. (Ἀπό τό βιβλίο τοῦ ναυάρχου Χ. Σολιώτη "Ἡ Ναυτική Ψυχὴ τοῦ Γένους"). Αὐτά μετὰ τήν καταβύθισιν τῆς Αἰγίδος.

του Διόδωρου («Ιστορική Βιβλιοθήκη Ε. 55-56) ότι στην Ρόδο. πριν τόν κατακλυσμό τού Δευκαλίωνος ζούσαν οί Τελχίνες. οί όποιοι ήσαν πολύ προηγμένοι τεχνολογικά. Αυτοί πρόβλεψαν τον κατακλυσμό και εγκατέλειψαν τή νησί τους («πρυσισθανομένοις τον μέλλοντα γίνεσθαι κατακλυσμόν έκλιπεῖν τήν νήσυν και δασπαρήναι»). Φαίνεται ότι κατέφυγαν στην Αίγυπτο (ή οποία δεν έπλήγη πολύ άπό τόν κατακλυσμό) διότι ό μύθος αναφέρει ότι ό "Ακτίς. άπό τό γένος των Ήλιαδων της Ρόδου, ύπήρξεν ύ ιδρυτής της Μέμφιδος και της Ηλιουπόλεως.

Ή ανάμνησις αυτού τού πολιτισμού, οποις και τού πρό τού πρώτου κατακλυσμού «χάθηκε», διότι όποος οί Αιγύπτιοι ιερείς είπαν στόν Σόλωνα (Πλάτωνος «Τίμαιος» Γ. «Κριτίας»), οί Έλληνες αγνοούν τήν παλαιότερη ιστορία τους ακριβώς έξ' αιτίας των κατακλυσμών. "

- Μία τρίτη καταστροφή προξενήθηκε από τό ηφαιστειο τής Θήρας, τό οποίο κατά τις νεότερες έρευνες (1995) εξερράγη τή 1.644 π.Χ. Πάντως αυτή δέν επέφερε τό τέλος τού μινωικού πολιτισμού, αφού ή αμερικανική αρχαιολογική υμάς διεπίστωσε ότι πάνω στην ηφαιστειακή στάχτη άνεγέρθηκαν νέα κτίσματα τά όποια ερημώθηκαν αργότερα, από άγνωστη αιτία.

Απάντησις: Από τήν ιδ' ή ιγ'π.Χ. χιλιετία, οι διασωθέντες από τήν βύθισι τής Αἰγαῖδος κάτοικοι της αρχίζουν τήν πορεία ανασυγκροτήσεως τού πολιτισμού τους. Υφίστανται ένα τρομερό κατακλυσμό

^{iv} Αυτοί οί δύο κατακλυσμοί είναι άσχετοι προς τόν κατακλυσμό τής Π. Διαθήκης, όπου περιγράφεται μέ υπερβολές μία σχετικώς περιορισμένη πλημμύρα πού συνέβη σέ μεταγενέστερη εποχή στήν Μεσοποταμία. Στόν «βασιλικό κατάλογο» των Σουμερίων, αναφέρεται ότι ό κατακλυσμός αυτός, συνέβη επί βασιλέως Ούμπαρ- Τούτ του. ό όποιος τοποθετείται γύρω στό 2.600 π.Χ.

γύρω στο 9.600 π. Χ. και μία καταστροφή τό 1.644 π. Χ. Η δεύτερη δέν υπήρξε καθοριστική.

^Ερ<6τημα: Πώς αποδεικνύεται ότι οι Αιγαίοι άπλ(όθηκαν σ όλη τήν Ευρώπη:

Η άπάντησις σ αυτό αποτελεί τό β! κεφάλαιο τον παρόντος βιβλίου, μέ τόν τίτλο « Η γέννησις της Ευρώπης».

Β' Η ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

"Εξελικτική πορεία

Οί κάτοικοι της "Ελληνικής καί τής Μικρασιατικής Χερσονήσου καί τών γύρο) νησιών, προπορευόμενοι κατά χιλιάδες χρόνια από τήν υπόλοιπη Εύ-ροόπη. συνεχίζουν φυσιολογικώς τήν εξελικτική τους πορεία.^{2"}

- ' Αναπτύσσουν τήν τελειότερη γλώσσα τού κόσμου.

- "Εφευρίσκουν συστήματα γραφής: Τό εικονο-γραφικό (γ' π.Χ. χιλιετία), τᾶ Γραμμικά Α καί Β (1.750 καί 1.500 π.Χ. ἀντιστοίχοις) στήν Κρήτη, τό Μυκηναϊκό, τύ συλλαβικό στήν Κύπρο (2.000 π.Χ.;) τό κυπριακό αλφάβητο (1.500 π.Χ.) τᾶ φοίνικα (ιε'-ιγ' π.Χ. αἰώνας). Όλα αὐτά τᾶ συστήματα γραφής εἶναι τής Ελληνικής γλώσσας. (CHADWICK J. «Γραμμική Β!», ἡ πρώτη ελληνική γραφή» 1962 καί GEORGIEV VL

-'" Στήν « [στ. Τού Ελλ. Έθνους» τής έκδ. Αθηνών (Α! 89) γράφεται «ενώ ἡ Ανατολή ἰχναπύσσεται. τό Αιγαίο παραμένει σέ «νεολιθική κατάσταση» καί «ό νέος τρόπος ζωής (ἀπό τήν Ανατολή ἐρχόμενος) παίρνει ναυτική κατεύθυνση. Πάντως «οι ἐξελίξεις τής Χαλκοκρατίας στήν Ελλάδα εἶναι περιθωριακές». Όμως τί εἶδους «νεολιθική κατάσταση» εἶναι αὐτή πού συνδυάζεται μέ ναυσιπλοία, ορυχεία, ἐμπόριο: Πώς ἡ Χαλκοκρατία στό Αἰγαίο εἶναι «περιθωριακή» ὅταν ἔχουμε τᾶ ἀρχαιότερα χυτήρια τού κόσμου στήν Ἀρκαδία καί στήν Ραφήνα, τᾶ παγκοσμίως παλαιότερα χαλκά ευρήματα στήν Θράκη, τήν ἐφεύρεσι τού ορείχαλκου στήν Κρήτη, τό ἀρχαιότερο χαλκό κράνος στήν Ἀργολίδα καί τόν ἀρχαιότερο χαλκό θώρακα στήν Κρήτη: Καί πώς οἱ μή-ναυτικοί Ανατολίτες ἔδωσαν «ναυτική κατεύθυνσι» στόν πολιτισμό πού υποτίθεται ἐξήγαγαν στό Αἰγαίο: Καί πώς τόν ἐξήγαγαν μ ἡ ὕντες ναυτικοί:

«Les deux langues des inscriptions Cretoises en linéaire A!» Sofia 1963).

• Το 1.600 π.Χ. (ἴσοις και παλαιότερα) εμφανίζονται οἱ "Ορφικοί μέ πλήθος αστρονομικών, κοσμολογικών γεωγραφικών γνώσεων, ανεπτυγμένη ποίησι ²¹. πίστι στην αθανασία της ψυχῆς και στόν μονοθεϊσμό. Αυτά, ελάχιστο ιστορικῶς χρόνο μετά ἀπό τήν υποτιθέμενη ἀφιξι τών Ελληνικῶν - Ινδοευρωπαϊκῶν φύλων (1.900 π.Χ.). πού υποτίθεται ὅτι κατέστρεφαν τά πάντα.

Τήν ἴδια εποχή, υἱ Ἕλληνες, διαπλέουν τόν Ἀτλαντικό («ἰξεσθ" ἀμ πέλαγος κέν Ἀτλαντικόν ἔκτος ἱκωμαι», Ὀρφέως. « Ἀργοναυτικά» στ. 1.160-1.188) και φθάνουν σέ «ἀπειρονα γαίαν» ὅπου οἱ ιθαγενεῖς τους ανεφοδιάζουν ἀλλά τούς απαγορεύουν νά προχωρήσουν στό εσωτερικό, διότι σέ προηγούμενη επίσκεψη τους τούς εἶχαν βλάψει, (στ. 1.189-1.217). Πρίν ἀπό τούς Ἀργοναυτες εἶχαν ἤδη διάπλευση τόν "Ἀτλαντικό πολλές αποστολές Ελλήνων (τοῦ Ἡρακλέους, τοῦ Περσέως κ.α.) και εἶχαν εγκαταστήσει βάσεις στόν ὠκεανό ἀπό τις οποίες ἡ κυριότερη ἦταν ἡ Ταρτησος.

Ἡ ἐξάπλωσις τῶν Αἰγαίων

Οἱ Αἰγαῖοι ἀπλώνονται στήν Ευρώπη ακολουθώντας τήν βελτύοσι τῶν φυσικῶν και κλιματικῶν συνθηκῶν. Τό κάνουν διά ζηράς και διά θαλάσσης. Ὁ πολιτισμένος ἄνθρωπος, ξεκινά ἀπό τό Αἰγαῖο και ἀπλώνεται βαθμιαίως σ" ὕλη τήν Ευρώπη. Εἶναι μία

Γνιστά ονόματα ποιητῶν τῶν χρόνων ἐκείνων: Ορφεύς. Μουσαῖος. Αἴνος. Εὐμόλπος. Ἰ2λὴν. Πάμφω. ~ Βλέπε το βιβλίο μου « Ἡ Προϊστορικὴ Ἐξάπλωσις τῶν Αἰγαίων» καθώς και τό κεφάλαιο -Ἰ2οῦ ταξίδευσε ὁ Οδυσσεύς:» στο βιβλίο μου « Ἐρευνες γύρω ἀπό τόν Ὀμηρο» - και τά δύο κυκλοφοροῦν στήν σειρὰ «Ο; Ρίζες» τῶν ἐκδόσεων «ΠΕΛΑΣΓΟΣ».

λογική υπόθεσις. ή οποία επαληθεύεται από τά άν-θριοφυλυγικά και αρχαιολογικά ευρήματα:

- Ο Τσεχοσλοβάκος ανθρωπολόγος J. Jerinek γράφει: «Ό Μεσογειακός άνθρωπος εμφανίζεται... παντού στην Εύριύπη... Αυτό θα προϋπέθετε μετακινήσεις του σ όλα τά πλάτη της Ευρωπαϊκής ηπείρου, πράγμα πού είναι απίστευτο.» (Die Rasswngeschichte der Tschechoslowakei στο Rassengeschichte der Men-scheit. V. 1979).

- Η Γερμανίδα συνάδελφος του Schwidetzsky γράφει: «Όι Μεσογειακοί, εισβάλλοντες μαζικώς από την Βαλκανική, έφεραν την γραμμωτή κεραμική και την γεωργία στην Κεντρική Ευρώπη» (Rassengeschichte der Menschheit. VI. 1979).

- Ό Άγγλος C. Renfrew διαπιστώνει την άφι-ξι των Μεσογειακών στά Βρεταννικά νησιά γύρω στο 4.000 π.Χ. (στο ίδιο). Και ό J.Baker συμφωνεί για την άφιξι των Μεσογειακών στά Βρεταννικά νησιά (Race 1974).²³

- Ό Γάλλος αρχαιολόγος J. Caritan υποστηρίζει ότι τά διάσπαρτα στην Ευρώπη **μεγαλιθικά κτίσματα** είναι έργα πού **οφείλονται στους Αιγαίους**, ή στην επίδρασί τους. Τά τελειότερα άπ'αυτά τά κτίσματα βρίσκονται στην Ελλάδα: στις Μυκήνες, στην Τίρυνθα και στον "Ορχομενό. Στο περίφημο μεγαλιθικό κτίσμα Στόουνχετζ τής Αγγλίας (2.500-1.600 π.Χ) υπάρχει εγχάρακτη άπεικόνισις Μινωικού εγχειριδίου.

- Την επέκτασι των Μεσογειακών σ όλη την Ευρώπη υπεστήριξα ν βάσει ανθρωπολογικών ευρημάτων, ό Σέρβος ανθρωπολόγος Z.Gavrilovic, ό Ούγγρος I. Kiszely κ.ά.

-·' Ό Λιόδιωρος Σικελιώτης αναφέρει ότι στην Βρεταννία υπήρχε «μεγαλοπρεπές τέμενος τον Απόλλωνος και ιερά πό-λις αυτού τον θεού >· (Ιστορία Β.).

Έξαπλωνόμενοι στην Ευρώπη, οι Αιγαίοι φέρνουν μαζί τους την εποχή του χαλκού. Αυτή, στον Αί-γαιακό χώρο άρχισε κατά την δ' π.Χ. χιλιετία (ευρήματα στην βορ. Θράκη (στό Ροϋσε σημερινής Βουλγαρίας, του 3.600 π.Χ.). Στην Κεντρική Ευρώπη αρχίζει το 2.200 και στην Βόρεια τό 1.500 π.Χ. όταν στό Αίγαίο έχει ήδη άρχιση ή εποχή του ορειχάλκου (από τό 2.400). "Από τους Αιγαιούς προήλθαν καί οί Άντες (Πρωτοσλάβοι) από τους οποίους οί σλαβόφωνοι λαοί.

- Ό Γερμανός G. H. Buchholz διαπιστώνει: « Ήδη από την πρώτη εποχή του χαλκού, οί άνθρωποι του Αίγαιακού χώρου κυριαρχούν σολη την Μεσόγειο» («Aegeische Bronzezeit», 1987).

- Ό Raumont Furon γράφει ότι από την «Πρωτομινωική περίοδο (2.800-2.400) οί Κρήτες φθάνουν στην Σικελία καί στην Αδριατική, λίγο αργότερα έχουν εμπορικές ανταλλαγές μέ όλη την Ανατολή, την Μεσόγειο, τον Δούναβι καί την Βαλτική. Φέρνουν κασσίτερο από την "Αγγλία, λαζουλίτη από τό Αφγανιστάν, ήλεκτρο από την Βαλτική. Ή Ιβηρική μυείται στον ορειχάλκο κατά τίς αρχές τής β' π.Χ. χιλιετίας από Αίγαιάτες. "Από τό Αίγαίο ή λατρεία του ήλιου απλώθηκε ως την Σκανδιναυία. Τό ίδιο συνέβη καί μέ την λάβρυ, τό Κρητικό σύμβολο, πού τό βρίσκουμε στη Βόρεια Ιταλία, στην Ισπανία, στην Βρε-ταννία καί στην Σκανδιναυία». (Manuel de Préhistoire Generale).

- Ό Gabriel Leroux γράφει ότι «οί Αίγαιάτες έφθασαν καί άσκησαν μεγάλη επίδρασι στην Μάλτα, στην Σικελία, στην Σαρδηνία, στις Βαλεαρίδες, στις

Ιβηρικές ακτές». («Les Premières Civilisations de la Mediterranée»).

- Ό Gordon Childe γράφει ότι οί Μυκηναίοι άσκησαν μεγάλη θετική επίδρασι στην Αγγλία, στην Ιρλανδία καί στην Δανία. («From the Prehistory to the History »).

- Ο Jacques Briard αναφέρει επίδρασι των Αί-γαιαχών στον πολιτισμό της πρώιμης εποχής του ορειχάλκου στο Ουέσσεξ της Νότιας "Αγγλίας. («L Age du Bronze»).

- Ο Jaques Ramin αποφαινεται ότι οί Κρητες έπαιρναν κασσίτερο από την Κορνούαλη ήδη από το 2.400 π.Χ. "Επίσης είχαν σχέσι μέ τον πολιτισμό του Ουέσσεξ. («Le Problème des Cassiterides»).

- Ο Δ. Δημόπουλος (« "Η καταγωγή των Ελλήνων») βασιζόμενος στα στοιχεία των ξένων ανθρωπολόγων, δίνει την έξης εικόνα τής επέκτασης των «Μεσογειακών» στην Ευρώπη.

5.000 π.Χ. πρώτες διεισδύσεις στην " Ιταλική Χερσόνησο.

4.000 π.Χ. άφιξις στην Γαλλία.

4.500 π.Χ. προώθησις προς την Κεντρική Ευρώπη διά των Μοραβικών Πυλών (= ή δίοδος πού ανοίγει ό Μόραβας προς Γερμανία - Πολωνία).

- Τό 1965, στο Λεπένσκι Βίρ. στις Σιδηρές Πύλες τού Δουνάβεως, βρέθηκαν τά ερείπια οικισμού πού άκμασε μεταξύ 5.600 και 5.000 π.Χ. "Ισ(ος αύτύ επιτρέπει νά χρονολογήσουμε κάπως στην επέκτασι των Αιγαίων προς βορράν.

Έξάπλωσις τού ανθρώπου έγινε και άπύ τά νοτιοδυτικά δηλ. άπύ τό Γιβραλτάρ, άπό τούς Χαμίτες.²⁴ Όμως αυτή ή έξάπλωσις ήταν σχετικώς περιορισμένη, διότι οι Χαμίτες ήσαν λιγότερο ανεπτυγμένοι - τολμηροί - κατακτητικοί άπύ τούς Αίγαιάτες. "Ετσι οί τελευταίοι απετέλεσαν τον κορμό τής ανθρώπινης επέκτασεως στην Ευρώπη.

Απάντησις στο τεθέν ερώτημα: *Τήν δίδει ό H. G. Wells συνοψίζοντας τίς διαπιστίσεις των ειδικών των διαφόρων επιστημών: « Εκεί λοιπόν οι πρόγονοι*

» Από τό Ελληνικό Χαμαιγενής ή άπό τό Αιγυπτιακό Κέμ= μαύρος. Κέμ έλεγαν την χώρα τους οί Α ίγύπτιοι. δηλ. μαύρη γή.

τών λευκών ανθρώπων ανέπτυξαν τις χονδροε ιδείες τέχνες της νεωτέρας παλαιολιθικής, όταν οι άνθρωποι τού Νεάντερταλ εξακολουθούσαν να διάγουν τήν σκληρή ζωή τους στήν άγονη ερημιά της παγωμένης Εύρ(ό)πης. Και κατά το διάστημα δέκα περίπου χιλιά-δ\ον ετών. ενώ οι κυνηγοί τών ρέννων ζούσαν σέ κατά-στασι στάσιμη στις στέπες τής Γαλλίας, της Γερμανίας και τής Ισπανίας, οι νοτιοανατολικότεροι. κατόρθωσαν νά αναπτύξουν γεωργία, νά εξημερώσουν τόν σκύλο και τά κτήνη και άρχισαν νά μεταναστεύουν πρός βορράν. έφ' όσον τύ κλίμα τών βορειοτέρων τόπων γινόταν ηπιότερο και τού ισημερινού τροπικότερο... Τό κέντρον άπό τύ οποίο διεδόθη ü σίτος ήταν κάπου στήν Αν. Μεσόγειο... **Στις** νοτιοανατολικές χώρες τον καλλιέργησαν χιλιάδες χρόνια πρίν αρχίσουν νά τύ κάνουν στίς κεντροευρωπαϊκές.

Οί μεσογειακοί μετανάστευσαν αρχικώς στο μέγιστο μέρος τής Ευρώπης και τής δυτικής Ασίας. Αυτοί επικρατούν στήν πρώτη περίοδο τής ιστορίας. Οί βόρειοι λαοί αναφαίνονται αργότερα. Οί πρώτες αρχές τού πολιτισμού και ή πρώτη καλλιέργεια τής γής συνετελέσθησαν πιθανώς περί τήν ανατολικήν εκείνην λίμνην (τής Μεσογείου). (The Outline of History).

Και τώρα προκύπτει νέο ερώτημα.

Ερώτημα: Ποιοί ήσαν οι άνθρωποι πού άπό τό Α ίγαΐο άπλοίθηκαν στήν Ευρώπη και σέ τμήμα τής Ασίας:

Ή κατάσταση της Εύρο>πης

Μέ τήν άνυδν τών θαλασσών, ή Ευρώπη πήρε περίπου τήν σημερινή μορφή της. άφου σχηματίσθηκαν ή Βόρεια Θάλασσα, ή Ιρλανδική, ή Μάγχη και ή Βαλτική. Εξακολουθούσε όμως στό μέγιστο τμήμα της νά καλύπτεται άπό έλη, λίμνες, πυκνή βλάστησι. Στά ανατολικά της απλωνόταν ή Σαρματική θάλασσα πού περιλάμβανε τόν Εύξεινο, τήν Κασπία, τήν "Αρά-

λη και έφθανε ως τον αρκτικό κύκλο. απομονώνοντας την από την Ασία.

Η Ρ(οσίδα Αικατερίνη Χαγκεμείστερ διατύπωσε την θεωρία (1955) ότι ή Ατλαντίς συγκρατούσε τό Ρεύμα του Κόλπου (Γκολφ Στρήμ) μέ αποτέλεσμα, ή **Β.** Ευρώπη και ή Σκανδιναβία νά είναι κατεψυγμένες. Μέ τόν καταποντισμό της (9.560 π.Χ.) τα θερμά νερά του Ρεύματος έφθασαν στην **Β.** Ευρώπη και στην **Β.** "Αμερική πού έγιναν σημαντικά θερμότερες μέ αποτέλεσμα αλλαγές στην χλωρίδα και πανίδα τους.

Δηλαδή μόλις τό 9.500 π.Χ. άρχισαν νά θερμαίνονται αυτές υί παγωμένες χώρες και φυσικά ή διεργασία χρειάστηκε πολλούς αιώνες.

Κατά τόν **R. Furon** (Manuel de Préhistoire Générale) άν θέσουμε τό σημερινό επίπεδο τών θαλασσών ως 0. τότε τό 15.000 π.Χ. ήταν στό -35. τό 8.000 π.Χ. ανέβηκε στό -20. τό 6.500 π.Χ. στό -10 και στό σημερινό επίπεδο γύρο) στο 4.000 π.Χ. (οί εκτιμήσεις έγιναν στις βορειοευρωπαϊκές παραλίες).

Κατά τόν ίδιο. για την βορειότερη του Δουνάβεως Ευρώπη, οί ευνοϊκότερες για τόν άνθρωπο κλιματικές συνθήκες, αρχίζουν μετά τό 5.400 π.Χ. **"Η** διαπίστωση συμπίπτει μέ την χρονολογησι τών ευρημάτων πού πιστοποιούν την έξάπλωσι τών Αίγαιατών στην Κεντρική Εύρο'πη (βλέπε στό αμέσως επόμενο κεφάλαιο).

Οί Κύρωπίδες

Οί βασικές φυλές είναι τρεις: Εύρωπαιοειδής (λευκή), μογγολοειδής (κίτρινη) και νεγρυνειδής (μαύρη). Οί κάτοικοι της Αίγαιδus ανήκουν ασφαλώς στην πρώτη. "Έχουν λευκό δέρμα, λεπτοφυία (=λεπτύ σκελετό), έντονη τριχοφυία (γενειάδες έχουν μόνον οί λευκοί), όρθογναθία. λεπτορινία. λεπτοχειλία. κρανιακή χωρητικότητα μεγαλύτερη άπύ τών άλλων φυλών δηλ. όλα τά γνωρίσματα του Εύρο)πιδούς άνθρω-που. Δοθέντος ότι αυτοί είναι οί αρχαιότεροι κάτοι-

και της Εύρωπης και οτι επεκτείνονταν επί χιλιετίες πρύς κάθε κατεύθυνσί της. μπορούμε νά πούμε ότι ή Αἰγαίς υπήρξε ένας από τούς χώρους της ἀνθρωπογενέσεως - κοιτίς των Εὐρωποαιοιδών. Βεβαίως μέ τήν τεράστια ἐξάπλωσι των Αἰγαίων και μέ τήν ἀνάμειξι τους μέ ποικίλους λαούς, ἐπήλθαν διαφοροποιήσεις στις νέες χώρες εγκαταστάσεως τους και προέκυψαν διάφοροι τύποι εὐρωπαϊδών (λ.χ. 0 βόρειος)^{2,1}.

Πάντως ευθύς ἐξ" αρχής, στόν Αἰγαιακό χώρο, υπήρχε ποικιλία ἀνθρωπολογικῶν τύπων. Κατά τόν I. Κούμαρη, στήν προϊστορική Ελλάδα, υπήρχαν τρεις βασικοί τύποι: ὁ Μεσογειακός, ὁ Προσθιασιακός και ὁ Βόρειος ("Ανθρωπος. 141 - 1948).

Κατά τον Α. Πουλιανό, στήν ευρύτερη περιοχή τῆς Αἰγαιίδος, οἱ Εὐρωποαιοειδεῖς διακρίνονταν (και διακρίνονται), σέ δύο τύπους: τόν ηπειρωτικό (χερσαῖο) και τόν αἰγαιακό (μεσογειακό).^{2,1} "Ο πρῶτος καταλάμβανε και καταλαμβάνει τούς ορεινοὺς ὄγκους ἀπό τήν Πελοπόννησο ὡς τήν Δαλματία, διά μέσου τῆς Πίνδου και τῆς Αλβανίας. Ὁ δεῦτερος, τά νησιά, τά παράλια τῆς Ἑλληνικῆς και τῆς Μικρασιατικῆς Χερσονήσου. τήν Μακεδονία και τήν Θράκη. Μεταξύ τῶν δύο τύπων υπάρχουν διαφορές, ἀλλά ὄχι ριζικές. Και οἱ δύο εἶναι γηγενεῖς τοῦ ἰδίου ευρύτερου χώρου. Στις χιλιάδες χρόνια πού πέρασαν, δέν ἐπήλθε καμμία αξιόλογη ἀνθρωπολογική μεταβολή στόν Περιαιγαιακό χώρο. Ἡ φυλετική και βιολογική συνέχεια δέν διεκόπη οὔτε διεταράχθη, παρά τήν εἰσροή

Οἱ Αἰγαῖοι ἔχουν μεγαλύτερη λεπτοφυΐα. και τριχοφυΐα ἀπό τούς βόρειους, βαθύτερα χρώματα ματιῶν και μαλλιών, μικρότερο ὕψος. περισσότερη χάρι. ευλυγισία και κομψότητα.

²⁶ Στό κείμενο μου χρησιμοποιῶ τόν ὄρο Αἰγαῖοι ἢ Αἰγαι-άτες ὄχι μέ τήν στενή ἀνθρωπολογική ἐννοια τοῦ Αἰγαι-ατικοῦ τύπου, ἀλλά μέ αὐτήν τοῦ κατοίκου τοῦ Αἰγαιακού-Περιαιγαιακού χώρου, ὁπότε περιλαμβάνει και τόν ηπειρωτικό και τόν α ἰ γ α ἰ κό ἀνθρωπολογικό τύπο.

ξένων γονιδίων, ιδίως σλαβικής και μογγολοειδούς προελεύσεως (Τούρκοι). Ακόμη και σήμερα, οι κάτοικοι της Ελληνικής Χερσονήσου, είναι εύρ(οπαιοει-δεῖς ηπειρωτικού ή αίγαιακού τύπου, μέ ελάχιστες άλλες προσμίξεις. Οί κάτοικοι της δυτ. Μ. Ασίας είναι αίγαιακού τύπου.

Οί Αιγαίοι (χερσαίοι καί μεσογειακοί) διακρίνονταν καί εξακολουθούν νά διακρίνονται καί γιά ορισμένα ψυχοπνευματικά χαρακτηριστικά. Αυτά είναι: έντονη προσωπικότητα, υψηλή ευφυία, ισχυρός ατομισμός, πνευματικότης. καλλιτεχνικά τάλαντα, ταχεία αντίληψις, ευχέρεια αντιδράσεως, συναισθηματισμός, αἰσθησις τού ωραίου, δυνατή περιέργεια, δημιουργικότητα, τάσις πρός τήν περιπέτεια. Υστερούν σέ πειθαρχία, αυτοπειθαρχία, συλλογικότητα, μεθοδικότητα, οργανωτικότητα. επιμονή, υπομονή. Είναι ατίθασοι, ελεύθεροι, εγωκεντρικοί.

- Ἡ αγάπη τους πρός τήν ελευθερία καθύρ ισε τόν πνευματικό καί πολιτικό τους βίο.

- Ἡ έντονη περιέργεια καί ή ροπή πρός τήν περιπέτεια τούς ώθησαν στήν ανάπτυξι των επιστημών, στις εξερευνήσεις, στόν επεκτατισμό.

- Ἡ ικανότητα τους νά απαντούν στις κάθε είδους προκλήσεις (φυσικές δυσκολίες, απειλές από άλλους λαούς, πνευματικά καί μεταφυσικά ερωτήματα) σέ συνδυασμό μέ τήν έμφυτη προοδευτικότητα τους, τούς επέτρεψε νά διαμορφώσουν κοινωνίες μή στατικές, διαρκώς εξελισσόμενες.

Παραλλήλως, τά προαναφερθέντα μειονεκτήματα εμπόδιζαν τό ενιαίο τών προσπαθειών τους. τούς ωθούσαν σέ συνεχείς συγκρούσεις καί διαμάχες, υπονόμευαν τήν συνοχή τών κοινωνιών τους καί στερούσαν από τά αποτελέσματα τών προσπαθειών τους τήν στερεότητα καί τήν διάρκεια.

Έτσι, οί κατ'εξοχήν Αιγαίοι, οί Έλληνες δημιούργησαν λαμπρό πολιτισμό, αλλά επί μακρούς αιώνες δέν μπόρεσαν νά ενοποιήσουν πολιτικώς τόν χώρο

τους. Έστησαν παντού αποικίες, έκτισαν πόλεις, έφτιαξαν αυτοκρατορίες, αλλά πολλές φορές αυτά τά επιτεύγματα τους αποδεικνύονταν χρονικώς εφήμερα (όχι ύμ(ος και άπό απόψεως επιδράσεων στην πορεία της ανθρωπότητας).

Εύρωπαυειδείς διαμορφώθηκαν και αναπτύχθηκαν και γύρο) άπό την δυτική εσωτερική θάλασσα, δηλ. την σημερινή δυτική Μεσόγειο. Αυτοί από την Β.Δ. Αφρική και τή Ν.Δ. Ιβηρική, απλώθηκαν στην Ισπανία και την Γαλλία.

Μία άλλη κοιτίς Εύρωπιδων ίσως υπήρξε ό Καύκασος (όπου έφθασαν και οί Αιγαίοι και αναμείχθηκαν μέ τους εγχώριους) άπ όπου αυτοί εξαπλώθηκαν πρός την Μ. "Ανατολή, όπου συγκρούσθηκαν ή αναμείχθηκαν μέ τούς Σημίτες. και την νότια Ρωσία -Ουκρανία, άπ'όπου προχώρησαν στην "Αν. **Και Κ. Ευρώπη**, όπου συγκρούσθηκαν ή αναμείχθηκαν μέ τούς Αιγαίους.

Η άπάντησις στό τεθέν ερώτημα: *Οι άνθρωποι που από τό Αιγαίο απλώθηκαν στην Ευρώπη και σε τμήμα της Ασίας ήσαν Εύρωπίδες (λευκοί). Ως φυσική συνέχεια ακολουθεί άλλο.*

Ερώτημα: *Πώς βρέθηκαν αυτοί οι άνθρωποι στό ν Α ίγαιακό χώρο:*

Γ' ΟΙ ΑΙΓΑΙΟΙ

"Η συμβατική ιστορία θέτει τό ερώτημα: Από πού ήλθαν οι πρώτοι κάτοικοι της περιοχής; Διότι όπως υποστηρίζεται «ή αρχή του (Αιγαιακού) πολιτισμοί πρέπει ν' αναζητηθεί έξω από την χώρα» («Ίστ. του Έλλ. Έθνους» της Έκδ. "Αθηνών Α! 122). Γιατί ΠΡΕΠΕΙ: Γιατί αποκλείεται εκ των προτέρων κατά άποφατικό τρόπο νά ήσαν γηγενείς:

"Η μετάθεσις ένος θέματος δέν αποτελεί λύσιν. Όταν λέμε οι Αιγαιοί ήλθαν από κάπου, απλώς τροποποιούμε τό ερώτημα: Και πώς βρέθηκαν σ'αυτό τό «κάπου»; Διότι κάπου πρέπει νά εμφανίσθηκε ό άνθρωπος ός αυτόχθων. Γιατί όχι στύ Αιγαιο;

Βεβαίως άν υπάρχουν ενδείξεις ότι ό άνθρωπος έφθασε σ'αυτό από κάπου άλλου, οφείλουμε αντί νά τις αποκλείσουμε έκ των προτέρων, νά τις ερευνήσουμε.

Μονον όταν έτσι τεθή το θέμα χωρίς τά άντιεπιστημονικά «πρέπει», μπορεί νά βρεθεί ή άπάντησις. ή τουλάχιστον νά προσεγγισθεί.

"Ας δούμε λοιπόν:

- α) Από πού μπορεί νά ήλθε ύ άνθρωπος στό Αιγαιο;
- β) Ε ίνα αδυνατο νά είναι αυτόχθων;

Από την Αφρική;

Αν οί άνθρωποι ήλθαν στό Αιγαιο άπ' έξω, τότε από πού;

- Ό Βορράς δηλ. ή Εύρωπη για εκείνη την περίοδο αποκλείεται αφού ήταν παγωμένος.
- Απομένουν ή Ανατολή και ο Νότος δηλ. ή Ασία και ή Αφρική.

- **Ο L. Cipriani** (Creta e l'origine mediterranea della civiltà. 1943) θεωρεί ότι «τὴν πρώτη πηγή του πολιτισμοῦ τῶν "Αρίων πρέπει **να** τὴν αναζητήσουμε στὴν Μεσόγειο» και ειδικῶς στὴν Κρήτη. Πιστεύει ὁμοίως ὅτι ἐκεῖ πῆγαν Λίβυοι!²⁷

- Στὴν "Εγκυκλοπαίδεια «Πάπυρος - Λαρούς» (λήμμα Αἰγαῖος πολιτισμός) διαβάζουμε: ὅτι γύρω στὸ 2.500 π.Χ. «ἡ εἰσοδος εἰς τὴν Κρήτην νέων φυλετικῶν στοιχείων προερχομένων ἐκ νότου, ἰσῶς πρωτολιβυακὰ φύλα, ἐν μέρει δὲ ἐκ τῆς δυτ. Μ. Ασίας, ἔθεσε τέρμα εἰς τὸν νεολιθικὸν πολιτισμὸν καὶ ἐγένε ἀφορμὴ τοῦ Μινωικοῦ». Δηλ. οἱ Κρήτες χρησιμοποιοῦσαν τὸν χαλκὸ καὶ θαλασσοκρατοῦσαν, ἀλλὰ βρίσκονταν στὴ... νεολιθικὴ εποχή!²⁸» καὶ ἐκπολιτίσθησαν ἀπὸ «πρωτολιβυακὰ φύλα» ποὺ ὁμως δὲν ἀνέπτυξαν ποτὲ κανένα πολιτισμὸ στὴν πατρίδα τους.

- Στὴν «Ἱστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους» τῆς Ἐκδοτικῆς Ἀθηνῶν (Α! 122) υποστηρίζεται ἡ Δυτ. Μ. Ασία. Μοναδικὸ ἐπιχείρημα: Ἐκεῖ ἐντοπίζονται τοπωνύμια ἴδια μὲ τὰ Ἑλληνικά. Γιατὶ ὁμως ἀποκλείεται ἡ ἀντίστροφη μετάδοσις τῶν ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα πρὸς τὴν Μ. Ασία; Ἀν καὶ ὅλα δείχνουν ὅτι ὁ Περαιαγια-κὸς χώρος ἀποτελοῦσε ἐξ ἀρχῆς ἐνιαία περιοχὴ ὅπου κατοικοῦσαν συγγενὴ μεταξὺ τῶν φύλα μιᾶς ἐνιαίας

²⁷ Ἄν οἱ Μινωῖτες ἦσαν Λίβυοι, τότε ἡ πατρίδα τοῦ L. Cipriani, ἡ Ἰταλία, ἀποκτοῦσε «δικαιώματα» στὴν Κρήτη, ἀφ'ὗ ἡ Λίβυη τότε τῆς ἀνήκε.

Ὁ **K.T. Frost**, καθηγητὴς στὸ Queen's University τοῦ Μπέλφαστ, ὁ ὅποιος πρῶτος διετύπωσε τὴν θεωρίαν ποὺ ταυτίζει τὴν Ἀτλαντίδα μὲ τὴν Θήρα (Times 19 Φεβρ. 1909) ἔγραψε: «Πέραν πάσης ἀμφιβολίας κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς 18^{ης} αἰγυπτιακῆς δυναστείας, (σ.σ. δηλ. 1.600- 1.400 π.Χ.) ἡ Κρήτη ἀποτελοῦσε τὸ κέντρο μιᾶς μεγάλης αυτοκρατορίας τῆς ὁποίας τὸ ἐμπόριο καὶ ἡ ἐπιρροή ἐκτείνονταν ἀπὸ τὴν

Ἀδριατικὴ ὥς τὴν Τέλ-έλ-Ἀμάρνα καὶ ἀπὸ τὴν Σικελία ὥς τὴν Συρία. Ὀλόκληρο τὸ ἐμπόριο μεταξὺ Ἑυρώπης, Ασίας, Ἀφρικῆς βρισκόταν στα χέρια τῶν Κρητῶν».

φυλής. "Άλλωστε στην ίδια σελίδα της «Ίστ. του Έλ. Έθνους» ομολογείται ότι ή «αρχαιολογική εξερεύνηση δεν απέδειξε προέλευση (του Αίγαιακού πολιτισμού) από τήν Μ. Ασία». Όποτε:

• Ο **H.D.F. Kitto**, γλωσσολόγος καθηγητής πανεπιστημίου στο Μπρίστολ, δέχεται ότι οι δημιουργοί του μινωικού πολιτισμού ήλθαν από τήν Αφρική. Διότι: «Μας άφησαν αναπαραστάσεις τους από τις όποιες είναι σαφές ότι προέρχονταν από τήν λεπτή, μαυρομάλλη, σκουρόχρωμη «Μεσογειακή» φυλή πού διαμορφώθηκε στην Β. "Αφρική. Αυτοί οι άνθρωποι είχαν ήδη βγει από τό παλαιολιθικό στάδιο όταν έφθασαν σέ μιάν «ακατοίκητη Κρήτη». («The Greeks»). Δηλαδή:

α) Ή Κρήτη, ένα νησί μεγάλο, εύφορο (και τμήμα της Αίγαιδος πρίν από τήν καταβύθισί της) ήταν ακατοίκητο! Γιατί;

β) Βορειοαφρικανοί της μεταξύ παλαιό- και νεολιθικής εποχής (4.000 π.Χ. λέγει ό Η. Kitto) ήξεραν τήν ναυσιπλοία τόσο καλά ώστε νά ξεκινήσουν από τά βορειοαφρικανικά παράλια για τις ανοιχτές θάλασσες και νά φθάσουν στην Κρήτη. Και διέθεταν ολόκληρους στύλους άφού κουβαλήθηκαν εκεί σύν γυναιζί και τέκνοις σέ αριθμούς τέτοιους, ώστε νά κατοικήσουν ένα μεγάλο νησί. Είναι λογικό;

γ) Αυτοί οι βορειοαφρικανοί ανέπτυξαν μέσα σέ ιστορικάς μικρό χρονικό διάστημα (άφού τό 3.000 π.Χ. είχαν ήδη τόν ορείχαλκο, θαλασσοκρατούσαν, εμπορεύονταν, έστηναν μάκρυνες αποικίες) έναν από τούς λαμπρότερους πολιτισμούς της ιστορίας. Ευσταθεί ένας τέτοιος συλλογισμός; Και άν είναι έτσι γιατί δέν έκαναν τό ίδιο προηγουμένως στην πατρίδα τους ή έστω και μετά οι ομόφυλοι τους πού έμειναν εκεί;

δ) Ο **H.D.F. Kitto** δέν είναι ανθρωπολόγος, άλλα γλωσσολόγος. Μ' αυτήν του τήν ιδιότητα, στο ίδιο βιβλίο του. γράφει ότι δέν υπάρχει καμμιά ένδειξις

δτι στην Ελλάδα μιλήθηκε ποτέ κάποια άλλη γλώσσα έκτος από την Ελληνική. Τότε μήπως οι «βορειο-αφρικανοί» του μιλούσαν Ελληνικά;

ε) Μοναδικό του επιχείρημα οι «αναπαραστάσεις» πού δείχνουν ανθρώπους μεσογειακούς, λεπτούς, μαυρόμαλλους, μελαχρινούς. Σέ τι διαφέρουν από τούς Έλληνες;

Από την Ανατολή;

"Αν οι άνθρωποι είχαν έλθει στο Αιγαίο από τά ανατολικά, δηλ. από την Ασία, θά πρέπει νά ήσαν Σημίτες. Όμως:

- Αυτοί εμφανίζονται στήν περιοχή από τόν μυχό της Ν.Α. Μεσογείου ως τόν Περσικό, μόλις κατά τήν ε' π.Χ. χιλιετία. Καί είναι νομάδες, χωρίς αξιόλογη πολιτιστική ανάπτυξη καί διόλου ναυτικοί. Στά παράλια της Μεσογείου (Συροπαλαιστίνη) δέν φαίνεται νά φθάνουν πρίν από τό 2.500 π.Χ. Καί σέ ναυτικούς εξελίσσονται, κάτω από τήν Ελληνική επίδρασι 1.400 χρόνια αργότερα. Δεν υπάρχει ή παραμικρή ανθρωπολογική, αρχαιολογική ή άλλη ένδειξη γιά μαζική παρουσία Ασιατών - Σημιτών στον Αίγαιακό χώρο. Από τούς Ασιάτες, μόνον οί Σημιτοφοίνικες αναδεικνύονται σέ θαλασσοπόρους, αλλά ιστορικά εμφανίζονται πολύ αργότερα, ενώ οί αρχαιότεροι Φοίνικες, είναι Έλληνες πού εγκαθίστανται στά Συ-ροπαλαιστινιακά παράλια (Ούγκαρίτ καί Φιλισταί-α)²⁹. Καί πάλιν, ουδέποτε μπόρεσαν νά αντιμετωπίσουν τούς Έλληνες στήν θάλασσα. Οί στόλοι τους, πού αργότερα αποτελούσαν το κύριο σώμα τού Περ-

²⁹ *Βλέπε μελέτες μου «Ούγκαρίτ. ή Εύαγορίτις;» στό περιοδικό «Τότε» τ.45 τοῦ 1995. Επίσης, τά κεφάλαια «Ούγκαρί-τιοι», «Φοίνικες» καί «Φιλισταίοι» στό βιβλίο μου «Ποιοι ήσαν;» τρίτο σέ τούτη τήν σειρά.*

σικού ναυτικού, δέ νίκησαν οὔτε σέ μία ναυμαχία τούς "Ἕλληνες - παντοῦ και πάντοτε ηττήθηκαν.^{1"}

Γι' αυτό, υποστηρίζεται ὅτι αυτοί πού μπορεί νά ἦλθαν ἐξ' Ανατολῶν δεν ἦσαν Σημίτες. ἀλλά «"Ἰνδοευρωπαῖοι». ὁπότε ἡ υποτιθέμενη ἀφίξις τούς μετατίθεται χρονικῶς γύρω στο 2.000 π.Χ. Ὁ .I. Caskey («Ἰστ. του Ἑλ. Ἐθνους» τῆς Ἑκδ. Αθηνῶν Α! 162) αναφέρεται σ' ἓνα «νέο λαό», που ἐφθασε στό Αἰγαῖο γύρω) στό 2.000 π.Χ. «ἀπό Βορρά, ἢ ἐξ' "Ανατολῶν ἢ και ἀπό τις δύο κατευθύνσεις».

Ὁμως:

α) Ὁ «νέος λαός» γιά νά φθάσῃ ἐς Ανατολῶν θά ἔπρεπε νά διαπεραιωθῇ διά θαλάσσης. Ἀρα θά ἦταν λαός ναυτικός καί θά ἔπρεπε νά διαθέτῃ τεράστιους στόλους ἀφοῦ μεταναστεύει σὺν γυναιξί καί τέκνοις. Ἀλλά οἱ ΙΕ υποτίθεται ὅτι ἔρχονταν ἀπὸ τὰ δάση τοῦ Βορρά ἢ ἀπὸ τίς στέππες τῆς Ἀσίας καί γιά πρώτη φορά ἀντίκρυζαν θάλασσα στό Αἰγαῖο (Βλέπε **K. Kütto**). "Ὅποτε πῶς τὰ κατάφεραν; Καί πῶς τούς ἀφῆσαν οἱ ἡδη ἀπὸ χιλιετίες θαλασσοπορούντες Αἰγαῖοι νά κυριαρχήσουν στὸν θαλάσσιο χῶρο τους;

β) Γιατί λαοὶ ἐρχόμενοι ἀπὸ τίς ἀσιατικές ἢ κεντροανατολικές ευρωπαϊκές πεδιάδες νά διακινδυνεύουν γιά νά μεταναστεύσουν σέ ἄγονα νησιά καί ἀκτές ὅπου ὁ βίος εἶναι δύσκολος;

γ) "Αν ἐφθανε «νέος λαός» γιά νά ἐγκατασταθῇ, θά ἔπρεπε νά ὑπάρξῃ ριζικὴ διαφορά μεταξὺ Πρωτο-καί Μεσο-ἐλλαδικοῦ πολιτισμοῦ. Τέτοια διαφορά δέν ὑπάρχει. Οἱ νεώτερες ἐρευνες τὴν ἀποκλείουν καί διαπιστώνουν σταθερὴ συνέχεια, τόσο στὴν ὕλη ἐξελικτικὴ διεργασία, ὅσο καί στὸν ἀνθρωπολογικὸ τομέα.

" Στὴν πραγματικότητα οἱ Ἕλληνες στὴν διάρκεια ὅλων των χιλιετιῶν τῆς ἱστορίας τους, οὐδέποτε νικῆθηκαν ἔστω καί μία φορά. ἀπὸ οἰονδήποτε, στὴν θάλασσα.

δ) Κυριότερο ειδικό γνώρισμα της περιόδου θεωρείται η τεφρά μινυακή κεραμική. Οι νεώτερες έρευνες διεπίστωσαν ότι αυτή είναι πρωϊμότερη στην Έλλάδα απ' ότι στην Τροία και ότι πύ πέρα δέν υπάρχει - χαρακτηρίζει αποκλειστικώς τούς Έλληνες. Αν αυτοί την είχαν φέρει μαζί τους, θά έπρεπε άντικείμενά της νά βρεθούν και άλλου, στους τύπους της ύποθετικής κοιτίδος και πορείας τους στύν Βορρά ή στην Ανατολή.

Τά δύο πρώτα επιχειρήματα είναι κοινής λογικής. Τό τρίτο άνθρωπολογικό, ιστορικό και άρχαιολογικό. Τό τέταρτο άρχαιολογικό.

Και ακόμα: "Αν οι ΙΕ φθάνουν γύρω στο 2.000 π.Χ. ποιοί ήσαν οι ως τότε κάτοικοι της περιοχής;

- Τό έρώτημα μένει άναπάντητο. (Ο Ν. Π. Έλευθεριάδης τούς θέλει Σημίτες: «Πελασγική Έλλάς - Οι Προέλληνες» 1931).

Νεώτεροι, μιλούν για Καυκάσιους, αλλά γλωσσικώς μή Ινδοευρωπαϊούς δηλ. ήσαν ΙΕ πού όμως δέν μιλούσαν Ινδοευρωπαϊκά, άποψι πού έξετάζω παρακάτω.

"Όμως πέρα απ' όσα άνέφερα, υπάρχει ένα ακόμη σημαντικό σημείο απορριπτικό αυτής της άπόψεως:

Ευθύς εξ άρχής, ο τρόπος ζωής των Αιγαιοελλήνων είναι τελείως διαφορετικός από εκείνον των Ανατολιτών - Σημιτών, Χαμιτών και άλλων. Ο Αιγαίος πολιτισμός είναι από τίς καταβολές του ποιοτικώς διαφορετικός από τούς Ανατολικούς πολιτισμούς.

- Ο Αιγιάτης, σέ αντίθεσι πρós τόν Σημίτη, τόν Χαμίτη, τόν Ανατολίτη γενικώς, έχει μέσα του την ελευθερία. Και την εκδηλώνει στους τρόπους πού σκέπτεται, ενεργεί, ζει, τρόπους, πολύ διαφορετικούς από των Ανατολιτών.

- Οι Αιγαιοέλληνες δέν γνωρίζουν την θεοκρατία πού χαρακτηρίζει τούς άνατολικούς πολιτισμούς

καί δέν ἔχουν ἱερατεῖο πού κυριαρχεῖ σέ ὅλες τίς ἐκφάνσεις τοῦ βίου τοῦ Ἀνατολίτη.³¹

- Δέν ἔχουν τήν ἀπολυταρχία πού εἶναι τό πολίτευμα ὅλων τῶν κρατῶν τῆς Ἀνατολῆς.

- Ἀντιθέτως, ἔχουν θεσμούς, τελείως ἀγνωστούς, ἢ καί ἀδιανόητους στούς Ἀνατολίτες, ὅπως ἡ «ἀγορά», ἡ ἰσηγορία, ἡ ἰσονομία, ἡ μέ ἐγγυήσεις ἀπονομή δικαιοσύνης, ὁ περιορισμένος ρόλος τῆς θρησκείας. Καί αὐτά, ὄχι ἀπό τούς κλασσικούς χρόνους, ἀλλά ἤδη ἀπό τούς Πελασγικούς (βλέπε μελέτες μου «Ποιοί ἦσαν οἱ Πελασγοί» καί «Ποιοί ἦσαν οἱ Ἀχαιοί» στό βιβλίο μου «Ποιοί ἦσαν;» τό γ' τούτης τῆς σειρᾶς).

- Αὐτές οἱ οὐσιώδεις διαφορές ἀπό τούς Ἀνατολίτες δέν προκύπτουν ἐξελικτικῶς. Οἱ Ἕλληνες τίς παρουσιάζουν ἐξ ἀρχῆς, ἀπό τά πρῶτα τους βήματα. Γι' αὐτό καί ὠρισμένοι μελετητές, ὅπως ὁ E. Vermeule, (Greece in the Bronze age, Chicago, 1964) ἀναγκάζονται νά δεχθοῦν ὅτι οἱ Ἕλληνες βρίσκονται στό Αἰγαῖο πρὶν ἀπό τήν ὑποτιθέμενη κάθοδό τους. Καί ὁ M. Σακελλαρίου θεωρεῖ ὅτι πρὶν ἀπό τούς Ἕλληνες, ὑπῆρχαν στήν Ἑλλάδα «Ἰνδοευρωπαῖοι» (Πελασγοί, Αἴμονες, Πρωτο-Ἀχαιοί κλπ). Οἱ ὅποιοι ὁμως εἶχαν ἐγκατασταθεῖ ἐπάνω σ' ἓνα προγενέστερο «μεσογειακό ὑπόστρωμα»! («Οἱ γλωσσικές καί ἐθνικές ὁμάδες τῆς Ἑλληνικῆς Προϊστορίας» στήν Ἰστ. τοῦ Ἑλ. Ἔθνους τῆς Ἑκδ. Ἀθηνῶν Α! 356-379).

Δηλαδή, πρὶν ἀπό τήν κάθοδο τῶν Ἑλλήνων, εἶχαμε καί ἄλλες καθόδους ΙΕ. Ἐπὶ χιλιάδες χρόνια οἱ ΙΕ ξεκινοῦν ἀπό τήν ἀνεξакρίβωτη πατρίδα τους καί κατέρχονται συνεχῶς στό Αἰγαῖο, ἀλλά δέν κρα-

³¹ Ὁ Ἀπ. Παῦλος λέγει: «Οἱ Ἑβραῖοι ζητοῦν θαύματα καί οἱ Ἕλληνες σοφίαν», («Πρὸς Κορινθίους» Α' 1: 22-24). Καί ὁ Φρ. Νίτσε: «Ἄλλοι λαοί ἔχουν ἀγίους, οἱ Ἕλληνες σοφούς κι' αὐτό προσδίδει ἓνα πρῶτο διακριτικό καί ἀλησμόνητο χαρακτηριστικό στήν εἰκόνα τοῦ Ἑλληνισμοῦ. («Ἡ Γέννησις τῆς Φιλοσοφίας»). Στούς Ἕλληνες κυριαρχεῖ τό «δεῖ-ξον» (ἀπόδειξις).

τούν καμμιά γνώσι ή ανάμνησι για τήν κοιτίδα τους και τις υποτιθέμενες «καθόδους» των. Καί ποιοί αποτελούσαν τό «μεσογειακό υπόστρωμα» πού ήταν λευκής φυλής αλλά μή «ΙΕ» γλωσσολογικός; Δηλαδή έχουμε τούς Έλληνες, αλλά δεν είναι Έλληνες αφού δέν μιλούν «ΙΕ»!

"Ακόμη και τό φύλο των Δρυόπων χαρακτηρίσαν «Ινδοευρωπαϊκό», ένω ή λέξις δρυς (βαλανιδιά αλλά και γενικότερα δένδρο) άπύ τήν οποία προέρχεται ή ονομασία τους, δείχνει τήν πανάρχαιη ελληνικότητα αλλά και τήν γηγενείά τους.

Αυτόχθονες;

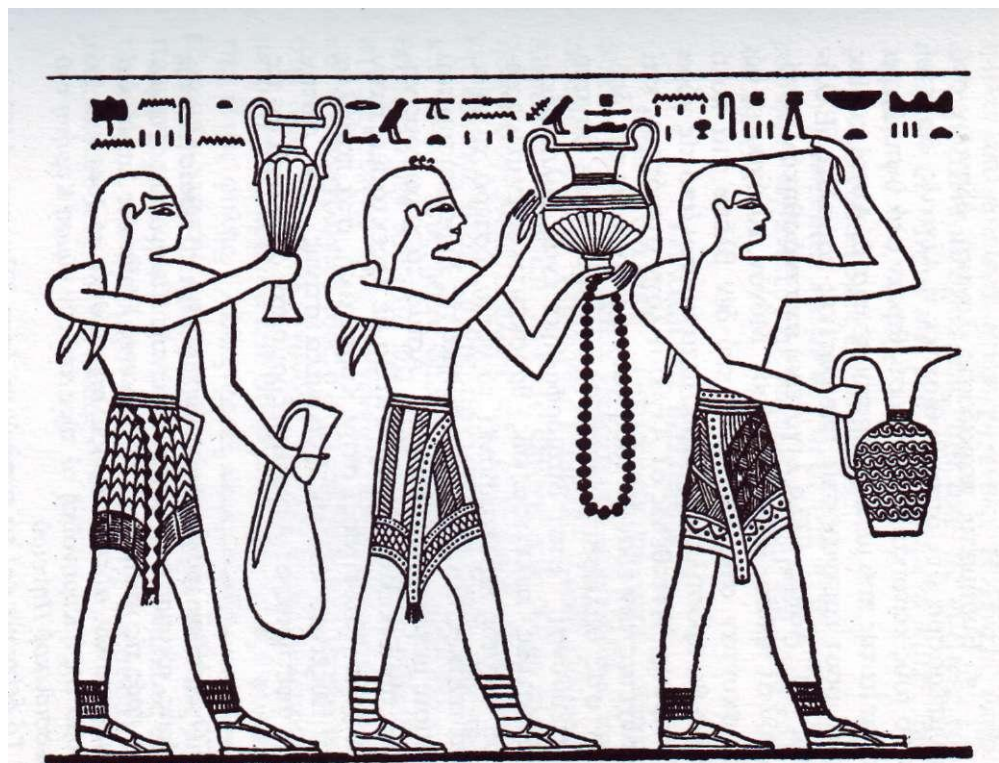
- Ό **R.P. Charles** σέ αντίθεσι πρός τόν F. Kitto, είναι ανθρωπολόγος και έκανε ειδικές έρευνες στήν Ελλάδα. Διαπιστώνει: «Σέ όλες τίς εποχές, στους λαούς της Ελλάδος επικρατούν σαφώς οί αυτόχθονες». Καί ειδικώς για τήν Κρήτη, σημειώνει: «Δέν βρήκαμε σ' αυτήν παρά άτομα (=σκελετικά υπόλειμματα)πού νά μπορούν νά ταξινομηθούν μεταξύ τών γνωστών στήν ηπειρωτική Ελλάδα ανθρωπολογικών τύπων, γεγονός πού καθιστά έμφανη τόν καθαρώς ευρωπαϊκό χαρακτήρα τών κατοίκων της νήσου» (*Recherches anthropologiques en Grèce* 1961).

- Ό επίσης ανθρωπολόγος, ό **J. L. Angel** διαπιστώνει: «Ή προϊστορική ποικιλομορφία συνεχίζεται και στους σύγχρονους Έλληνες» (*A racial analysis of the ancient Greeks* 1944).

- Άλλος ανθρωπολόγος, ό **G. Sergi** διαπιστώνει ότι: «Ή μεσογειακή φυλή είναι αυτόχθων της θαλάσσης τού Αιγαίου» (*L'origine dei popoli Europei*).

- Παρόμοιες είναι οί απόψεις τών **Ridgeway**. (*Early Age of Greece*), **Ripley** κ.ά.

- Τό αντίθετο λοιπόν συνέβη. Δέν ήλθαν Αφρικανοί ή Ασιάτες στό Αιγαίο για νά εγκατασταθούν, αλλά οί Αιγαίοι εγκαταστάθηκαν τόσο στήν B. A-

ΜΙΝΟΜΙ στην Αίγυπτο: Αιγυπτιακό ζωγράφισμα.

φρική. όσο κ.ί. στήν Πρόσω Ασία. Αλλου μέ παροικίες (Αίγυπτος), άλλου μέ αποικίες (Συρία. Παλαιστίνη. Κυρηναϊκή).³²

• Ευρήματα, παράδοσις. λογική, οδηγούν στό συμπέρασμα ότι όταν βυθίστηκε ή Αἰγαίς. αρκετοί από τούς κατοίκους της αποσύρθηκαν στά υψηλότερα σημεία της πού μετετράπησαν σέ νησιά. Αυτοί κυρίως (καί όσοι έμειναν στίς ηπειρωτικές παραλίες Ελλάδος - Μ. Ασίας, αλλά λιγότερο) αναγκάστηκαν νά γίνουν οί πρώτοι θαλασσοπόροι. Μόνον αυτόχθονες θά βρίσκονταν στίς Κυκλάδες πού δέν βλέπω γιά ποιο λόγο θά προσήλκυαν λαούς μεταναστών από τίς γύρω ηπείρους. Αντιθέτως οί Αιγαίοι λόγω στενότητας καί φτώχειας τών εδαφών τους καί ως ικανοί νά ταξιδεύουν στίς θάλασσες, επεκτάθηκαν πρός κάθε δυνατή κατεύθυνσι. Έτσι διαμορφώθηκε ένας φυλετικώς -γλωσσικώς - πολιτισμικώς - θρησκευτικώς ενιαίος χώρος. " Αυτός περιλαμβάνει τό νότιο, ύστερα τύ μέσο καί τελικώς καί τό βόρειο τμήμα της Χερσονήσου του Αίμου, μεγάλο τμήμα της Μ. Ασίας, τά γύρω τους νησιά, τήν Σικελία καί τήν Ιταλία μέ προεκτάσεις στήν Κολχίδα (Καύκασος) στήν Κυρηναϊκή, στά παράλια του Ευξείνου καί της Συροπαλαιστίνης. Άπ' αυτήν τήν αφετηρία, οί Αιγαίοι εξόρμησαν αργότερα ως τίς

Ο Στράβων γράφει ότι όταν εξερράγη τό ηφαίστειο της Θήρας, τό νησί ήταν μητρόπολις της Κυρηναϊκής. Συμφώνως πρός τίς νεώτερες (1995) έρευνες Γερμανών. Δανών καί Αμερικανών, αυτή ή έκρηξις σημειώθηκε τό 1644 π.Χ. Τό όνομα της ή Κυρηναϊκή τό πήρε από τήν νόμφη Κυρήνη του Θεσσαλικού Πηνειού.

Τό δείχνουν καί τά τοπωνύμια, όπως Όλυμπος σέ Ελλάδα, Κύπρο. Βιθυνία, Ίδη σέ Κρήτη καί Τροία. Α'ιγαί σέ Ελλάδα καί Κιλικία (άλλά καί Αίγινα. Αίγιο. Αιγός ποταμοί, Αἰγόσθενα. Αἴγυπτος, Αιγαίο), Φοινίκη σέ Ήπειρο καί Συρία, Ίριδανός - Ιορδάνης - κ.ά. Επίσης. ή βασικώς κοινή μυθολογία Έλλαδιτών - Μικρασιατών - Ταλιωτών.

Ινδίες, σ' ὅλη τήν Μεσόγειο, στήν Κεντρική καί Βόρεια.
Εὐρ(όπη, στύν Ατλαντικό καί στύν Ειρηνικό.

"Απάντησις στό τεθέν ερώτημα: *Οἱ Αἰγαῖοι δέν ἦλθαν ἀπό πούθενά. Εἶναι γηγενεῖς. Ἡ Αἰγαίς υπήρξε χώρας ἀνθρωπογενέσεως, μία ἀπό τίς κοιτίδες τοῦ ἀνθρωπίνου γένους καί πῶς συγκεκριμένα κοιτίς τῶν Ἀρίων.*

Προκύπτει ὁμως ἓνα συναφές.

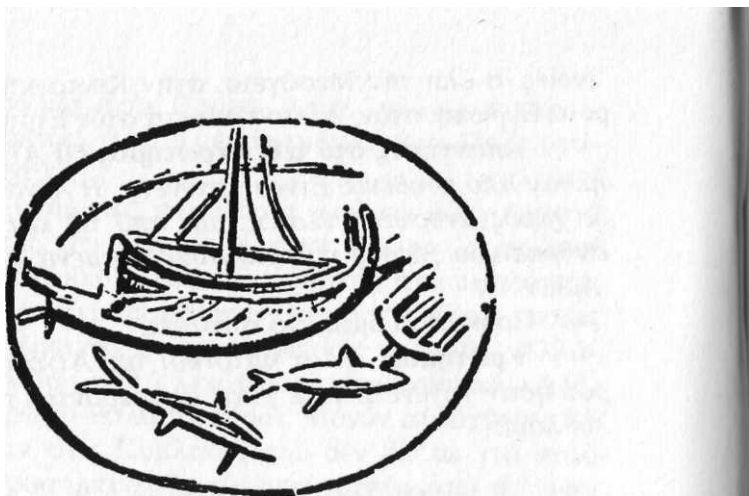
Ερώτημα: *"Ἄν οἱ κάτοικοι τοῦ Αἰγαιακοῦ χώρου ἦσαν γηγενεῖς, τότε γιατί ἀναφέρονται τόσο πολλοί λαοί:*

Οἱ λαοί τῆς θάλασσας³⁴

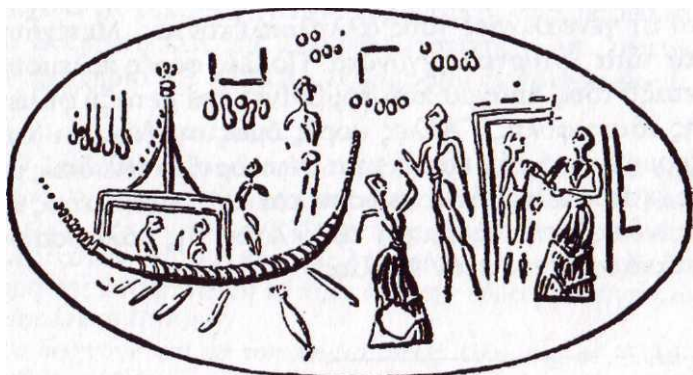
Στόν Αἰγαιακό - Περαιγαιακό χώρο ζούσαν φύλα συγγενή: Ποικίλα Πελασγικά φύλα καθώς καί Λέλεγες, Κάρες, Καύκωνες, Τερμίλες, Λυδοί Παῖονες, Δάρδανοι. Λούβιοι, Λύκιοι, Φρύγες κ.ά. Ὅλοι αὐτοί ἦσαν συγγενεῖς ἀδελφοί καί ἐξάδελφοι. Μιλούσαν διαλέκτους μιᾶς κοινῆς ἀρχικῆς γλώσσας. Τά ἦθη καί ἔθιμα τοῦς ἦσαν ὅμοια. Λάτρευαν τοῦς "ἰδίους θεούς. Εἶχαν τόν ἴδιο πολιτισμό. Καί εἶχαν συνείδη-σι τῆς στενῆς τοῦς συγγένειας. Οἱ μυθολογίες τοῦς καί οἱ γενεαλογίες τοῦς ἀλληλοπλέκονται. Μετέχουν στά ἴδια ἱστορικά γεγονότα. Πολλές φορές πολεμοῦν μεταξύ τοῦς, πράγμα πού συμβαίνει καί μεταξύ φύλων τῆς ἰδίας φυλῆς. "Ἄλλες φορές συνδέονται καί ἐξορμοῦν γιά τήν κατάκτησι νέων ὀριζόντων, ὅπως μέ τίς ἐκστρατείες τοῦ Διονύσου καί τοῦ Ἡρακλέους ὡς τίς Ἰνδίες." τήν ἐξόρμησι τῶν «λαῶν τῆς θάλασσας», μεταναστεύσεις στήν Ἰταλία.

³⁴ Βλέπε τήν μελέτη μου: «Ποιοί ἦσαν οἱ Λαοί τῆς Θάλασσας» στό βιβλίο μου «Ποιοί ἦσαν:...» γ' τῆς σειράς «Οἱ Ρίζες».

" Βλέπε μελέτη μου: « Ἡ Προϊστορικῇ Ἐξάπλωσις τῶν Αἰγαίων », β' τῆς παρούσης σειράς.

Μινωικό πλοίο: Σφραγίδα.

*Σκηνή προετοιμασίας γιά. απόπλου:
Σφραγίδα από την Τίρυνθο.*

Κατά την «Ίστ. του Έλ. Έθνους» της Έκδ. Αθηνών από τά Ελληνικά φύλα είναι γνωστά 32: "Αβα-ντες. Άθαμάνες. Αϊθικες, Αϊνιάνες, Αιολείς. Αίτω-λείς, Άρκάδες. Άρκτάνες, "Αχαιοί, Βοκοτοί. Γραίσι. Δόλοπες. Δωριείς, Έλληνες, Έπειοί, Θεσπρωτοί, Θεσσαλοί. Ίωνες, Κεφαλλήνες, Κουρήτες, Λαπίθες. Λοκροί, Μακεδόνες, Μαγνήτες, Μινύες, Μολοσσοί, Μυρμιδόνες, Περραιβοί, Πίερες, Φθίοι, Φλεγύες, Φωκείς. Φυσικά υπήρχαν καί άλλα πού δεν περιλαμβάνονται στύν έν λόγω κατάλογο. Τέτοια είναι οί Αϊμονες, οί Αονες, οί Βρυγες, οί Δρύοπες, οί Έτεόκρητες, οί Καύ-κωνες, οί Τέμμικες, οί Τελχίνες, οί Ύαντες, οί Λέλεγες, οί Έκτηνες, οί Κυλικράνες, οί Τυρρηνοί, οί Φοίνικες (Ελληνικό φύλο της Ηπείρου).

Από τίς αναμίξεις, τίς επιμιξίες, τίς διαφοροποιήσεις αυτών τών λαών. προέκυπταν νέα φύλα, ενώ άλλα χάνονταν. Ό ρόλος καί ή σημασία τών φύλων μεταβαλλόταν κατά εποχές. Οί Μινύες βαθμιαίως, έδωσαν τήν θέσι τους στους Αχαιούς - Αργεί ους - Δαναούς. Αργότερα μεγαλύτερη σημασία απέκτησαν οί Δωριείς, οί Ίωνες, οί Αιολείς. Οί Φρύγες μετεξελίχθησαν σέ Αρμένιους.

Οί Αιγαίοι πού πήγαν στά Συροπαλαιστινιακά παράλια απέκλήθησαν Φοίνικες (όχι οί Σημιτοφοίνικες πού εμφανίζονται αργότερα) οί βορειότεροι καί

"Η ανθρωπολόγος D. Fercmach («A propos des hommes l'ossi Ics Nord - africains» στό Trab. Anthropol. Ethnol. 18/1990 καί στό «Histoire raciale de l'Afrique du Nord» στό Ressenge-sch der Menschheit, III 1975) υποστηρίζει ότι ή Αρμενοειδής φυλή. πού ή συμβατική ιστορία θεωρεί κοιτίδα της τόν Καύκασο, διαμορφώθηκε στήν Ελληνική Χερσόνησο. Τήν ίδια άποψι έχει καί ό ανθρωπολόγος Α. Πόνλιανός: Οί Αρ-μενοειδείς ήσαν Θράκες πού προχώρησαν βαθεία στήν Μ. Ασία (Φρύγες) καί έφθασαν στόν Καύκασο. Επίσης οί γλωσσολόγοι V. Alekscev καί I. Gochman απέδειξαν ότι ή Αρμενική γλώσσα κατάγεται από τήν Ελληνική Χερσόνησο. ("Physical anthropology of Soviet Asia» 1983).

Φιλισταῖοι οι νοτιότεροι. Όσοι εγκαταστάθηκαν στην Ιταλία απέκλήθησαν Τυρρηνοί -Ετρούσκυι στον βορρά καί Ιταλιώτες στο νότο.³⁷

Συγγενείς λαοί

Οι λαοί του Αἰγαιαικοῦ - Περιαιγαιακοῦ χώρου βρίσκονταν σε στενότερες σχέσεις κάθε μορφής. Συνοικέσια, επιμιξίες, ταξίδια, μετακινήσεις πληθυσμών, μετεγκαταστάσεις, φιλίες, συμμαχίες, πλημμυρίζουν τήν Ελληνική Μυθολογία. Αναφέρω εντελώς ενδεικτικώς:

- Ἡ Αὔγη, βασιλοπούλα της πελοποννησιακής Τεγέας. παντρεύθηκε τόν Τεύθραντα, βασιλέα της μικρασιάτικης Τευθρανίας.

- Ὁ Τήλεφος, επίσης από την Τεγέα, πήγε στην Τευθρανία για νά βοηθήσει τόν βασιλέα της σέ έναν πόλεμο.

- Ὁ Δαναός, βασιλεύς τού Ἀργους καί ὁ Αἴγυπτος, βασιλεύς της Αιγύπτου εἶναι δίδυμοι ἀδελφοί καί ὁ υἱός τού δεύτερου Λυγκεύς, διαδέχεται τόν θεῖο του στό θρόνο τού "Αργούς. Ὁ Ἐπαφος, υἱός της Ἰνούς από τῷ "Αργός, βασιλεύει στήν Αἴγυπτο.

- "Ὁ Ἀκτίς Ἡλιάδης ἀπό τήν Ρόδο κτίζει τήν Ἡλιούπολι καί τήν Μέμφιδα στήν Αἴγυπτο.

- Ὁ Τάνταλος, βασική μορφή της ελληνικής μυθολογίας ἦταν βασιλεύς στό Σίπυλο, βορείως της Σμύρνης.

- "Ἡ Ἄντεια σύζυγος τού Προίτου, βασιλέως της Τίρυνθος, ἦταν κόρη τού βασιλέως της Λυκίας "Ιοβάτη. Ὁ Προίτος ἐστείλει τόν Βελλεροφόντη στόν πεθερό του γιά νά παραδώσει «πύνακα πτυκτόν» μέ

³⁷ Ἡ στενή συγγένεια Ελλήνων- Ιταλῶν συνάγεται καί ἀπό τῷ γεγονός ὅτι πανάρχαιες λέξεις οἱ ὅποιες ἀναφέρονται στόν γεωργικό βίο. εἶναι ταυτόσημες στίς γλώσσες τους. Γλ.χ.: οἶνο- βίνυ. ἐλαιον - ὀλιο. Μερικές ἀπ'αυτές εἶναι κοινές καί στους ἄλλους Ἀριυνς. ἀλλά ὅχι ὅλες.

«σήματα λυγρά. θυμυφθόρα πολλά» δηλ. σφραγισμένη επιστολή με την οποία παρήγγελλε στον "Ιοβάτη νά σκυτίοσει τον κοιμιστή. Τελικώς ό Έλλαδίτης Βελλε-ρυφόντης (υιός του Γλαύκου. εγγονός του Σίσυφου) έγινε βασιλεύς της Λυκίας.

- Ό Κάδμος, ιδρυτής των βοιωτικών Θηβών, πέρασε τά τελευταία χρόνια του βίου του στην Ιλλυρία.

- Η Νιόβη, άπό τό Σίπυλο της Μ. "Ασίας, κύρη του Ταντάλου, παντρεύθηκε τον βασιλέα των Βοιωτικών Θηβών Αμφίωνα. άλλ' αργότερα επέστρεψε στό Σίπυλο.

- ' Η Πρύκνη. κύρη του Πανδύονος, βασιλέως της "Αττικής έγινε σύζυγος του Τηρέως. βασιλέως τής Θράκης, ύ όποιος ήταν σύμμαχος του Πανδί(ύνος στόν πύλεμό του κατά τών Θηβαίων.

- Ό Αθηναίος μάντης Πολύϊδος έδρασε στην αυλή του Μί\(\ους. όπως και ύ Αθηναίος μηχανικός -αρχιτέκτων Δαίδαλος ύ όποιος φεύγοντας άπό την Κρήτη, κατέφυγε στην Σικελία, στόν βασιλέα Κάκ-καλο. Έδρασε όμως επί ένα διάστημα και στην Αίγυπτο.

- "Η Χιώνη. κύρη τής Αθηναίας Ωρείθυιας. γέννησε άπό τύν Ποσειδοίνα. τύν Πύμολπυ. ο όποιος έγινε βασιλεύς τής Θράκης και πολέμησε κατά τών "Αθηναίων, ως σύμμαχος τών "Ελευσίνιων.

- "Ονομαστή ήταν ή φίλια του Θησέως με τύν Πειρίθου. βασιλέα τών Λαπιθών (Θεσσαλία).

- Όταν ύ Μενεσθές εκθρόνισε τύν Θησέα. αυτός κατέφυγε στόν Λυκυμήδη. βασιλέα της Σκύρου. Καί όταν υί Θησείδες εκθρόνισαν τύν Μενεσθέα. αυτός εγκαταστάθηκε στην Ταρτησσύ. ελληνική πολι στίς ατλαντικές ακτές της Ιβηρικής!

- Ό Πηλεύς. όταν έχασε τύν θρόνο της "Ιωλκού. κατέφυγε στην Κώ.

Έχουμε λοιπόν στενότερες σχέσεις πάσης φύσεως μεταξύ τών λαών της περιοχής. Πυρήνας φυλετι-

κός και πολιτισμικός είναι οι Έλληνες (Μινύες - Δαναοί - Αχαιοί - "Αργείοι κ.ά.). Τα Ελληνικά φύλα κυριαρχούν και αυτά διαπλάθουν γλώσσα, μυθολογία, θρησκεία, γραφή, λογοτεχνία. Επίσης αυτά πρωτο-στατούν στις εκστρατείες και στους εποικισμούς.

Αφετηρία των συγγενών λαών («λαοί της θάλασσας») είναι τρεις χερσόνησοι: Ελληνική, Μικρασιατική και Ιταλική, καθώς και τα γύρω τους νησιά.

Από εκεί προωθούνται διά θαλάσσης και διά ξηράς στην "Ασία ως τις "Ινδίες, στην Ευρώπη και σε τμήματα της Β. "Αφρικής.

Οι Θράκες λ.χ. κατά τον Ο. Abel «αποτελούν αναμφισβητήτως Ελληνικό φύλο» ("Gesohlte des Ma-zeolonische Reiches bis Philipos" 1847). Αυτοί προχοορούν πέρα από τον Αίμο, στις πεδιάδες του Δουνάβεως και προοδευτικώς διαφοροποιούνται σε Μοισούς, Δάκες, Γέτες ενώ ένα φύλο τους, οι Βρύγες γίνονται οι Φρύγες της Μ. "Ασίας και μεταλλάσσονται σε "Αρμενίους.

"Επίσης, οι Χεττίτες, Χετέοι, ή (Χ)ετεοί αποτελούν μείγμα Αιγαίων Έτεών (Ετεόκρητες), Θρακών, Φρυγών και φυλών του Καυκάσου ίσως και του Τουρ άν.

"Απάντησις στό τεθέν ερώτημα: *Στον Αίγαιακό και ευρύτερο Περιαιγαιακό χώρο συμβίωναν πολλοί αδελφοί «ομαιμοι. όμόγλίοσσοι. ομόθρησκοι και όμύ-τροποι» λαοίμέ τίς φυσιολογικές πάντοτε χωροχρονι-κές παραλλαγές και ιδιαιτερότητες.*

Κρώτημα νέο: *Πρίν άπ' αυτούς, έζησαν στον ίδιο χώρο άλλοι λαοί: Υπήρξαν Προέλληνες;*

Δ! ΥΠΗΡΞΑΝ ΠΡΟΕΛΛΗΝΕΣ;

Παρά τὰ αναφερθέντα κάποιοι επιμένουν: «Τό νά μιλούμε γιά Ἕλληνες στην Μεσελλαδική εποχή αποτελεί αναχρονισμό, ὁ ὅρος Ἑλληνόγλωσσοι Πρωτοέλληνες φαίνεται προτιμότερος» («Ἰστ. τοῦ Ἑλ. ἔθν.» Αθ. Α! 163).

- «Προτιμότερο» σέ ποιους;
- Ἄνθρωποι πού ζουν στήν Ελλάδα, μιλούν καί γράφουν Ἑλληνικά (ή Κρητο-Μυκηναϊκή γραφή διαβάστηκε καί εἶναι Ἑλληνική) γιατί δέν μποροῦν νά ονομαστούν Ἕλληνες; Καί αν τούς λέμε Πρωτοέλ-ληνες τί χρειάζεται τό «Ἑλληνόγλωσσοι»;

Οἱ παλαιότατοι κάτοικοι της περιοχῆς ἀπεκαλοῦντο ἀπό τούς Ἕλληνες απογόνους των, «Πελασγοί». Κατά τήν συμβατική ιστορία, αὐτοί:

- α) Εἶναι Προέλληνες.^{3*}
- β) Δέν ξέρουμε ἀπό πού ἦλθαν.
- γ) Γύρο) στυ 2.000 π.Χ. κατακτήθηκαν ἀπό τούς Ἕλληνες, πού κατήλθαν ἀπό τύν ευρωπαϊκό βορρά, καί οἱ ὅποιοι ἄλλους ἐξόντωσαν καί ἄλλους ἀφομοίωσαν.

"Ας διερευνήσουμε αὐτούς τούς ισχυρισμούς, ἀρχίζοντας με τό ἐρώτημα;

" Αρχικῶς ἔλεγον ὅτι πρό της υποτιθεμένης καθόδου των Ἑλλήνων, οἱ κάτοικοι τοῦ Αἰγαίου ἦσαν ἀγνωστος φυλῆς καί προελεύσεως. Κάτω ἀπό τήν πίεσιν ὁμως των πορισμάτων των νεωτέρων ἐρευνῶν, δέχονται «τήν παρουσία στήν Ελλάδα Ἰνδοευρωπαίων πρὶν ἀπό τήν ἀφίξι των Πρωτελλήνων» (« Ἰστ. τοῦ Ἑλ. ἔθν.» Α! 358). Δηλ. οἱ Πελασγοί εἶναι ἸΕ καί ἑλληνόγλωσσοι, ὅπως καί οἱ Ἕλληνες ἀλλά παρὰ ταῦτα δέν εἶναι Ἕλληνες!

Πυχοί ήσαν οί Πελασγοί;

- Ἡ παράδοσις ἐπιμένει ὅτι οἱ Πελασγοί γεννήθηκαν ἀπὸ τὴν γῆ (=γηγενεῖς). Εἶναι αὐτόχθονες. Δέν ἤλθαν ἀπὸ πουθενά. (Πανσ. "Αρκαδικά α. 5. Ἡ-ροδ. Α 57. Διονυσίου "Αλικαρνασέως «Ρωμ. Αρχαιολογία» Τ. 17. Ὁμηρου "Οδύσσεια 7.177. Αισχύλου «Ἰ-κέτιδες» στ. 250-51. Σκύμνου Περίπλους. G. Graeci Min 651 κ.ά).

- Ἐπίσης ἡ παράδοσις καί ὅλοι οἱ ἀρχαῖοι συγγραφεῖς, ταυτίζουν τοὺς Πελασγοὺς μέ τοὺς Ἑλλήνες. Ἔτσι:

- Ὁ Δευκαλίων καί ἡ Πύρρα ήσαν Πελασγοί ἀπόγονοι τοῦ Ἰαπετοῦ, δι ἅ τυύ υἱοῦ τοῦ Προμηθέως. πατρός τοῦ Δευκαλίωνος καί ταυτοχρόνως γενάρχες τῶν Ἑλλήνων. Υἱὺς τοὺς ὁ Ἑλλήν καί θυγατέρα τοὺς ἡ Πανδώρα. Ἀπὸ τῶν Ἑλλήνα γεννήθηκαν ὁ Δῶρος καί ὁ Ξούθος. Ἀπὸ τὴν Πανδώρα ὁ Γραϊκός καί ὁ Μακεδών. Ἀπὸ τῶν Ξούθο, ὁ Ἴων καί ὁ Ἀχαιός.¹⁹

- Οἱ Ἀθηναῖοι περηφανεύονταν ὅτι ήσαν Πελασγοί - Ἴωνες αὐτόχθονες: («τὺ "Αττικόν ἔθνος ἔύν Πελασγικὺν» Ἡρ. Α 57). Ὁ Κέκροψ, ἰδρυτὴς τῶν "Αθηνῶν, ήταν «αὐτόχθων».⁴⁰ Ἡ ταῦτισις Πελασγῶν -Ἑλλήνων εἶναι γενικὴ (Ὁμηρος, Πανσανίας, Μενε-κράτης Ἑλαί'της, Θουκυδίδης, Στράβων, "Ηρόδοτος, Ἐφορος. Κυύρτις. Kretschmer, Beloch κ.ά.). Ὅλοι συμφωνοῦν ὅτι «τῶν Πελασγῶν τὺ γένος " Ἑλλήν ικόν» (Διον. Ἀλικ. Ρ(ομ. Αρχ. Ι. 17). Κατὰ τόν Ηρόδοτο, Πελασγικῆς καταγωγῆς ήσαν οἱ "Αθηναῖοι καί οἱ Αἰο-

" Κατ ἄλλην ἐκδοχὴ ἀπὸ τῶν Δευκαλίωνα καί τὴν Πύρρα γεννήθηκαν ὁ Λῶρος, ὁ Ξούθος, ὁ Αἰόλος. Ἀπὸ τόν Ξούθο, ὁ Ἀχαιός καί Ἴων. Ἀπὸ τόν Αἰόλο, ὁ Μάγνης καί ἡ Καλύκη. Ἀπ αὐτὴν ὁ Αἰτωλός.

Γενικῶς οἱ Ἑλλήνες ήσαν πεπεισμένοι γιὰ τὴν αὐτοχθο-νία τοὺς καί οὐδέποτε ἀνέφεραν οτιδήποτε γιὰ ἔλensί τοὺς ἀπὸ κάποιαν ἀρχικὴ κοιτίδα, τοὺς.

λεῖς (VII 95), οἱ "Αρκάδες (I 146 καὶ VIII 73), οἱ Αρ-γεῖοι (II 171) καὶ οἱ Δωδωναῖοι (II 56).

- Γλῶσσα τῶν Πελασγῶν εἶναι ἡ Πρωτοελλη-νική. Αὐτὴ εἶναι πλησιέστερη πρὸς τὴν «Ανατολική» διάλεκτο τῆς Ελληνικῆς ποῦ μιλοῦσαν οἱ Μακεδόνες καὶ οἱ Θεσσαλοί. "Ηἰδία ἐξελίχθηκε στὴν Ελληνικὴ τῶν κλασσικῶν χρόνων.

- "Ανθρωπολογικῶς ουδεμία μεταβολὴ σημειώνεται στὴν διάρκεια τῆς προϊστορίας καὶ τοῦ περάσματος τῆς στὴν ἱστορία, οὔτε καὶ μετὰ (E. Bux, G. Sergi, I. Κούμαρης, "Α. Πουλιανός κλπ.). Ὁ Πλάτων στους «Νόμους», ἐξηγεῖ ὅτι τὰ διάφορα Ελληνικά φύλα προήλθαν διὰ τῆς διαφοροποιήσεως ἀπὸ τοὺς Πελασγούς.

- Διάφοροι πληθυσμοὶ ποῦ ἐμειναν κάπως ἐξω ἀπὸ τὴν ἐξελικτικὴ πορεία καὶ διετήρησαν τὴν **αρχαϊκὴ** γλῶσσα καὶ τὰ ἀρχαιότερα ἡθη-έθιμα, συνέχισαν νὰ λέγονται «Πελασγοί»: στὴν ἀν. Κρήτη, στὸν Ἀθωνα Χαλκιδικῆς, στὴν Λήμνο, στὴν "Ιμβρο, στὴν Σαμοθράκη, γύρω ἀπὸ τὸν Ελλήσποντο, στὴν Ροδόπη, στὴν "Ηπειρο (ἡ Δωδώνη ἦταν «Πελασγῶν ἐδρανον» Στρ. VII, 327), στὴν Κρηστώνη Θράκης, στὴν ἀν. Θεσσαλία.

- Καὶ ἡ Ελληνικὴ γραφὴ προήλθε ἀπὸ ἐξέλιξι τῆς Πελασγικῆς στὴν ὁποία ἔγραφαν ὁ Λίνος καὶ ὁ Ὀρφεύς (Διόδωρος Γ 67, Εὐρωπ. «Ἀλκηστις» στ. 967-69, Ηρακλείδης ὁ Πόντιος).

- Ἡ θρησκεία τῶν Ελλήνων εἶναι ἡ Πελασγικὴ - «Ζεὺς ἄνα, Δωδωναίε Πελασγικέ» λέγει ὁ Ἀχιλ-λεὺς (Ιλ. Κ. 233-34) τόσο στὴ λαϊκὴ μορφή τῆς (πολυ-θεϊσμός) ὅσο καὶ στὴν μονοθεϊστικὴ («Εἰς θεὸς ἐν πάντεσσι» δίδασκαν οἱ Ὀρφικοὶ - Ο KERN Orphico-rum Fragmenta, 21, 239/1992).

Ὁ **Kretschmet** ταυτίζει "Ελληνες καὶ Πελασγούς (Glotta I, 1909) καὶ ὁ **Beloch** λέγει ὅτι Πελασγοὶ

ήταν τό αρχικό ονομα τών Ελλήνων (Griechische Geschichte. 12, 2, 54).

Πελασγοί⁴¹ ήσαν καί οί Φιλισταῖοι⁴².

Πόθεν τό Πελασγός

Γιά τήν ονομασία Πελασγός υπάρχουν ποικίλες ερμηνείες.

- Οί «ίνδοευρωπαϊστές» («Ίστ. του Έλ. Έθν.» Έκδ. Αθ. Α! 357-58) υποστηρίζουν οτι προέρχεται από τό Bhel-orgho(μπέλ - όργκο) = ανθισμένο κλαδί. Καί τοῦτο, επειδή υποτίθεται οτι οί Ινδοευρωπαῖοι λάτρευαν τό πνεῦμα της φυλλοφορίας.

Όμως:

α) Οί Πελασγοί έζησαν πρίν άπό τήν υποτιθέμενη κάθοδο τών ΙΕ - Ελλήνων, άρα. δέν ήσαν ΙΕ. Πώς λοιπόν πήραν Ινδοευρωπαϊκή ονομασία καί πώς είχαν Ινδοευρωπαϊκή θρησκεία:

β) Δέν υπάρχει καμμία ένδειξις οτι οί Πελασγοί καί οί μεταγενέστεροι Έλληνες είχαν ποτέ στό κέντρο της λατρείας τους τό πνεῦμα της ανθοφορίας.

Άρα τά περί άνθισμένοον κλάδων δέν ευσταθούν. "Άς δοῦμε τίς άλλες ερμηνείες:

- Από τό πέλαγος επειδή ήταν ναυσιπλόοι.
- Από τό πελαργός, επειδή οί Πελασγοί ήσαν πλανήτες όπως οί πελαργοί - ταξίδευαν, μετανάστευαν, μετοικούσαν.
- 'Από τό πέλας = κοντινός, γείτων, ό πλησίον, επειδή όλοι οί λαοί τών Πελασγών ήσαν κοντινοί, γείτονες, συγγενείς.
- "Από τίς λέξεις πέλhos = παληός καί άργος = χώρα. Δηλ. Πελασγός = Παλαιοχωρίτης, ό παλαιός

⁴¹ Γιά περισσότερα βλέπε κεφάλαιο μου « Ποιοί ήσαν οί Πελασγοί» στό βιβλίο μου «Ποιοί ήσαν...:», γ'τής παρουσης σειράς

⁴² Βλέπε μελέτη μου «Ποιοί ήσαν οί Φιλισταῖοι» στό βιβλίο μου «Ποιοί ήσαν...;» γ' αύτης της σειράς.

κάτοικος, σε διαφυροποιήσει προ τόν έπανακάμψαντα από βορειότερες χώρες Δαναό = άνθρωπο τών νερών. (Ερμηνεία του Δ. Δημυπούλου).

Πιθανότερη θεωρώ τήν πρώτη ερμηνεία, επειδή συμπίπτει καί μέ τίς άλλες ονομασίες πού έδίδοντο στους Έλληνες: Δαναοί. Αχαιοί, έσήμαινε θαλασσινοί, ναυτικοί, δηλ. Αιγαίοι.

"Όπως καί νά είναι, ή π ιό απίθανη καί εξεζητημένη ερμηνεία είναι ή « ίνδοευρωπαϊστική», του μπέλ-όσγκο.

Απάντησις στό τεθέν ερώτημα:

Οί Πελασγοί ήσαν οί γηγενείς του Αίγαιακού, χώρου οί όποιοι απετέλεσαν τήν μήτρα όλων τών λαών της περιοχής μέ κεντρικό πυρήνα τά διάφορα Ελληνικά φύλα. Προέλληνες δέν υπήρξαν.

Καί τό νέο.

Ερώτημα: *Υπήρξε κάθοδος Ελλήνων από τόν ευρωπαϊκό βορρά στό Α ίγαίο;*

Ή «κάθοδος» τών Ελλήνων Κατά τήν συμβατική ιστορία, οί πρώτοι ΙΕ -"Έλληνες ήσαν οί Αχαιοί, οί όποιοι «κατέβηκαν» στήν Ελληνική Χερσόνησο κάπου μεταξύ 2100-1900 π.Χ. 'Από πού; "Από τίς πεδιάδες της Ουγγαρίας, στίς όποιες είχαν φθάσει προερχόμενοι από τίς ανατολικότερες (Ουκρανία) καί ίσως καί βορειότερες πεδιάδες (Πολωνία).

Αυτοί υπέταξαν, εξόντωσαν, αφομοίωσαν τούς μή ΙΕ Προέλληνες - Πελασγούς. Αργότερα, τό 1125 π.Χ. κατέβηκε καί άλλο ΙΕ - Ελληνικό φύλο. τό τών Δωριέων, όπότε καί επήλθεν ό πλήρης εξελληνισμός τής περιοχής. Ός τότε πού ήσαν οί Δωριείς; "Άγνωστο. "Η παραπάνω θέσις παρουσιάζει πολλά τρωτά, πού οί υποστηρικτές της αδυνατούν νά ξεπεράσουν. "Έτσι

λ.χ.:

- Ο Α. Κεραμόπουλος δέχεται ότι οί Έλληνες ήλθαν από τόν Βορρά, αλλά «είναι δύσκολον νά όρί-

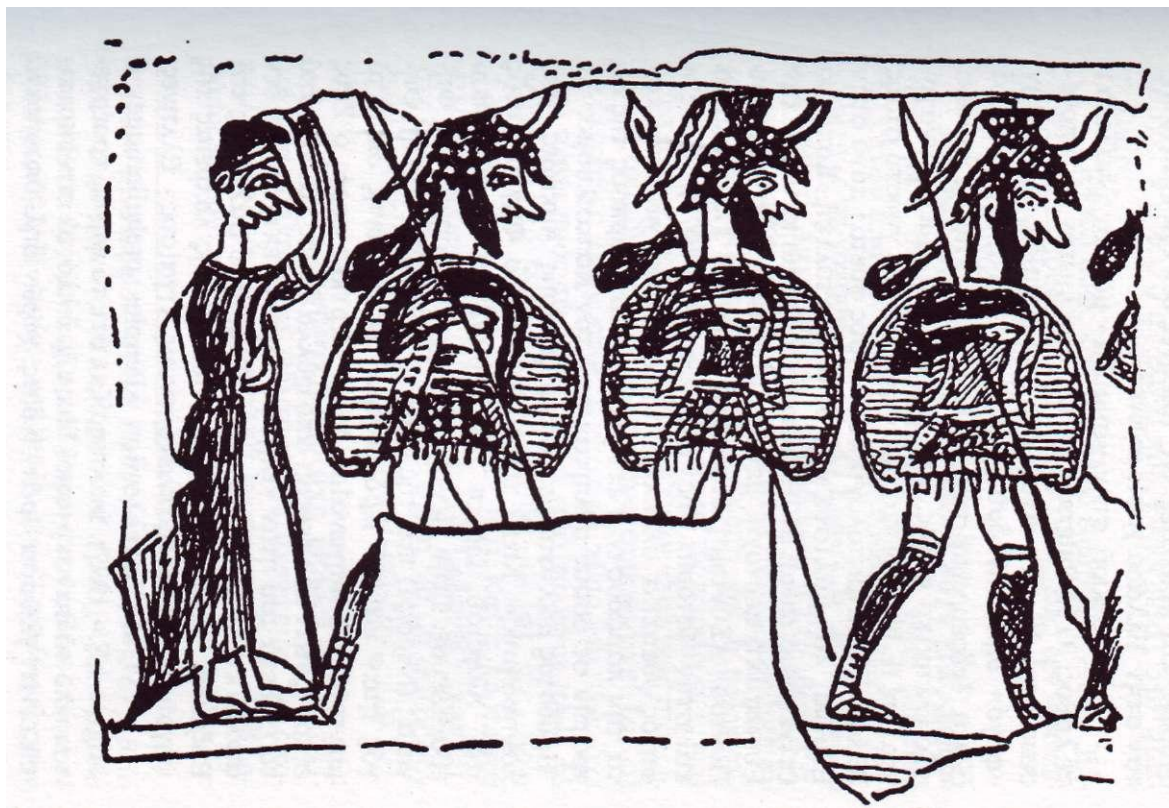
σε ι τίς πόθεν ήλθαν τά φύλα ταύτα», (περ. « Ελληνικά»!. Β! 1928 σ. 105-108).

• Καί ό Κ. "Αμαντος: «Πόθεν ώρμήθησαν αί ΙΕ φυλαί αί άνήκουσαι είς τούς έπειτα ονομασθέντας Έλληνας καί διά τίνος οδού κατηλθον δεν δύναται νά όρισθή μετ' ακριβείας» («Μεγ.Έλ.Έγκυκλ.» τ. 10ος Ελλάς, σ. 533). Κατ' αυτόν «οί Δωριείς, έχοντες τήν χρήσιν του σιδήρου, υπήρξαν καταστρεπτικοί εις τόν παλαιότερον πολιτισμόν της Ελλάδος» (στό ίδιο). Δεν γνωρίζουν λοιπόν από πού κατηλθον οί Έλληνες.

• 'Ο G. Glotz Ισχυρίζεται ότι «ή ελληνική εισβολή δεν πραγματοποιήθηκε με μία μόνον **εξόρμη-ση**, αλλά κατά διαδοχικά κύματα ή με βραδείες διεισδύσεις. Διήρκεσε αιώνες, αρχίζοντας γύρω στόν 20ο καί λήγοντας τόν 12° ή ΙΓπ.Χ. Οί Αχαιοί είναι οί πρώτοι Έλληνες πού κατέβηκαν από τά βουνά τού Βορρά. Ακολουθούν οί Ίωνες, οί Αιολείς καί τελευταίοι οί Δωριείς» («Histoire Greque»).

Άλλά τότε πως από αυτά τά 900 χρόνια «καθόδων» δεν επέξησε καμμία ανάμνησις; Γιατί οί Αθηναίοι υπερηφανεύονται ότι είναι Ίωνες αυτόχθονες ('Αριστ. 'Αθην. Πολ. V, 2); Γιατί οί κατερχόμενοι δέν φέρνουν από τό βορρά θεούς, λατρευτικά έθιμα, τοπωνύμια, παραδόσεις; (τίποτα τέτοιο δέν διαπιστώνεται στόν Αίγαιακό χώρο)

Ο G. Glotz γράφει ότι γύρω στό 2.000π.Χ. «οί Αριοί κάνουν τήν εμφάνισή τους στην Ιστορία» εισβάλλοντας στήν Μ. "Ασία, στήν Μεσοποταμία, στήν Κ. 'Ασία, στίς "Ινδίες καί στίς ευρωπαϊκές χερσονήσους. Προσθέτει «**Ή αρχική κοιτίδα τοῦ λαοῦ αυτού είναι άγνωστη**». Είναι όμως εξακριβωμένο, προσθέτει, ότι οί λαοί πού προέρχονται άπ'τήν κοιτίδα των 'Αρίων ονομάζουν μέ τήν ἴδια λέξι τήν σημύδα. Συνεπώς έρχονταν από χώρα «υγρή». Καί αυτή πρέπει νά βρίσκεται «είτε στίς ακτές της Βαλτικής, είτε κοντά στήν Κασπία. Κάποια στίφη ΙΕ χώνονται στά πυκνά δάση της Κ. Ευρώπης καί από κει κατέρχονται στήν

Στρατιώτες της Ύπομνηναϊκής περιόδου : Αγγείο από την Τίρυνθα.

Ελλάδα οι Πρωτοέλληνες. στην Ιταλία οχ Πρωτολα-τίνοι. Τό πέρασμα τους παντού συνοδεύεται με καταστροφές και πυρκαϊές. Οί Έλληνες δέν εγκαταστάθηκαν στην Ελλάδα χωρίς αγώνες».

Η αναφορά στην «σημύδα» μάλλον οφείλεται σέ λάθος. Ο Ε. **Pulgram**, έκ των θεμελιωτών της υποθέσεως περί ΙΕ, δέν αναφέρει την σημύδα, αλλά την «φηγό» δηλ. την δρυ (βαλανιδιά). Το ίδιο καί οι άλλοι Ίνδοευρωπαϊστές. Ο Γ. Μπαμπινιώτης γράφει: «Τό ελληνικό φηγός. λατ. *Fagus*. γερμ. *Buch*... ανάγονται σέ ΙΕ *bha(u)g* καί δηλώνουν δέντρο γνωστό στους ΙΕ πού γιά κλιματολογικούς λόγους φύτεται μόνο στην Ευρώπη καί μάλιστα οχ ι στην ανατολική. Κατά τό επιχείρημα αὐτό. οι ΙΕ πρέπει νά ορμήθηκαν από την Ευρωπαϊκή περιοχή, μεταξύ Βαλτικής καί Εύξεινου Πόντου» (Σύντομη εισαγωγή στην ΙΕ Γλωσσολογία καί στην Ιστορία Τῆς Ἑλ. Γλώσσας» 1977). Ὅμως ἡ φηγός φύτεται σ ολόκληρο τόν ελλαδικό χώρο καί κατά την παράδοσιν ὁ Ζεὺς ἔδωσε τούς καρπούς της ως τροφήν σέ ὅσους σώθηκαν ἀπό τόν Κατακλυσμό. Ὁ **Ηρόδοτος** μάλιστα χαρακτηρίζει τούς "Αρκάδες «βα-λανηφάγους». Κατά την μυθολογία, ὁ Φηγεύς. υἱός τοῦ Αλφειοῦ, "ἰδρυσε τήν Αρκαδική Φηγεία, ὅπου ἔβασίλευσε. Στην Πεντέλη υπήρχαν οἱ δήμοι τῆς Φη-γαίας (Ντράφι) καί της Φηγούς (Νταοῦ Πεντέλη). Φηγός ἦταν καί τό ἱερό δένδρο της Δωδώνης ὅπου τό μαντεῖο τοῦ Φηγωναίου Διός. Μερικές φορές ὁ Ζεὺς εικονιζόταν μέ στεφάνι ἀπό φύλλα δρυός καί ἓνα ἀπό τά ἐπίθετα του ἦταν «φηγός». Αρα τό επιχείρημα δέν αποδεικνύει πρὸς παρῆξ των ΙΕ «μεταξύ Βαλτικής καί Εὐξεινίου» **ἀλλ'** ἀντιθέτως, διάδοσι τῆς λατρείας τῆς φηγούς ἀπό τούς ἐξαπλωνόμενους Αἰγαίους - Ἑλληνες.

Ὁ Μ. Σακελλαρίου «*Peuples prehelléniques d'origine I.E.*» 1977), υποστηρίζει ὅτι τό φηγός προέρχεται ἀπό τό σανσκριτικό *bha(u)g*, ἀλλά τά σανσκριτικά εἶναι γλώσσα "Ἰράν-"Ἰνδίας, χωρὼν δηλ. ὅπου κατά

τον Μπαμπινιώτη, δεν φύεται ή φηγός. Ούτε προσκομίζει αποδείξεις ό Σακελλαρίου.

Μοναδικό «επιχείρημα» λοιπόν ή...σημύδα: (Υπάρχει καί άλλο ανάλογο πού αναφέρεται στό ψάρι σολωμός).

Τίθεται όμως καί ένα άλλο ερώτημα: "Αν οί Έλληνες καταστρέφουν καί πυρπολούν, πώς δέν προκαλείται πολιτιστική ά-συνέχεια;

Ή έρευνα πιστοποιεί ότι:

α) Κανείς αρχαίος δέν κάνει λόγο γιά κάθοδο νέου λαού στον Περιαιγαιακό χώρο, ούτε βεβαίως Ελλήνων από τόν Βορρά! Ο Θουκυδίδης θεωρεί τούς Έλληνες αυτόχθονες (1,3). Ο Σόλων, ό Ηρόδοτος, ό Πλάτων, ό Αριστοτέλης, ό Διόδωρος, ό Στράβων, κ.ά. μιλούν μόνον γιά τοπικές μετακινήσεις πληθυσμών μέσα στόν Αιγαιακό χώρο. Ακόμη καί ή πολυθρύλητη «κάθοδος» τών Δωριέων κατά τίς παραδόσεις καί τούς συγγραφείς τών Αρχαίων, ήταν «παλινόστησις». Έτσι ακόμη καί ό **I**. Κορδάτος συμπεραίνει ότι οί μετοικεσίες λαών στόν Αιγαιακό χώρο «έγιναν όχι άπό πάνω πρός τά κάτω, αλλά άπό τά κάτω πρός τά πάνω. άπό τό Νότο πρός τό Βορρά» («Ίστ. της "Αρχ. Έλ.» έκδ. 20ος Αιών. 1955. Αϊσ. 107). Καί πολύ σωστά διερωτάται: «**ΤΒταν** δυνατόν, αν οί Έλληνες είχαν ζήσει αιώνες πολλούς στην Κ. Ευρώπη, νά μή φυλάξουν πολλές αναμνήσεις άπό τήν εκεί ζωή τους;» (σ.107-108).

β) Στην Αίγαιακή περιοχή υπήρξε πολιτιστική πρωτογένεια, μέ αδιάσπαστη συνέχεια. Τό αποκαλύπτουν τά αρχαιολογικά ευρήματα.⁴¹ Ο Τ. Κορδάτος απορεί πώς είναι δυνατόν οί υποτιθέμενοι ει-

Βλέπε μελέτες μου «Ποιοί ήσαν οί Άχαιοί» (στό βιβλίο μου «Ποιοί ήσαν:»). «Ποιοί ήσαν οί Τρώες:» (στό βιβλίο μου «Έρευνες γύρω άπό τόν Όμηρο») καί «Πότε πήγαν οί Έλληνες στην Μ. Ασία:» στό βιβλίο μου «Καταδύσεις στην Ιστορία >».

σβολείς πού ήλθαν στην Ελλάδα σφάζοντας, καταστρέφοντας και σκλαβώνοντας τούς «Προέλληνες». νά πάρουν τήν θρησκεία των παλαιών κατοίκων άφοῦ είναι εξακριβωμένο ότι όλοι οί Ελληνικοί θεοί έχουν μεσογειακή προέλευσι καί ότι «οί Έλληνες είχαν τήν ίδια θρησκεία μέ τούς Προέλληνες» (σ.108).

γ) **Η στενότετη συγγένεια των λαών της περιοχής «Προελληνικών - Ελληνικών - Μή Ελληνικών»** είναι αναμφίβολη. Οί Κίλικες λ.χ. αρχικώς έλεγοντο «Ύπαχαιοί» (Ηρ. VII. 91). Ο Πλάτων αναφέρει οτι οί Δωριείς ήσαν Αχαιοί, Πελασγοί, Ίωνες, Κάρες, Φρύ-γες, καί είχαν τό Ιερό τους στο Αιγαίο, στήν Δήλο. **Casaubon, Nieburh, Buttmann, Curtius, Welker, Lepsius, Holm, Bursian, Classen,** Παπαρρηγόπουλος, δέχονται οτι οί Ίωνες ουδέποτε κατήλθαν από πουθενά, αλλά ήσαν ανέκαθεν εγκατεστημένοι στίς δύο ακτές του Αιγαίου καί στά ενδιάμεσα νησιά.

δ) Ανυπαρξία ανθρωπολογικών μεταβολών πού θά ήσαν εμφανείς άν στους (μεσογειακούς) μή - ΙΕ Προέλληνες έπεβάλλοντο οί βόρειοι ΙΕ - Έλληνες.

"Επιχείρημα γιά τήν βόρεια καταγωγή των Ελλήνων είναι ότι αυτοί ήσαν ξανθοί, γαλανομάτηδες. ύψηλόσωμοι, δολιχοκέφαλοι. Όμως:

i) « Ο τύπος αυτός τής βορείας φυλής δέν απεδείχθη γενικώς γιά τούς "Έλληνας» (Ι. Κούμαρη: «Πρακτικά τής Έλ. Ανθρωπολογικής Έτ.. 1942. σ. 14 καί 32, 1943).

ii) «Ούδαμού αναφέρεται ότι ή ιθύνουσα τάξις των αρχαίων Ελλήνων ήτο πλέον ανοικτόχρωμος του λοιπού πληθυσμού» (V. Lebzelter «Rasse v. Volk in sudosteuropa» Mit. d. Antrop. Gesl. In Wien. LIX. 1929).

iii) Οί κρανιολογικές έρευνες δέν απέδειξαν ότι οί Έλληνες ήσαν «βόρειοι». **(Κούμαρης)**

iv) Η αναφορά σέ ξανθούς ήρωες ("Αχιλλεύς, Αίας. Ατρείδες). ή θεούς μπορεί απλώς νά σημαίνει ότι τό ξανθό - γαλανό εθεωρούντο ωραιότερα, ως σπανίζοντα μεταξύ των θνητών.

v) ἡ έννοιες ξανθός, ψηλός, λευκός είναι σχετικές. Έτσι επί Αυγούστου (α' μ.Χ.), ο Manilius κατατάσσει τούς Έλληνες στους μελαχροινούς λαούς, ενώ αργότερα, ο Εβραίος ιατρός "Αδαμάντιος (δ') τούς περιγράφει ως ψηλούς, ξανθούς, λευκούς (Hanj Gunther: «Rassengeschichte des Hellenischen und Römischen Volkes» München, 1929).

vi) Πλάι στους ξανθούς ήρωες καί θεούς, υπήρχαν οί μαυρομάλληδες. Τά πρότυπα τής ομορφιάς, Αφροδίτη καί Λαΐς, αναφέρονται ως «μαυρο-φρύδες», ό "Ηρακλής ως «μελάμπυγος» (Γ. Σκλαβούνου: «Περί τού χρώματος τών τριχών τών αρχαίων Ελλήνων» στά «Πρακτικά τής Έλ. "Ανθρωπολ. Έτ.» "Αθ. 1942, σ. 45-51).

vii) Τά χαρακτηριστικά πού αποδίδονται στους «βόρειους» υπάρχουν καί σέ μή-βόρειες περιοχές. Στήν Αίγαιδα υπήρχε ποικιλία ανθρωπίνων τύπων. Οί γηγενείς της ήσαν δολιχοκέφαλοι - βραχυκέφαλοι - μεσοκέφαλοι. ψηλοί - μέτριοι, ξανθοί - μελαχροinoί. Ο Ι. Κούμαρης αναφέρει τρεις τύπους: Μεσογειακό, Προσθιασιατικό. Βόρειο ("Ανθρωπος, 141 - 1948). Ο "Α. Πουλιανός. τύν ηπειρωτικό (βόρειο) καί τόν αίγαιακό (μεσογειακό). Έξαπλούμενοι. οί Αιγαίοι ανέπτυσαν αναλόγως τών συνθηκών τύν ένα ή τόν άλλο αρχικό τύπο τους. Ο "Α. Πουλιανός διαπιστώνει: « "Υπάρχει γενετική συνέχεια στύν πληθυσμό τής Ελλάδος άπύ τή νεολιθική εποχή ως τή σύγχρονη» («Η Προέλευση τών Ελλήνων»).

• ε) Γλωσσική συνέχεια. Τύ 1867. ό Γερμανός κ. K. Rotteck («Allgemeine Geschichte) στηριζόμενος στήν γλώσσα, τήν παράδοσι καί τήν ιστορία, κατέληξε στύ συμπέρασμα ότi δέν υπήρξε κάθοδος Ελλήνων. Καί ό Τσάντγουηκ: « "Η γλώσσα πού μιλούσαν στήν Ελλάδα τύ 1700 π.Χ. είναι μέ μικρές διαφορές ή ίδια πού ομιλείται σήμερα».

• ε) ' **Ιδιοσυγκρασιακή συνέχεια.** Πράγματι, όπως Επεσήμανε ο Αρης Μωραΐτης στύ περιοδικό «Πάντα» (τευχ. 2. Ιαν. 1994). υὔτε καί οί ψυχικές -πνευματικές ιδιότητες τών Ελλήνων άλλαξαν. Εξακολουθούν νά έχουν τά ίδια προτερήματα καί ελαττώματα μέ τών αρχαιοτάτων προγόνων τους. αν καί οί συγκυρίες κατέστησαν τά δεύτερα εμφανέστερα. "Ακόμη καί τά τοπικά γνωρίσματα του χαρακτηήρς παρέμειναν αμετάβλητα. Οί Κεφαλληνες είναι καί σήμερα «πολυμήχανου» όπως ύ "Οδυσσεύς, οί Λάκωνες συντηρητικοί-παραδοσιακοί όπως οί αρχαίοι Σπαρτιάτες οί Θεσσαλοί πονηροί (Θουκυδίδης), οί Κρήτες «ψεύτες» (Έπιμενίδης), οί Λεσβίες καί οί Κύπριες ερωτικές (Σαπφώ, "Αφροδίτη), οί Βοιωτοί «βαρείς», οι Μακεδόνες «μακεδνοί»=ψηλοί, αλλά καί π ιό όργανω-τικοί-πειθαρχημένοι-έργατικύ. οί νησιώτες πύ τολ-μηροί-ρ ιψοκίνδυνυ ι-« τυχοδ κοκτ ι κυί »-μεταναστευτ ι -κοί (Οδυσσεΐς).

Συμπέρασμα: «Είμαι απίθανο νά πραγματοποιήθηκε ομαδική μετανάστευσις βορείων λαών στην Ελλάδα» (**F. Luschan** «Volker, Sprachen, Rassen». 1927 -γλωσσολόγος).

• «Κοιτίς τών Ελλήνων είναι τό Ελληνικό αρχιπέλαγος" (**Johh Linton Myres:** «Who were the Greeks?» Berkley. 1930 - ελληνιστής).

• «Τά δεδομένα πού έχουμε δέν μιλούν γιά μεταναστεύσεις μεγάλων μαζών στην Ελλάδα» (**Mucke** «Die Urbenvölkerung Griechenlands» 1927. γεωγράφος).

Ο ενιαίος χώρος.

Ο Περιαιγαιακός χώρος επάνω από τό ενιαίο φυλετικό υπόστρωμα του παρουσιάζει πολιτική πολυδιάσπαση. Οί Πέρσες κατόρθίισαν νά ενοποιήσουν πολιτικώς μέγα τμήμα του. άλλ' απέτυχαν στίς προσπάθειες τους πρός τό Α ιγαίο καί την Ελληνική Χερσόνησο (τού Αίμου). Τελικώς την ένοποίησι την πέτυ-

χαν ο Φίλιππος και ο Μ. Αλέξανδρος και την διετήρησε για χίλια χρόνια η Ελληνική Ανατολική Αυτοκρατορία (Βυζάντιο). Η επιτυχία του Μ. Αλεξάνδρου, η διατήρησις των Ελληνιστικών κρατών και η χιλιόχρονη υπαρξις της Ανατολικής Αυτοκρατορίας, οφείλονται σε μεγάλο βαθμό και στην υπαρξιν ενωτικού αισθήματος τών αδελφίον λαών του ενιαίου κοινού χώρου.

Σ' αυτόν τον χώρο περιλαμβάνεται και η Ιταλία. Οι Σαβίνοι, θεωρούσαν τους εαυτούς των αποίκους Λακεδαιμονίων (Πλούταρχος Βίος Νουμά Ι). Ο Varrō. (*Antiquitatum Libri*) γράφει ότι: «*Εν Σαβίνοις, ἔξ' Ἑλλάδος ἦλθον Πελασγοί*». Οι Τυρρηνοί πήγαν στην Ιταλία από την Μ. Ασία (Τούρσα) και η ονομασία τους. έχει σχέσι με την Τίρυνθα. Οι Λατίνοι - Ρωμαίοι. ἔλεγαν ότι κατάγονται από τόν Αινεία τῆς Τροίας.

Η νοτ. Ιταλία και η Σικελία απετέλεσαν τμήματα τού Ελληνισμού από την αρχαιότητα ως την Α-ναγέννησι.

Οι ανασκαφές και οι αρχαιολογικές έρευνες, όλο και σωρεύουν νέες αποδείξεις για την αδιάσπαστη συνέχεια, φυλετική - πολιτιστική, του Ελλαδικού χώρου:

- Γύρο) στο 1990 έγιναν ανασκαφές στον Αρκαδικό "Ορχομενό, όπου αποκαλύφθηκε ο Τύμβος που αναφέρει ο Πανσανίας στα «Αρκαδικά» του. προσθέτοντας ότι οι κάτοικοι δεν θυμνύντουν ποιοί πεσόντες, σε ποιόν πόλεμο, πότε. είχαν ταφεί εκεί. πράγμα που δείχνει την μεγάλη του αρχαιότητα. Ο Τύμβος είναι όλυλιθος. μεγαλόι άστατος και όμοιοι του έχουν βρεθεί στην περιοχή τού Μαυροβουνίου και τῆς Ερζεγοβίνης, όπου χρονολογήθηκαν γύρω στύ 2000 π.Χ. Πρόκειται για έργο τού ελληνικού φύλου τών Μινύων. **Ο (-). Σπυρόπουλος.** καθηγητής τῆς αρχαιολογίας, γράφει σχετικώς (Καθημ. 28 Ιαν. 1996):

« Ὁ ἄρκαδικὸς χώρος καὶ ἡ δυτικὴ Πελοπόννησος ἔχει ἀποδεδειγμένες σχέσεις μέ τήν λεγόμενη Ἀδριατικὴ Ζώνη κατὰ τοὺς προϊστορικοὺς χρόνους. Ἡ πολιτιστικὴ πρωτοπορία τοῦ Ὁρχομενοῦ, τόσο τοῦ Ἀρκαδικοῦ, ὅσο καὶ τοῦ Βοιωτικοῦ, ὑπαγορεύει τήν ἄποψη ὅτι ἡ ἐπίδραση ἀσκήθηκε ἀπὸ τὸ Νότο πρὸς τὸ Βορρὰ καὶ ὄχι ἀντίστροφα. ὅπως ὑποστηρίζουν πολλοὶ Εὐρωπαῖοι ἀρχαιολόγοι πού θεωροῦν τὸ σχῆμα τοῦ Τύμβου ἔκφραση τῆς Ἰνδοευρωπαϊκῆς καθόδου πρὸς τήν Ἑλλάδα. Ὡστόσο, ὁ Τύμβος σάν ταφικό, ἀτομικό, ἢ οἰκογενειακό μνημεῖο, ἔχει μεσογειακὴ καὶ ἐλλαδικὴ προέλευση. Τὰ μεγάλα τεχνικὰ ἔργα τῆς Κωπαΐδας καὶ τοῦ Ἀρκαδικοῦ Ὁρχομενοῦ χρονολογήθηκαν γύρω στό 2000 π.Χ., γεγονός πού ὑπογραμμίζει τὴ μεγάλη τεχνολογικὴ καὶ πολιτιστικὴ ἀνάπτυξη τῆς Ἑλλάδος στό τέλος τῆς 3^{ης} χιλιετίας π.Χ. Τεχνικά, ὑδραυλικά καὶ ἀποστραγγιστικά ἔργα τῆς ἴδιας ἐποχῆς ἐρευνήθηκαν καὶ στήν περιοχὴ τοῦ Ἀρκαδικοῦ Ὁρχομενοῦ.»

- Ὁ καθηγητὴς τῆς ἀρχαιολογίας στό Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν, Γ. Κορρές, γράφει (Καθ. 28 Ἰαν.1996):

« Μὲ τίς μεταπολεμικὲς ἐρευνες διαπιστώθηκε ἡ πυκνὴ κατοίκηση ὁλόκληρης τῆς Μεσσηνίας - Τριφυλίας κατὰ τὴν γ' π.Χ. χιλιετία.

Πολλὲς ἀπὸ αὐτὲς τίς θέσεις κατοικήθησαν περίπου, συνεχῶς, καθ' ὅλη τὴν Ἐποχὴ τοῦ Χαλκοῦ (3^η - 2^η χιλιετία π.Χ.) πράγμα πού δέν πρέπει νά ἀποτελεῖ τυχαῖο γεγονός, ἀλλὰ συγκεκριμένη ἀπόδειξη, ὅτι **τὰ ἴδια, κατὰ βάση, φυλετικὰ στοιχεῖα** ἐζησαν ὅλη αὐτὴ τὴν περίοδο στήν Δυτικὴ καὶ Ν.Δ. Πελοπόννησο.

Ἔτσι, γνωρίζοντας ὅτι οἱ Μυκηναῖοι ὁμιλοῦσαν τὴν Ἑλληνικὴ, κρίνοντας ὅτι ὁ πολιτισμός τους ἦταν ὁμοιογενὴς καὶ ἀδιάσπαστος, ὅτι ἀποτελοῦσε προέκταση τοῦ προηγούμενου τῆς Μεσοελλαδικῆς περιόδου, χωρὶς οἰανδήποτε ἀνατροπὴ καὶ ὅτι ὅλες οἱ ἐκφάνσεις τοῦ κοινοῦ τούτου πολιτισμοῦ ἀποτελοῦσαν συνεχιζόμενες συνιστώσες, καταλήγουμε στό

συμπέρασμα. ὅτι οἱ φορεῖς αὐτοῦ τοῦ ὁμοιογενοῦς πολιτισμοῦ ὁλόκληρης τῆς 2^{ης} χιλιετίας π.Χ. ἦταν Ἕλληνες».

Ὡς μίαν ἀπό τῆς ἀποδείξεως τῆς συνέχειας τοῦ ἐλλαδικοῦ καί τοῦ μυκηναϊκοῦ κόσμου, θεωρεῖ τό «δέπας ἀμφικύπελλον», δηλ. τό ἀγγεῖο τῶν σπονδῶν, πού χρησιμοποιεῖται πρὶν καί μετὰ τὴν ὑποτιθέμενη κάθοδο τῶν ΙΕ.

- Στὸ Σακοβούρι Καμενίτσας τῆς Β.Δ. Ἀρκαδίας βρέθηκε οἰκισμὸς τοῦ 4500 π.Χ. πού κατοικεῖται συνεχῶς ὡς τό 1200 π.Χ. καί ἀκμάζει ἀπὸ τό 1450 π.Χ., γεγονὸς πού σημαίνει ὅτι ἀπὸ τό 4500 π.Χ. ὡς τό 1200 π.Χ. δέν ὑπῆρξε διακοπὴ τῆς συνέχειας, ὅπως θά συνέβαινε ἂν τό 1900 π.Χ. κατέφθαναν οἱ ΙΕ. Ὑποθέτουν ὅτι πρόκειται γιὰ τὴν Ἐνύσπη πού ἀναφέρεται στὴν Ἰλιάδα καί στὸν κατάλογο τῶν ἀρκαδικῶν πόλεων ἀπὸ τῆς πινακίδος τῆς Πύλου.

Ἀπάντησις στὸ τεθὲν ἐρώτημα:

- Κάθοδοι Ἑλλήνων στὸ Αἰγαῖο δέν ὑπῆρξαν καί δέν μπορούσαν νά υπάρξουν.

- Ὑπῆρξαν μόνον τοπικὲς μετακινήσεις Ἑλληνικῶν φύλων τὰ ὅποια ἀνέκαθεν συνυπῆρχαν στὸν ἴδιο εὐρύτερο χῶρο. Οἱ μετακινήσεις αὐτές ἔγιναν ἄλλοτε εἰρηνικῶς καί ἄλλοτε μέ πολεμικὲς συγκρούσεις.

Ὁ Τρωϊκὸς Πόλεμος λ.χ. ἦταν σύγκρουσις Νοτιο-Ἑλλαδιτῶν - νησιωτῶν ἐναντίον Βορειοελλαδιτῶν - Μικρασιατῶν Ἑλλήνων.⁴⁴ Ἡ κάθοδος τῶν Δωριέων ἦταν σύγκρουσις «Ρουμελιωτῶν» ἐναντίον Πελοποννησίων, ὅπως καί ἡ ἐκστρατεία τῶν ἐπτὰ ἐπὶ Θήβας.

Οὕτε μαζικὴ μετανάστευσις ἀπὸ τὴν ἡπειρωτικὴ Ἑλλάδα πρὸς τὴν Μ. Ἀσία ἔγινε ποτέ,⁴⁵ ἐξαιτίας

⁴⁴ Βλέπε μελέτη μου «Ποιοί ἦσαν οἱ Τρῶες;», στὸ βιβλίο μου «Ἐρευνες γύρω ἀπὸ τὸν Ὀμηρο» δ' στὴν σειρὰ «Οἱ Ρίζες».

⁴⁵ Βλέπε μελέτη μου «Πότε πῆγαν οἱ Ἕλληνες στὴν Μ. Ἀσία;» στὸ βιβλίο μου «Καταδύσεις στὴν Ἱστορία».

τῆς καθόδου τῶν Δωριέων. Ἀσφαλῶς μετανάστες ὑπῆρξαν, ἀλλά οἱ Ἕλληνες ἦσαν ἀνέκαθεν στήν Μ. Ἀσίᾳ ἢ ὑποῖα πάντοτε ἀποτελοῦσε ἐνιαῖο χῶρο μέ τίς ἀπέναντι ἀκτές τοῦ Αἰγαίου.

Δαναοί - Ἀχαιοί = Αἰγαῖοι

Προκύπτει ὁμως νέο ἐρώτημα: Ἄν δέν ὑπῆρξε καθόδος τῶν Ἑλλήνων, γιατί ἡ παράδοσις ὁμιλεῖ γιά τόσες μετακινήσεις πληθυσμῶν; Καί γιατί οἱ πηγές ἀναφέρουν τήν «κάθοδο τῶν Δωριέων»;

Πρὶν ἀπαντήσουμε στά περί καθόδου τῶν Δωριέων ἄς ἀποσαφηνίσουμε τίς ὀνομασίες Δαναοί - Ἀχαιοί - Αἰγαῖοι.

Σέ μία προσπάθειά του νά συμβιβάσῃ τά περί καθόδου τῶν Ἑλλήνων στό Αἰγαῖο, μέ τήν θέσι τῆς γηγενείας τους, ὁ Δ. Δημόπουλος («Ἡ Καταγωγή τῶν Ἑλλήνων») γράφει ὅτι γύρω στό 2000 π.Χ. κάτω ἀπό τήν πίεσι τῶν Δυναρικῶν καί ἄλλων φύλων πού συνέρρεαν ἀπό τά ἀνατολικά στίς πεδιάδες τῆς ἁν. καί κεντρ. Εὐρώπης, τά Αἰγαιακά φύλα τῶν παραδυναβίων περιοχῶν ἀναγκάσθηκαν νά ἐπανακάμψουν στήν κοιτίδα τους καί ὅτι αὕτη ἡ παλινόστησις ἐξελήφθη ὡς «κάθοδος τῶν Ἑλλήνων». Αὐτοί οἱ ἐπαναπατρισθέντες Ἕλληνες ἀπεκλήθησαν Δαν-αοί, ἀπό τό «δάν» - «δάνος» πού στά Πρωτοελληνικά ἐσήμαιναν νερό, ὑγρασία, δροσιά, ποταμός, ἐπειδὴ ἔρχονταν ἀπό περιοχές ἀφθόνων ὑδάτων μέ τοὺς μεγάλους ποταμούς πού οἱ ἴδιοι εἶχαν βαφτίσει Δάνουβι, Δάν-αῖ (Τάναϊς, Τάν, Δάν, Ντόν), Δάν-απρι (Δνείπερος), Δάν-αστρι (Δνεϊστερο). Οἱ ἐπαναπατριζόμενοι πάλιν χαρακτηρίζαν τοὺς παραμείνοντας στήν πατρίδα ὁμοφύλους των, «Πελασγούς», ἀπό τό πέληεος (=παλαιός) καί ἄργος (=χώρα), δηλ. Παλαιοχωρίτες.

Δέν συμφωνῶ. Διότι:

α) Καμμία πηγὴ, κανένα εὔρημα, καμμία παράδοσις δέν κάνουν λόγο γιά ἐπαναπατρισμό τῶν Δα-

ναών, αλλά και γενικότερα για οποιαδήποτε κάθοδο αὐτῶν ἢ ἄλλων Ἑλλήνων ἀπὸ χώρες βορειότερες τῆς Μακεδονίας.

β) Οἱ Δαναοὶ δὲν συνυπάρχουν μὲ τοὺς Πελασγούς. Οἱ δεῦτεροι ἔχουν ἤδη ἐξελιχθῇ σὲ διαφοροποιημένα φύλα, ἐνῶ ὅσοι ἀπέμειναν ἀδιαφοροποιήτοι σὲ ἀπομονωμένες περιοχές ἔχουν περιθωριοποιηθεῖ. Ταυτόχρονοι μὲ τοὺς Δαναοὺς εἶναι ὄχι οἱ Πελασγοί, ἀλλὰ οἱ Ἀχαιοί. Ὅμως Δαναός καὶ Ἀχαιός εἶναι συνώνυμα.

Πράγματι τὸ Δάν εἶναι ρίζα συνδεόμενη μὲ τὸ νερό.⁴⁶ Τὸ ἴδιο ὁμως ἰσχύει καὶ γιὰ τὸ Ἀχ καὶ γιὰ τὸ Αἰγ. Ἔτσι ἔχουμε:

- Στὴν Ἑλλάδα: ἩριΔΑΝος, ἈπιΔΑΝός, ἸάρΔΑΝος. Στὴν Παλαιστίνη ἸορΔΑΝης (Ἰορδάνης, Ἰεροσόλυμα, Παλαιστίνη, δὲν εἶναι λέξεις σημιτικές). Στὴν Γαλλία: ΡοΔΑΝος (ὅπου οἱ ἐλληνικές ἐγκαταστάσεις Μασσαλίας, Νικαίας, Ἀντιπόλεως κ.ἄ.).⁴⁷

- Ἀχ-ελῶς, Ἀχ-ερουσία, Ἀχ-έρων, ἐξ ὧ καὶ Ἀχαΐα, Ἀχαιός. Οἱ Αἰγύπτιοι ἔλεγαν τοὺς Ἕλληνες, Ἀκαϊβάσσα ἢ Ἀκουαβάσσα⁴⁸, «αὐτοὶ ποὺ ἔρχονται ἀπὸ τοὺς τόπους τῆς θάλασσας», ἐνῶ οἱ Χετταῖοι τοὺς ἔλεγαν Ἀκι γιὰ βάσσα⁴⁹, ποὺ σημαίνει τὸ ἴδιο.

⁴⁶ Ὁ Δαναός ἀνοιξε φρέατα καὶ μετέβαλε τὸ «ἄνυδρον» Ἄργος, σὲ «εὐνδρον». Οἱ κόρες του Δαναΐδες ἔχουν σχέσι μὲ νερά. πηγές τὴν λίμνη Λέρνη καὶ τὸν γνωστόν «πίθον» τῆς. Ἡ Δανάη γονιμοποιήθηκε ἀπὸ χρυσή βροχή.

⁴⁷ Ἡ κατάληξις -ις ποὺ συναντάται σὲ πολλοὺς ποταμούς ὅπως ὁ Δούναβις, Δάναϊς, Δάναπρις, Δάναστρις, σημαίνει ὄρμη. Ἐξ ὧ καὶ ἡ ἄλλη ὀνομασία τοῦ Δουνάβεως, Ἴσ-τρος (=ὄρμητικός ροῦς).

⁴⁸ Ἀπὸ τὸ Ἀχ ποὺ οἱ ἄλλοι λαοὶ πρόφεραν Ἀκ, πιθανῶς προῆλθε τὸ λατινικὸ Ἀκουα = νερό.

⁴⁹ Βλέπε μελέτη μου «Ποιοὶ ἦσαν οἱ Λαοὶ τῆς Θάλασσας» στὸ βιβλίο μου «Ποιοὶ ἦσαν:...»

- Καί ἡ ρίζα Αἰγ ἔχει σχέσι μέ τό νερό. Ὁ Ποσειδῶν μέ τήν σύζυγό του Ἀμφιτρίτη, τήν ἐξοχότερη ἀπό τίς Νηρηίδες, κόρες τοῦ Νηρέως, ἔχει τό ἀνάκτορό του στήν πόλι Αἰγαί = τόπος νερῶν. Ἐχουμε Αἰγ-αῖο, Αἷ-γινα, Αἰγ-ώς ποταμούς, Αἰγ-όσθENA, Αἷ-ιο, Αἷ-υπτος (= σέ ὑπτια σχέσι μέ τήν θάλασσα = χαμηλή, ἐπίπεδη). Ἄρα καί Αἰγαῖοι=ἄνθρωποι τῆς θάλασσας. Συνεπῶς Δαναός, Ἀχαιός, Αἰγαῖος, εἶναι διαφορετικές ὀνομασίες μέ ταυτόσημη ἔννοια, τοῦ ἴδιου λαοῦ: τῶν Ἑλλήνων ⁵⁰.

Ἡ κάθοδος τῶν Δωριέων

Ὅλες οἱ ἀρχαῖες πηγές καί παραδόσεις εἶναι σαφεῖς.

- Ὁ Πλάτων καί ὁ Θουκυδίδης γράφουν ὅτι οἱ Ἡρακλεῖδες λέγονταν ἀρχικῶς Ἀχαιοί. Μετά τόν Τρωϊκό πόλεμο, λέγει ὁ Πλάτων, ξέσπασαν ταραχές στίς ἐλληνικές πόλεις, ἐπαναστάσεις καί ἐμφύλιες συγκρούσεις. Ὅσοι ἐκπατρίσθησαν ἐξ' αἰτίας αὐτῶν τῶν γεγονότων (οἱ Ἡρακλεῖδες), ὁργανώθηκαν σέ ἄλλους τόπους μέ ἀρχηγό κάποιον πού ὀνομαζόταν Δωριεύς καί ἐπέστρεψαν ἀνατρέποντας τά καθεστῶτα τῶν ἀντιπάλων τους. (Νόμοι 682 δ). Πρόκειται δηλαδή γιά παλινόστησι πολιτικῶν φυγάδων καί παλινόρθωσι τῶν καθεστώτων τους.

- Ὡς πρῶτος ὁργανωτής τῶν φυγάδων (πολιτικῶν ἐξορίστων) Ἡρακλεῖδων πού εἶχαν καταφύγει στήν Πίνδο, ἀναφέρεται ὁ Αἰγίμιος (Πινδάρου «Πύ-

⁵⁰ Ὁ Ὅμηρος χρησιμοποιεῖ ὡς συνώνυμες τίς ὀνομασίες Δαναοί - Ἀχαιοί - Ἀργεῖοι. Οἱ πρῶτοι εἶναι οἱ Ἕλληνες γενικῶς. Οἱ δεῦτεροι, τό ἐλληνικό φύλο πού ἡγεμονεῦει κατά τήν μυκηναϊκή περίοδο. Οἱ τρίτοι, οἱ κάτοικοι τοῦ Ἀργους καί κατ' ἐπέκτασιν ὅλοι οἱ κάτοικοι τῆς μυκηναϊκῆς αὐτοκρατορίας τῶν Ἀχαιῶν, πού τό κέντρο τῆς βρισκόταν στήν Ἀργολίδα ὅπου ἡ πρωτεύουσα Μυκῆνες, ἡ ἰσχυρή Τίρυνς καί ἡ μεγαλόπολις Ἀργος.

θιον» ν, 65 καί Διοδ. IV, 37,3 καί 58,6). Τό Αιγ-ίμιος δείχνει ὅτι οἱ Ἡρακλεΐδες-Δωριεῖς δέν ἦσαν ἐξαρχῆς ὀρεσίβιοι, ἀλλά ἔφυγαν ἀπό παραθαλάσσιες περιοχές.

- Οἱ Δωριεῖς ἦσαν ἀνέκαθεν στήν Ἑλλάδα. Ἀργότερα κατά τήν περίοδο τῶν ταραχῶν, τμήματά τους πού ζοῦσαν στήν Δωρίδα συμμάχησαν μέ τοὺς Ἡρακλεΐδες καί ταυτίσθηκαν μ' αὐτούς. Στήν Ὀδύσσεια, ἡ ὁποία ἐκτυλίσσεται πρὶν ἀπὸ τήν κάθοδό τους, οἱ Δωριεῖς ἀναφέρονται ὡς ἓνα ἀπὸ τὰ φύλα τῆς Κρήτης. Καί στήν Ἡλίδα ὑπῆρχε τό Δώριον, ἀπὸ τοὺς ἀρχαιότερους οἰκισμούς, μέ «πρωτοελλαδικά» τείχη.

- Ἡ ἀποψὶς τῆς συμβατικῆς ἱστορίας, ὅτι οἱ Δωριεῖς ἦσαν τό τελευταῖο ἐλληνικό - Ἰνδοευρωπαϊκὸ φύλο πού κατῆλθε ἀπὸ τὸν εὐρωπαϊκὸ βορρά, ὅτι ἐπεκράτησε ἐπειδὴ ἤξερε τὸν σίδηρο (καί συνεπῶς διέθετε σιδηρὰ ὄπλα ἐναντὶ τῶν χαλκῶν μυκηναϊκῶν) καί ὅτι κατέστρεψε τὸν μυκηναϊκὸ πολιτισμό, δέν εὐσταθεῖ. Διότι ἡ γνῶσις τοῦ σιδήρου θά προϋπέθετε ἀνεπτυγμένη τεχνολογία πού δέν μπορεῖ νά τὴν διέθεταν τὰ ἀπὸ τὸν ἀνεξέλικτο βορρά κατερχόμενα φύλα τῶν Δωριέων καί νά τὴν ἀγνοοῦσαν οἱ πολιτισμένοι Μυκηναῖοι πού ταξίδευαν καί ἐμπορεύονταν σ' ὅλο τὸν κόσμο. Ὁρθῶς ὁ **A. Wace** παρατηρεῖ ὅτι «ἀρχαιολογικῶς δέν ὑπάρχει διακοπὴ μετὰ τῆς Χαλκῆς ἐποχῆς καί ἐκείνης τοῦ σιδήρου. Ἀντιθέτως, διαπιστώνεται, φυσιολογικὴ ἐξέλιξις ἀπὸ τὴν πρώτη στὴν δευτέρη». Δέν ὑπάρχει μεταβολή, οὔτε ὀλοκληρωτικὴ καταστροφὴ τοῦ μυκηναϊκοῦ πολιτισμοῦ. Τὴν ἀποψὶ τοῦ συμμερίζονται καί ὁ **L. Curtius** («Die Antike Kunst») καί ὁ **M. Ἀνδρόνικος** («Ἡ δωρικὴ εἰσβολὴ καί τὰ ἀρχαιολογικά εὐρήματα» περ. «Ἑλληνικά» τ.13, 1954).

Ἀπάντησις στό τεθὲν ἐρώτημα: «Οἱ ἀδιάκοπες μετακινήσεις πληθυσμῶν γίνονταν ἀπὸ σχετικὰ συγγενικοὺς ἀνθρωπολογικοὺς τύπους, αὐτὲς δέ ἀντανακλοῦσαν περισσότερο τίς φάσεις τοῦ ἀγῶνα μετὰξὺ

τῶν διαφόρων φύλων, παρὰ τὴν ἔλευση ἑνὸς νέου φυ-
λετικοῦ στοιχείου» (Ἀ. Πουλιανός - στοῦ ἴδιου).

Ελλάς - Ἕλληνες

Νέο Ἑρώτημα: Ἀπό ποῦ οἱ ὀνομασίες Ἑλλάς -
Ἕλληνες;

- Ἐλ ἢ Ἥλ (καί δωριστί Ἄλ) σημαίνει ὑψηλό.
Ἔτσι οἱ Ἀλβανοί καί οἱ Ἑλβετοί πού ζοῦσαν σέ ψηλά
βουνά, ὀνομάσθηκαν Ἀλ-λουανοί καί Ἑλ-ουήτιοι, ἢ
Ἑλ-βήτιοι ἀντιστοίχως, ὅπως καί οἱ Ἴλ-λυριοί. Ἐπί-
σης Ἑλ-λοπία, ἡ ὑψηλή περιοχή γύρω ἀπό τὴν Δωδώνη⁵¹,
ὅπου ζοῦσαν οἱ Ἑλ-λοί, ἢ Ἑλ-λοπες (καί (Σ)ελ-
λοί). Ἀλλά καί τό Π-ελ-ασγοί περιέχει τό ελ.

- Ὁ ἥλιος βρίσκεται ψηλά στόν οὐρανό, γι'
αὐτό Ἥλ-ιος, ἢ Α(έ)λιος (δωρική). Τό ἀνώτατο δικα-
στήριο ὀνομάσθηκε Ἥλ-ιαῖα καί ἡ ἀνωτάτη συνέλευ-
σις τῶν Δωριέων, Ἀλ-ία.

- Ὁ Ὑψιστος Θεός ἦταν ὁ Ἥλ (πού τό γράφουν
Ἴλ), ἢ Ἐλ καί Ἄλ, ἀπ' ὅπου καί ἡ Μπάμπ-ιλί (Βαβυ-
λών = Πύλη τοῦ θεοῦ), τό ἐβραϊκό Ελ-ωίμ=θεοί, τό ἄ-
ραβικό Ἀλ-λάχ.

- Τό ἱερό τῆς Δωδώνης λεγόταν Ἑλ-λα (Ἡσύ-
χιος) δηλ. Θεοῦ πέτρα (λα=πέτρα, ἐξ' οὗ λατομεῖο καί
λαός=οἱ ἄνθρωποι πού προήλθαν ἀπό τίς πέτρες πού
πετοῦσαν ὁ Δευκαλίων καί ἡ Πύρρα).

- Ἑλ-λα λοιπόν = ἡ πέτρα στήν ὁποία κάθεται
ὁ Θεός = ἔδρα Θεοῦ. Αὐτό σημαίνει καί τό Ἑλλάς = ἡ
χώρα ὅπου ἐδρεύει ὁ Θεός, θεϊκή γῆ.

Τό ὄνομα Ἑλλάς ἀναφέρεται στήν «Ἰλιάδα» (Β 683-
85) πού χαρακτηρίζει τόν Ἀχιλλέα ἀρχηγό «ὅσων
κατοικοῦν στήν Φθία καί στήν Ἑλλάδα». Αὐτή ἡ
Ἑλλάς τοῦ Ὀμήρου, ὑπάρχουν σοβαρές ἐνδείξεις (τίς
ἀναφέρει ὁ Ἰ. Κορδάτος), ὅτι βρισκόταν στή Λα-

⁵¹ Ἑλ-λωτίς καί Ἑλ-λωτία λεγόταν ἡ Κρήτη ὡς ὀρεινή-
ὕψηλή. Οἱ Ἀσιάτες, ὀνόμαζαν τὴν Κύπρο, Ἀλ-ασία.

κωνία, ἢ στήν Μεσσηνία, πιθανότερα στήν Μάνη.⁵² Στήν Κρήτη ὑπῆρχε ποταμός Ἑλλην.

- Ὁ Ὅμηρος χρησιμοποιεῖ ἤδη καί τήν λέξι «Πανέλληνες» (Β 530). Τήν ἐπαναλαμβάνει ὁ Ἀρχιλόχος (ἀποσ. 54).

- Ὁ Ὅσιόδος, ἀργότερα ὁμιλεῖ γιά τήν «ἱερή Ἑλλάδα» («Ἔργα καί ἡμέραι» στ. 653) ὡς τήν χώρα ἀπό τήν ὁποία ἐγινε ἡ ἐκστρατεία τῶν «Πανελλήνων» (στ. 528) κατά τῆς Τροίας.

- Ὁ υἱός τοῦ Δευκαλίωνος, Ἑλλην, ἦταν γενναῖος καί «φιλοπτόλεμος» («Ἡοῖαι», 27) ὅπως ἀκριβῶς οἱ ἄνδρες τοῦ Ἀχιλλέως, οἱ Μυρμιδόνες - Ἑλληνες.

- Στήν Αἶγινα ὑπῆρχε τό Πανελλήνιον ὄρος, ὅπου ὁ Αἰακός προσευχήθηκε στον πατέρα του Ἑλλάνιον, ἢ Πανελλήνιον Δία. (Ἀπολ. Γ, 6 - Ἴσοκρ. 9, 14, 15 Πανσ. 2.296).

Ἀπάντησις: Ἡ προέλευσις τῆς ὀνομασίας Ἑλλην πρέπει ν' ἀναζητηθῇ σ' ἓναν συνδυασμό τοῦ Ἑλλάς τῆς Δωδώνης, τῆς Ἑλλάδος τοῦ Ἀχιλλέως μέ τούς καλύτερους πολεμιστές καί τοῦ Ἑλληνος τοῦ υἱοῦ τοῦ Δευκαλίωνος.

Ἔτσι φθάσαμε στό καίριο ἐρώτημα: Καί οἱ Ἴνδοευρωπαῖοι ὑπῆρξαν; Καί ἄν ναι, κατῆλθαν πράγματι στόν Αἰγαῖοκό χῶρο; ἀπό ποῦ; Πῶς; Πότε; Καί ποιοό ρόλο διεδραμάτισαν ἄν καί ὅταν ἐφθασαν σ' αὐτόν;

⁵² Ὁ Ἀγαμέμνων τάζει στόν Ἀχιλλέα μία περιοχή τῆς Μεσσηνίας. Στό Ταίναρο ὑπῆρχε τό λιμάνι Ἀχίλλειον. Ἡ Καρδαμύλη δόθηκε στόν Ἀχιλλέα καί ἐκεῖ παντρεύθηκε ὁ υἱός τους τήν κόρη τοῦ Μενελάου καί τῆς Ἑλένης. Ἱερό τοῦ Ἀχιλλέως ὑπῆρχε στήν Ἡλῖδα καί ἡ μητέρα του Θέτις, λατρευόταν στή νότια Λακωνία. Ἐκεῖ ὑπῆρχε καί τό Ἱερό «Ἑλλήνιον» ὅπου λατρευόταν ὁ Ἑλλην, υἱός τοῦ Δευκαλίωνος, γενάρχης τῶν Ἑλλήνων. Σ' αὐτό ἐλήφθη ἡ ἀπόφασις γιά ἐκστρατεία κατά τῆς Τροίας (Πανσ. ΙΙΙ, 12,5).

Ε! 01ΙΝΔΟΕΥΡΩΠΑΙΟΙ

Η Ινδοευρωπαϊκή υπόθεση

Οι γλωσσολόγοι διαπίστωσαν ότι οι λαοί της Εύρωπης (έκτός από Ούγγρους, Φινλανδούς, Βάσκους) καθώς και οι Ίρανοί, οι Ίνδοί και κάποιοι λαοί του Καυκάσου, μιλούν γλώσσες με μεγάλες ομοιότητες: έχουν κοινές ρίζες για πολλές βασικές λέξεις, είναι κλιτές, κάνουν διάκρισι μεταξύ άνω και κάτω - ονομάτων - ρημάτων, καθώς και μεταξύ μακρών και βραχέων φωνηέντων.

- **Υπέθεσαν** λοιπόν ότι οι λαοί αυτοί κάποτε άποτελούσαν μία φυλή, με πολλά φύλα, τά όποια ζούσαν μαζί σέ κάποιο κοινό τόπο, τήν άρχική κοιτίδα όλων τους και τούς άπεκάλεσαν Ινδοευρωπαίους, ή Ινδογερμανούς, ή Άριους.

- Οι Ινδοευρωπαίοι **υποτίθεται** ότι ήσαν ένα σύνολο φύλων με κοινό τρόπο ζωής, χαρακτηριστικά του όποιου ήσαν: ή γεωργία, ή κτηνοτροφία, τό κυνήγι, ή πατριαρχία, ή λατρεία των προγόνων και του έν ούρανοίς θεού, ό κοινωνικός διαχωρισμός σέ γεωργούς, πολεμιστές, ιερείς. **Υποτίθεται** ότι δέν είχαν γραφή (έτσι διακιοιολογεΐται ότι δέν άφησαν κανένα γραπτό εύρημα).

- Τά ινδοευρωπαϊκά φύλα **υποτίθεται** ότι συμβίωναν ως τήν γ! π.Χ. χιλιετία. Μετά, άρχισαν νά χωρίζονται. Οι Έλληνες κατέβηκαν στήν Ελλάδα, οι Λατίνοι στήν Ιταλία, οι Ίρανοί στήν Περσία, οι Δραβίδες στήν Ινδία κ.ο.κ. Εκεί έξόντωσαν ή υπεδούλωσαν τούς παλαιούς κατοίκους (τούς Προέλληνες στήν περίπτωσί μας) και άφομοίωσαν όσους απέμειναν. Έτσι μπήκαν στήν ιστορία οι Έλληνες όταν έφθασαν στό Αίγαίο, γύρω στό 2000 π.Χ., προερχόμενοι από τήν βόρεια - βορειανατολική Εύρώπη.

Οί κατασκευαστές της

- Τόν 16^ο αιώνα, ένας Ίταλός πού έζησε στίς Ινδίες, ό **Filippo Sassetti**, έπεσήμανε όμοιότητες μεταξύ σανσκριτικής καί ιταλικής.

- Δύο αιώνες αργότερα, ό Γάλλος Ιησουίτης ιερεύς **Coeurdouze**, έπεσήμανε ότι όμοιότητες υπάρχουν καί ανάμεσα σ' αὐτές καί στήν έλληνική καί συμπέρανε ότι πρόκειται γιά συγγενείς γλώσσες.

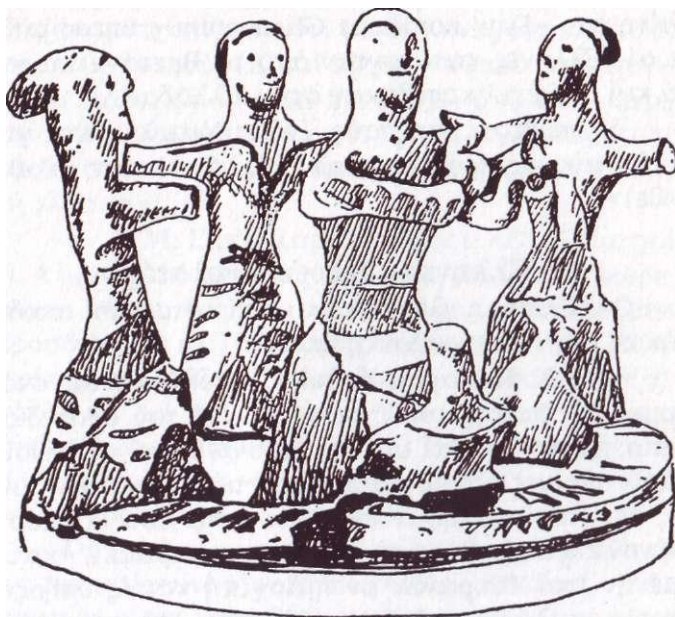
- Τό 1778, ένας Άγγλος τών Ινδιών, ό **Hehed**, εξέδωσε μελέτη γιά τίς όμοιότητες σανσκριτικής - περσικής - άραβικής - λατινικής καί έλληνικής.

- Ός έδω άπλως έπισημαίνεται ή πράγματι ύπαρκτή συγγένεια διαφόρων γλωσσών. Τό 1786 όμως, ένας Άγγλος δικαστής στήν Καλκούτα, ό **Sir William Jones**, διετύπωσε τήν ύπόθεσι ότι σανσκριτική-λατινική-έλληνική έξεπήγασαν άπό «μία κοινή πηγή». Δέν τοῦ πέρασε άπό τό μυαλό ότι οί δύο πρῶτες μπορεῖ νά προήλθαν άπό τήν έλληνική, ίσως διότι δέν είχε ὑπ' όψιν του τίς χρονικές διαφορές πού υπάρχουν μεταξύ τους.

- Τό 1798, ό Ίταλός **Santo Bartolomeo**, εξέδωσε μελέτη γιά τήν συγγένεια ζενδικής (=περσικής), σανσκριτικής καί... γερμανικής. Τό θέμα άναπτύσσει παραπέρα ό **Friedrich von Chleger**.

- Τό 1813, ό Άγγλος ιατρός - φιλόσοφος - αἰγυπτιολόγος, **Tomas Young** (1773-1829), προτείνει τόν όρο «ινδοευρωπαϊκές γλώσσες».

- Ακολουθεῖ ό Γερμανός γλωσσολόγος σανσκριτολόγος **Franz Bopp** (1791-1867) μέ τό έργο του: «Συγκριτική γραμματική σανσκριτικής, ζενδικής καί έλληνικής» (1816). Συνέχισε μέ άλλα έργα του γιά τήν συγγένεια αὐτῶν τῶν γλωσσῶν μέ τήν κελτική καί τήν γερμανική, προτείνοντας τόν όρο «ινδογερμανικές γλώσσες» μέ βάσι τήν συγγένειά τους στό λεξιλόγιο, στήν δομή καί στήν γραμματική.

Μινωικός χορός : Τερρακόττα.

• Ξεκινώντας από τὰ προαναφερθέντα, διάφοροι γλωσσολόγοι, διετύπωσαν τήν υπόθεσι ὅτι ἡ ἀρχική μητρική γλῶσσα ἀπό τήν ὁποία προέκυψαν οἱ ἐπὶ μέρους «ἰνδοευρωπαϊκές», ἦταν ἡ γλῶσσα ἑνὸς πρωταρχικοῦ λαοῦ ἀπὸ τὸν ὁποῖο προέκυψαν ὅλοι οἱ λαοὶ πού τίς ὁμιλοῦν. Ὁ μητρικός αὐτός λαός ἀπεκλήθη «Ἰνδοευρωπαϊκός» καὶ ὑποτίθεται ὅτι ἀπὸ τοὺς κόλπους του προῆλθαν Ἕλληνες, Λατῖνοι, Ἀγγλοσάξωνες, Σλαῦοι, Ἰρανοί, Δραβίδες. Ἡ ὑπόθεσις αὕτη ἔγινε εὐρύτερα γνωστή καὶ δημοφιλὴς μέ ἓνα μυθιστόρημα πού ἐξέδωσε τό 1842, ὁ Ἀγγλος μυθιστοριογράφος **Bulwer** (λόρδος **Lytton**), μέ τὸν τίτλο «Ζανόνι», ὅπου φαντάζεται τοὺς Ἕλληνες νά κατάγονται

από την βόρεια φυλή που περιλαμβάνει τά νορμανδικά φύλα.

- Τό 1844, ο Γερμανός **Hermann Muller** μέ την μελέτη του «Daw nordische Griencntum», ύπεστήριξε ότι οί Έλληνες κατάγονταν από τά Βρεταννικά νησιά καί από εκεί κατέβηκαν στην Ελλάδα!

Ή ύπόθεση για τούς Ίνδοευρωπαίους καί για την απ'αυτούς προέλευσι των Έλλήνων είχε «καθιερωθεί».

Οί Έλληνες «Ίνδοευρωπαϊστές»

Οί Έλληνες γλωσσολόγοι καί ιστορικοί αποδέχθηκαν την ίνδοευρωπαϊκή ύπόθεση.

- Ο **Κ. Παπαρρηγόπουλος**, ύποκύπτοντας στον συρμό της εποχής του έγραψε: «...έπί του όροπεδίου Παμίρ, ώκουν ποτέ αί άριστοι του ανθρώπινου γένους φυλαί, αίτινες έξορμήσασαι από των ύψωμάτων τούτων, έπρωταγωνίστησαν έν τη ίστορία του κόσμου». Φθάνοντας στην Εύρώπη, την βρήκαν, γράφει, «κατεχομένην υπό Τουρανών ών ή άρχική κοιτίς ύπήρξεν μία των κοιλάδων του όρους Άλτάϊ». Πάντως, όρθως διαπιστώνει αυτό που τώρα πλέον τείνει νά καταστεί γενικώς δεκτό, ότι οί Πελασγοί ήσαν Έλληνες. Όρθως έπίσης ύποστηρίζει ότι Έλληνες, Θράκες, Λατίνοι, Ίλλυριοί, άποτελοϋσαν ένα λαό, τον Πελασγικό.

- Ο **Μ. Τριανταφυλλίδης**, δέχεται την ύπαρξι των ΙΕ, αλλά δέν ξέρει καί πολλά γι' αυτούς, «Ο λαός αυτός ζούσε άρχικά σέ μικρή (γιατί;) σχετικώς κοιτίδα (που;) καί άργότερα άπλωνόταν πιθανό (!) στην Κ. Εύρώπη (;) πάνω από τή Μαύρη Θάλασσα (;) , ή βορειότερα (;) κατά την 3^η (;) προχριστιανική χιλιετηρίδα» («Νεοελληνική Γραμματική»).

- Ο **Γ. Μπαμπινιώτης** ύποστηρίζει: «Η Εύρώπη μεταξύ Βαλτικής καί Εϋξείνου Πόντου πρόκειται για άπέραντη έκτασι πρέπει νά ύπήρξε ή πρώτη κοιτίδα των ΙΕ» καί «από των Ίνδιων, μέχρι καί της Εϋ-

ρώπης μιλήθηκε ή ΙΕ» («Σύντομη είσαγωγή στην Ίνδοευρωπαϊκή Γλωσσολογία καί στην Ίστορία της Έλληνικής Γλώσσας» 1997). Παρακάτω, στό ίδιο βιβλίο του, ισχυρίζεται ότι οι Έλληνες άποσπάσθηκαν από τούς λοιπούς ΙΕ καί έζησαν κάπου στίς Ούγγρικές πεδιάδες (σ.σ. γιατί εκεί;) καί από εκεί κατέβηκαν στην Ελλάδα, φέρνοντας καί την γλώσσα τους άφου «στην Ούγγαρία διαμορφώθηκε ή πρώτη ελληνική γλώσσα»!

• Ο Μ. Σακελλαρίου γράφει: «Οί Πελασγοί ⁵³, οί Αΐμονες, οί Δρύορες καί ένας λαός πού έφερε τό όνομα Άχαιοί, ήσαν ίνδοευρωπαϊκής προελεύσεως». Προσθέτει ότι οι Έλληνες έφθασαν στην Ελλάδα περίπου τό 2100 π.Χ. καί ότι προτύτερα ύπήρξαν σ' αυτήν πολλοί πολιτισμοί. («Peuples prehelléniques d'origine Indo - Europeene» 1977). Ο ίδιος δέν έχει καμμία άμφιβολία ότι «οί φορείς του πολιτισμού του Διμηνίου προέρχονται από την Ούγγαρία».

Ούτε ό ένας, ούτε ό άλλος από τούς δύο τελευταίους προσφέρουν, οίουδήποτε είδους άπόδειξι γιά τίς είκασίες τους. Στην θέσι της Ούγγαρίας λ.χ. θά μπορούσαν νά βάλουν όποιαδήποτε χώρα.

Ο ρόλος των ΙΕ

«Κατήλθαν» λοιπόν γύρω στό 2000 π.Χ. στό Αιγαίο οί ΙΕ - Έλληνες, κατά την άποψι των Ίνδοευρωπαϊστών. Καί τί έκαναν;

Ή κρατούσα άποψις διατυπώνεται στην Έγκυκλοπαιδεία «Πάπυρος - Λαρούς» (1964 τομ. 6^{ος} - Έλλάς - έθνολογία σ. 273): «Ή πρώτη διαμονή των Άρίων

⁵³ Ο Σακελλαρίου αναγκάζεται νά κάνει μία «ύποχώρησι». Θεωρεί καί τούς Πελασγούς «Ίνδοευρωπαϊούς» καί έτσι, έμμέσως, Έλληνες. Φυσικά μπερδεύει εποχές, λαούς, φύλα, διότι οί Πελασγοί είναι πανάρχαιοι, ενώ τά άλλα αναφερόμενα άπ' αυτόν «Ίνδοευρωπαϊκά» (=έλληνικά) φύλα προέκυψαν άπ' αυτούς.

είναι άγνωστος... Βέβαιον (;) είναι ότι ή 'Αρία φυλή διεχωρίσθη περί τό τέλος τής γ' χιλιετηρίδος. Μερικά στίφη κινούνται πρός τήν Κεντρική Εύρώπη καί έξ' αὐτῶν ομάδες κατέρχονται εἰς τόν βαλκανικόν χῶρον». Πρῶτοι ὑποτίθεται ὅτι φθάνουν οἱ 'Αχαιοί, ἤ οἱ Ἰωνες, οἱ ὁποῖοι «ἀπωθοῦν τοὺς παλαιούς κατοίκους εἰς τά ὄρη» καί «εἰσβάλλουν παντοῦ πυρπολοῦντες, καταστρέφοντες»(!). Οἱ Αἰολεῖς ὑποτίθεται ὅτι προῆλθαν ἀπό ἀνάμιξι τῶν Ἑλλήνων μέ τοὺς «παλαιούς κατοίκους». Τέλος, «ὁ πλήρης ἐξελληνισμός» ἐπῆλθε μέ τήν (ἀπό τόν ἀπροσδιόριστο εὐρωπαϊκό βορρά πάντοτε) κάθοδο τῶν Δωριέων δηλ. μόλις τό 1100 π.Χ. Συνεπῶς ὄχι μόνον ὁ μινωϊκός καί ὁ κυκλαδικός πολιτισμός δέν εἶναι ἐλληνικοί, ἀλλά οὔτε καί ὁ μυκηναϊκός καί ὁ τρωϊκός, ἀφοῦ ὁ 'Αγαμέμνων, ὁ 'Αχιλλεύς, ὁ 'Οδυσσεύς, καί κατά προέκτασιν καί ὁ 'Ομηρος, ὡς πρόΔωριεῖς δέν ἦσαν «πλήρως Ἑλληνες»⁵⁴.

Ἔτσι οἱ Ἑλληνες δέν ἀκολούθησαν μακράιων ἐξελικτική πορεία γιά νά φθάσουν σέ πολιτιστικές κορυφές, ἀλλά ὅπως καί ὅλοι οἱ λοιποὶ Εὐρωπαῖοι, ἦσαν ἀρχικῶς βάρβαροι πολεμιστές, πού εἰσέβαλαν σ' ἓναν πολιτισμένο χῶρο, τόν κατέλαβαν καί ἀργότερα, οἰκειοποιούμενοι τά τοπικά τεχνολογικά, καλλιτεχνικά καί πνευματικά ἐπιτεύγματα διέπλασαν ἓνα δικό τους πολιτισμό. Πῶς μπορεῖ ὅμως κάποιος νά οἰκειοποιηθεῖ πυρπολώντας καί καταστρέφοντας;⁵⁵ Τό ἀδιέξοδο στό ὁποῖο περιῆλθαν οἱ περί ΙΕ εἰκασίες ἀπό τά νεώτερα εὐρήματα καί τίς συστηματικότερες ἔρευνες, ἐκφράζεται γλαφυρά ἀπό τόν Δ. Θεοχάρη

⁵⁴ Βλέπε μελέτη μου «Υπῆρξε Ὅμηρος;» στό «Ἐρευνες γύρω ἀπό τόν Ὅμηρο» δ' βιβλίο στήν σειρά «Οἱ Ρίζες».

⁵⁵ Ὁ H.F. Kitto δίνει μία φανταστική περιγραφή γιά τό πῶς οἱ ΙΕ Ἑλληνες πρωταντίκρυσαν θάλασσα φθάνοντας στά βόρεια παράλια τοῦ Αἰγαίου, κάπου γύρω στό 1800 π.Χ. Τότε λέγει, ἔμαθαν ἀπό τοὺς ἐγχωρίους καί τήν παράξενη γι' αὐτούς λέξι «θάλασσα»! ((The Greeks). Καί ἀμέσως κυριαρχοῦν στίς θάλασσες καί ταξιδεύουν στά πέρατά τους!

στήν «Ίστ. τοῦ Ἑλ. Ἔθν.» τῆς ἐκδ. Ἀθηνῶν (Α! 162 1970): «Οἱ ΙΕ ἦσαν γλωσσική ὁμοεθνία καί ὄχι φυλή. Ἀπλώθηκαν μέ διαδοχικές μετακινήσεις μέσα σέ ἓνα εὐρύτερο χρονικό πλαίσιο πού δέν **μπορεῖ** φυσικά νά προσδιορισθεῖ ἀκριβῶς, **πιθανῶς** ὁμως ἄρχισε πρὶν ἀπό τήν γ! π.Χ. χιλιετία. Ὡστε εἶναι **δυνατόν** ΙΕ φύλα νά ἔφθασαν στήν Ἑλλάδα πρὶν ἀπό τοὺς «Ἑλληνό-γλωσσους» (ἂν αὐτοὶ ἐγκαθίστανται περί τό 1900 π.Χ. στήν Ν. Ἑλλάδα)». Δέχεται ὅτι: «δέν **σημειώνεται** στήν Ἑλλάδα **καμμιά καταστροφή** ὅπως θά ἔπρεπε ἂν **κατέρχονταν** εἰσβολεῖς», ἀλλά, παρὰ ταῦτα, «δέν **μπορεῖ** νά ἀποκλεισθεῖ τό ἐνδεχόμενο νά ἔφθασαν ΙΕ φύλα στόν ἐλλαδικό κορμό (Μακεδονία, Θεσσαλία) ἀπό Βορρά, ἤδη ἀπό τήν πρώτη Χαλκοκρατία. Δέν **υπάρχει** ὁμως **τρόπος** νά **ἀποδείξουμε ἐπιστημονικά** τήν «**ἰνδοευρωπαϊκότητα**» τῆς Μεσσελλαδικῆς καί τή «**μή-ἰνδοευρωπαϊκότητα**» τῆς Πρώτης Χαλκοκρατίας. Γιά **ὑποθέσεις** πρόκειται». Καί καταλήγει: «Παραμερίζοντας παλαιότερες τάσεις γιά τήν ἀνίχνευση τῶν «εἰσβολέων» ἀπό τήν περιοχὴ τοῦ Δουνάβεως ἢ καί ἀπό τήν Μέση Εὐρώπη ἀκόμη, θά περιορισθοῦμε στήν ἀμεσώτερα γειτονιά τοῦ χώρου, κυρίως στή Θεσσαλία».

Δέν **υπάρχουν** λοιπόν στοιχεῖα γιά κάθοδο ΙΕ, ἢ ὅποια ἐπιστημονικῶς «δέν **μπορεῖ** ν'ἀποδειχθεῖ», ἀλλά παρὰ ταῦτα «δέν **μπορεῖ** ν'ἀποκλεισθεῖ», πράγμα πού φαντάζει λογικό ἀφοῦ ὅλα εἶναι δυνατόν νά ἔχουν συμβεῖ!

Ὁ ἀντίλογος

α) Δέν **υπάρχει** ἀρχαῖα πηγή (συγγραφεῖς, μυθολογία, παράδοσις), πού νά κάνουν τόν παραμικρό λόγο γιά «κάθοδο» ἢ ἄφιξι τῶν Ἑλλήνων ἀπό κάποια ἐκτός Ἑλλάδος - ἀρχική πατρίδα.

β) Ἀντιθέτως γίνεται λόγος γιά ἐκστρατείες - ἀποικισμούς τῶν Ἑλλήνων, ἀπό τόν Αἰγαιακό ὠρεό

πρός διάφορες κατευθύνσεις: Προσθασία, Ινδία, Καύκασο, Λιβύη, Ιταλία, Στήλες τοῦ Ἡρακλέους καί πέρα ἀπ' αὐτές. Ὁ Ἰνδός ἀρχαιολόγος **Chatterji** δέχεται ὅτι τὰ πολιτιστικά στοιχεῖα τοῦ Μοχέντζο Ντάρο (γ' π.Χ. χιλιετία) προήλθαν ἀπό τό Αἰγαῖο (jagadish 1930) ⁵⁶.

γ) Ἡ τήξις τῶν παγετῶνων προχωροῦσε ἀπό νότο πρὸς βορράν καί εἶναι λογικό τὴν ἴδια κατεύθυνσι ν' ἀκολουθήσῃ καί ἡ ἐξάπλωσις τοῦ πολιτισμοῦ.

δ) Στοὺς τάφους τῆς ἐποχῆς τῆς **ὑποτιθεμένης** ἀφίξεως τῶν «Βορείων», δέν βρέθηκαν «βόρειοι». Ἡ ἀνθρωπολογία δέν διαπιστώνει **καμμία μεταβολή** (Ἄ. Πουλιανός). Ὅποτε θά πρέπει νά συμπεράνουμε ὅτι καί οἱ πρό τῆς ἀφίξεως τῶν Ἰνδοευρωπαϊῶν κάτοικοι τοῦ Αἰγαίου ἦσαν μεσογειακοῦ τύπου Ἰνδοευρωπαῖοι.

ε) Τὰ χαρακτηριζόμενα ὥς «Ἰνδοευρωπαϊκά» γλωσσικά στοιχεῖα ὑπῆρχαν στήν Ἑλλάδα πρὶν ἀπό τὴν ὑποτιθέμενη ἀφιξι τῶν Ἰνδοευρωπαϊῶν. Εἶναι πελασγικά! Μὲ τὴν ἀνάγνωσι τῆς Μυκηνομινωϊκῆς Γραμμικῆς Β, ἀπεδείχθη ἡ ὑπαρξις «δωρισμῶν» στήν προομηρική Ἑλληνική, αἰῶνες πρὶν ἀπό τὴν «κάθοδο τῶν Δωριέων».

στ) Πρὶν ἀπό τὴν αὐθαιρέτως εἰκαζόμενη διαμονή τους στήν Οὐγγαρία ποῦ ζοῦσαν οἱ Ἰνδοευρωπαῖοι καί μαζί τους οἱ Ἕλληνες; Δέν ξέρουμε. Ἡ κοιτίδα τους τοποθετήθηκε ἀρχικῶς στό Παμίρ ἢ στό Τουρκεστάν. Μετά, μεταφέρθηκε σέ διάφορους τόπους ποῦ βρίσκονται στίς ἀπέραντες περιοχές ἀπό τόν Ἑλβα ὥς τὰ Οὐράλια. Τώρα, κατέληξαν στήν διατύπωσι «**κάπου** μεταξύ Βαλτικῆς καί Εὐξείνου Πόντου». Μὲ ποιά ἀποδεικτικά στοιχεῖα; Μὲ κανένα! Ἀπλῶς **ὑποθέτουν** ὅτι κάπως ἔτσι θά «πρέπει» νά συνέβῃ.

⁵⁶ Μοχέντζο Ντάρο καί Χαράππα εἶναι ἀρχαῖες πόλεις, κοιτίδες ὑψηλοῦ πολιτισμοῦ, στήν κοιλάδα τοῦ Ἰνδοῦ, ποῦ ἐμφανίζουν ἀρκετές ὁμοιότητες μέ τίς μινωϊκές πόλεις. Περισσότερα βλέπε στό βιβλίο μου (τό δεῦτερο τῆς σειρᾶς «Οἱ Ρίζες»): «Ἡ Προϊστορική ἐξάπλωσις τῶν Αἰγαίων».

KORAKHO

PRAKHO

KITRINO

GAΛAZIO

Μινωικός Ανροπαίκτης : Σαρκοφάγος Αγίας Τριάδος.

ζ) Ἡ ὑπόθεσις περί Ἰνδοευρωπαϊῶν, δέν τεκμηριώνεται ἀπό ἀπολύτως κανένα ἀρχαιολογικὸ εὕρημα. Ἡ ἀρχαιολογία δέν βρῆκε **πουθενά τίποτε** πού νά υποδηλώνη τήν κοιτίδα, τήν πορεία ἢ τήν ὑπαρξί τους.

Ἀναπάντητα ἐρωτήματα

Ἡ ὑπόθεσις περί ΙΕ καί περί καθόδου των στό Αἰγαῖο, ἀφήνει ἀναπάντητα σωρεῖαν ἐρωτημάτων, ὅπως:

- Ποιά ἡ πρώτη κοιτίς τῶν Ἰνδοευρωπαϊῶν;
- Πότε καί γιατί τήν ἐγκατέλειψαν;
- Ποιά πορεία ἀκολούθησαν;
- Πῶς ἀποδεικνύεται ὅτι ἐφθασαν καί ἐγκαταστάθηκαν στήν Οὐγγαρία, ἢ ὅπουδήποτε ἄλλου;
- Γιατί δέν ὑπάρχει τό παραμικρό ἶχνος τῶν ἰδίων καί τῆς πορείας τους;
- Πότε καί γιατί ἐφυγαν οἱ Ἰνδοευρωπαῖοι - Ἕλληνες ἀπό τήν Οὐγγαρία (ἢ τήν Πολωνία, ἢ τήν Οὐκρανία κ.λπ.);
- Ποιά ἦταν ἡ νέα πορεία πού ἀκολούθησαν;
- Πῶς εἶναι δυνατόν οἱ Ἕλληνες νά φθάνουν στήν Ἑλλάδα τό 1900 π.Χ. «καταστρέφοντας καί πυρπολοῦντες» καί ἀμέσως νά ἀναδεικνύουν ἓνα λαμπρό πολιτισμό, ἀφοῦ ξέρουμε ὅτι ἀπό τό 1600 ὑπάρχουν ἤδη ἀκμαῖα κέντρα, ἐφάμιλλα τῶν μινωϊκῶν καί ὅτι τήν ἴδια ἐποχή ἀκμάζουν οἱ Ὀρφικοί, ἀναδεικνύονται ποιητές καί ὑπάρχει γραφή;
- Πῶς εἶναι δυνατόν οἱ ὑποθετικῶς ἄσχετοι πρὸς τήν θάλασσα Ἕλληνες τῶν βορεινῶν πεδιάδων, νά ἀναδεικνύονται ἀμέσως σέ θαλασσοπόρους καί θαλασσοκράτορες;
- Γιατί ἀπό τίς εὐφορες πεδιάδες τῆς Οὐγγαρίας, προτίμησαν τίς βραχώδει ἀκτές καί τά ἄγωνα νησιά τοῦ Αἰγαίου; Μόνον ἂν ζοῦσαν ἀνέκαθεν σ'αὐτά τά μέρη πρὶν ἀπό τήν καταβύθισι τῆς Αἰγαιίδος

δέν υπάρχει πρόβλημα. Καί πράγματι, τά εὑρήματα δείχνουν ὅτι ὁ Αἰγαῖος χώρος ἐκατοικεῖτο ἀνέκαθεν.

• Πῶς ἐξηγεῖται ὅτι στόν Μυκηναϊκό πολιτισμό δέν παρουσιάζεται καμμία ἐνδειξις εἰσαγωγῆς ξένων στοιχείων; Γλῶσσα, γραφή, θρησκεία, ἔθιμα, τέχνη - ὅλα εἶναι Αἰγαιακά (=μινωϊκά, κυκλαδικά, ἀχαιϊκά). Γι' αὐτό ὁ **Γ. Γρότε** παλαιότερα καί ἐν συνεχείᾳ ὁ **Alan J.B. Wace**⁵⁷, ὑπεστήριξαν ὅτι ὁ Ἑλληνικός πολιτισμός δέν εἰσήχθη ἀπό πουθενά, οὔτε ἔχει ὑποστεῖ ἔξωθεν φερτές ἐπιδράσεις. Εἶναι αὐτογενής.

Ἀπάντησις στό τεθέν ἐρώτημα:

Οἱ **ΙΕ** εἶναι ὑπόθεσις - φάντασμα. Ὅλοι οἱ συντελεστές τῆς ὑποθετικῆς φυλῆς (κοιτίς, πορεία, γλῶσσα, πολιτισμός) παραμένουν ἀγνωστα, εἰκασίες αὐθαίρετες καί τώρα ἓνα ἐνδιαφέρον.

Ἑρώτημα: Ποῦ ὀφείλεται αὐτή ἡ περίεργη αὐθαίρεσις τῶν «ἰνδοευρωπαϊστῶν»;

Γιατί ἡ εἰκασία;

• Εἶναι γεγονός ὅτι οἱ ἐξειδικευμένοι ἐπιστήμονες ὑποπίπτουν στό θανάσιμο πνευματικῶς ἀμάρτημα τῆς γενικεύσεως. Παρατηρώντας αὐτά πού ἀφοροῦν στήν εἰδικότητά τους, προχωροῦν σέ γενικότερα συμπεράσματα, ἀγνοώντας ἢ ὑποτιμώντας τίς ἄλλες ἐπιστῆμες. Τούς λείπει ἡ σφαιρική, ἐποπτική, συνολική ἀντίληψις τῶν συνθέτων ἱστορικῶν θεμάτων. Ἐτσι, οἱ γλωσσολόγοι, ὀρθῶς διεπίστωσαν τήν ὑπαρξί τῆς Ἀρίας ὁμοιογλωσσίας. Ὡς ἐκεῖ ἔφθανε ἡ εἰδικότητά τους. Ξεπέρασαν ὅμως τά ὅριά της. Καί **κατασκεύασαν ὑποθέσεις** γιά φυλή, κοιτίδες καί καθό-

⁵⁷ Ἄγγλος ἀρχαιολόγος (1879-1957) πολύ προσεκτικός καί μετρημένος στά συμπεράσματά του. Ὑπεστήριξε, πρὶν ἀπὸ τὴν ἀνεύρεσι τῶν ἀρχαιολογικῶν καί γλωσσικῶν ἀποδείξεων πού τὸν ἐπαλήθευσαν, ὅτι οἱ Μυκηναῖοι δέν ἦσαν «ἀγνωστος λαός» ὅπως τοὺς χαρακτηρίζαν ὥς τότε, ἀλλὰ Ἕλληνες (*The arrival of Greeks*).

δους ΙΕ. τίς ὅποῖες δέν στηρίζουν οἱ ἀρμοδιότερες γι' αὐτά τὰ θέματα ἐπιστῆμες τῆς ἀνθρωπολογίας, ἀρχαιολογίας, ἐθνολογίας, γεωφυσικῆς κ.ἄ. Ἔτσι τὸ **κατασκευάσμα** τους μένει μετέωρο. Δηλ. ἓνα ἀποδεδειγμένο γεγονός (ὁμογλωσσία), τὸ ἐπεξέτειναν σέ μὴ ἀποδείξιμα. συνάγοντες αὐθαίρετα συμπεράσματα, ξεχνώντας αὐτὸ πού γράφει ὁ Ἡρόδοτος γιὰ ὅσους ἀπέδιδαν τίς πλημμῆρες τοῦ Νείλου στήν κάθοδο νερῶν ἀπὸ τὸν οὐρανό, ὅτι ὅποιος ἐφαρμόζει τὴν μέθοδο τῆς συναγωγῆς μὴ ἀποδείξιμων συμπερασμάτων ἀπὸ ἓνα ἀποδεδειγμένο γεγονός, «οὐκ ἔχει ἔλεγχον».

- Εἶναι ὁμως ἐπίσης γεγονός, ὅτι οἱ θεμελιωτὲς τῆς ὑποθέσεως περὶ ΙΕ δέν ἦσαν οὔτε ἱστορικοί, οὔτε ἀρχαιολόγοι, οὔτε ἀνθρωπολόγοι, οὔτε κἂν γλωσσολόγοι. Ἦσαν κυρίως Δυτικοί πού ζοῦσαν στίς ἀποικίες (ιεραπόστολοι, δικαστές, ἔμποροι, διοικητικοὶ ὑπάλληλοι) καὶ ἤθελαν νά δικαιώσουν τὴν ἐκεῖ παρουσία τους, ἀνάγοντας τὴν καταγωγή τους σέ ἀρχαῖα καὶ ἀνώτερη φυλὴ κατακτητῶν - ἐκπολιτιστῶν: τοὺς ΙΕ Ἀριοῦς.

- Στὴν ἀφετηρία τῆς κατασκευῆς περὶ ΙΕ, βρίσκεται ἡ ἐπιθυμία τῶν Δυτικῶν ν' ἀποκτήσουν περγαμηνές γιὰ εὐγενεῖς προγόνους. Ἐνιωσαν μειονεκτικῶς ἐπειδὴ πρόβαλαν στό προσκήνιο τῆς Ἱστορίας κατὰ τοὺς πρόσφατους αἰῶνες, ἐνῶ προηγουμένως βρίσκονταν στό σκοτεινὸ περιθώριό της. Γι' αὐτό, ὅταν ἄρχισαν νά ἐπιβάλλουν τὴν κυριαρχία τους στὸν πλανήτη, ἐνίωσαν ὅπως ὁ ταπεινὴς καταγωγῆς νεόπλουτος. Ἀναζήτησαν ἀριστοκρατικὴ καταγωγή καὶ τίτλους εὐγενείας. Ἐψάξαν γιὰ ἐκλεκτοὺς προγόνους. Ὅλα τοὺς ὀδηγοῦσαν στοὺς Ἕλληνες. Ἀπ' αὐτοὺς εἶχαν πάρει τὰ πάντα: γλώσσα, γραφή, θρησκεία, τέχνη, φιλοσοφία, ἐπιστῆμες.⁵⁸ Ὅμως αὐτό, τοὺς περι-

⁵⁸ «Εἴμεθα ὅλοι Ἕλληνες» εἶπε ὁ Σέλλεϋ. Καὶ ὁ Χίτλερ: «Ὅταν μᾶς ἐρωτοῦν γιὰ τοὺς προγόνους μας, εἴμεθα ὑποχρεωμένοι ν' ἀναφερθοῦμε στοὺς Ἕλληνες».

ἤγε σέ μειονεκτική θέσι ἔναντι ὑπαρκτοῦ, εὐρωπαϊκοῦ λαοῦ, πρὸς τὸν ὁποῖον ἔτρεφαν αἰσθήματα ἐνοχῆς γιὰ ὅσα ἐναντίον του εἶχαν διαπράξει (σταυροφορίες, φραγκοκρατία) ἢ παραλείψει (ἐγκατάλειψις του στοὺς Τούρκους, στήριξις τῆς Τουρκοκρατίας) ἢ ἀκόμη καὶ μίσους (λόγω τοῦ θρησκευτικοῦ σχίσματος).

Θέλησαν λοιπὸν νὰ ἀναγάγουν τὴν πηγὴ τῆς ἱστορίας τους πέραν τῶν Ἑλλήνων. Καὶ κατασκεύασαν τοὺς Ι.Ε. Αὐτοί, ὑποτίθεται ὅτι δὲν ἀνῆλθαν ἀπὸ τὸν ἑλληνικὸ νότο, ἀλλὰ κατῆλθαν ἀπὸ τὸν «γερμανικὸ» ἢ «ἀγγλοσαξωνικὸ ἢ «νορμανδοκελτικὸ» βορρά. Ἀπὸ τοὺς ΙΕ κατὰγονται ὅλοι οἱ Ἄριοι, ἄρα καὶ οἱ Ἕλληνες. Συνεπῶς, οἱ τελευταῖοι δὲν εἶναι γηγενεῖς τοῦ Αἰγαίου καὶ αὐτὸ δὲν ὑπῆρξε χῶρος ἀνθρωπογονίας. Οὔτε καὶ ὑπῆρξαν δημιουργοὶ πρωτογενοῦς πολιτισμοῦ οἱ Ἕλληνες, ἀφοῦ ὅταν «κατῆλθαν» ἀπὸ τὸν Βορρά, βρῆκαν στὴν περιοχὴ ὅπου ἐγκαταστάθηκαν «Προελληνικούς» λαοὺς ἄγνωστης ταυτότητας, ἀπὸ τοὺς ὁποῖους πῆραν τὰ φῶτα. Μὲ ἄλλα λόγια καὶ οἱ Ἕλληνες ὑπῆρξαν κατακτητὲς πού ἔκαναν περίπου ὅτι καὶ οἱ νεώτεροι Δυτικοὶ ἀποικιοκράτες. Οἱ τελευταῖοι, ἀπὸ ἀπλοῖ «κληρονόμοι» τῶν Ἑλλήνων, προάγονται σέ ισότιμους μεριδούχους κοινῆς κληρονομίας. Οἱ Δυτικοὶ δὲν εἶναι ἀπόγονοι - κληρονόμοι τῶν Ἑλλήνων, ἀλλ' ἀδελφοὶ τους ἀφοῦ ἔχουν κοινούς γονεῖς τοὺς ΙΕ. Οἱ νεόπλουτοι ἀπέκτησαν τίτλους εὐγενείας!

Παραλλήλως κατεβλήθη προσπάθεια:

α) Νὰ μειωθῇ ὁ ἱστορικὸς ρόλος τῶν Ἑλλήνων. Ὑπεστηρίχθη ὅτι αὐτοὶ πῆραν τὰ πρῶτα βασικὰ στοιχεῖα τοῦ πολιτισμοῦ ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους λαοὺς τῆς Ἀνατολῆς (λ.χ. τὸ ἀλφάβητο ἀπὸ τοὺς Φοίνικες, τὴν θρησκεία ἀπὸ τοὺς Αἰγυπτίους) καὶ συνεπῶς δὲν ὑπῆρξαν καὶ τόσον πρωτότυποι. Ἡ συμβολὴ τους ἔ-

γκενται κυρίως στήν περαιτέρω ανάπτυξι, συστηματοποίησι καί διάδοσι τῶν ὧσων ἔλαβαν ⁵⁹.

β) Νά ἀναβαθμισθῇ ὁ ρόλος τῶν Ρωμαίων, οἱ ὅποιοι ὑποτίθεται ὅτι πρόσφεραν πολλά: στήν νομοθεσία, ἡ ὁποία ὁμως εἶναι Ἑλληνιστική, στήν ἀρχιτεκτονική καί πολεοδομία, πού καί πάλιν εἶναι Ἑλληνική - Ἑλληνιστική, στήν διοίκησι, πού εἶναι κι' αὐτή Ἑλληνιστική, στά Γράμματα καί στίς Τέχνες ὅπου εἶναι ἀπλοί καί μᾶλλον κακοί ἀντιγραφεῖς τῶν Ἑλλήνων. (Βλέπε στό βιβλίό μου « Ἡ Ἑλληνική Συνιστώσα » ε' τῆς σειρᾶς « Οἱ Ρίζες »)

γ) Νά ὑποβαθμισθῇ ὁ ρόλος τῆς Ἑλληνικῆς Ἀνατολικῆς Αὐτοκρατορίας (Βυζάντιο), πού παρουσιάσθηκε μέ ἀρνητικά χρώματα, ὡς σύστημα δεσποτικό, θεοκρατικό, ἄντρον σκοτεινῶν μηχανορραφιῶν καί πεδίο στείρων διαμαχῶν. Στήν φιλοτέχνησι αὐτῆς τῆς παραμορφωτικῆς εἰκόνας, συνέβαλαν τό πλέγμα ἔνοχῆς τῶν Δυτικῶν γιά ὅσα διέπραξαν ἐναντίον τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῶν Μέσων Χρόνων (Σταυροφορίες), ἡ ἐχθρότης πρὸς τοὺς « αἰρετικούς - σχηματικούς » Ὁρθόδοξους καί τό γεγονός ὅτι, ἡ μελέτη τοῦ ἄρχισε τήν ἐποχή τοῦ « διαφωτισμοῦ », ὅταν οἱ Δυτικοὶ διανοούμενοι ἐστρέφοντο κατὰ τῆς συγκεντρωτικῆς ἐξουσίας τῶν βασιλέων (ἀπολυταρχίας) καί τῆς θρησκείας, φαινόμενα πού χαρακτηρίζουν τήν Ἑλληνική Αὐτοκρατορία τῶν Μέσων Χρόνων.

Παρόμοια τάσις καί ἀκριβῶς γιά τοὺς ἴδιους λόγους ἐμφανίσθηκε προσφάτως μεταξύ τῶν μαύρων

⁵⁹ Ὁ Ι. Κορδάτος λ.χ. γράφει: « Οἱ Ἕλληνες στά γράμματα καί σέ ὀρισμένες τεχνικές γνώσεις, εἶχαν δασκάλους τοὺς Αἰγυπτίους, Βαβυλώνιους, Καρχηδόνιους καί ἄλλους λαούς. Ἀκόμα καί τῆς ναυπηγικῆς ἐφευρέτες ἦταν οἱ Σιδώνιοι καί Καρχηδόνιοι »! (Ἰστ. Ἀρχ. Ἑλ. Α' 91-20ος Αἰών, 1995). Τό τελευταῖο τουλάχιστον εἶναι τερατῶδες, ἀφοῦ οἱ Ἕλληνες θαλασσοποροῦν χιλιετίες πρὶν ἀπὸ τοὺς Σιδώνιους καί ἡ Καρχηδὼν κτίζεται μόλις τό 800 π.Χ., χωρίς ποτέ νά προσφέρῃ ὅτιδήποτε στόν πνευματικό τομέα.

*Ποσειδών καί Ἡφαιστος στή γέννα της Αθηνάς :
Αττικό αγγείο.*

τῶν ΗΠΑ. Οἱ ὑποστηρικτές της διατείνονται, ὅτι ἀφοῦ ἡ ἀνθρωπογένεσις σημειώθηκε στήν Ἀφρική, οἱ πρῶτοι ἄνθρωποι ἦσαν νεγροειδεῖς. Ἄρα οἱ ἀρχαῖοι Αἰγύπτιοι ἦσαν μαῦροι καί οἱ Ἕλληνες προήλθαν ἀπό πρόσμιξι Αἰγυπτίων καί Συροπαλαιστινίων ἀποίκων. Συνεπῶς οἱ Ἕλληνες δέν ἦσαν Ἰνδοευρωπαῖοι, ἀλλά Ἀφροασιάτες καί ὁ πολιτισμός τους προέκτασις τοῦ νεγροειδοῦς αἰγυπτιακοῦ πολιτισμοῦ (**Martin Bernal** «Black Athena» 1987). Συνεπῆς πρός αὐτές τίς ἀπόψεις, ὁ μαῦρος καθηγητής στό πανεπιστήμιο τῆς Πενσυλβάνια **Χ. Μπέικερ**, ἀντικατέστησε τόν Ὅμηρο, μέ τήν «μαύρη προφορική παράδοσι», ἐνῶ ὁ ἐπίσης μαῦρος **Λ. Τζέφρις**, καθηγητής στό πανεπιστήμιο τῆς Ν. Ὑόρκης διδάσκει τήν φυλετική ὑπεροχή τῶν μαύρων ἔναντι τῶν λευκῶν καί στά σχολεῖα τῆς Ἀτλάντα οἱ μαθητές διδάσκονται τήν γενεαλογία τῶν βασιλέων τῶν Ζουλοῦ! Ἐτσι, τήν θέσι τῶν ὑποθετικῶν ΙΕ, παίρνουν οἱ ὑποθετικοί μαῦροι γενάρχες καί ἐκπολιτιστές τῆς ἀνθρωπότητος. Ὅταν φτιάχνεις ὑποθέσεις, μπορεῖς νά λές τά πάντα. Γιατί λοιπόν στήν θέσι λευκῶν φαντασμάτων νά μή βάζεις μαῦρα φαντάσματα;

Ἀπάντησις: Ἡ ὑπόθεσις περί ΙΕ, κατασκευάσθηκε κυρίως γιά νά ἐξυπηρετήσῃ σκοπιμότητες τῶν Δυτικῶν κατὰ τήν ἐποχή πού αὐτοί ἄρχιζαν νά κυριαρχοῦν στόν πλανήτη. Γιά ὅσους δέχονται αὐτήν τήν αὐθαίρετη φαντασίωσι, ἰσχύουν οἱ λόγοι τοῦ Αἰσχύλου: «κοιτάζοντας, ἔβλεπαν λάθος καί ἀκούγοντας, δέν ἄκουγαν» (Προμ. Δεσμώτης).

Ὅχι στούς ΙΕ

Ἑρώτημα: Ἄν ἡ περί ΙΕ ὑπόθεσις ἦταν τόσον ἀστηρικτή δέν θά ὑπῆρχαν σοβαροί ἐπιστήμονες πού θά τήν ἀπέρριπταν;

Πράγματι ὑπάρχουν:

- Ὁ μέγας Γερμανός ἱστορικός **Ε. Curtius** (1814-1896) ἔγραψε: «Οὐδεμία παράδοσις, ἡ ἀνάμνη-

στις αναφέρουν μεταναστεύσεις λαών από απώτατη αρχαία πατρίδα που νά ἄφησαν ξενότροπα ἔχνη στούς Ἴωνες, Δωριεῖς κ.λπ» (« Ἑλληνική Ἱστορία» 1861).

- Ὁ Θεόφιλος **Μπάγερ** Γερμανός γλωσσολόγος, ἰδρυτής τῆς συγκριτικῆς γλωσσολογίας, ὡς καθηγητῆς στό πανεπιστήμιο τῆς Πετρούπολεως, ἐρμήνευε (1732) τίς ὁμοιότητες τῶν Ἀρίων γλωσσῶν μέ τήν κοινή τους προέλευσι ἀπό τήν ἑλληνική.

- Ὁ Γερμανός γεωγράφος **Muche**: « Ὁ ὑποθετικός ἀρχικός λαός τῶν IE, εἶναι λογικῶς ἀστήρικτος καί ἀνεύρετος. Λαός τοῦ ὁποίου ἀγνοοῦμε τήν κοιτίδα εἶναι ἀκατανόητη ὑπόθεσις» («Die Urbevölkerung Griechenlands» 1927).

- Ὁ Ἀγγλος ἐλληνιστής **Gordon Childe** κρίνει τόν ὁρο Ἰνδοευρωπαῖος «μή ἐπιστημονικό» (Journal of Hellenic Studies 42- 1922).

- Ὁ Γιουγκοσλάβος **Gavella Branco** ὑπογραμμίζει ὅτι οἱ Ἰνδοευρωπαῖοι εἶναι «φανταστική ἐθνότης» τῆς ὁποίας «δέν εἶναι γνωστή οὔτε ἡ ἀρχή, οὔτε τό τέλος».

- Ὁ Ἀγγλος ἱστορικός-ἀρχαιολόγος **R.A. Crossland**: «Δέν ὑπάρχει ἀρχαιολογική μαρτυρία μιᾶς ἐκτεταμένης μεταναστεύσεως ἀπό τήν Βόρεια, ἡ Κεντρική Εὐρώπη πρὸς τά ΝΑ» (Immigrants from the North. Cambridge Un. Pr. 1967).

- Κατά τήν δεκαετία τοῦ 1930, Γερμανοί συγγραφεῖς, ὀρθῶς ὑπεστήριξαν ὅτι οἱ IE κατέκτησαν τήν Εὐρώπη μέ ἀφετηρία ὄχι κάποια κεντρική, ἀνατολική ἢ βόρεια περιοχή της, ἀλλά τό Αἰγαῖο. Μερικοί ὁμως πρόσθεταν, ὅτι προηγουμένως εἶχαν κατέβει στό Αἰγαῖο ἀπό τόν Βορρά καί συγκεκριμένως ἀπό τήν Γερμανία (Ἰνδογερμανοί). Οἱ ἀπόψεις τους ἀπερρίφθησαν συλλήβδην ὡς ναζιστικές - φυλετιστικές. Πρόκειται γιά τούς: **C. Schuchhardt, S. Fuchs, W. Kraiker, J. Juther, K. Kubler**. Σπουδαιότερος ὁ πρῶτος, μέ τό ἔργο του «Die Antike» (1933).

- Ο Άγγλος ιστορικός **Colin Renfrew**: « Η μεταναστευτική θεωρία για την προέλευσι του Αιγαίου πολιτισμού είναι έντελως **αστήρικτη**. Καί εάν συνέβησαν κινήσεις πληθυσμού σε περιορισμένη κλίμακα, όμως είναι σαφές ότι δέν έφεραν μαζί τους καμία μορφή πολιτισμού. Ο Αιγαιακός πολιτισμός δέν ήλθε απ' έξω, αλλά δημιουργήθηκε **επί τόπου** καί είναι **αυτόνομος**» («The Emergence of Civilisation» 1972).

- Κατά της ΙΕ υποθέσεως **ετάχθη τελικώς καί ο Πούλγκραμ**.

- Ο **VI. Milojcic**: « Οι Ίνδοευρωπαίοι γεννήθηκαν από μία **υποθετική σύλληψι** των γλωσσολόγων».

Απάντησις: Οί σοβαρότερι **έπιστήμοντες** **άπορρίπτουν** **τήν περί ΙΕ υπόθεσι**.

Νέο έρώτημα: **Άν δέν υπήρξαν ΙΕ, πώς έξηγείται ή άποκληθεΐσα ίνδοευρωπαϊκή όμογλωσσία; Ή είναι καί αυτή άνύπαρκτη;**

ΙΕ = Άριοι = Αιγαίοι

- Οί δομικές όμοιότητες στίς Άριες γλώσσες, **όδήγησαν** **στό συμπέρασμα** **ότι πρέπει** **νά υπήρξε** **μία κοινή μητέρα-πρωτογλώσσα**. Άπ' αὐτήν **κατάγονται** **όλες οί γλώσσες** **τῶν Άρίων**, **ανάμεσά τους** **καί ή Έλληνική**. Άρα, **λένε οί υποστηρικτές** **της ΙΕ υποθέσεως**, **πρέπει** **νά υπήρξε** **καί μία άρχική φυλή** **ή Ίνδοευρωπαϊκή**, **πού μιλοῦσε** **αὐτήν** **τήν Πρωτογλώσσα** **τῶν Άρίων** **καί από** **τήν όποία προήλθαν** **όλοι οί Άριοι λαοί**.

- Άλλοι **δέχονται** **τήν ύπαρξι** **της όμογλωσσίας**, **άλλά άρνούνται** **τήν άρχική ΙΕ φυλή**, **για** **τήν όποία** **δέν ύπάρχει** **κανένα στοιχείο**. Οί γλωσσικές **όμοιότητες** **κατ' αὐτούς**, **οφείλονται** **σε άλληλεπιδράσεις**.

- **Υπάρχουν** **καί εκείνοι** **πού προχωροῦν** **περισσότερο**. **Άφού δέν υπήρξε** **ή άρχική φυλή**, **λένε**, **δέν**

υπάρχει καὶ ὁμογλωσσία⁶⁰. Διότι ἀλληλεπιδράσεις παρατεταμένες καὶ διαρκεῖς κατὰ τὴν Προϊστορία (λίθινη ἐποχή) δὲν ἦσαν δυνατές. Συνεπῶς οἱ ὁμοιότητες πού διαπιστώνονται στίς γλῶσσες τῶν Ἀρίων, εἴτε εἶναι συμπτωματικές, εἴτε προέρχονται ἀπὸ τίς ἀλληλεπιδράσεις πολὺ μεταγενεστέρων ἐποχῶν. Λ.χ. ἡ Ἑλληνικὴ ἐπηρέασε τίς γλῶσσες τῶν Ἀρμενίων, Ἰρανῶν καὶ Ἰνδῶν κατὰ τοὺς Ἑλληνιστικούς χρόνους καὶ τῶν Λατίνων διὰ τῆς Μεγάλης Ἑλλάδος καὶ στήν συνέχεια διὰ τῆς Ἑλληνικῆς παιδείας ἐπὶ Ρώμης καὶ Βυζαντίου.

Ὅμως:

α) **Ἡ ὁμογλωσσία τῶν Ἀρίων εἶναι γεγονός.** Οἱ γλῶσσες τοὺς ἔχουν τόσα καὶ τέτοια κοινὰ σημεῖα στό λεκτικό, καὶ στήν δομὴ τοὺς πού ἀποκλείουν τὴν σύμπτωσι. Οἱ ὁμοιότητες δὲν μπορεῖ νά ὀφείλονται σέ μεταγενέστερες ἐπιδράσεις ὅπως τῶν Ἑλληνιστικῶν χρόνων, διότι εἶναι παλαιότερες καὶ βαθύτερες. Πρέπει νά προέρχονται ἀπὸ τὴν ἀρχικὴ διαμόρφωσι τῶν γλωσσῶν. Οἱ γλωσσολόγοι πού μελετοῦν αὐτές τίς ὁμοιότητες καὶ τίς ἐπισημαίνουν, μὴ ὄντας ἱστορικοί, ὑποπίπτουν σέ σφάλματα, ἀπὸ τὰ ὅποια τό κυριότατο εἶναι ὅτι συγκρίνουν ἀνισόχρονες γλῶσσες. Λ.χ. ἡ Ἑλληνικὴ καὶ ἡ Λατινικὴ συγγενεύουν. Ὅμως ἡ πρώτη, εἶναι κατὰ χιλιετίες παλαιότερη. Συνεπῶς, ἀντὶ νά συμπεραίνουμε ὅτι ἔχουν κοινὴ ρίζα, θά ἔπρεπε νά ἐξετάσουμε καὶ τό ἐνδεχόμενο ἡ πρώτη νά εἶναι ἡ μητέρα τῆς δευτέρης. Εἶναι σάν ν' ἀναλύουμε τό αἷμα παππού, υἱοῦ, ἐγγονοῦ, νά βρίσκουμε (ὀρθῶς) ὅτι εἶναι συγγενεῖς καὶ νά συμπεραίνουμε (ἐσφαλμένως) ὅτι πρόκειται γιὰ ἀδελφία τῶν ὁποίων πρέπει ν' ἀναζητήσουμε τὸν κοινὸ πρόγονο, ἐνῶ αὐτός εἶναι μπροστά μας, ὁ παππούς. Λ.χ. τό εἰμί-εἶμαι, στά σανσ-

⁶⁰ Ὁ Ι. Κορδάτος, ἀπηχώντας αὐτὴν τὴν τάσι, γράφει: «δὲν ὑπῆρξε ποτὲ ὁ λαὸς τῶν ΙΕ» καὶ προσθέτει: «οὔτε καμμιά πρωταρχικὴ γλῶσσα ὑπῆρξε» (Ιστ. τῆς Ἀρχ. Ελ., Αί., σ. 46).

κριτικά είναι άσμις, στά χεττιτικά έσμί, στά λιθουανικά έσμί. Παλαιότερο είναι τό έλληνικό ειμί. Γιατί θά πρέπει νά υποθέσουμε κάτι παλαιότερό του καί νά μήν τό δεχθούμε ως ρίζα τών υπολοίπων;

β) Ἡ όμογλωσσία επιβάλλει τήν παραδοχή τοῦ γεγονότος ὅτι οἱ λαοί πού ἀνήκουν σ' αὐτήν, κάποτε συμβίωναν σέ κάποιον εὐρύτερο κοινό χώρο.

γ) Ἀφοῦ οἱ ἄνθρωποι αὐτοί ζοῦσαν σέ κοινό χώρο καί μιλοῦσαν μέ παραλλαγές τήν ἴδια γλώσσα, ἀποτελοῦν καί μία φυλή μέ τήν εὐρείαν ἔννοια τοῦ ὅρου. Δέν μπορεῖ νά ἦσαν παρά λευκοί, ἀφοῦ οἱ μαῦροι, οἱ κίτρινοι, οἱ ἐρυθρόδερμοι δέν ἀνήκουν στήν ἴδια όμογλωσσία καί βρίσκονται μακριά ἀπό τοὺς χώρους τών χαρακτηρισθέντων ὡς « Ἰνδοευρωπαϊών». Καί ἀφοῦ ἀπό λευκοὺς οὔτε οἱ σημίτες, οὔτε οἱ χαμίτες ἀνήκουν στήν όμοιογλωσσία, περιοριζόμεθα στοὺς Ἀρίους.

δ) Τότε γιατί δέν βρέθηκε ἡ κοιτίς αὐτῆς τῆς φυλῆς; Γιατί δέν βρήκαμε τήν κοινή γλώσσα πού μιλοῦσαν ἀρχικῶς πρὶν τήν διαφοροποιήσουν σέ λατινικές, ἀγγλοσαξωνικές, σλαβικές κ.λπ. γλώσσες; Γιατί δέν ἔχουμε πουθενά κανένα ἶχνος ἀπό τήν ὑπαρξί καί τήν πορεία της;

Ἡ ἀπάντησις εἶναι ἀπλή: Ἐπειδὴ δέν ψάξαμε ἐκεῖ ὅπου ἔπρεπε. Οἱ λύσεις εἶναι μπροστά μας, ἀλλά δέν τίς βλέπουμε, ἐπειδὴ κοιτοῦμε πέρα ἀπ' αὐτές.

Ἰδού:

- Οἱ ΙΕ δέν εἶναι ἄλλοι ἀπό τοὺς Ἀρίους, δηλ. τοὺς μή σημίτες, ἢ χαμίτες λευκοὺς.

- Κοιτίς τών Ἀρίων εἶναι ὁ εὐρύτερος Περιαιγιακός χώρος.

- Ὁ ἱστορικός ρόλος πού ἀποδίδεται στοὺς ΙΕ ἀνήκει στοὺς Αἰγαίους - Πελασγούς - Ἑλλήνες. Αὐτοὶ τόν διεδραμάτισαν ἐποικίζοντας τήν Εὐρώπη καί τήν Προσθασία, διαπλάθοντας τίς γλώσσες καί τοὺς λαοὺς αὐτῆς τῆς ἐκτεταμένης περιοχῆς.

Ἀπάντησις: Ἡ ὁμογλωσσία τῶν Ἀρίων λαῶν ὑπάρχει. Ὅμως μητέρα τῶν γλωσσῶν πού τήν ἀποτελοῦν δέν εἶναι ἡ ὑποθετική «Ἰνδοευρωπαϊκή», ἀλλά ἡ Πρωτοελληνική. Γι' αὐτό καί ἡ ὀρθή ὀνομασία τῆς ὁμογλωσσίας εἶναι **Ἰαπετική**⁶¹ ἢ **Ἑλληνογενής**. Καί ἀποδεικνύεται μέ στοιχεῖα ὑπαρκτά, χωρίς προσφυγῆς σέ εἰκασίες αὐθαίρετες.

Νέο ἐρώτημα: Τί ξερούμε γιά τήν Ἰαπετική ἢ Ἑλληνογενῆ ὁμοιογλωσσία;

⁶¹ Ὁ ὅρος προτάθηκε ἀπό τοὺς Die Fenbasc καί Χατζηδάκη, ἐνῶ ὀρθότερο κατὰ τήν γνώμην μου, θά ἦταν ὁ ὅρος Ἑλληνογενῆς ὁμογλωσσία.

ΣΤ: Η Ιαπετική όμοιογλωσσία

Γενικά στοιχεία

Πήρε τήν όνομασία από τόν 'Ιαπετό, αντίπαλο του Διός καί πατέρα του Προμηθέως καί του 'Ατλαντος. Πρίν επικρατήσει ή αντίληψις ότι ο Δίας ήταν μέγιστος των θεών, οί Αίγαιοι θεωρούσαν ύπατο θεό τόν 'Ιαπετό, τόν όποιον χαρακτηρίζαν δημιουργό των ανθρώπων. Καί μετά από τήν επικράτησι του Διός, σέ πολλές τοπικές παραδόσεις 'Ελλήνων παρέμεινε ή πίστις ότι δημιουργός των ανθρώπων δέν ήταν ο Δίας, αλλά ο 'Ιαπετός ('Αρκαδία, Κρήτη, Κιλικία).

Ο 'Ιαπετός στήν Βίβλο έγινε 'Ιάφεθ, υίός του Νώε. Υιοί του 'Ιάφεθ, ήσαν οί 'Ιωύας ('Ιων), Θήρας (Θήρα), Θαρσείς (Ταρσός της Μ. 'Ασίας, ή Ταρτησός της Ιβηρικής), Κυττείμ (Κίτιον Κύπρου) καί Δωδανείμ (Δωδεκάνησα). Ο 'Ιάφεθ ήταν μεγαλύτερος από τόν αδελφό του, Σημ. («καί τῷ Σημ... ἀδελφῷ 'Ιάφεθ τοῦ μείζονος» Γεν. 10, 21) καί εἶχε ἑπτά υιούς, ἐνῶ ο δεύτερος πέντε καί ο ἀκόμη μικρότερος Χά. τέσσερις. Συνεπῶς καί κατά τήν Βίβλο οί 'Ελληνικοί λαοί ήσαν παλαιότεροι καί πολυπληθέστεροι από τούς Σημιτικούς καί τούς Χαμίτες. Υίός του 'Ιωύα ήταν ο 'Ελίσά= 'Ελλην.

*

Η Ιαπετική όμοιογλωσσία, περιλαμβάνει 11 ομάδες διαλέκτων: τοχαρική (στήν Κεν. 'Ασία) ινδοαριανή (σανσκριτικά, ινδοϊκά-δραβιδικά), άβεστική ή ιρανική (περσικά, άφγανικά, κουρδικά), άρμενική, χιτιτιτική, λατινική, κελτική, γερμανική, βαλτική, σλαβική καί ελληνική.

Στήν Εύρώπη δέν μιλοῦν ινδοευρωπαϊκῆς προελεύσεως γλώσσα οί Οὐγγροι καί οί Φινλανδοί. Ινδοευρωπαϊκές θεωροῦνται καί οί διάφορες γλώσσες πού

μιλούσαν οί μικρασιατικοί λαοί (λ.χ. λουβική), καθώς καί ή Ίλλυρική.

Άλλες όμοιογλωσσίες είναι ή Σημιτική, ή Χαμιτική, ή Ούραλοαλταϊκή, ή Κινεζική, ή Άφρικανική, ή Μαλαιοπολυνησιακή. Οί άμερικανικές γλώσσες είναι ξεχωριστές.

Ή Ίαπετική Όμογλωσσία παρουσιάζει θεμελιώδεις διαφορές από τίς άλλες πού δείχνουν ότι δέν έπηρεάσθηκε άπ' αυτές.

Η Ελληνική

Άπό τίς καλούμενες « Ίνδοευρωπαϊκές» ή Άριες ή Ιαπετικές γλώσσες, ή Ελληνική είναι:

α) **Η άρχαιότερη:** Ήδη από την β' π.Χ. χιλιετία, ή Ελληνική είναι έξαιρετικώς πλούσια καί όργανωμένη γλώσσα, ένω οί άλλες εύρωπαϊκές γλώσσες βρίσκοντα σέ πρωτόγονη κατάστασι. Αυτό σημαίνει ότι είχε άρχίσει νά εξελίσσεται από χιλιετίες, στην διάρκεια των όποίων απέκτησε πλούσιο λεξιλόγιο, γραμματική, συντακτικό. Οί γλώσσες είναι άποτελέσματα μακροτάτων διεργασιών. Μέσα σέ μία χιλιετία (1900 π.Χ. ή ύποτιθέμενη κάθοδος των «ΙΕ» - 800 π.Χ. κατά την συμβατική ιστορία ό Όμηρος) δέν δημιουργούνται 8πτώσεις, 3 άριθμοί, 8 χρόνοι ρημάτων, 70 έκ. τύποι - λέξεις.

β) **Η πρώτη πού έκφράσθηκε γραπτώς** όπως απέδειξε ό άποσυμβολισμός της Γραμμικής Β (β' π.Χ. χιλιετία), ή όποία άσφαλώς ήταν προϊόν μακροτάτης εξέλιξεως (Γραμμική Α, είκονογραφική κ.λπ.) αυτό έπιβεβαιώθηκε μέ την έπιγραφή του Δισπηλιού πού ανάγεται στην στ' π.Χ. χιλιετία.

γ) **Εκείνη πού άναδείχθηκε σέ πολύ τελειότερη άπ' όλες τίς γλώσσες του κόσμου, «ίνδοευρωπαϊκές» καί μή.** Καί διατηρεϊ πάντοτε αυτήν την θέσι.

• **Ό G. Murray,** καθηγητής της Έλληνικής στό πανεπιστήμιο της Όξφόρδης γράφει: « Ή Έλληνική είναι ή τελειότερη γλώσσα. Συχνά διαπιστώνει κα-

νείς ότι μία σκέψις μπορεί νά διατυπωθῇ μέ ἄνεσι καί χάρι στήν Ἑλληνική, ἐνῶ γίνεται δύσκολη καί βαρειά στήν Λατινική, Ἀγγλική, Γαλλική, ἢ Γερμανική. Εἶναι ἡ τελειότερη γλῶσσα, ἐπειδὴ ἐκφράζει τίς σκέψεις τελειότερων ἀνθρώπων» («The Value of Greece to the future of the World» 1929).

- Ὄταν οἱ Ἰσπανοὶ πρότειναν τήν ἑλληνική ὡς ἐπίσημη γλῶσσα τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως, ὁ τότε πρόεδρος τῆς, **J. Delor** εἶπε: «Θά ἦταν θαυμάσιο μία γλῶσσα μέ ἱστορία 4.000 ἐτῶν, μέσω τῆς ὁποίας ἔχουν ἐκφρασθεῖ οἱ μεγαλύτερες μορφές τῆς παγκοσμίου διανοήσεως καί θεμελιώθηκαν ὅλες οἱ ἐπιστῆμες, νά γίνει ἡ ἐπίσημη γλῶσσα τῆς Ε.Ε.».

- Τό πανεπιστήμιο Ἰρβαϊν τῆς Καλιφόρνιας, ἐπιμελήθηκε τήν κατασκευή τοῦ ὑπολογιστοῦ «Ἴβυκος», ὅπου περιέχονται 6.000.000 λέξεις καί 71 ἑκατομμύρια λεκτικοὶ τύποι τῆς Ἑλληνικῆς. Πρός σύγκρισι, ἡ Ἀγγλική ἔχει 490.000 λέξεις καί 300.000 τεχνικούς ὅρους. 45.700 λέξεις τῆς Ἀγγλικῆς προέρχονται ἀπό τήν Ἑλληνική.

- Εἶναι λοιπόν λογικό νά δηλώνῃ ὁ μέγας μαθητικός - φιλόσοφος Βένερ Χάϊζεμπουργκ: «Ἡ θητεία μου στήν Ἑλληνική γλῶσσα ὑπῆρξε ἡ σπουδαιότερη πνευματική μου ἀσκήσις. Στήν γλῶσσα αὐτήν ὑπάρχει ἡ πληρέστερη ἀντιστοιχία μεταξύ τῆς λέξεως καί τοῦ ἐννοιολογικοῦ τῆς περιεχομένου».

δ) Αὐτή πού ἔχει ἀποκλειστικές (μὴ **ΙΕ**) λέξεις πολλαπλάσιες ἀπὸ τίς «**ΙΕ**». Ἀπὸ τὰ 6 ἐκ. λέξεις τῆς Ἑλληνικῆς, μόνον οἱ 100.000 θεωροῦνται «**ΙΕ**». Ἄρα βασικῶς ἡ Ἑλληνική ἀποτελεῖται ἀπὸ μὴ «**ΙΕ**» λέξεις. **ΙΕ** βαφτίστηκαν οἱ ἑλληνικὲς πού πέρασαν στίς ἄλλες γλῶσσες. Σ' αὐτές ἀνήκουν ὅλες οἱ λέξεις ὑψηλοῦ πολιτιστικοῦ ἐπιπέδου ὅπως ὁ δῆμος = *damos*, νάος = *nasFos*, ναῦς = *naus*, πόλις = *plo*, ψῆφος = *bhsa*. Οἱ **ΙΕ** εἶχαν δῆμους, ναοὺς, νῆες, πόλεις, ψήφους; ποῦ καί πότε; Τέτοιες ἐννοίες καί λέξεις εἶχαν μόνον οἱ Ἕλληνες καί ἀπ' αὐτοὺς τίς πῆραν οἱ ἄλλοι Ἄριοι.

• Ο D. Page («Ίλιάς και Ίστορία») διαπιστώνει: «Μερικές από τις συνηθέστερες λέξεις της ελληνικής γλώσσας, έχουν άγνωστη προέλευση και κατά τὰ φαινόμενα δὲν ἀνήκουν στὴν ἰνδοευρωπαϊκὴ κληρονομία: ἀγαθός, κακός, εἰρήνη, πόλεμος, φρήν, σῶμα, ἄνθρωπος, παρθένος. Ἐπίσης παρατηρεῖ ὅτι γιὰ τὸ ἴδιο πράγμα ὑπάρχουν «ζεύγη λέξεις πού ἢ μιὰ τους εἶναι ἰνδοευρωπαϊκῆς προελεύσεως ἐνῶ ἡ ἄλλη ὄχι: θάλασσα ἢ πόντος, γαῖα ἢ χθών, ἀσπίς ἢ σάκος, τόξον ἢ βιός, ἐγχος ἢ δόρυ, ξῖφος ἢ φάσγανον. Ἡ πρώτη λέξις κάθε ζεύγους «ἔχει ἄγνωστη προέλευση». Ἀξιοπαρατήρητο εἶναι ὅτι τελικῶς ἐπικρατεῖ ἡ «ἄγνωστης προέλευσης» λέξις (ἐκτός ἀπὸ τὸ δόρυ). Ἡ πιὸ λογικὴ ἐρμηνεῖα τοῦ φαινομένου εἶναι ὅτι πρόκειται γιὰ Πρωτο-ελληνικὲς λέξεις πού δὲν πέρασαν στοὺς μὴ-Ἑλληνικοὺς λαοὺς, οἱ ὅποιοι πῆραν τίς μεταγενέστερες συνώνυμὲς τους καὶ γι' αὐτὸ οἱ γλωσσολόγοι δὲν τίς ἀναγνωρίζουν ὡς «Ἰνδοευρωπαϊκὲς».

ε) Αὐτὴ πού ἔδωσε ὅλα τὰ ὀνόματα ζώων, φυτῶν, καρπῶν, πού εἶναι κοινὰ στίς «Ἰνδοευρωπαϊκὲς» γλώσσες. Αὐτὸ συνάγεται ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι ἀναφέρονται σὲ εἶδη τῆς εὐκρατῆς ζώνης, στὴν ὁποῖαν ἀνήκει ὁ Αἰγαῖος χῶρος. Δὲν βρίσκουμε καμμιά κοινὴ ὀνομασία γιὰ εἶδη τῶν ψυχρῶν χωρῶν -ἀπὸ τίς ὁποῖες ὑποτίθεται ὅτι ἦλθαν οἱ Ἰνδοευρωπαῖοι (οὔτε βεβαίως καὶ τῶν τροπικῶν).

στ) Αὐτὴ πού ἐπирέασε τὴν «γενετικὴ σύνθεσι» τῶν Ἀρίων γλωσσῶν. Ἡ ἐν λόγῳ σύνθεσις, στίς πλεῖστες περιπτώσεις, ἀνάγεται σὲ ρίζες καὶ λέξεις τῆς Ἑλληνικῆς, οἱ ὁποῖες προέρχονται ἀπὸ ἐποχὲς παλαιότερες τῆς ἱστορικῆς γνωστῆς ἐπιδράσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ.

ζ) Ἡ μόνη στὴν ὁποία οἱ λέξεις ἔχουν «πρωτογένεια» δηλ. νόημα αὐθύπαρκτο, μὴ-συμβατικόν. Ἡ σύγχρονη γλωσσολογία θεωρεῖ τὴν γλῶσσα συμβατικὴ. Δηλ. οἱ ἄνθρωποι συμφωνοῦν ὅταν λένε τὴν α' λέξι νὰ ἐννοοῦν τὸ α' πράγμα, τὸ ὅποιο βεβαίως θὰ μπο-

ροῦσαν νά ἀποκαλοῦν καί μέ ὅποιαδῆποτε ἄλλη λέξι. Ἡ θέσις αὕτη ὀφείλεται στό ὅτι πράγματι οἱ γλῶσσες εἶναι συμβατικές. Ὅχι ὁμως καί ἡ Ἑλληνική! Ὁ Πλάτων στόν «Κρατύλο», ἀπέδειξε ὅτι στήν Ἑλληνική, οἱ λέξεις συναρτῶνται μέ αἰτιώδη σχέσι πρὸς τό πρᾶγμα ἢ τήν ἔννοια πού δηλώνουν.

Ἔτσι λ.χ. στίς ἄλλες γλῶσσες, λέξεις ὅπως ἐνθουσιασμός, διάγνωσις, πρόβλεψις, ἀνάλυσις, σύνθεσις, ψυχολογία, γεωμετρία, ἀριθμητική, θεραπεία, μουσική, προφητεία κ.λπ. κ.λπ., δέν ἔχουν κανένα ἐγγενές νόημα, ἐνῶ στήν ἐλληνική ἔχουν. Χαρακτηριστικό τό παράδειγμα πού παραθέτει ὁ Πλάτων γιά τόν ἄνθρωπο (Κρατύλος 399 G) = ὁ ἀναθρώων ὁπωπάς = ὁ ἀναθρώωνων φωνήν = ὁ ἔχων ἑναρθρο λόγο.

η) Αὕτη ἀπό τήν ὁποία προέκυψαν ἡ γλωσσολογία καί ἡ γραμματική. Ἡ πρώτη ἀπό τόν Πλάτωνα μέ τό «Κρατύλος, ἡ περί ὀνομάτων ὀρθότητος λογικός», ἡ δεύτερη ἀπό τόν Διονύσιο τόν Θράκα (α' π.Χ.) τοῦ ὁποίου τό ἐγχειρίδιο διδασκόταν στά Ἀγγλικά σχολεῖα ὡς τά τέλη τοῦ 19^{οῦ} αἰῶνος.

Συμπέρασμα: Γιά τοὺς παραπάνω λόγους, ἡ Ἑλληνική καί ὄχι ἡ ἀνεύρετη, ὑποθετική, «Ἰνδοευρωπαϊκή» εἶναι ἡ πηγή ὅλων τῶν γλωσσῶν τῆς Ἰαπετικής ὁμογλωσσίας.

Καί ὁ ρόλος της

Ἡ Ἑλληνική ἔδωσε σ' ὅλες τίς δῆθεν «ΙΕ» γλῶσσες τήν δομή τους, τήν γραμματική, τό συντακτικό, τά βασικά ρήματα, ὅλες τίς λέξεις πού ἐκφράζουν ὑψηλοῦ πολιτισμικοῦ ἐπιπέδου ἔννοιες καί τό μέγιστο τοῦ λεξιλογίου τους.

• Οἱ εὐρωπαϊκές γλῶσσες (καί ὄχι μόνον αὐτές) εἶναι γεμᾶτες λέξεις ὀλοφάνερα, ἐλληνικῆς προελεύσεως: κέντρο, θέατρο, κοιμητήριον, ὥρα, σειρά (ἀπ' ὅπου τό «σήριαλ»), πολιτική, δημοκρατία, ὀλιγαρχία,

σύνθεσις, ἀνάλυσις, πρόγνωσις, ἀεροδρόμιο, κινηματογράφος, θεραπεία, διάγνωσις, ψυχολογία.

- Πλήθος εἶναι ὅμως καὶ οἱ λέξεις πού καθόλου δέν ὑποπεύεταί κανεὶς τὴν ἐλληνικὴ τους προέλευσι ἢ ὅποια εἶναι ὑπαρκτὴ λ.χ.

- Bal, ballo, ballet, προέρχονται ἀπὸ τὸ βαλλίζω.

- Parole, parola, palabra, parlance, ἀπὸ τὸ παραβολή.

- Pilote, pilot, pilota, ἀπὸ τὸ πηδός (= τὸ πλατὺ τμήμα τοῦ κουπιού), πηδάλιον.

- Palazzo, Palais, Palace, Palacio, Palast, ἀπὸ τὸν Πάλλαντα, ἥρωα τῆς Ἀρκαδίας, πρὸς τιμὴν τοῦ ὁποίου ὁ πρῶτος οἰκιστὴς τῆς Ρώμης, Εὐάνδρος, ἀπὸ τὸ Παλλάντιον τῆς Ἀρκαδίας, ὀνόμασε τὸν λόφο πού ἐποίκησε, Παλλαντίνον. Σ' αὐτόν, ὁ Αὐγουστος ἀνήγειρε τὸ ἀνάκτορο Παλάντιουμ.

- Institute ἀπὸ τὸ ἴστημι.

- Roof garden, ἀπὸ τὸ ὀροφή καὶ ἀρδεύω.

- Ἀκόμη καὶ τὸ «σέξ» καὶ τὸ «κουλτούρα» εἶναι ἐλληνικῆς προελεύσεως. Σέξ, ἀπὸ τὸ ἔξω (= μέλλον τοῦ ἔχω = θά ἔχω) ἀπ' ὅπου καὶ ἔξις (πού τὴν ἔχουμε μέσα μας) πού στά λατινικά ἐγίνε sexus καὶ στά Ἀγγλικά sex (Θ. Ἡλιοπούλου «σέξ καὶ κουλτούρα: Δύο ἐλληνικὲς λέξεις» στό περ. «Δαυλός» 167/ 1995). Καὶ κουλτούρα ἀπὸ τὸ κολεῶ=καλλιεργῶ, πού οἱ Λατῖνοι ἔκαναν colo, ἀπ' ὅπου cultura=καλλιέργεια (στό ἴδιο).

Ἐπίσης: governor, government, gouverneur, gouvernement, ἀπὸ τὸ κυβερνῶ, general, ἀπὸ τὸ γενικός, minister, ἀπὸ τὸ μοναστήρι, γι' αὐτό καὶ minister σημαίνει ἱερεὺς = μορφωμένος στό μοναστήρι καὶ ἀργότερα καὶ ὑπουργός, concentrate, concentrer, ἀπὸ τὸ συγκεντρώνω, prime, ἀπὸ τὸ πρῶτος, system, systeme, ἀπὸ τὸ σύστημα, west, ouest, ἀπὸ τὸ ἔσπερος, president ἀπὸ τὸ πρό + ἵσταμαι, ἢ πρό + ἔζομαι (= κάθομαι).

Κατὰ τὴν Ἄννα Τζιροπούλου-Εὐσταθίου, τὸ 80% τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ λεξιλογίου ἔχει Ἑλληνικὴ κα-

ταγωγή («Πώς ἡ Ἑλληνικὴ γονιμοποίησε τὸν Εὐρωπαϊκὸ Λόγο»).

Συμπέρασμα: Εἶναι φανερό ὅτι οἱ γλῶσσες τῶν Ἀρίων λαῶν, ἀνάγονται στὴν Ἑλληνικὴ, ἐνῶ δὲν βρέθηκε καμμία προγενέστερη Πρωτογλῶσσα.

Ἀθηνᾶ, Εἰριχθόνιος καὶ Κέκροψ : Ἀττικὸ ἀνάγλυφο.

Πρὶν ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴ - τί;

Ὑπάρχουν ὅμως ἐκεῖνοι πού χωρὶς ν' ἀμφισβητοῦν τὴν καθοριστικὴ ἐπίδρασι τῆς Ἑλληνικῆς στὶς λοιπές Ἰαπετικές γλῶσσες, ὑποστηρίζουν ὅτι πρὶν ἀπ'

αὐτήν ὑπῆρξε μία ἄλλη, παλαιότερη γλῶσσα, ἡ « Ἰνδοευρωπαϊκή », ἀπὸ τὴν ὁποία καὶ προέκυψε ἡ Ἑλληνική ἢ ὅτι ἡ τελευταία ἐπιρεάσθηκε ἀπὸ ἰνδοευρωπαϊκά στοιχεῖα.

• Ὁ σημαντικός « Ἰνδοευρωπαϊστής » **A. Meillet**, γράφει: « Πρὶν ἀπὸ τὸν ε' π.Χ. αἰῶνα, οἱ μόνες μαρτυρούμενες ἰνδοευρωπαϊκές γλῶσσες εἶναι τὰ ἑλληνικά, τὰ χεττιτικά καὶ τὰ ἰνδοϊρανικά... (Παρά ταῦτα) τὰ ἑλληνικά, παρουσιάζουν μεγάλο ἀριθμὸ λέξεων μέ σκοτεινῇ, ἢ ἄγνωστῇ προέλευσι. Ἄν τόσες ἑλληνικὲς λέξεις δὲν ἐξηγοῦνται ἀπὸ τὰ IE, ὁ λόγος εἶναι δίχως ἄλλο, ὅτι πολλὰς τοὺς εἶναι δανεισμένες ἀπὸ μὴ IE γλῶσσες (« *Apercue d'une histoire de la langue greque* »).

Παρατηρῶ:

i) Οἱ λοιπὲς ἀπὸ τίς λεγόμενες IE γλῶσσες, ὡς νεώτερες ἀπὸ τὰ ἑλληνικά, τὰ χεττιτικά καὶ τὰ ἰνδοϊρανικά, πρέπει νὰ προέρχονται ἀπὸ κάποιαν ἀπ' αὐτές. Ὅμως οὔτε οἱ Χεττίτες, οὔτε οἱ Ἰνδοϊρανοὶ ἐπιδέχθησαν ποτὲ τοὺς εὐρωπαϊκοὺς λαοὺς, οἱ ὅποιοι διαμορφώθηκαν κάτω ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴν ἐπιρροή.

ii) Ἡ ἀναζήτησις IE ριζῶν γιὰ τίς ἑλληνικὲς λέξεις εἶναι ἄστοχη. Διότι τὸ ἀντίθετο πρέπει νὰ γίνεται: νὰ ἀναζητοῦνται οἱ ἑλληνικὲς ρίζες στὶς λέξεις τῶν χαρακτηριζομένων ὡς IE γλωσσῶν, ἀφοῦ οἱ « IE » λέξεις εἶναι ἀσήμαντο ποσοστὸ τῆς Ἑλληνικῆς.

iii) Ὅταν ἑλληνικὲς λέξεις δὲν ἀνευρίσκονται στὶς IE γλῶσσες, τοῦτο σημαίνει ὅχι ὅτι οἱ ἐν λόγω λέξεις ἔρχονται ἀπὸ ἄλλες γλῶσσες μὴ IE Προελλήνων, ἀλλὰ ἀπλούστατα ὅτι οἱ IE, αὐτὲς τίς συγκεκριμένες λέξεις, δὲν τίς δανείστηκαν ἀπὸ τὰ ἑλληνικά.

• Ἐγίνε ἀπόπειρα νὰ θεωρηθῇ μητέρα τῶν Ἰαπετικῶν γλωσσῶν ἡ σανσκριτική. Ὅμως ἀπέτυχε, ἀφοῦ πρόκειται γιὰ γλῶσσα κλειστῆς ἱερατικῆς κάστας πού ἀποτελεῖται ἀπὸ λίγες ἑκατοντάδες λέξεων. Οἱ περισσότεροι γλωσσολόγοι δὲν δέχονται τὴν σανσκριτικὴ ὡς μητέρα-γλῶσσα τῶν Ἀρίων γλωσσῶν.

- **Ὁ Μ. Σακελλαρίου**, («Ίστ. Ἑλ. Ἑθν.» Ἐκδ. Ἀθ. Α. 356 κ.ε.) ὑποστηρίζει ὅτι «ἡ ἑλληνικὴ καὶ πολλὲς ἄλλες γλῶσσες ἔχουν κοινὴ καταγωγὴ» καὶ ὅτι ἡ μητρικὴ τους γλῶσσα εἶναι ἡ ἰνδοευρωπαϊκὴ. Ἀκόμη, ὅτι «λέξεις τῆς ἑλληνικῆς καὶ ὀνόματα θεῶν καὶ ἡρώων τῶν Ἑλλήνων, καθὼς καὶ τόπων τοῦ Ἑλληνικοῦ χώρου εἶναι κατάλοιπα ἀπὸ γλῶσσες ποὺ μιλήθηκαν πρὶν ἀπὸ τὴν ἀφίξη τῶν ἑλληνόγλωσσων ὁμάδων». Καὶ δέχεται τὴν ὑπαρξὶ «προελληνικῶν γλωσσικῶν καὶ ἔθνικῶν ὑποστρωμάτων» στὸν ἐλλαδικὸν χώρον. Πῶς ὁμως ξέρει ὅτι αὐτὰ τὰ «προελληνικά κατάλοιπα» δὲν εἶναι οὔτε «κατάλοιπα», οὔτε προελληνικά, ἀλλὰ ἀπλῶς ἑλληνικά στοιχεῖα; Καὶ πῶς ξεχωρίζει τὴν ἄγνωστη «ἰνδοευρωπαϊκὴ» ἀπὸ τὴν γνωστότατη ἑλληνικὴ;

- Ἀντιθέτως, ὁ **H.D.F. Kitto**, καθηγητὴς τῆς Ἑλληνικῆς στὸ πανεπιστήμιον τοῦ Μπρίστολ: «Τίποτε δὲν μᾶς ὑποχρεώνει νὰ σκεφθοῦμε ὅτι οἱ Ἀχαιοὶ ἦσαν οἱ πρῶτοι ἑλληνόφωνοι στὴν Ἑλλάδα - τίποτε... δὲν μᾶς ὑποχρεώνει πράγματι νὰ ὑποθέσουμε ὅτι κάποια ἄλλη ἐκτὸς ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴ, ὑπῆρξε ἡ κρατοῦσα γλῶσσα στὴν Ἑλλάδα, διότι εἶναι δυνατόν, ἂν καὶ ἴσως ὄχι πολὺ πιθανόν, ὅτι τὰ μὴ Ἑλληνικά ὀνόματα παρεισέφρυσαν» (The Greeks, α! ἔκδ. 1951)

- **Ὁ Μ. Σακελλαρίου** ὑποστηρίζει ὅτι ὑπάρχουν ἀρκετὰ γλωσσικά στοιχεῖα «γιά νὰ στηρίξουν τὴν ὑπόθεσιν γιὰ τὴν παρουσία στὴν Ἑλλάδα Ἰνδοευρωπαίων πρὶν ἀπὸ τὴν ἀφίξη τῶν Πρωτοελλήνων», (σ. 358). Δὲν ἐξηγεῖ ὁμως ποιοὶ ἦσαν αὐτοὶ οἱ «Ἰνδοευρωπαῖοι» καὶ πῶς βρέθηκαν στὴν Ἑλλάδα πρὶν ἀπὸ τοὺς ἐπίσης «Ἰνδοευρωπαίους» Πρωτοέλληνες καὶ γιατί δὲν ἦσαν καὶ αὐτοὶ Ἕλληνες. Ἡ ἐξήγησις εἶναι ἀπλή: Οἱ δῆθεν «Ἰνδοευρωπαῖοι», ποὺ ὑπῆρχαν στὴν Ἑλλάδα πρὶν ἀπὸ τὴν ὑποτιθέμενη κάθοδο τῶν «Ἰνδοευρωπαίων» Ελλήνων, ἦσαν οἱ Ἕλληνες.

Τὴν ἀποψιν ὅτι οἱ λεγόμενες «ἰνδοευρωπαϊκές» γλῶσσες προέρχονται ἀπὸ τὴν Πρωτοελληνικὴ, υἱοθέτησε τὸ 1987 καὶ ὁ C. Renfrew γράφοντας: «Οἱ ἰνδοευ-

ρωπαϊκές γλώσσες, ανιχνεύονται ως τούς πρώτους γεωργούς της Ελλάδος, οι οποίοι μιλούσαν έναν πρώιμο τύπο Ίνδοευρωπαϊκής γλώσσας» («Archaeology and Language» 1987).

Συμπεράσμα: Δέν υπάρχει κανένα στοιχείο που να δείχνει ότι στον Έλλαδικό χώρο μιλήθηκε ποτέ άλλη γλώσσα εκτός από την Έλληνική. Καί καμμία από τίς Ίαπετικές= Έλληνογενείς γλώσσες δέν είναι αρχαιότερη, αρτιότερη ή πλουσιότερη της. Τέλος, ή ανίχνευσις των πηγών των Αρίων γλωσσών φθάνει ως τούς Έλληνες. Πιό πέρα δέν υπάρχει. Οί γλωσσολόγοι όπαδοί της «ΙΕ» συγκρίνουν ανισόχρονες γλώσσες καί έν άγνοία της αρχαιολογίας, ανθρωπολογίας, ιστορίας, μυθολογίας, κλιματολογίας, συνάγουν διά της αϋθαιρέτου γενικεύσεως τήν υπόθεσί τους.

Οί Άριοι

Άς έρευνήσουμε τώρα τό θέμα της προελεύσεως των Αρίων λαών ⁶². Οί σχετικές έρευνες όδηγούν στά ακόλουθα συμπεράσματα:

⁶² Κατά τήν συμβατικήν άποψι, οί κύριες φυλές είναι τρείς: λευκή, μαύρη, κίτρινη. Στην πρώτη (Κανκασοειδή), ανήκουν οί Εύρωπιδείς (Βόρειοι, Αλπικοί καί Μεσογειακοί), οί Σημίτες, οί Ίρανοσκύθες, οί Προσθασιάτες καί οί Ίνδοαφγάνες. Στην κίτρινη (μογγολοειδή), ανήκουν Έρυθρόδερμοι, Έσκιμώοι, Τουρκοτάταροι, Κινέζοι, Ίάπωνες καί Μαλαίοι- Ωκεάνιοι. Στη μαύρη (νεγροειδή) Νέγροι, Νεγρίτες καί Μελανήσιοι. Ενδιάμεσες ή μή κατατασσόμενες φυλές είναι, των Αϊνου (βορ. Ιαπωνίας), Δραβιδών (Ίνδies), Βουσμάνων, Πυγμαίων, Πολυνησίων καί γηγενών Αυστραλών. Στην παρούσα μελέτη μου διακρίνω τήν Λευκή Φυλή σέ Άριους, Χαμίτες καί Σημίτες, πού είναι άντιστοιχώς, οί Εύρωπιδείς, οί Προσθασιάτες-Βορειοαφρικανοί μή Σημίτες καί οί Άραβες- Έβραίοι. Οί Αϊνου είναι λευκοί πού άπομονώθηκαν στην Ιαπωνία, οί Δραβίδες Άριοι-Αιγαίοι μέ τοπικές αναμίξεις. Ανάμειξι μέ Άριους-Αιγαίους έχουν καί οί Πολυνησιοι (βλέπε στό βιβλίό μου «Ή Προϊστορική Έξάπλωσις των Αιγαίων»).

α) Ἡ Μεσόγειος χώρισε τοὺς λαοὺς τῆς περι-
οχῆς σέ τρεῖς ὁμάδες, ἀνθρωπολογικῶς, γλωσσικῶς καί
πολιτιστικῶς διαφορισμένες.

- **Οἱ Αἰγαῖοι** ζοῦσαν στό β. τμήμα τῆς ἀν.
Μεσογείου δηλ. στίς χερσονήσους Αἴμου, Μ. Ἀσίας
καί Ἰταλίας.

- **Οἱ Χαμίτες** στήν Αἴγυπτο καί στήν β. Ἀφρι-
κή.

- **Οἱ Σημίτες** πέρα ἀπό τό νοτιοανατολικό μυ-
χό τῆς Μεσογείου, στήν Ἀραβία καί στήν Μεσοποτα-
μία, γύρω ἀπό τόν Περσικό Κόλπο.

β) Ὅσο ἡ Εὐρώπη ἀπελευθερωνόταν ἀπό τοὺς
πάγους, οἱ Αἰγαῖοι προχωροῦσαν καταλαμβάνοντας
τοὺς ἀποκαλυπτόμενους χώρους. Ἐκεῖ ὑπῆρχαν ἤδη
ἄνθρωποι, ἀφοῦ κατά τήν β' μεσοπαγετώδη περίοδο,
δηλ. πρὶν καλυφθεῖ ἡ Εὐρώπη ἀπό πάγους, ἡ ἡπειρος
ἐκατοικεῖτο (ἄνθρωπος τῆς Ἀϊδελβέργης, ἄνθρωπος
τοῦ Νεάντερταλ, Κρό-Μανιόν). Στήν Κεν. Εὐρώπη
βρέθηκαν ὑπολείμματα τοῦ Ὀρθοῦ Ἀνθρώπου 300-
500.000 ἐτῶν. Ἡ ἐξελικτική πορεία αὐτῶν τῶν ἀνθρώ-
πων ἀνεκόπη ἀπό τήν ἔλευσι τῶν παγετῶνων. Οἱ Αἰ-
γαῖοι ἀναμείχθηκαν μ' αὐτούς, τοὺς ἐκπολίτισαν καί
τοὺς μετέδωσαν τήν γλῶσσα τους.

γ) Μέ τήν τῆξι τῶν πάγων οἱ ἄνθρωποι τῆς Ἀλ-
πικῆς ὑποφυλῆς ἄρχισαν νά πληθύνονται καί νά ἐπε-
κτείνονται. Ἐξ' ἄλλου νέοι ἔποικοι ἄρχισαν νά συρ-
ρέουν ἀπό τίς περιοχές τοῦ Καυκάσου καί τῆς νότιας
Οὐκρανίας πρὸς τήν ἀν. καί κεντρική Εὐρώπη (Δυ-
ναρικά φῦλα). Ταυτοχρόνως, οἱ Χαμίτες, περνώντας
τό Γιβραλτάρ, ἀπλώνονταν στήν Ἰβηρική καί στή
νότια Γαλλία. Ὅπως ἦταν ἐπόμενο, μεταξύ ὄλων αὐ-
τῶν τῶν λαῶν, ὑπῆρξαν συγκρούσεις, ἀλλά καί ἀνα-
μείξεις καί ἀλληλεπιδράσεις. Οἱ Αἰγαῖοι, ἀσυγκρί-
τως πιο ἀνεπτυγμένοι, μετέδιδαν στοὺς ἄλλους τήν
τεχνολογία, τόν πολιτισμό, τήν θρησκεία καί τήν
γλῶσσα τους. Ἀπ' αὐτές τίς ἀναμείξεις καί ἀλληλεπι-
δράσεις Αἰγαίων, Ἀλπικῶν, Δυναρικῶν, Χαμιτῶν,

προέκυψαν οἱ εὐρωπαϊκοὶ λαοὶ καὶ οἱ γλῶσσες τους. Ἔτσι ἡ Ἑλληνική, ἔθεσε τὴν σφραγίδα τῆς σέ ὅλες τίς ἀποκληθεῖσες « Ἰνδοευρωπαϊκές » γλῶσσες, διαπλάθοντας τὴν Ἰαπετική ὁμοιογλωσσία. Ἀνάλογη ἐξέλιξις παρατηρήθηκε καὶ στὴν Προσθασία ὡς τίς Ἰνδίες, ὅπου προωθήθηκαν οἱ Αἰγαῖοι συγκρουόμενοι ἢ ἀναμειγνύμενοι μέ Σημίτες. Ἀνθρωπολογικῶς, οἱ Αἰγαῖοι, ἐπιδέχθησαν σαφέστερα τοὺς Ἰταλοὺς, Ἱρλανδοὺς, Βαλλόνους καὶ Οὐαλλοὺς.

δ) Οἱ Σημίτες, ἀπὸ τὴν πλευρά τους, μέ κοιτίδα τους τὸν Περσικὸ Κόλπο (Ἀραβία ἢ νότια Μεσοποταμία), ἐπροωθοῦντο πρὸς δυσμὰς καὶ βορρά, ἐπεκτεινόμενοι στὴν Ἑγγὺς Ἀνατολή. Χαμίτες καὶ Σημίτες συναντήθηκαν στὴν Συρία, στὴν Παλαιστίνη, στὴν Μεσοποταμία καὶ στὴν Αἴγυπτο. Πολέμησαν μετὰξὺ τους, ἀναμείχθηκαν, ἀλληλοεπιρεάσθηκαν, ἀφομοιώθηκαν.

ε) Οἱ Σημίτες προχωρώντας πρὸς βορράν, συναντήθηκαν μέ τοὺς Αἰγαίους πού ἀπὸ τὴν Μ. Ἀσία, ἀπλώνονταν πρὸς Καύκασο, Μεσοποταμία, Ἰράν, Ἀφγανιστάν, Ἰνδίες, καθὼς καὶ μέ ἐκείνους πού εἶχαν ἐγκατασταθεῖ στὴν Συροπαλαιστίνη. Ἡ συνάντησις ἦταν κατὰ βάσιν ἐχθρική. Ὁ H.G. Wells γράφει: «περί τὸ 4000 π.Χ. καὶ ἀκόμη νωρίτερα βρίσκουμε Ἀριοὺς καὶ Σημίτες νά διεξάγουν μετὰξὺ τους πολέμους καὶ ἐμπόριο στό ἀνατολικό ἄκρο τῆς Μεσογείου» (Outline of History). Οἱ Αἰγαῖοι πού εἶχαν ἐγκατασταθεῖ στά Συροπαλαιστινιακά παράλια ἐκδιώχθηκαν (Εὐαγορίτις), ἀντιστάθηκαν ἐπὶ αἰῶνες (Φιλισταῖοι) ἢ ἀναμείχθηκαν μέ τοὺς Σημίτες, μέ ἀποτέλεσμα τὴν διαμόρφωσι τῶν Σημιτοφινίκων. Στὴν Μεσοποταμία διεξήχθησαν σκληροὶ ἀγῶνες (Ἐλαμίται= Αἰγαῖοι, ἐναντίον Ἀσσυρίων) μέ ἐπικράτησι τῶν Σημιτῶν. Στό Ἰράν καὶ στό Ἀφγανιστάν ἐπεκράτησαν οἱ Αἰγαῖοι.

στ) Οί έπεκτεινόμενοι Αιγαίοι έχουν όλα τά γνωρίσματα πού αποδίδονται στους ΙΕ⁶³ - εΐναι οί ΙΕ. Οί Άριοι εΐναι άποτέλεσμα τής άναμείξεως τών συγενών λαών του Περιαιγιακου χώρου πού πυρήνα τους είχαν τούς Έλληνοπελασγούς μέ τούς παλαιούς κατοίκους τών εύρωπαϊκών παγετώνων καθώς καί φύλων πού ήλθαν από τίς πέραν τής Σαρματικής Θαλάσσης περιοχές τής Άσίας⁶⁴.

Η όνομασία τους

Γιά τήν όνομασία τών Άρίων ύπάρχουν πολλές έκδοχές.

- 'Ο Νόννος (ε΄ μ.Χ.) άναφέρει στήν «Διονυσιάδα» του ότι ή Κρήτη σέ πανάρχαια χρόνια λεγόταν Άερία καί οί κάτοικοί της, οί Άέριοι, όταν έξεστράτευσαν στίς Ίνδιες άπεκλήθησαν από τούς έγχώριους, Άριοι.

- Άλλη έκδοχή θέλει τήν καταγωγή του όνόματος από τόν θεό Άρη, έπειδή οί Έλληνες ήσαν λαός πολεμικός.

- Τρίτη, ότι οί Έλληνες δίδαξαν τούς αριθμούς καί σ΄ αυτό οφείλουν τό όνομά τους.

- Τετάρτη έρμηνεία συναφής πρός τήν προηγούμενη άνάγεται στόν Πυθαγόρα, ό όποιος άπεκάλεσε Άριθμόν τήν δύναμι - ούσία πού ένυπάρχει σέ όλα τά όντα, εΐναι αΐδιος, δέν εΐναι άντιληπτή από τίς αΐσθήσεις καί εξασφαλίζει τήν τάξι καί τήν

⁶³ Πατριαρχία, πολεμικότης, γεωργία, κτηνοτροφία, κυνηγι, λατρεία προγόνων, πίστις στόν Υπέρτατο έν ούρανοΐς Θεό.

⁶⁴ Κατά τόν Κ. Παπαρηγόπουλο, οί Ίλλυριοί ήσαν φύλο Πελασγικό (Πρωτοελληνικό), όπως καί οί Θράκες. Άλλοι ύποστηρίζουν ότι οί Ίλλυριοί ήσαν φύλο Δυναρικό. Γιά τούς Άλβανούς, τό πιθανότερο εΐναι ότι προήλθαν, από άνάμειξι Πελασγών - Ίλλυριών καί ότι οί συνώνυμοί τους του Καυκάσου καί τής Ιταλίας (Άλμπαν) προέρχονται από τήν Ελληνική Χερσόνησο.

ἁρμονία τοῦ σύμπαντος. Αὐτός ὁ «Ἄριθμός» δέν εἶναι μαθηματική ἔννοια, ἀλλά φιλοσοφική - θρησκευτική. Ὁ ὅρος ἐλήφθη ἀπό τὰ μαθηματικά, διότι ὅπως σ'αὐτά ὅλοι οἱ ἀριθμοί προκύπτουν ἀπό τήν μονάδα, ἔτσι καί ὅλα τά ὄντα, ἀνάγονται σέ μία κοινή ἀρχή, τόν Ἄριθμό, δηλ. τήν Ἀρχική τῶν πάντων Μονάδα-Θεό. Παραλλήλως πρὸς τόν κόσμο τῶν αἰσθητῶν ὄντων, ὑπάρχει ὁ πέραν τῶν αἰσθησεῶν μας ἰδεατός κόσμος τῶν «ἀριθμῶν» μέ τόν ὅποιον ἐπικοινωνοῦμε διά τῆς νοήσεως ἢ διά τῆς ἐνοράσεως. Μέ αὐτά ὁ Πυθαγόρας ἀποκαλύπτει πανάρχαια πίστι τῶν Ἑλλήνων ἢ ὅποια ἀνάγεται σέ προ-Ὀρφικούς χρόνους καί διδασκόταν κατὰ τήν μύησι στά μυστήρια. Συνεπῶς, μπορεῖ Ἄριοι νά ἀπεκλήθησαν οἱ κατὰ κάποιον τρόπον «ἱεραπόστολοι», οἱ ὅποιοι ξεκινώντας ἀπό τό Αἶγαῖο, κήρυτταν τόν «Ἄριθμό» - Θεό σέ λαούς τῆς Προσθασίας ὥς τίς Ἰνδίες. Στίς τελευταῖες λατρεύουν ἀκόμη τόν Ράμα, ὁ ὅποιος ἦλθε ἀπό μακρῶς, ἀπό τήν Δύσι καί δίδαξε στούς Ἰνδούς μία θρησκεία, πού ἀπαγόρευε τίς ἀνθρωποθυσίες, κήρυττε τήν ἰσότητα τῶν δύο φύλων καί τήν μεταξύ τῶν ἀνθρώπων ἀλληλεγγύη. Ἀπό τό κήρυγμα τοῦ Ράμα, ὁ ὅποιος ἦταν ἐπικεφαλῆς τῶν Ἀρίων πού ἐφθασαν στίς Ἰνδίες, προῆλθαν οἱ Βέδες (τά ἱερά βιβλία τῶν Ἰνδῶν) καί τό θρησκευτικό σύστημα τοῦ Βεδισμού. Ἐπειδή λοιπόν οἱ ἐλθόντες ἀπό τὰ Δυτικά μιλοῦσαν στούς κατοίκους τοῦ Ἰράν καί τῶν Ἰνδιῶν γιά τόν «Ἄριθμό» ἀπεκλήθησαν ἀπ' αὐτοῦς Ἄριοι.

- Σύμφωνα μέ ἄλλους, ἡ λέξις κλειδί, εἶναι ἡ Ἄρ=γῆ στήν Πρωτοελληνική. Ἄριος εἶναι ὁ γηγενής, ἀλλά καί ὁ γενναῖος, ἀφοῦ οἱ Ἕλληνες θεωροῦσαν ὡς ἴδιον τοῦ γένους τῶν τήν γενναιότητα (ἀρετή) ἀπ' ὅπου καί ὁ Ἄρης καί ἄρρην. Ἀπό τήν ρίζα Ἀρ=γῆ προέρχονται οἱ λέξεις ἄρώω (=ἀροτριῶ), ἄροτρον, ἄρδεύω, ἄρουρα (=καλλιεργημένη γῆ) καί σήμερα ἄρ, ἄκρ καί (ἐκτάρ, γαλλικά μέτρα ἐπιφανείας), ἄρουραῖος, ἄργος (πεδιάς ἀλλά καί χώρα), ἔαρ, ἄρτος, ἀριθμῶ (μετρῶ

τήν γῆ). ἄρῳ (ἀντλῶ νερό ἀπό τήν γῆ). ἄργυλος, αἶρω (προστ. ἄρον), ἄρωμα (=εὐωδιαστός θάμνος), ἀρέθουσα (πηγή), βάρος, σίδαρος (=σίδηρος), ἄρκτος, ἄργυρος, ἄρμος, ἄρμονία, ἄρία (=πρῦνος).

- Ἀκόμη: ὀνόματα ἀνθρώπων, ἢ θεῶν: Ἄρτεμις (ἡ τέμνουσα τήν γῆ), Ἀριάδνη, Ἄριστος, Ἀρίων, Ἀριαῖος (μυθικός βασιλεὺς τῆς Ἀραβίας καί ὁ ὑπαρχηγός τοῦ Κύρου τοῦ νεώτερου), Ἀριαμένης (ἀδελφός τοῦ Ξέρξη), Ἀριάμνης (βασιλεὺς τῆς Καππαδοκίας), Ἀριανῖται (ἀριστοκρατική οἰκογένεια τῆς Ἀλβανίας, ἐλληνικῆς καταγωγῆς πού πολέμησε τοὺς Τούρκους).

- Ἐπίσης ὀνόματα πόλεων, χωρῶν, λαῶν, πραγμάτων. Ὑπάρχουν ἀρκετές πόλεις μέ τό ὄνομα Ἄργος (χώρα, πεδιάδα)⁶⁵, Ἀργολίς, Ἄραξος, Ἄραχθος, Ἄρτα, Ἀρεία (περίφημη πηγή τῆς Καδμείας=Θηβῶν), Ἀριανή (ἀν. Ἰράν), Ἀρία (χωριά Ἀργολίδος, Βάλτου), Ἀριακή (βασίλειο τῆς δυτ. Ἰνδίας), Ἀριάκκι (λαός ἀπό τόν Ἰαξάρτη ὡς τήν Ἀράλη) κ.ἄ.

Οἱ Ἕλληνες-Αἰγαιοὶ ἀπεκλήθησαν λοιπόν Ἄριοι ὡς γηγενεῖς τῆς Αἰγαίδος καί ὡς «ἄρχοντες τῆς γῆς».

Ὅπως βλέπουμε, ὅλες οἱ ἐρμηνεῖες γιά τήν προέλευσι τῆς ὀνομασίας συνδέονται μέ τοὺς Ἕλληνες: Ἀερία, Ἄρης, Ἀριθμός, Ἄρ (=γῆ), ὅλα εἶναι Ἕλληνικά.

- Ὑπάρχει ὁμως καί ἡ ἄποψις τῆς συμβατικῆς ἱστορίας ὅτι «ἡ ὀνομασία Ἄριοι προέρχεται ἀπό τό σανσκριτικό Ἀρία=εὐγενής, ὀνομασία πού ἔδωσαν οἱ ἰθαγενεῖς στοὺς λαούς τῆς ἀνατολικῆς μεσογειακῆς φυλῆς πού κατέκλυσαν τίς περιοχές τῆς Β. Ἰνδίας». (Εγκ. Παπ.-Λαρούς, τ.3, σ.569).

Ἀκόμη καί ἔτσι, ἡ σύνδεσις μέ τοὺς Ἕλληνες - Ἀρίους εἶναι προφανής, ἀφοῦ αὐτοὺς ἀπεκάλεσαν οἱ

⁶⁵ Τό τῆς Ἀργολίδος, τό Πελασγικόν (Θεσσαλία), τό Ὀρεστικόν (Μακεδονία) καί τό τῆς Κύπρου Ἀργά.

ιθαγενεῖς τῶν Ἰνδιῶν Ἀρίους, διότι ποιοὶ ἄλλοι ἦσαν «οἱ λαοὶ τῆς ἀν. μεσογειακῆς φυλῆς»; Ἄλλωστε μόνον οἱ Ἕλληνες μιλοῦν γιὰ προϊστορικές ἐκστρατείες τοὺς στίς Ἰνδίες (τοῦ Διονύσου καὶ τοῦ Ἡρακλέους, ἀλλὰ καὶ τοῦ Πέρσου στό Ἰράν) καὶ μόνον γι' αὐτοὺς ἐγράφησαν σχετικά ἔπη (Νόννου «Διονυσιακά»). Ἄν λοιπόν οἱ Ἰνδοὶ ἀπεκάλεσαν τοὺς Ἕλληνες Ἀρία πού ἐσήμαινε εὐγενεῖς στά σανσκριτικά ἢ τοὺς εἶπαν ἔτσι ἐπειδὴ ἦσαν πολεμιστές (Ἄρης) ἢ ἐπειδὴ δίδαξαν τοὺς ἀριθμούς ἢ ὡς λάτρεις τοῦ Ἀριθμοῦ ἢ ὡς γεννηθέντας ἀπὸ τὴν γῆ (ἄρουρα) τοῦ Αἰγαίου, δέν ἔχει ἰδιαίτερη σημασία. Ἐτσι ἢ ἄλλοιῶς, Ἄριος ἐσήμαινε Αἰγαῖος - Ἕλλην. Ὑπάρχει πάντως ἡ περίπτωση οἱ Ἰνδοὶ νὰ ἀπεκάλεσαν Ἀρίους τοὺς Ἕλληνες, ἐπειδὴ αὐτοί, ὑπὸ τὸν Πέρσην, υἱὸν τοῦ Περσέως καὶ τῆς Ἀνδρομέδας, ἱδρυσαν κράτος πού ὀνόμασαν Περσία, σέ μία περιοχὴ πού προηγουμένως ἀποκαλοῦσαν Ἀρ-ταία. Γι' αὐτό, οἱ Ἀρταῖοι ἐθεωροῦντο ὡς οἱ ἀρχαιότεροι Πέρσες, γένος εὐγενές, ἀπόγονοι τοῦ Διὸς πού ἦταν πατέρας τοῦ Περσέως. Ἡ παράδοσις αὐτὴ συνδέεται μὲ τὴν παρουσία καὶ ἴσως μὲ τὴν ὀνομασία τῶν Ἑλλήνων - Ἀρίων στόν Ἰράν καὶ στίς Ἰνδίες.

Ἡ Τετρακτύς

- Ἑλληνικῆς προελεύσεως εἶναι καὶ τὸ σύμβολο τῶν Ἀρίων, ἡ τετρακτύς (=τετράς), ὁ ἀποκληθεὶς ἀγκυλωτὸς σταυρός. Ὑπάρχει σέ πῆλινες σφραγίδες τῆς Λέρνας, Ἀργολίδος τῆς γ' π.Χ. χιλιετίας, καθὼς καὶ στὴν μινωικὴ Κρήτη καὶ στίς Μυκῆνες. Ἡ τετρακτύς ἐτιμᾶτο ἐπειδὴ:

- Εἶναι τὸ πρῶτο τετράγωνο (2^2).

- Συμβολίζει τοὺς τέσσερις πρώτους καὶ ἱερούς ἀριθμούς (1,2,3,4) καὶ τὸ ἄθροισμά τους, ἀφοῦ προστιθέμενη στοὺς τρεῖς πρώτους ἀριθμούς δίδει τὴν δεκάδα, τὸ τελικὸ ὅριο τῆς μυστικιστικῆς ἀλλά καὶ τῆς βασικῆς ἀριθμῆσεως ($1+2+3+4=10$). Ἀκόμη, ἂν προ-

εκταθούν οι άγκύλες, δίνει τόν κύκλο, τό τέλειο σχήμα καί τήν σφαίρα = τό σύμπαν.

- Συμβολίζει επίσης τά τέσσερα στοιχεΐα τής φύσεως: Γῆ, Ἄήρ, ὕδωρ, Πῦρ, πού στήν συνεχή ἀνακύκλωσί τους, δημιουργοῦν τά πάντα. Εἶναι ὁ συνδυασμός τῶν τεσσάρων ἀρχικῶν δυνάμεων - αἰτίων πού δημιούργησαν τόν κόσμο.

- Ἐσήμαινε επίσης τήν βασιική μονάδα ἐκ τεσσάρων στρατιωτῶν.

- Συμβολίζει τόν τροχό τοῦ ἡλίου, τοῦ χρόνου (τέσσερις ἐποχές) καί τῆς ὑπάρξεως (γέννησις, ἀνάπτυξις, ἀναπαραγωγή, θάνατος), καθῶς καί τό καλό ὅταν ἦταν δεξιόστροφη (σβάστικά) καί τό κακό ὅταν ἦταν ἀριστερόστροφη (σεβάστικά).

Συμπέρασμα: Οἱ Ἄριοι, φυλετικῶς εἶναι ἀπόγονοι τῶν Αἰγαίων - Ἑλλήνων, πού βεβαίως ἀναμείχθηκαν μέ τά Ἀλπικά, Χαμιτικά, Δυναρικά κ.λπ. φύλα πού βρίσκονταν ἡ ἐφθασαν στήν Εὐρώπη. Πολιτιστικῶς καί γλωσσικῶς εἶναι προϊόντα τῆς Αἰγαίας ἐπιδράσεως.

Συμπεράσματα

Ἡ εἰκασία περί Ἰνδοευρωπαίων

α) **Ἱστορικῶς δέν εἶναι ἀναγκαία.** Ἡ πορεία τῶν παλαιολιθίων κατοίκων τοῦ Αἰγαίου καί τῶν γύρω του χωρῶν πρὸς τόν πολιτισμό, εἶναι φυσιολογική καί ἐξελίσσεται ἀπό τήν ἀπωτάτη παλαιολιθική ὡς τήν κλασσική ἐποχή. Ἡ παρεμβολή μιᾶς καθόδου βορείων, ἀντί νά διευκολύνει στήν κατανόησι καί καταγραφή αὐτῆς τῆς πορείας, τήν δυσχεραίνει. Διότι ἂν τό 2000 π.Χ. κατέφθασαν στό Αἶγαϊο ξένοι λαοί, πού κατ' ἀνάγκην θά ἦσαν πολύ πιό καθυστερημένοι πολιτιστικῶς, θά ἔπρεπε νά ὑπάρξῃ διακοπή τῆς συνεχείας, νά προκληθῇ χάσμα καί νά ἐπέλθῃ ἀναστολή - καθυστέρησις τῆς ἐξελικτικῆς διεργασίας - κάτι πού δέν σημειώνεται ἀφοῦ ἀντιθέτως κατά τήν β' π.Χ. χιλιετία ἐποχὴν τῆς ὑ-

ποτιθεμένης ἀφίξεως τῶν ΙΕ ἀκμάζουν ὁ μινωϊκός καί ὁ μυκηναϊκός πολιτισμός.

β) Ἀνθρωπολογικῶς, ἀρχαιολογικῶς, γλωσσολογικῶς εἶναι ἀστήρικτη. Διότι ποτέ δέν βρέθηκε πούθενά ὅτι δῆποτε πού νά δείχνῃ τήν ὑπαρξιν ἀρχικῆς φυλῆς Ἰνδοευρωπαίων. Ἡ μόνη φυλή πού ὑπάρχει στήν Εὐρώπῃ ἀπό ἑκατοντάδες χιλιάδες χρόνια, εἶναι ἡ Αἰγαία.

γ) Ἀγνοεῖται πλήρως ἀπό τήν προφορική παράδοσι καί ἀπό τά γραπτά κείμενα. Κανέναν μῦθος ἢ θρύλος, καμμία μυθολογία, κανένα παραμῦθι ἢ τραγουδί περιέχουν ὅποια δῆποτε ἀναφορά, ἢ ἀνάμνησι τῶν ἀρχικῶν Ἰνδοευρωπαίων καί τῆς ὑποτιθεμένης καθόδου των. Τό ἴδιο ἰσχύει καί γιά ὅλα ἀνεξαίρετως τά γραπτά κείμενα τῆς ἀρχαιότητος. Οὐδεῖς λαός τῆς Μεσογείου, τῆς Ἑγγύς Ἀνατολῆς, τῆς Ἑλληνικῆς Χερσονήσου, κάνει λόγο γιά Ἰνδοευρωπαίους (μέ ὅποιο δῆποτε ὄνομα) καί γιά ἄφιξι τους γύρω στό 2000 π.Χ. Ὅλοι τοὺς ἀγνοοῦν. Ἀντιθέτως, γίνεται εὐρύς λόγος γιά ἐκστρατείες καί ἐγκαταστάσεις Αἰγαιῶν σέ ἐκτεταμένες περιοχές τῆς Εὐρώπης, τῆς Προσθασίας καί τῆς Β. Ἀφρικῆς.⁶⁶

δ) Γεωφυσικῶς καί κλιματολογικῶς εἶναι ἀδύνατη. Διότι οἱ παγετῶνες πού κάλυπταν τήν Εὐρώπῃ, ἀρχισαν νά λυώνουν τό 15-20.000 π.Χ. καί φυσικά ἀπό τό νότο πρὸς τό βορρά. Τό «φυσικό κλίμα» (ἰσόθερμο 28° C), διαμορφώθηκε στήν Ἑλληνική Χερσόνησο γύρω στό 9000 π.Χ., ἐνῶ ἡ βόρεια Εὐρώπῃ χρειάσθηκε νά περιμένει ἄλλες 5.500 χρόνια. Ἀσφαλῶς, ὅσο ὑπῆρχαν παγετῶνες δέν ὑπῆρχαν ἐκεῖ καί ἀξιόλογες ἀνθρώπινες ὁμάδες. Καί ὅταν τά χιόνια ἔλυσαν, ἡ Εὐρώπῃ ἔγινε ἀπέραντο ἔλος καί ἀδιαπέραστο δάσος στά ὑψηλότερα μέρη της.

⁶⁶ Βλέπε στά βιβλία μου «Προϊστορική Ἐξάπλωσις τῶν Αἰγαιῶν», «Οἱ ΠρωτοἝλληνες» καί, «Τό Χάλκεον Γένος», β', στ' καί ζ' ἀντιστοιχῶς, στήν σειρά «Οἱ Ρίζες».

Ἡ λογική λέγει ὅτι ὁ ἄνθρωπος προχώρησε ἀπό τό νότο πρὸς τὸν βορρά, ἀκολουθώντας τὴν πορεία τήξεως τῶν πάγων καὶ ἐξασθενήσεως τῶν συνεπειῶν τῆς.

Εἴτσι συμπεραίνουμε ὅτι:

- 1) **Οἱ λεγόμενοι Ἰνδοευρωπαῖοι, δὲν εἶναι ἄλλοι ἀπὸ τὸ σύνολο τῶν Ἑλληνικῶν φύλων,** πού ξεκινώντας ἀπὸ τὴν περιοχὴ τοῦ Αἰγαίου (ἡ ὁποία πιθανότατα ὑπῆρξε χώρος ἀνθρωπογενέσεως) γύρω στὸ 6000 π.Χ., κατέκλυσαν τὴν Εὐρώπη καὶ τὴν Προσθασία ὥς τίς Ἰνδίες, διαδίδοντας τὴν γεωργία, τὴν ἐξελιγμένη κεραμικὴ, τὴν μεγαλιθικὴ ἀρχιτεκτονικὴ, τὴν βιοτεχνία, τὸ ἐμπόριο, τὴν μεταλλουργία, τὴν θρησκεία, τὴν ἀνεπτυγμένη γλῶσσα.
- 2) **Οὐδέποτε σημειώθηκε «κάθοδος» τῶν Ἑλλήνων.** Ὑπῆρξαν μόνον τοπικὲς μετακινήσεις καὶ ἐπεκτάσεις τῶν διαφόρων φύλων. Γι' αὐτὸ καὶ οἱ Ἕλληνες οὐδέποτε ἀνέφεραν γιὰ ἔλευσί τους στὸ Αἶγαίο ἀπὸ κάποιαν ἄλλην κοιτίδα. Ἀντιθέτως, ὅλοι οἱ μῦθοι καὶ οἱ παραδόσεις τους (Διόνυσος, Ἡρακλῆς, Περσεύς, Πέρσης, Ἀργοναῦτες, Ὀδύσσεια κ.λπ), ἀναφέρονται σὲ ἐξερευνητικὲς ἀποστολές, ἐκστρατείες καὶ ἐγκαταστάσεις Ἑλλήνων (πού πάντοτε ξεκινοῦν ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα) σὲ χώρες τοῦ Βορρά, τῆς Δύσεως ἢ τῆς Ἀνατολῆς καὶ γιὰ «παλινόστησι» ὀρισμένων ἀπ' αὐτοῦς (Ἡρακλιδῶν κ.ἄ.).
- 3) **Ἡ ὁμογλωσσία ἢ ὁμοιογλωσσία τῶν Ἀρίων ὑπάρχει. Εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς προϊστορικῆς Ἑλληνικῆς ἐπεκτάσεως στὴν Εὐρώπη καὶ σ' ἓνα τμῆμα τῆς Ἀσίας ὥς τίς Ἰνδίες.** Οἱ Ἕλληνες μετέδωσαν ἄφθονα γλωσσικά στοιχεῖα στοὺς λαοὺς αὐτῶν τῶν περιοχῶν. Γι' αὐτὸ ὀρθὸς ὅρος εἶναι Ἰαπετικὴ ἢ Ἑλληνογενὴς ὁμοιογλωσσία.
- 4) **Προέλληνες μὲ τὴν ἐννοία φυλῆς ἄσχετης πρὸς τοὺς Ἕλληνες δὲν ὑπῆρξαν.** Διότι οἱ Ἕλληνες δὲν

ἦλθαν ἀπὸ πουθενά. Ὑπῆρχαν ἀνέκαθεν στὴν Αἰγαίδα. Εἶναι γηγενεῖς⁶⁷.

Γενικῶς: Δέν ὑπάρχει λόγος νά κατασκευάζεται μία φανταστική φυλὴ «Ἰνδοευρωπαϊῶν», γιὰ ν' ἀπαντηθοῦν μεγάλα ἱστορικά ἐρωτήματα. Διότι, ἡ Ἰνδοευρωπαϊκὴ ὑπόθεσις καὶ ἀτεκμηρίωτη εἶναι καὶ ἀντὶ νά λύσῃ προβλήματα, προσθέτει. Ἀντιθέτως, ἡ ἀναγνώρισις τῶν γηγενῶν τοῦ Αἰγαίου ὡς δημιουργῶν καὶ φορέων τῶν Ἀρίων γλωσσῶν καὶ πολιτισμῶν, δέν ἀφήνει ἀναπάντητα ἐρωτήματα, ἐνῶ παραλλήλως τεκμηριώνεται μὲ ἰσχυρές ἀνθρωπολογικέες, γλωσσικέες, γεωφυσικέες, μυθολογικέες, ἱστορικέες καὶ λογικέες ἐνδείξεις. Οἱ ΙΕ, εἶναι ἀναποδείκτως ὑποθετικοί. Οἱ Αἰγαιοὶ ὑπαρκτοὶ καὶ διεδραμάτισαν τὸν ρόλο πού ἀποδίδεται στοὺς πρῶτους.

Πόρισμα

- α) Ἡ περιοχὴ τῆς Αἰγαίδος πιθανότατα ὑπῆρξε τόπος ἀνθρωπογενέσεως. Βέβαιον πάντως εἶναι ὅτι ὑπῆρξε μία ἀπὸ τίς περιοχές ὅπου διαμορφώθηκε ὁ Σύγχρονος Ἄνθρωπος.

⁶⁷ Αὐτὸ προκύπτει καὶ πλῆθος παραδόσεων π.χ. Ὁ Ἰασίων, ἐραστής τῆς Δήμητρας καὶ πατέρας τοῦ Πλούτου, ἰδρυτῆς τῶν μυστηρίων τῆς Σαμοθράκης, ἐφεῦρε καὶ ἐδίδαξε τὴν καλλιέργεια τοῦ σίτου (Διόδ. Ε 48 κε.) κατὰ τὴν πρό τοῦ Κατακλυσμοῦ ἐποχὴ, ἀφοῦ αὐτός ἦταν ὁ μόνος ἄνθρωπος πού διέσωσε σπόρους μετὰ τὸν Κατακλυσμὸ (Σχολιαστὴς Ὀδυσσεύς ε, 25). Ὁ Κατακλυσμὸς αὐτὸς πιθανότατα ἀναφέρεται στὴν καταβύθισι τῆς Αἰγαίδος, ἄρα στὴν ἰδ' π.Χ. χιλιετία. Δέν ἀποκλείεται ὅμως νά πρέπει νά πᾶμε καὶ πολὺ πρὶν πίσω, ἀφοῦ ὁ Διογένης Λαέρτιος (Α1α) γράφει ὅτι ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῆς ἱστορίας τῶν Ἑλλήνων ὡς τὸν Μ. Ἀλέξανδρο, μεσολάβησαν 42.000 χρόνια. Αὐτὸ διασταυρώνεται καὶ μὲ τὰ ὅσα ἀναφέρει ὁ Πλάτων (Τίμαιος) ὅτι εἶπαν οἱ Αἰγύπτιοι ἱερεῖς στὸν Σόλωνα γιὰ τὴν παναρχαιότητα τῶν Ἑλλήνων.

- β) Οί εὐνοϊκές φυσικές συνθήκες (σέ ἀντίθεσι πρὸς τίς δυσμενεῖς τῆς ὑπόλοιπης Εὐρώπης) ἐπέτρεψαν στὸν Αἰγαῖο ἄνθρωπο νά ἐξελίσσεται ἀνοδικῶς ἐπὶ χιλιετίες, προηγούμενος κατὰ πολὺ τῶν ἄλλων κατοίκων τῆς Εὐρώπης. Αὐτός πρῶτος ἀπὸ τοὺς Εὐρωπαῖδες ἐφεῦρε τὴν γεωργία, τὴν ἀρχιτεκτονική, τὴν βιοτεχνία, τὴν μεταλλουργία, τὴ ναυτιλία, τὸ ἐμπόριο, τὴν γραφή.
- γ) Στὸν βαθμὸ πού οἱ φυσικές συνθήκες μεταβάλλονταν πρὸς τὸ εὐνοϊκότερο, οἱ Αἰγαῖοι ἐπεκτείνονταν σ' ὅλη τὴν Εὐρώπη, ἀπὸ χερσαίους, ποτάμιους καὶ θαλάσσιους δρόμους. Ἀνάλογη ἐπέκτασι πραγματοποιοῖσαν καὶ στὴν Προσθασία, ὥς τίς Ἰνδίες.
- δ) Ἀναμειγνυόμενοι μέ τοὺς «ἄνθρώπους τῶν πάγων» (Ἀλπική ὑποφυλή), τοὺς Χαμίτες πού ἀπὸ τὴν Β. Ἀφρική ἐπεκτείνονταν στὴν Δυτ. Εὐρώπη διὰ τοῦ Γιβραλτάρ καὶ μέ τὰ φῦλα πού εἰσέρρεαν ἀπὸ τὸν Καύκασο καὶ τὴν Κ. Ἀσία, οἱ Αἰγαῖοι, ὥς πρὸς ἀνεπτυγμένοι, διέδωσαν τὴν γλῶσσα, τὴν τεχνολογία, τὴν θρησκεία καὶ τὸν πολιτισμὸ τους. Ἔτσι διαμορφώθηκαν οἱ Ἄριοι λαοί, μέ τὴν ὁμοιογλωσσία τους καὶ τὸν ἔχοντα κοινὰ χαρακτηριστικά πολιτισμὸ τους.
- ε) Οἱ Αἰγαῖοι ἦσαν μία «ὁμοεθνία», ἓνα σύνολο συγγενῶν λαῶν, ὁμαίμων, ὁμογλώσσων (μέ τοπικές παραλλαγές σέ διαλέκτους), ὁμοθρήσκων (καὶ πάλιν μέ τοπικές παραλλαγές) καὶ ὁμοτρόπων (μέ βασικῶς ἴδια ἦθη καὶ ἔθιμα). Πυρήνας τῆς «ὁμοεθνίας» ἦσαν τὰ Ἑλληνικά φῦλα.
- στ) Οἱ λαοὶ αὐτοί, βρίσκονταν ἀρχικῶς σέ συνεχῇ ἀνάμειξι, μέ μετακινήσεις καὶ μετεγκαταστάσεις πληθυσμῶν, βαθμιαίως ὅμως κατέληξαν νά ἐγκατασταθοῦν ὁ καθένας στὸν χῶρο του καὶ σταδιακῶς διαφοροποιεῖσθαι σέ χωριστοὺς λαοὺς.
- ζ) Αὐτὴ ἡ «ὁμοεθνία» τῶν Αἰγαίων, ὅπου ἐδέσποζαν ὥς κεντρικὸς πυρήνας οἱ Ἕλληνες, διεδραμάτισε τὸν

ιστορικό ρόλο που αποδίδεται στους υποθετικούς και στην πραγματικότητα ανύπαρκτους Ίνδοευρωπαίους. Ο όρος ΙΕ, πρέπει να αντικατασταθῇ με τό Αιγαῖοι ἢ Ἑλληνο-Αἰγαῖοι ἢ Ἑλληνοευρωπαῖοι. Ἄρα οἱ Ἄριοι λαοί, εἶναι παιδιὰ τῶν Ἑλλήνων-Αἰγαίων ὃχι μόνον πνευματικά, ἀλλὰ καὶ φυσικά. Γι' αὐτό ὁ Τόυνμπη (History στοῦ the Legacy of Greece) γράφει ὅτι οἱ Δυτικοὶ κληρονόμησαν ἀπὸ τοῦς Ἑλληνες ὅλα ὅσα οἱ γονεῖς μεταδίδουν στὰ φυσικά τέκνα τους:

- i) Φυσικά χαρακτηριστικά καὶ ἐνστικτα.
- ii) Ὑποσυνείδητες μιμήσεις.
- iii) Ἐνσυνείδητες μιμήσεις.

Τό κατεστημένο

Οἱ θέσεις πού μέ τά προαναφερθέντα κίνητρα διεμόρφωσαν οἱ Δυτικοί, ἐπιδέχθησαν τοῦς Ἑλληνες πολιτικούς, διανοούμενους, ἐπιστήμονες καὶ ἐρευνητές, συχνά σέ βαθμὸ καθοριστικό. Αἰτία, ἡ ἐξηρημαμένη θέσις τοῦ νεωτέρου Ἑλληνικοῦ κρατιδίου. Ἐτσι, οἱ δυτικές θέσεις περὶ Ἰνδοευρωπαίων, Ἀνατολικῶν ἐπιρροῶν, Ρώμης, Βυζαντίου κ.λπ. πέρασαν στήν σκέψι τῶν ἀρχαιολόγων - γλωσσολόγων - ἱστορικῶν μας καὶ ἀπ' αὐτήν στά συγγράμματά τους καὶ στήν (α) παιδεία μας. Δημιουργήθηκε ἓνα κατεστημένο πού ἀντιστέκεται σέ ὅποιον ἐπιχειρήσει νά διατυπώσῃ διαφορετικές ἀπόψεις. Αὐτό τό κατεστημένο, ὅταν δέν ἔχει ἐπιχειρήματα, προσφεύγει σέ πολιτικούς ἢ ἄλλους χαρακτηρισμούς τοῦ τύπου «ἐθνικισμός», «ρατσισμός», κ.λπ. Δηλαδή, ἀντὶ ἐπιχειρηματολογίας χρησιμοποιοῖ τὴν χαρακτηρισμολογία.

Ὅμως, ἄνθρωποι πού δέν ἀνήκουν στοῦ ἐπιστημονικό-πνευματικό κατεστημένο τῶν δυτικῶν κοινωνιῶν, ἀνοιξαν μεγάλα ρήγματα στοῦ τείχος τῶν ἱστορικῶν κατασκευῶν του.

• Ὁ Ἑβανς καὶ ὁ Σλήμαν, ἐπεβεβαίωσαν τὴν ἀλήθεια τῶν Ἑλληνικῶν παραδόσεων πού εἶχαν χα-

ρακτηρισθεῖ «μῦθοι» καί ἀπώθησαν τήν ἱστορία τοῦ Ἑλληνισμοῦ 1.000 χρόνια πρὸς τὰ πίσω.

Ἀκόμη καί ὅταν ὁ Σλῆμαν ἀπεκάλυψε τίς Μυκήνες, «σοβαροὶ ἐπιστήμονες» εἶπαν ὅτι ἐπρόκειτο γιὰ... «φοινικικό πολιτισμό»!

- Οἱ **John Chadwick** καί **Michael Ventris**, ἀποσυμβόλησαν τήν Κρητομινωϊκή γραφή Γραμμική Β, ἐπειδὴ ἦσαν οἱ μόνοι πού «τόλμησαν» νά σκεφθοῦν, ὅτι ἡ ὑποτιθεμένη ὡς «ἄγνωστη γλῶσσα» τῶν μινωϊκῶν κειμένων ἴσως νά ἦταν ἐλληνική. Καί ἦταν.

Δέν εἶναι τυχαῖο, ὅτι οἱ πλεῖστοι ἀπ' αὐτοῦς πού ὑπηρέτησαν τήν ἀλήθεια ὡς πρὸς τήν Ἑλληνική Ἱστορία, ἦσαν μὴ-ειδικοί: ἔμπορος τσαγιοῦ ὁ Σλῆμαν, ἀρχιτέκτονες οἱ **Ventris** καί **Νταίρπφηντ**. Οἱ «ειδικοί», ἔλεγαν ὅτι ὁ Ὅμηρος ἔγραφε παραμύθια. Ὁ ἔμπορος τὸν πίστεψε. Καί ἔφερε στὸ φῶς τήν Τροία καί τίς Μυκήνες. Οἱ «γνώστες» ἔλεγαν ὅτι τὰ μινωϊκά κείμενα ἦσαν σέ «ἄγνωστη γλῶσσα», διότι οἱ δημιουργοὶ τοῦ Μινωϊκοῦ πολιτισμοῦ «δέν μπορεί» νά ἦταν Ἕλληνες, ἀφοῦ αὐτοὶ τότε βρίσκονταν στὴν Πολωνία ἢ στὴν Ουκρανία (ὡς Ἰνδοευρωπαῖοι). Ὁ «ἐρασιτέχνης» **Ventris** ὅμως εἶπε: μπορεί νά εἶναι ἐλληνικά. Καί ἔτσι διάβασε τήν Γραμμική Β.

Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ἀκριβῶς ὡς μὴ ἀναγνωρισμένοι ειδικοί, ἦσαν ἐκτός τῆς συνωμοσίας τοῦ κατεστημένου - ὅπως βεβαίως καί ὁ λαδέμπορος **Καλοκαρινός**, πού ὁδήγησε τὸν Ἑβανς στὴν ἀνακάλυψι τῆς Κνωσοῦ. Τό ἴδιο ἰσχύει καί γιὰ μερικοὺς ἔντιμους καί τολμηροὺς ἐπιστήμονες ὅπως:

- Ὁ **A.J.B. Wace**, ὁ ὁποῖος ἀπέδειξε ὅτι ὁ Μυκηναϊκὸς πολιτισμὸς εἶναι αὐτογενής, ἔχει τοὺς ἴδιους φορεῖς μέ τοὺς δημιουργοὺς τοῦ Μεσοελλαδικοῦ πολιτισμοῦ καί δέν «εἰσήχθη ἀπ' ἔξω» ὅπως ὑπεστήριζαν οἱ «ειδήμονες». Ἡ ἀποψὶς του ἐπαληθεύθηκε τὸ 1952, ὅταν ἀναγνώσθηκε ἡ Μυκηναϊκή γραφή.

- Ο Θεόφιλος Μπάγιερ, πού υπεστήριξε ότι όλες οι χαρακτηρισθείσες «Ίνδοευρωπαϊκές» γλώσσες, κατάγονται από την Έλληνική!

- Άλλοι επιστήμονες, οι όποιοι απορρίπτουν την φοινικική προέλευσι του αλφαβήτου και τό αποδεικνύουν καθαρώς Έλληνικό.

Στήν Ελλάδα όμως, οι «κρατούσες απόψεις» εξακολουθούν νά κρατούν. Ώς πότε;

Πεντέλη 1994-95

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ Α ΜΕΡΟΥΣ

ANGEL J.L.: (1944): A racial analysis of the ancient Greeks.

AMIET, Pierre (1971): Les Civilisations Antiques du Proche Orient - Paris (Presses Universitaires de France).

BAKER J. (1974) Race.

BEST, Jan. (1973): The Arrivals of the Greeks. An Outline. Amsterdam.

- and YADIN, Yigael (1973): The Arrivals of Greeks. Amsterdam.

BINTTLIFF, JOHN L. (1977): Natural Environment and Human Settlement in Prehistoric Greece. Oxford.

BOKONYI, SANDOR (1973): Κτηνοτροφία. Νεολιθική Ελλάδα (έκδ. ΕΤΕ).

BOSCH - GIMPERA, P. (1961): Les Indo - Europeens: Problèmes Archeologiques. Paris (Pagot).

BRIARD Jacques: L' Age du Bronze.

BURNS, A.R. (1930): Minoans, Philistines and Greeks B.C. 1400-900. London.

CARDONA G. Ed. (1968): Indo-European and Indo-Europeans.

CAMBRIDGE (1970) Ancient History.

CASKEY John (1964) «Greece and the Aegean Islands in the Early Bronze Age» στο Cambridge Ancient History I2, XXVICa). - (1964) - Crete and the Aegean Islands, in the Middle Bronze Age. Cambridge Un. Press στο Cambridge Ancient History.

CHADWICK J. (1961-62): Ἡ γέννησις τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης. Ἐπετηρίς τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν 12.

- (1963) The Prehistory of the Greek Language - Cambridge Ancient History, II, κεφ. XXXIX.

- (1976) The Mycenaean World. Cambridge Un. Pres. London.

- (1962) Γραμμική Β. Η πρώτη ελληνική γραφή. Ἀθήνα
- CHARLES, R.P. (1961): Recherches Anthropologiques en Grèce.
- CHILDE V.G.V. (1922) Journal Hellenic Studies, 42.
- (1926) The Aryans. A study of Indo - European Origins, London.
- (1929) The Danube in Prehistory. London.
- (1935) L' Orient prehistorique. Paris. Payot.
- (1957) The Dawn of European Civilisation. London. From the Prehistory to the History.
- CROSSSLAND, R.A. (1967): Immigrants from the North. Cambridge Un. Press.
- (1970) The Indoeuropeans.
- ENCYCLOPAEDIA, BRITANNICA (1974): Europe.
- FRENCH, D. (1968): Anatolia and the Aegean in the Third Millenium B.C. - Cambridge - Athens.
- FURON, Raymond. Manuel de Prehistoire Generale.
- CAVELA, Branco (1962) «Sur le problème de l' origine et de l' unité des Indoeuropeens». Recueil de la Faculté de Philosophie, Beograd.
- GEORGIEN VI (1963): Les deux langues des inscriptions Cretoises en lineaire A. Sofia.
- GLOTZ, Gustave (1952): La Civilisation Egeenne - Paris.
- (1952) Histoire Greque.
- GRAHAME, CLARK (1977): World Prehistory - Cambridge.
- HARDEN, Donald (1971): The Phoeccians (Pelican Books).
- HAWKES, Jacquetta (1971): The First Great Civilisations (Pelican Books).
- HOPKINS C. (1931): The Early History of Greece. The Origin of the Middle Helladic Culture - Yale Studies 2.
- HUXLEY, G. (1961): Crete and the Luwians. Oxford.
- (1965): Achaeans and Hittites. Belfast.
- KITTO, H.D.F. (1951): The Greeks.

- JARDE, A. (1923): La formation du Peuple Grec. Paris.
- JACOBSEN, THOMAS (1976): 17.000 Years of Greek Prehi-story, Scientific, June 1976.
- LEROUX, Gabriel, J. (1958): Les Premières Civilisations de la Méditerranée. Paris.
- MEILELET, A (1965): Aperçu d' une histoire de la langue grecque (7e ed). Paris.
- «Introduction à l' étude comparative des langues indoeuropéennes».
- MELLAART, James (1974): Earliest Civilisations of the Near East. London (Thames - Hudson).
- MYRES J.L.C. (1930): **Who were the Greeks.**
- PICARD Ch. (1948): Les religions préhelléniques.
- PAGE D.: « Ἰλιάς καὶ Ἱστορία ».
- RAMIN Jacques: Le Problème des Cassitérides.
- RENFREW Colin (1972): The Emergence of Civilisations. The Cyclades and the Aegean in the Third millennium. B.C. London.
- (1987): Archaeology and Language.
- (1967): Cycladic Metallurgy and the Aegean in Early Bronze Age. American journal of Archaeology 71.
- (1976): Before Civilisation. Pelican Books.
- (1973): Ἐμπόριο καὶ Τεχνικὴ Ἐξειδίκευσις. Νεολιθικὴ Ἑλλάς (ἐκδ. ΕΤΕ).
- RIDGEWAY: Early Age of Greece.
- SAKELLARIOU, M. (1977): Peuples préhelléniques d' origine Indo-Européenne - Athènes.
- SMITH Elliot: Migrations of Early Culture.
- VERMEULE E. (1964): Greece in the Bronze Age-Chicago.
- TOYNBEE, Arnold (1959): Hellenisme. The History of a Civilisation. London.
- WACE, A. (1953/54) The History of Greece in the Third and Second Millennium BC. Historia 2.
- WACE, A.J.B. - THOMSON, M.S. (1912): Prehistoric Thessaly. Cambridge.

WACE - ALAN J. (1954): The arrival of Greeks. Viking.

WARREN, R. (1976): The Emergence of Mycenaean Civilisation. Cambridge.

WEINBERG. S.S. (1970): The Stone Age on the Aegean. Cambridge. Ancient History.

WELLS H.G.: The Outline of History.

WINDEKENS. A.J. (1962): Le Pélasgique Louvain.

ZAFIROPOULOS J. (1964): Histoire de la Grèce à l'âge du Bronze - Paris.

*

ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΣ: Ἀργοναυτικά.

ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜ. (1994): Ἡ καταγωγή τῶν Ἑλλήνων - Ἐλ.Σκέψη.

ΔΙΟΔΩΡΟΣ: Ἱστορική Βιβλιοθήκη.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΗΣ Ν.Π. (1931): Πελασγική Ἑλλάς - Οἱ Προέλληνες.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΘΝΟΥΣ - ΤΟΜΟΣ Α΄ - Ἐκδοτική Ἀθηνῶν.

ΚΑΨΗΣ Αντ. Περιοδ.: Θρακολογία Ἀπρ. 1981 καί τευχ. 3, 1982.

ΚΟΥΡΤΙΟΣ Ἑρνέστος (1898): Ἑλληνική Ἱστορία (μετ. Σπ. Λάμπρου - ἔκδ. Μαράσλη).

ΛΙΒΑΣ Ξέρξης (1963): «Ἡ Αἰγαίς, κοιτίς τῶν Ἀρίων καί τοῦ Ἑλληνισμοῦ».

ΜΑΥΡΟΦΡΥΔΗΣ Δ.Ι. (περιοδ. Φιλίστωρ., 1861): Περί τῆς ἀρχῆς καί διασποράς τῆς ἐθνικῆς ἐνότητος τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

ΜΠΑΜΠΙΝΙΩΤΗΣ Γεώργιος (1977): Σύντομη εἰσαγωγή στήν Ἰνδοευρωπαϊκή Γλωσσολογία καί στήν Ἱστορία τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσας. Ἀθήνα.

ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ Κων. (1925): Ἱστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐθνους - ἔκδ. Ἐλευθερουδάκη. Τομ. Α΄

ΠΛΕΥΡΗΣ Κων. (1987): Οἱ Ἕλληνες: Εἰσαγωγή εἰς τό ἔπος τοῦ Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ - Νέα Θέσις.

ΠΟΥΛΙΑΝΟΣ Ἄρης : Ἡ στρωματογραφία καί ἡ ἡλικία τοῦ Πετραλώνειου Ἀρχανθρώπου (περ. Ἄνθρωπος, 1/1977).

- (1968): Ἡ προέλευση τῶν Ἑλλήνων,

- (1982): Τό σπήλαιο τοῦ Ἀρχανθρώπου τῶν Πετραλώνων.

ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ Μαν. (1938): Νεοελληνική Γραμματική.

ΤΣΟΥΝΤΑΣ Χ. (1983): Μυκῆναι, Μυκηναϊκός πολιτισμός.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

**Η ΑΤΑΚΤΗ ΥΠΟΧΩΡΗΣΙΣ
ΤΩΝ ΙΝΔΟΕΥΡΩΠΑΪΣΤΩΝ**

Α! ΙΝΔΟΕΥΡΩΠΑΪΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Μέ αφετηρίαν πάντοτε τό δόγμα τῆς καθόδου τῶν ΙΕ στόν Ἑλλαδικό χῶρο, διευτώθη μεγάλη ποικιλία σχετικῶν εἰκασιῶν. Ἡ ποικιλία (καί οἱ ἀντιφάσεις τους) ὀφείλεται στήν ὀλοσχερῇ ἀνυπαρξία ἀποδεικτικῶν στοιχείων. Αὕτῃ ἐπιτρέπει στόν καθένα νά διατυπώνῃ ὅποιαδήποτε εἰκασίαν. ἄφ' οὗ «θά μπορούσε νά εἶναι ἔτσι». Παραθέτω τίς κυριότερες ἀπ' αὐτές τίς εἰκασίες καί τόν δικό μου ἀντίλογον.

Ἄρτεμις Ὀρθία : Ἐλεφαντόδοντο ἀπό τή Σπάρτη.

Ι. Λόγοι - Ἀντίλογοι

Λόγος	Ἀντίλογος
<ul style="list-style-type: none"> • Οἱ πρῶτοι ΙΕ - Ἕλληνες πού ἔφθασαν στήν Ἑλλάδα ἦσαν οἱ Ἀχαιοί - ἓνα «ὄλιγάριθμο φύλο Κελτῶν». (W. Ridgeway: «The Early Age of Greece» 1901) • Πρίν ἀπό τήν κάθοδον τῶν ΙΕ- Ἑλλήνων, στόν Ἑλλαδικό χῶρο ὑπῆρχε πληθυσμός προ- Ἑλλήνων, ἀποτελούμενος καί ἀπό τούς τρεῖς κλάδους τῆς Λευκῆς Φυλῆς: Ἀρίους - Σημίτες - Χαμίτες. Οἱ Ἕλληνες, ἔφθασαν γύρω στό 1900 π.Χ. Οἱ Μυκηναϊκές πόλεις ἦσαν ἀποικίες τῶν (μή- Ἑλλήνων) Μινωϊτῶν. Δεύτερο κύμα ΙΕ μεταναστῶν ἀπό τόν βορρά ἔφθασε γύρω στό 1260 π.Χ. Τό τρίτο καί τελευταῖο (Δωριεῖς), κατῆλθε στήν Ἑλλάδα περί τό 1100 π.Χ. (Myres: «Who were the Greeks» 1930). • Στόν εὐρύτερο Ἑλλαδικό χῶρο, ὑπῆρξαν «προελληνικές» αὐτοκρατορίες. Γύρω στό 1900 π.Χ. καταφθάνουν, ἀπό τόν βορρά, οἱ 	<p>Δέν ὑπάρχει ἡ παραμικρή οἰασδήποτε φύσεως ἐνδειξις, πού νά ταυτίζη τούς Ἀχαιοὺς μέ τούς Κέλτες.</p> <p>Ὅλοι οἱ ἰσχυρισμοί εἶναι ἀτεκμηρίωτοι.</p> <p>Ἀνθρωπολογικῶς ἔχει ἀποδειχθῇ ὅτι στήν Ἑλλάδα ζοῦσαν ποικίλοι τύποι Ἀρίων (ξανθοί, μελαχρινοί) ὄχι ὅμως Σημίτες ἢ Χαμίτες. Κυριαρχεῖ πάντως ἡ λευκή - μεσογειακή φυλή, ἡ ὁποία συνεχίζεται ἀδιασπᾶστως μέχρι σήμερα.</p> <p>Τίποτε δέν πιστοποιεῖ τά περί μεταναστευτικῶν κυμάτων ἀπό τόν βορρά. Οἱ ἀνασκαφές ἀπέδειξαν ὅτι οἱ μυκηναϊκές πόλεις δέν ἦσαν μινωϊκές ἀποικίες.</p> <p>Πράγματι ὑπῆρξαν αὐτοκρατορίες (Πελασγική, Μινωϊκή, Ἀχαιική), ἀλλά ἦσαν ἑλληνικές. Ἡ γνωστή ἱστορία τῶν Ἑλλήνων πιστοποιεῖ ὅτι πάντοτε ὑπῆρξαν ἰδρυτές, ὄχι κα-</p>

Ἕλληνες, οἱ ὅποιοι τίς καταστρέφουν. (G. Murray: «The Rise of Greek Epic»).

ταστροφεῖς αὐτοκρατοριῶν (Ἀθηναϊκή, ἑλληνιστικά κράτη, Βυζαντινή). Ἄν τό 1900 π.Χ. οἱ Ἀχαιοί, ἦλθαν ὡς καταστροφεῖς, πῶς τό 1600 π.Χ. ἔχουν τόν πολιτισμό τῆς ἀνθηρῆς Μυκηναϊκῆς αὐτοκρατορίας;

- Πρῶτοι καταφθάσαντες Ἑλληνόφωνοι ἦσαν οἱ Ἀχαιοί, τό 1900 π.Χ. Αὐτοί, ἀφάνισαν τήν ὡς τότε ἀρχουσα τάξιν τῶν μὴ-Ελληνῶν Μινωϊτῶν, ἀλλά πῆραν τόν πολιτισμό τῆς καί ἔδωσαν στόν ἰθαγενῆ πληθυσμό τήν γλῶσσα τους. (W. Leaf: «Homer and History»).

Οἱ Νορμανδοί κατέλαβαν τήν Ἀγγλία, οἱ Λομβαρδοί - Ὀστρογότθοι τήν Ἰταλία, ἀλλά καί οἱ μὲν καί οἱ δέ ἀφομοιώθηκαν γλωσσικῶς ἀπό τοὺς ἐγχωρίους. Γιατί δέν συνέβη τό ἴδιο μέ τοὺς Ἀχαιοὺς; Ἄν οἱ προ-Ἕλληνες εἶχαν ἀνώτερο πολιτισμό θά εἶχαν καί ἀνάλογη γλῶσσα. Ἀρα οἱ «ὀλιγάριθμοι» εἰσβολεῖς θά τήν υἱοθετοῦσαν. Γιατί δέν συνέβη; Καί ἂν οἱ Ἕλληνες φθάνουν τό 1900 π.Χ. ὡς βάρβαροι, πῶς λίγο ἀργότερα, διαθέτουν τήν τελειότερη γλῶσσα τοῦ κόσμου; Καί ἂν ἤδη διέθεταν, ὅταν ἦλθαν, τέτοια γλῶσσα, πῶς ἦσαν ἡμιάγριοι τῶν βορείων στεππῶν;⁶⁸

⁶⁸ Τά ἴδια ἰσχύουν γιά τήν γραφή, τῆς ὁποίας ἡ τέχνη εἶναι ὅτι πῶς δύσκολο γιά ἕναν ἀπολίτιστο λαό (Ὁ Καρλομάγνος καί ὁ Θεοδώριχος ἦσαν ἀγράμματοι καί ἀφομοιώθηκαν γλωσσικῶς ἀπό τοὺς ἐγχωρίους).

Ὅμως, οἱ Ἕλληνες, ἐνῶ ὑποτίθεται ὅτι φθάνουν στόν Ἑλλαδικό χῶρο γύρω στό 1900 π.Χ., εὐθύς ἀμέσως... γράφουν! Καί ὄχι μόνον γράφουν, ἀλλά καί ἐφευρίσκουν τήν Γραμμική Β ἡ ὁποία εἶναι πῶς ἐξελιγμένη ἀπό τήν μινωική

- «Ὁ γηγενὴς πληθυσμὸς τῆς Ἑλλάδος δὲν ἀνῆκε στὴν Ἀρίαν φυλὴ. Σ' αὐτὴν τὴν προελληνικὴ φυλὴ ἀνήκουν καὶ οἱ φορεῖς τοῦ Μινωικοῦ πολιτισμοῦ» (N.P. Nilssen «Ὁμηρος καὶ Μυκῆνες» 1933).

- Γιατί οἱ γηγενεῖς τοῦ Ἑλλαδικοῦ χώρου νά μὴν εἶναι Ἕλληνες καὶ γιατί οἱ τελευταῖοι σώνει καὶ καλά πρέπει νά “κατῆλθαν” ἀπὸ τὸν βορρᾶ; Ἀπάντησις: «Ἐπειδὴ οἱ Ἄριοι Ἕλληνες εἶναι Ἄριοι καὶ οἱ Ἄριοι εἶναι μετανάστες παντοῦ στὴ νότια Εὐρώπῃ καὶ ἡ ἀρχικὴ των προέλευσις ἦταν πρὸς τὰ βορειοανατολικά» (N.P. Nilsson στό ἴδιο).

Ἔκτοτε: α) Ἡ Γραμμικὴ Β ἀνεγνώσθη ὡς Ἑλληνικὴ. β) Ἡ ἀνθρωπολογία διεπίστωσε, τὴν ἀνυπαρξίαν τῶν μὴ Ἀρίων στὸν Ἑλλαδικὸ χῶρο.

Κανένα στοιχεῖο δὲν δείχνει ὡς κοιτίδα τῶν Ἀρίων τὸν βορρᾶ. Ἀντιθέτως, γεωφυσικά - κλιματολογικά - γεωγραφικά δεδομένα ὅπως καὶ ἀνθρωπολογικά - ἀρχαιολογικά εὐρήματα σέ συνδυασμὸ μὲ τίς παραδόσεις καὶ τὰ ἀρχαῖα κείμενα δείχνουν σαφέστατα ὡς κοιτίδα τῶν Ἀρίων τὸν Αἰγαῖο - Περιοαιγιακὸ χῶρο. Οἱ Ἄριοι δὲν ἦλθαν στὴν Ἑλλάδα. Ἀπ' αὐτὴν, ἀπλώθηκαν στὸν βορρᾶ καὶ στὴν ἀνατολή.

Γραμμικὴ Α. Ἡ Γραμμικὴ Β ἀναγνώσθηκε καὶ εἶναι στὴν Ἑλληνικὴ γλῶσσα (ἀγγεῖο Ἀσίνης, πινακίδες Πύλου). Ἐπὶ πλέον, ἡ νεώτερη ἐρευνα δέχεται ὅτι ἐφευρέθηκε στὴν ἡπειρωτικὴ Ἑλλάδα.

Συνοπτικῶς, ἡ εἰκασία περί καθόδου τῶν ΙΕ- Ἑλλήνων ἀπὸ τὸν βορρά, ἐπιχειρεῖ νὰ στηριχθῇ σέ ἐπιχειρήματα:

α) Ἀνθρωπολογικά: Ὅτι οἱ Ἕλληνες εἶναι ἀνθρωπολογικῶς ΙΕ.

β) Γλωσσολογικά: Ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ εἶναι κλάδος τῆς ΙΕκῆς.

γ) Τοπωνυμικά: Ὅτι πολλὰ ἑλλαδικὰ τοπωνύμια εἶναι προ-ἑλληνικά = μὴ ΙΕκά.

δ) Ἱστορικά: Ὅτι ὑπάρχουν διακοπές στὴν ἱστορικὴ συνέχεια, ὀφειλόμενες στὶς ἀφίξεις ΙΕ- Ἑλλήνων.

ε) Πολιτιστικά: Ὅτι οἱ ΙΕ- Ἕλληνες εἰσήγαγαν διάφορα νέα πολιτιστικά στοιχεῖα στὸν Αἰγαιακὸ χῶρο.

στ) Περί ἵππων καὶ ἀρμάτων. Ὅτι ὁ ἵππος καὶ τὸ ἄρμα εἰσήχθησαν ἀπὸ τοὺς ΙΕ- Ἕλληνες.

Στὴν συνέχεια τὰ ἐξετάζω ἓνα πρὸς ἓνα.

II. Τό **ἀνθρωπολογικόν** **επιχείρημα**

Κατά τούς ὑποστηρικτές τῆς εἰκασίας περί Προ-ελλήνων, στήν Ἑλλάδα ζοῦσαν μή-Ἕλληνες Πελασγοί καί Κρήτες, στούς ὁποίους προστέθηκαν Ἐνετοί ἀπό τήν Μ. Ἀσία καί «Αἰθίοπες» ἀπό τήν Λιβύη ἢ τήν Αἴ-γυπτο. «Τελευταῖοι ἦρθαν οἱ Ἕλληνες, ἕνας βάρβαρος ποιμενικός λαός ἀπό τόν βορρᾶ, οἱ ὁποῖοι ξεκίνησαν ἀπό τόν Ἰστρο... Κατέλαβαν τήν Πελασγία καί ἐξου-σίαζαν τούς ἄλλους λαούς αὐθαιρέτως καί ἀλαζονι-κῶς... Οἱ Ἕλληνες ἦσαν ὁ πῖο ἀσεβής καί σιχαμένος λαός, χειρότεροι κι' ἀπό πιθήκους τῆς Ἀφρικῆς... Τίς γυναῖκες τίς πουλοῦσαν, σάν νά ἦταν βόδια... Οἱ δύο πρῶτες φυλές τῶν εἰσβολέων, οἱ Ἴωνες καί οἱ Αἰολεῖς... πείστηκαν νά βάλουν στό στόμα τους ψωμί ψημένο ἀπό τούς Πελασγούς... Ὁ Κέκροπας ἦταν Αἰγύπτιος καί αὐτός θέσπισε πρῶτος τόν θεσμό τοῦ γάμου!»! (Ὁ-λα αὐτά ἀπό τόν R. Graves στό «Ἡρακλῆς, ὁ συντα-ξιδιώτης μου» πού στήν Ἑλλάδα ὑποστηρίχθηκε καί ἐπανέθηκε πολλαπλῶς).

Φυσικά δέν ἐκφέρουν ὅλοι οἱ «φιλέλληνες» τέ-τοιες ἀνοησίες. Πάντως γενικῶς, διατείνονται ὅτι οἱ Προ-Ἕλληνες (πού κατὰ τούς ἔσχατους τῶν ΙΕ τελικῶς μάλλον ἦσαν καί αὐτοί ΙΕ ἀλλά... ἴσως ὄχι καί τόσον!) ἦσαν μεσογειακοί καί ὑποδουλώθηκαν στούς κατὰ πολὺ ὀλιγαριθμότερους ἀλλά ψηλούς, ρωμαλέους, ξανθοὺς καί γαλανομάτηδες Ἀρίους τοῦ Βορρᾶ πού πλεονεκτοῦσαν φυσικῶς ἀλλά καί ἐπειδὴ εἶχαν ἄλο-γα καί ἄρματα. (Τό θέμα ἵππων - ἄρμάτων, χειρίζομαι ἀναλυτικότερα σέ χωριστό κεφάλαιο τοῦ παρόντος)

Ἀντίλογος

1. Ὁ μεσογειακός ἄνθρωπος

Οἱ ἀρχαιολόγοι - φιλόλογοι κατὰ κανόνα ἀγνο-οῦν τίς διαπιστώσεις τῶν ἀνθρωπολόγων. Οἱ τελευ-ταῖοι ὁμῶς διεπίστωσαν ὅτι ὁ πληθυσμός τῆς Ἑλλάδος

(τῆς Κρήτης περιλαμβανομένης) ἦταν ὁ ἴδιος καί ἀνήκε στὸν Μεσογειακὸ κλάδο τῆς Ἀρίας φυλῆς, χωρὶς ποτέ νά σημειωθοῦν ἀνάλογες ἀνθρωπολογικὲς μεταβολές. Ἀνθρωπολογικῶς ὑπάρχει ἀδιάσπαστη συνέχεια. (C.M. Furst, «Zur Anthropologie des prahistorischen Griechen in Argolis» 1930). Ὁ ἴδιος ὁ N.P. Nilssen, ἐνθερμος ὁπαδὸς τῆς εἰκασίας περὶ Προ-Ἑλλήνων καὶ Ἑλληνικῶν μεταναστεύσεων, ἀναγκάζεται νά ὁμολογήσει: «δέν ὑπάρχουν ὡς τώρα σαφῆ ἀνθρωπολογικὰ ἴχνη ἐνός λαοῦ μέ βόρεια προέλευσι». Τό «ὡς τώρα» εἶναι τό 1933 καί ἀπό τότε πλῆθος εὐρημάτων καὶ ἐρευνῶν ἐπιβεβαίωσε τό ἀντίθετο ἀπ' αὐτό πού ὁ Nilssen ἠλπίζε.

- R.P. Charles: «Σέ ὅλες τίς ἐποχές, στοὺς λαούς τῆς Ἑλλάδος, ἐπικρατοῦν σαφῶς, οἱ αὐτόχθονες. Στὴν Κρήτη δέν βρήκαμε παρὰ ἄτομα πού μποροῦν νά ταξινομηθοῦν μεταξὺ τῶν γνωστῶν στὴν ἡπειρωτικὴ Ἑλλάδα ἀνθρωπολογικῶν τύπων» («Recherches Anthropologiques en Grèce» 1961). Ἔτσι ἐπιβεβαίωσε τὴν θέσιν πού ὑπεστήριζεν ὁ I. Κούμαρης.
- J.L. Angel: «Ἡ προϊστορικὴ πολυμορφία συνεχίζεται καί στοὺς σύγχρονους Ἑλλήνες» («A racial analysis of the ancient Greeks» 1944)
- G. Sergi: «Ἡ μεσογειακὴ φυλὴ εἶναι αὐτόχθων τῆς θαλάσσης τοῦ Αἰγαίου» (L'origine dei popoli Europei)
- Συμφωνοῦν καί ὁ Ridgeway (Early Age of Greece) Ripley κᾶ.
- Ἄρης Πουλιανός: «ὑπάρχει γενετικὴ συνέχεια στὸν πληθυσμὸ τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τὴ νεολιθικὴ ἐποχὴ ὡς τὴν σύγχρονη» («Ἡ Προέλευση τῶν Ἑλλήνων»).

Ἡ ἀνθρωπολογικὴ ποικιλομορφία στὸν Εὐρύτερο Αἰγαιακὸ - Περιαιγαιακὸ χῶρο, εἶναι γεγονός. Ἀνέκαθεν σ' αὐτόν ὑπῆρχαν ποικίλοι τύποι ἀνθρώπου, πάντοτε ὁμῶς μέσα στά πλαίσια τοῦ Ἀρίου

κλάδου της Λευκής Φυλής - οὐδέποτε ὑπῆρξαν στὸν ἐν λόγω χώρον ἐκπρόσωποι μὴ Λευκῶν Φυλῶν, ἀλλὰ οὔτε καὶ τῶν μὴ- Ἀρίων κλάδων τῆς Λευκῆς Φυλῆς.

Κυρίαρχος ἀνθρωπολογικὸς τύπος ἦταν (καὶ εἶναι) πάντοτε, ὁ μεσογειακός, σὲ μεγάλη κλίμακα παραλλαγῶν. Ὑπῆρχαν ὅμως (καὶ ὑπάρχουν) καὶ τύποι μὴ καθαρῶς μεσογειακοὶ - ὑψηλότεροι, πιά ἀνοιχτόχρωμοι κλπ. Τοῦτο, κατὰ τὴν γνώμη μου σημαίνει ὅτι ἄνθρωποι ἀπὸ τὸν βορρᾶ κατέφυγαν στὴν Αἰγαίδα, ὅταν οἱ χώρες τους ἄρχισαν νὰ παγώνουν, πρὶν ἀπὸ 100-120.000 χρόνια. Οἱ βόρειοι αὐτοί, συμβίωσαν μέ τοὺς γηγενεῖς Αἰγαίους καὶ ἀναμίχθηκαν μαζί τους ἀυξάνοντας τὴν ἀνθρωπολογικὴ ποικιλομορφία τῶν Αἰγαίων.

* * *

Τό 1960, ὁ Χρ. Σαρηγιαννίδης, κάτοικος Πετραλώνων Χαλκιδικῆς, ἀνεκάλυψε στὸ ὁμώνυμο σπήλαιο, ἀπολιθωμένο ἀνθρώπινο κρανίον.

Τό 1964 ἐκλήθησαν γιὰ νά τό ἐξετάσουν δύο Γερμανοὶ εἰδικοί: ὁ ἀνθρωπολόγος Ε. Bretinger καὶ ὁ παλαιοντολόγος Ο. Jickenberg, οἱ ὅποιοι ἔκριναν ὅτι εἶναι 70.000 ἐτῶν καὶ ὅτι ... ἦλθε ἀπὸ τὴν Ἀφρική! Τό 1965, ὁ ἀνθρωπολόγος Ἄρης Πουλιανός ὑπεστήριξε ὅτι ὁ Ἄνθρωπος τῶν Πετραλώνων εἶναι αὐτόχθων τῆς Ν.Α. Εὐρώπης, ἄσχετος πρὸς τοὺς Ἀφρικανούς, ὅπως ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὴν ὀρθογναθίαν, τό σχῆμα τῆς ὀδοντοστοιχίας καὶ τὴν κατασκευὴν τοῦ ἰνιακοῦ ὀστοῦ.

Ὁ Ἄρης Πουλιανός διενήργησε ἀνασκαφές στὸ σπήλαιο καὶ τό 1968, ἀνεκοίνωσεν ὅτι βρῆκε ἰχνη ἀνθρώπινης παρουσίας ὅπως ἐργαλεῖα καὶ ὑπολείμματα τεχνητῆς φωτιᾶς 1 ἐκ. ἐτῶν.

Ὁ Jickenberg, ἐξέτασε τὰ νέα εὐρήματα καὶ τό 1975 συμφώνησε μέ τὸν Ἄ. Πουλιανό. Ἀκολούθησαν νέες ἀνασκαφές ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν 46 εἰδικῶν ἀπὸ 12

κράτη, μέ τίς όποιες στόν Ἀρχάνθρωπο τών Πετραλώνων δόθηκε ήλικία 750.000 ἐτών.

Τό 1995, τό Ἀνθρωπολογικό Ἰνστιτούτο τοῦ Παν. Φλωρεντίας, ἐξέδωσε διατριβή τοῦ Νίκου Πουλιανοῦ, υἱοῦ τοῦ Ἄρη Πουλιανοῦ, στόν πρόλογο τῆς όποιας, ὁ διευθυντής τοῦ Ἰνστιτούτου, Brunetto Chiarelli διαπιστώνει ὅτι τό κρανίο τών Πετραλώνων πιστοποιεῖ πώς «ή κατοίκησης τῆς Εὐρώπης ἀνέρχεται τουλάχιστον σέ 700.000 χρόνια» - ἐνῶ κατά τήν ὥς τότε κρατοῦσαν ἄποψιν, οἱ πρῶτοι ἄνθρωποι ἔφθασαν στήν Εὐρώπη, προερχόμενοι ἀπό τήν Ἀφρική, πρίν ἀπό 200 - 300.000 χρόνια.

2. Τό ἀνθρωπολογικόν συνεχές

Οἱ πανάρχαιοι Κουρήτες, ἀνθρωπολογικῶς ἀνήκαν στήν μεσογειακή φυλή - μικρόσωμοι, δολιχο-κέφαλοι, καστανόχρωμοι, εὐκίνητοι καί μιλοῦν ἑλληνικά. (Ὁ Σ. Μαρινάτος ἀναφέρει κατάλογο τών ὀλίγων λέξεων πού χρησιμοποιοῦσαν καί πού ἔφθασαν ὡς ἐμᾶς: σῖτος, ἐρέβηθος, σήσαμος, κολοκύνθα, ἐλαία, κυπάρισσος, σῦκος, πλίνθος, χαλκός, κασσίτερος, μόλυβδος, χρυσός, σίδηρος, σάκκος, θάλασσα, ἀραβών, φόρμιξ, σάλπιγξ, θρίαμβος, ζέφυρος, σφόγγος, πορφύρα).

Ὅρθῶς λοιπόν ὁ διάσημος ἀνθρωπολόγος Carleton Coon διεπίστωσε: «Οἱ σημερινοί κάτοικοι τῆς Ἑλλάδος διαφέρουν ἐκπληκτικῶς ὀλίγον ἀπό τούς κλασσικούς προγόνους των» («Race of Europe» 1939).

Στόν ἴδιο ἀνθρωπολογικό τύπο ἀνήκουν καί οἱ Ἀχαιοί, ἀλλά καί οἱ ἀντίπαλοί τους Τρῶες. Οἱ ἀπεικονίσαις τούς παρουσιάζουν μέ μαλλιά καί μάτια βαθύχρωμα. Οἱ φυσιογνωμίες Ἀχαιῶν καί Τρώων εἶναι μεσογειακές, ἐνῶ οἱ βορειότεροι Ἕλληνες (Θρακομακεδόνες) εἶναι πιά ἀνοιχτόχρωμοι. Τά ξανθά μαλλιά καί τά γαλανά μάτια εἶναι σχετικῶς σπάνια μεταξύ τών Ἀχαιῶν, γι' αὐτό καί ὁ Μενέλαος καί ὁ Ἀχιλλεύς εἶναι ξανθοί, ἀλλά ὁ Ὀδυσσεύς, ὅπως καί οἱ

περισσότεροι Τρῶες, εἶναι μαυρομάλληδες. Ὁ Ἡρακλῆς εἶναι μελαχροινός. Μελαχροινή καί ἡ Ὠραία Ἑλένη.

3. Ἡ αὐτοχθονία

Οἱ κάτοικοι ὅλων τῶν Ἑλληνικῶν περιοχῶν, ὅλοι οἱ Ἕλληνες τῆς «ἱστορικῆς ἐποχῆς», ἀνῆγαν τὴν καταγωγή τους στοὺς Πελασγούς (Στράβων, Πανυσανίας, κᾶ). Αὐτό ἐπιβεβαιώνει ἡ ἀνθρωπολογία, διαπιστώνοντας τὴν ἀνθρωπολογικὴ συνέχεια Πελασγῶν - ἱστορικῶν Ἑλλήνων. Καί οἱ Πελασγοὶ δέν ἦλθαν ἀπὸ πουθενά! Ἦσαν αὐτόχθονες «ἀναδυθέντες ἀπὸ τὴν γῆν» (Παυσ., Ἀρκαδ. 2.1). Τὴν αὐτοχθονία τους δέχονται πλέον καί οἱ σύγχρονοι ἐρευνητές (J. Melaart «The Chalcolithic and Early Bronze Ages in the Near East and Anatolia» 1966 - ὅπου θεωρεῖ κοιτίδα τους τὴν Μ. Ἀσία).

Τί ἦσαν οἱ Πελασγοί; Μά... «Ἰνδοευρωπαῖοι» (πρὸ τῆς «καθόδου» τῶν ΙΕ)!

Τί εἶδους γλῶσσα μιλοῦσαν καί ἔγραφαν; Μά τὴν «Ἰνδοευρωπαϊκὴ» (:), ἡ ὁποία ὁμῶς, ἐπιμένουν, ἦταν «προελληνικὴ» (Κρέτσεμερ, Γεωργκίεφ. Ἐπίσης Βάν-Βίντεκεν: «La Pelasgique - Essai sur une langue IE prehellénique» 1952).

Κατὰ τὸν Ὅμηρον (Ἰλ. Τ175) οἱ Ἑτεύκρητες ἦσαν γηγενεῖς τῆς Κρήτης. Καί ποτὲ καμμία ἀρχαιοελληνικὴ πηγὴ ἀνέφερε τοὺς Μινωῖτες ὡς μὴ Ἕλληνες. Ὅσο γιὰ τὰ περὶ Αἰθιοπῶν - Λιβύων κλπ. μεταναστῶν στὴν Ἑλλάδα, ἀρκεῖ νὰ ἀναφερθῇ ὅτι αὐτοί, ἀκόμη καί στὸν 5^ο π.Χ. αἰῶνα βρίσκονται σὲ πρωτόγονη κατάστασι. Ὁ Ἡρόδοτος, περιγράφει τοὺς Μάχλυες, τοὺς Νασαμώνες καί ἄλλα λιβυκὰ φύλα, περίπου ὡς κτήνη (Δ' 180 5-6, Δ' 172.2, Α' 93.3). Ἰδιαιτέρη ἀπέχθεια τοῦ προκαλεῖ ὅτι οἱ ἄνδρες καί οἱ γυναῖκες «συνευρίσκονται φανερά, ὅπως τὰ ζῶα» καί τὸ «Νασαμώνειο ἔθιμο» ἡ νύφη νὰ παραδίδεται διαδοχικῶς σὲ ὅλους τοὺς καλεσμένους στὸν γάμο. Ἐπίσης ὁ Ἀ-

ριστοτέλης αναφέρει ὅτι φύλα τῆς ἄνω-Λιβύης, ἐφαρμόζουν τὴν κοινοκτημοσύνη τῶν γυναικῶν (Πολιτ. 1262^ο9).

Σ' ὅλους τοὺς τόπους τῆς Ἑλλάδος, ὑπάρχουν «μῦθοι» γιὰ τὴν αὐτοχθονία τῶν κατοίκων τῆς πού συνδέονται μέ τὴν προκατακλυσμιαία ἀνθρωπογένεσι στὴν περιοχή τῆς Αἰγαίδος. Ὑπάρχουν ὁμως καί «μῦθοι» γιὰ τὴν ἐμφάνισι τῶν πρώτων ἀνθρώπων, ὅπου ἀναμειγνύονται οἱ ἀνθρωπογενετικές μέ τίς ἀμέσως μετακατακλυσμιαίες μνῆμες.

- Στὴν Βοιωτία πρῶτο ἀνθρώπινο ὄν πού ἀνεδύθη ἀπὸ τὴν Κωπαίδα, εἶναι ὁ Ἀλαλκομενεὺς (προκατακλυσμιαῖος).
- Στὴν Ἀρκαδία ἡ «γαία μέλαιν' ἀνέδωκεν» τὸν ἰσόθεον Πελασγόν (Παυσ. Θ' 1.4).
- Οἱ «Σπαρτοί» πού ξεφύρωσαν ἀπὸ τὴν γῆ ὀνομάζονταν: Ἐχίων, Οὐδαῖος, Χθόνιος, Ὑπερήνωρ καί Πέλωρ. Ὅλα τὰ ὀνόματα συνδέονται μέ τὴν γῆ, συμβολίζουν τό γηγενές: Ἐχίων ἀπὸ τὴν ἔχιδνα, Οὐδαῖος - αὐτὸς πού δαγκώνει (τὴν γῆν), Χθόνιος = γήινος, Ὑπερήνωρ = ἀνερχόμενος (ἀπὸ τὴν γῆν), Πέλωρ = ὄφις.

Ὁ «φιλέλλην» Ρ. Γκρέηβς γράφει: «Ὁ "Πέλωρ, (ὄφις) ὑποδηλώνει πὼς ὅλοι οἱ Πελασγοὶ ὑποστήριζαν πὼς εἶχαν γεννηθεῖ ἀπὸ τὴν γῆ, ἦσαν αὐτόχθονες. Γι' αὐτό εἶχαν κοινὴ γιορτὴ τὰ Πελώρεια».

Ὁ Πέλωρ, εἰδοποίησε τοὺς ἀνθρώπους γιὰ τὸν ἐπερχόμενον Κατακλυσμόν - ἀρα αὐτὸς καί οἱ ἄλλοι «Σπαρτοί» εἶναι προκατακλυσμιαῖοι.

Πλήθος «αὐτοχθόνων» ἀναφέρει ἡ παράδοσις ὡς γενάρχες τοπικῶν Ἑλληνικῶν φύλων καί πόλεων. Ἐνδεικτικῶς:

- Πρῶτος βασιλεὺς τῆς Ἀττικῆς ἦταν ὁ «Κέκροψ αὐτόχθων» (Ἀπολ., Γ14).
- Αὐτόχθων καί ὁ Ἐρεχθεὺς: «πατέρα δέ Ἐριχθονίω λέγουσι ἀνθρώπων μὲν οὐδένα εἶναι, γονέας δέ Ἥφαιστον καί Γῆν» (Παυσ., Ἀττικά Α2). Κατὰ τὸν

Ὅμηρον ὁ Ἑρεχθεύς γεννήθηκε ἀπὸ τὴν «ζείδωρον ἄρουραν» (Ιλ. Β 547).

- Πρῶτος πατέρας τῶν Ἀργείων ἦταν ὁ Ἴναχος, υἱὸς τοῦ Ὠκεανοῦ καὶ τῆς Τηθύος. Ὁ Ἴναχος εἶναι προκατακλυσμιαῖος, ἐνῶ ἕνας ἀπόγονός του, ὁ Φωρωνεύς, σύγχρονος τοῦ Κατακλυσμοῦ.

Γι' αὐτό, ὁ Περικλῆς περηφανεύεται:

«Τὴν γάρ χώραν οἱ αὐτοὶ ἀεὶ οἰκοῦντες διαδοχῇ τῶν ἐπιγιγνομένων μέχρι τοῦδε ἐλευθέραν δι' ἀρετὴν παρέδωσαν» (Θουκ. Β36).

- Ὁ Φερεκύδης ὁ Λέριος (εἰς π.Χ.) στό ἔργο του «Αὐτόχθονες», εἶχε περιλάβει τὰ γενεαλογικὰ δένδρα ἐξ-εχουσῶν οἰκογενειῶν τῆς Ἀττικῆς πού εἶχαν προκατακλυσμιαίους προγόνους.

Ὁ Βρεταννὸς καθηγητὴς - ἀρχαιολόγος C. Renfrew σέ ὁμιλία του στὴν Φιλοσοφικὴ Σχολή τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν (24-4-1991) μὲ θέμα «Ποῖοι ἦσαν οἱ Ἕλληνες» δήλωσε: «οἱ Ἕλληνες ἦσαν αὐτόχθονες»⁶⁹.

4. Παγετωνολογία

Οἱ παγετωνολόγοι ὑπελόγισαν ὅτι πρὶν ἀπὸ 20.000 χρόνια, στίς παραμονές ἐνάρξεως τῆς τήξεώς τους, οἱ παγετῶνες ἐκάλυπταν μέγα τμῆμα τῆς Εὐρώπης, Ἀσίας καὶ βορ. Ἀμερικῆς. Οἱ τόποι ὅπου τώρα βρίσκονται τὸ Σικάγο, ἡ Ν. Ὑόρκη, τὸ Ὄσλο, ἡ Στοκχόλμη, τὸ Ἀμβούργο, ἡ Βαρσοβία, ἦσαν σκεπασμένοι μὲ παγοκαλύπτρα ὕψους 1000-1500 μέτρων!

Φυσικὰ ἐκεῖ, δέν ὑπῆρχε ζωή.

Νοτιότερα ἀπλωνόταν ἡ ὑποαρκτική (περιπαγετωνική) ζώνη, μὲ διάσπαρτους μεγάλους παγετῶνες καὶ κλιμα ὅπως τὸ τωρινό τῆς βόρ. Σιβηρίας. Σ' αὐτήν,

⁶⁹ Περισσότερα, στά βιβλία μου «Πρωτοέλληνες» καὶ «Χάλκεον Γένος», στ' καὶ ζ' ἀντιστοίχως στὴν σειρά «Οἱ ρίζες» τῶν ἐκδόσεων «Πελασγός».

ή ζωή ήταν σπάνια και δύσκολη, μέ κύριο - κυρίαρχο
όν, τόν λύκο πού ζούσε σέ μεγάλες αγέλες τών 100 -
200 μελών. Νοτιότερα οί συνθήκες έγινοντο προσδευ-
τικώς εϋνοϊκότερες.

Πάντως και πέραν από τό μέτωπο τών παγετώνων,
υπήρχαν θύλακες όπου ή ζωή μπορούσε νά διατηρεί-
ται. Εκτιμούν ότι τέτοιοι θύλακες υπήρχαν στην πε-
ριοχή όπου σήμερα ή Βοστώνη, ή βρεταννική Κολομ-
βία (Καναδά), τό Λονδίνο, ή Ουψάλα (στήν Σουηδία)
και ή Γιουτλάνδη (Δανία). Μόνον τό νοτιότερο τμήμα
της Ρωσίας, μέ την Κριμαία και ίσως κάποιες παρα-
καυκάσιες περιοχές ήσαν ελεύθερες από τόν πάγο.
Ανάλογες ήσαν οί συνθήκες και στό νότιο ήμισφαί-
ριο. Η Νέα Ζηλανδία ήταν παγωμένη, ενώ ή Αυστρα-
λία αντιμετώπιζε σέ ένα τμήμα της τούς παγετώνες
και σέ άλλο την ξηρασία. Η Σαχάρα είχε απόλυτη
ξηρασία στό νότιο τμήμα της, αλλά πολλές βροχές στό
βόρειο. Πράγματι εϋνοϊκές συνθήκες για ζωή, υπήρ-
χαν στά νότια τμήματα της Ιβηρικής, Ιταλικής και
Ελληνικής Χερσονήσου, στην δυτική και νότια Μ.
Ασία, στην βόρ. Αφρική, στην περιοχή της Ερυθράς,
στή νότια Κίνα και στίς ισημερινές περιοχές της
Αφρικής και της Αμερικής. Ιδιαίτέρως εϋνοϊκές
ήσαν οί συνθήκες της Αιγίδος, μέ εϋκρατο κλίμα,
αφθονα νερά, πλούσια βλάστησι και εκτεταμένες πε-
διάδες.

Οί άνθρωποι τών μή-εϋνοημένων περιοχών πρέ-
πει νά ζούσαν περίπου όπως οί Έσκιμώοι, οί Λάπωνες
και οί φυλές της βόρ. Σιβηρίας: σπίτια από πάγο,
κυνήγι, άλμεία, μέ ανεπτυγμένα τά ένστικτα, τίς αϊ-
σθήσεις και την διαίσθησι.

Κύριος έχθρός του Ανθρώπου τών Πάγων (ή Χει-
μερίου Έμφρονος Ανθρώπου) ήταν ό λύκος.

Οί εποχές τών παγετώνων οφείλονται σέ μείωσι
της ήλιακής θερμότητος πού δέχεται και συγκρατεί ή
Γη. Οί αρχικές αιτίες βρίσκονται στους συσχετι-
σμούς τών τροχιακών παραμέτρων Έλίου-Γης, και σέ

μείωσι της ήλιακής δραστηριότητας, διαμέτρου ή ακτινοβολίας. Προστίθενται καί άλλες αιτίες: Ο συσσωρευόμενος πάγος πιέζοντας τόν γήινο φλοιό ένεργοποιεί τά ήφαιστεια καί ή σκόνι πού έκλύεται μέ τίς έκρήξεις των, έμποδίζει τήν διείσδυσι της ήλιακής θερμότητος μέ άποτέλεσμα τήν αύξησι των πάγων. Αυτοί, άντανακλούν τήν ήλιακή θερμότητα, μή επτρέποντας στήν γήινη επιφάνεια νά τήν συγκρατήση. (φαινόμενον άλβέδο). Απαιτείται πολύ μεγάλη αύξησης της ήλιακής δραστηριότητας για νά σταματήση αυτός ο φαύλος κύκλος. Υπάρχουν μάλιστα εκείνοι οί όποιοι υποστηρίζουν ότι φυσική κατάσταση της Γης είναι ή παγετώδης καί ότι οί μεσοπαγετώδεις περίοδοι, όπως αυτή πού άρχισε πριν από 20.000 χρόνια, άποτελούν εξαιρέσεις. Κατ' αυτούς, μιá νέα παγετώδης περίοδος μπορεί νά άρχισή οποιαδήποτε στιγμή στό άμεσο μέλλον καί νά διαρκέση πολλές δεκάδες χιλιάδες έτη.

Όπως καί νά είναι ή παγετωνολογία άποκλείει τήν ύπαρξιν ενός τεραστίου λαού στόν βορρά καί στηρίζει τήν άποψιν για έναν άκμαίο λαό στήν Μεσόγειο.

III. Τό γλωσσολογικόν επιχείρημα

1. Θέσεις - άντιθέσεις

Η άρχική θέση των ΙΕστών ότι ή Έλληνική προήλθε από τήν Ινδοευρωπαϊκή όπως καί οί άλλες γλώσσες των Αρίων λαών, είναι δηλ., ή Έλληνική ένας κλάδος του μεγάλου δένδρου της «ΙΕκής», του όποιου άλλοι κλάδοι είναι ή Σανσκριτική, ή Ιρανική, ή Λατινική, ή Κελτική κλπ.

Η θέση αυτή κλονίσθηκε σοβαρότατα από τίς διαπιστώσεις νεωτέρων έρευνητών. Έτσι, έφηύραν τήν Πρωτο-Ινδοευρωπαϊκή, τήν όποιαν λένε τώρα, μιλούσαν οί Προ-Έλληνες κάτοικοι της Ελλάδος πριν από τήν κάθοδο των Ελλήνων! Όταν οί τελευταίοι

κατέφθασαν όμιλούντες τήν ΙΕκήν. ή γλώσσα τους άνεμείχθη μέ τήν ήδη όμιλουμένην στόν Έλλαδικό χώρο «Πρωτο-Ίνδοευρωπαϊκή» καί έτσι προέκυψεν ή Έλληνική! Ίδού: «Οί ΙΕ πού έφθασαν στήν Ελλάδα (άγνωστο από πού, πώς, γιατί, τότε), μιλούσαν μία μορφή πρωτο-ΙΕκής, ή όποία διαφοροποιήθηκε στίς άλλες μορφές της έπηρεαζόμενη από τήν προ-ΙΕκή ή τίς πρωτο-ΙΕκές γλώσσες πού όμιλούντο στήν Αίγαιίδα. Έτσι εξελίχθηκε σέ πρωτοελληνική» (R. Drews). Λοιπόν:

α) Οί ΙΕ Έλληνες πού ύποτίθεται ότι φθάνουν στήν Ελλάδα τό 1900 π.Χ., βρίσκουν εκεί κατοίκους πού δέν είναι ΙΕ, αλλά μιλούν «πρωτο-Ίνδοευρωπαϊκά» (!) από τήν έποχή της Αίγαιίδος δηλ. από τό 15 ή 20 ή 30.000 π.Χ.!

β) Οί ΙΕ είσβολείς «δέν ξεπερνούσαν τό ένα δέκατο του γηγενούς πληθυσμού (κατά τόν R. Drews), έτσι, ή έλευσίς των δέν επέφερε έθνικό μετασχηματισμό». Άρα δεν μετέβαλε τίποτε από τά ούσιώδη, στά όποία άσφαλώς περιλαμβάνεται ή γλώσσα!

γ) Πώς οί μή -ΙΕ Προέλληνες μιλούσαν «πρωτο-ΙΕκές γλώσσες»:

2. ΙΕστών έξομολογήσεις

α) Ό Γάλλος γλωσσολόγος A. Meillet διεπίστωσε: «Τά ΙΕ δίνουν άσφαλή έτυμολογία για λίγες μόνον Έλληνικές λέξεις... μεγάλος άριθμός λέξεων της Έλληνικής έχουν σκοτεινήν ή άγνωστην προέλευσιν... ή αιτία αναμφιβόλως βρίσκεται στό ότι είναι δανεισμένες από μή ΙΕ γλώσσες» (Aperçue d' une histoire de la langue grecque). Ό Meillet προβαίνει στήν όρθήν διαπίστωσιν ότι τό μέγιστον της Έλληνικής δέν έχει ΙΕκήν προέλευσιν. Δέν τολμά όμως νά συναγάγη τό επιβαλλόμενον συμπέρασμα: Η Έλληνική είναι φυσιολογική εξέλιξις της Πελασγικής πού προέρχεται από τήν προκατακλυσμιαία Πρωτοελληνική.

β) Ἡ Ἑλληνική ἀποτελεῖται κατὰ τὸ μέγιστόν της ἀπὸ μὴ-ΙΕ λέξεις. Ἀντιθέτως, οἱ λεγόμενες ΙΕ γλώσσες, ἀποτελοῦνται σὺν κύριον σῶμα τους ἀπὸ (διαφοροποιημένες) Ἑλληνικές λέξεις. Συνεπῶς αὐτές προέκυψαν ἀπὸ τὴν Ἑλληνική ἢ ὅποια εἶναι ἡ μητέρα ὄλων τῶν Ἀρίων γλωσσῶν.

γ) Οἱ θεοὶ τῶν Ἑλλήνων ὀνομάσθησαν ἀπὸ τοὺς Πελασγοὺς (Ἡροδ. Β 50, 52). Ὅμως αὐτὰ τὰ ὀνόματα ἐρμηνεύονται πλήρως μέ τὴν Ἑλληνικήν. Ἄρα τὰ Πελασγικά ἦταν Ἑλληνικά. Ἄλλωστε οἱ ἐπιγραφές τῆς Ἰθάκης (3.000 π.Χ.), τοῦ Δισπηλιοῦ (5.250 π.Χ.), τῶν Γιούρων (6.500 π.Χ.), ὅλες τίς ἐποχῆς τῶν Πελασγῶν, εἶναι στὴν Ἑλληνική. Τὸ ἴδιο καὶ οἱ πελασγικές ἐπιγραφές τῆς Λήμνου καὶ τῆς Προυσοῦ Κρήτης. Ἑλληνικά ὁμως εἶναι ἡ γλῶσσα καὶ τῶν ἐτεοκρητικῶν ἐπιγραφῶν - δηλ. καὶ οἱ γηγενεῖς μινωῖτες μιλοῦσαν - ἐγράφαν Ἑλληνικά.

δ) Ὁ Η. Kitto (The Greeks), συνοψίζει τὴν θέσιν τῆς συμβατικῆς γλωσσολογίας ὡς ἑξῆς: «Ὅταν κατέβηκαν ἀπὸ τὰ βορεινὰ βουνά του, οἱ Ἕλληνες δὲν ἔφεραν καμμιά τέχνη, ἔφεραν ὁμως μιά γλῶσσα καὶ σ' αὐτὴν βρίσκουμε τὴν διαύγεια καὶ τὸν ἔλεγχον, τὴν κυριαρχία τῆς δομῆς ποὺ προεξέχουν στὴν τέχνη τῆς κλασσικῆς Ἑλλάδος». Δηλαδή, οἱ ἀνεξέλικτοι ΙΕ-Ἕλληνες, ὅταν ἦλθαν ἀπὸ τίς στέπες (ὁ Kitto τίς θέλει βουνά) τοὺς διέθεταν μιά γλῶσσα ἐξόχως ἐξελιγμένην!

Φυσικά ἓνα τέτοιο φαινόμενο θά παρέμενε ἀκατανόητον, ἀνατρέποντας στὴν γλωσσολογία καὶ γενικότερα στὴν Ἱστορία κάθε σχέσιν αἰτίου - αἰτιατοῦ.

3. Ἡ σχέσις Σανσκριτικῆς - Ἑλληνικῆς

Οἱ γλωσσολόγοι διεπίστωσαν ὅτι ἡ ἑλληνική καὶ ἡ σανσκριτική ἀπέκλιναν πολὺ μεταξύ των ἥδη κατὰ τὸ 1.000 π.Χ. (ὅπως κατεγράφησαν στὰ ὁμηρικὰ ἔπη καὶ στίς Βέδες). Συνεπέραναν λοιπὸν ὅτι ἡ διασπορά τῆς ὑποθετικῆς φυλῆς τῶν ΙΕ εἶχε ἀρχίσει ὄχι

τό 2000 π.Χ., όταν εικάζουν ότι έγινε ή κάθοδος των στό Αίγαίο, αλλά την δ' ή καί κατά την ε' π.χ. χιλιετία (κατά την Gimbutas), διαπίστωσις πού ανατρέπει τά περί ἐλεύσεώς των τό 2000 π.Χ. Δέν εξετάζουν όμως την περίπτωσιν ή σανσκριτική νά προήλθε ή νά ἐπηρεάσθηκε ἐντόνως ἀπό την Ἑλληνικήν όταν οί Ἑλληνες τῆς δ' π.Χ. χιλιετίας, ἐξαπλώθηκαν σέ ὅλην τήν Ἑγγύς Ἀσίαν. Τίς λεπτομερεῖς ἀφηγήσεις γιά τόν Ἀγῆνορα (Φοινίκη), τούς Φιλισταίους (Παλαιστίνη), τόν Μῆδον (Μηδία), τόν Πέρσην (Περσία) καί τίς ἐκστρατεῖες στίς Ἰνδίες μέ τόν Διόνυσον καί τόν Ἡρακλῆ⁷⁰ τίς χαρακτηρίζουν «μύθους». Ἄν ὅμως, ὅπως ὑποστηρίζω, πρόκειται γιά ἱστορικά γεγονότα, τότε ή Ἑλληνική καί ή σανσκριτική (ὅπως καί ή χετιτική, περσική καί ἄλλες γλώσσες τῆς Ἑγγύς Ἀσίας) δέν προέκυψαν ἀπό διαφοροποιήσεις μίας κοινῆς ἀρχικῆς Ἰνδοευρωπαϊκῆς γλώσσας, ἀλλά ἀπό τοπικές διαφοροποιήσεις τῆς Ἑλληνικῆς καί ἀνάμειξί της μέ τίς ἰθαγενεῖς γλώσσες.

4. Διάλεκτοι τῆς Ἑλληνικῆς

Διευτώθη ἐπίσης ή ὑπόθεσις (Kretschmer 1938) ὅτι οί Ἑλληνες ἐφθασαν μέ τρία διαδοχικά κύματα στό ὅποια ἀντιστοιχοῦν οί τρεῖς διάλεκτοι τῆς Ἑλληνικῆς: ἀρκαδική, ἰωνική, αἰολική. Ὁ W. Porzig (1954) καί ὁ E. Risch (1955), ἀπέδειξαν ὅτι ή ὑπόθεσις τῶν τριῶν μεταναστευτικῶν κυμάτων, δέν ἰσχύει. Οἱ Ἑλληνες, εἶπαν, εἶχαν ταυτοχρόνως δύο (ὄχι τρεῖς) διαλέκτους - τή νεοτιοελληνική (μυκηναϊκή) καί τήν βορειοελληνική. Ἡ ἰωνική προήλθεν ἀπό ἀνάμειξί τους, ἐνῶ ή ἀρκαδοκυπριακή εἶναι ἐπιβίωσις τῆς νοτιοελληνικῆς καί ή δωρική τῆς βορειοελληνικῆς. Ἡ αἰολική, προέκυψε ἀργότερα στήν Θεσσαλία πού ἦταν οὐδέτερη μεταξύ βορείου καί νοτίου ἑλληνικῆς.

⁷⁰ Βλέπε σχετικῶς στό βιβλίο μου «Ἡ Προϊστορική Ἐξάπλωσις τῶν Αἰγαίων». Τό β' στήν σειρά «Οἱ Ρίζες».

Τόσον ἡ βόρειο- ὅσον καί ἡ νότιο-ἐλληνική, προήλ-
θαν ἀπὸ τὴν πρωτοελληνική γλῶσσα.

Διηλαδὴ δὲν ὑπάρχουν κύματα ΙΕ μεταναστῶν,
ἀλλὰ διαφοροποιήσεις τῆς Πρωτοελληνικῆς λόγω τῆς
γεωγραφικῆς τῆς ἐπεκτάσεως. Ὅλες οἱ ἐλληνικὲς διά-
λεκτοι γεννήθηκαν στὴν Ἑλλάδα (W. Porzig «Sprach-
geographische Untersuchungen zu dem griechischen
Dialekt» στὸ «Indogermanische forschungen» 61 τοῦ
1954 καὶ E. Risch «Die Gliederung der griechischen Dia-
lekte in neuer Sicht» στὸ Museum Helveticum 12 τοῦ
1955).

Ἡ θέσις αὕτῃ ἐπιβεβαιώθηκε μὲ τὸν ἀποσυμβο-
λισμὸ τῆς Γραμμικῆς Α καὶ ὑπεστηρίχθη μὲ λαμπρὴ
ἐπιχειρηματολογία ἀπὸ τὸν W.F. Wyatt Jr. στὶς ἐργα-
σίες τοῦ «Greek Dialectology and Greek Prehistory»,
«The Prehistory of Greek Dialects» κἄ. κατὰ τὴν δεκα-
ετία τοῦ 1970. Τὸ συμπέρασμά του: «Ὁφείλουμε νὰ δε-
χθοῦμε ὅτι ὅποισδήποτε παραλλαγὲς διαλέκτων τῆς
Ἑλληνικῆς καὶ ἂν βρεθοῦν, γεννήθηκαν μέσα στὴν
Ἑλλάδα καὶ δὲν εἰσήχθησαν ἀπὸ ὁμιλοῦντες ἕναν
ὑστερο τύπο Πρωτο- Ἰνδοευρωπαϊκῆς. Οἱ ἐλληνικὲς
διάλεκτοι γεννήθηκαν στὴν ἐλληνικὴ γῆ». Τὴν ἴδια
θέσι δέχθηκε καὶ ὁ J. Chadwick («The Greek Dialects
and Greek Prehistory»). Τελικῶς, «ἡ ἐρμηνεία τῶν
διαλέκτων τῆς Ἑλληνικῆς ὡς γεωγραφικῶν διαφορο-
ποιήσεων τῆς Πρωτο-ελληνικῆς σήμερα ἔχει πλέον γί-
νει ἀποδεκτὴ ἀπὸ τὴν συντριπτικὴ πλειονότητα τῶν
ειδικῶν» (R. Drews: «The Coming of Greeks» 1988).

Συμπέρασμα

Ἡ Ἑλληνικὴ εἶναι ἡ τελειότερη τῶν γλωσσῶν.
Αὐτὸ σημαίνει ὅτι τὴν διεμόρφωσεν ἕνας λαὸς μὲ
ἀνώτερη πνευματικὴ συγκρότησι καὶ ὄχι κάποιοι
ἡμιάγριοι βοσκοί. Οἱ γλῶσσες εἶναι προϊόντα βρα-
δείας ἐξελίξεως. Ἡ Ἑλληνικὴ τοῦ Ὁμήρου δὲν μπορεῖ
παρὰ νὰ ἔχη πίσω τῆς χιλιάδες χρόνια ἐξελίξεως καὶ

ὄχι νά ἔχη καταφθάσῃ πρὶν ἀπὸ λίγους αἰῶνες ἔξωθεν.
ἀπὸ νομάδες - πολεμιστές - βοσκούς.

5. Ἡ «πρωτο-ἀνατολική»

Παραφυάς τῆς εἰκασίας περὶ ἸΕκῆς εἶναι ἡ περὶ «πρωτοανατολικῆς» γλώσσα. Αὐτὴ, ὑποτίθεται θυγατέρα τῆς Πρωτο-ΙΕκῆς καὶ μητέρα τῶν λαῶν τῆς Μ. Ἀσίας πού χαρακτηρίζονται «πρωτοανατολικοί» (Λούβιοι, Παλαῖοι, Χεττίτες). Ἡ «πρωτο-ἀνατολική» ἀπετέλεσε τὸ ἐνιαῖο γλωσσικὸ συνεχές ἀπὸ τὸ Αἰγαῖον ὡς τὴν Κασπία» (R. Drews). Σ' αὐτὸ τὸ «γλωσσικόν συνεχές» ἀνήκουν ἐκτός ἀπὸ τοὺς Μικρασιάτες καὶ οἱ Ἀμορροῦ, οἱ Κασσίτες, οἱ Μαριάννου τῆς Μεσοποταμίας καὶ ἄλλοι Προσθασιατικοὶ λαοί. Φυσικὰ ἡ «πρωτο-ἀνατολική» εἶναι ἐξ ἴσου ἀνύπαρκτη μέ τὴν Πρωτο-ΙΕκὴ. Τὸ «γλωσσικὸ συνεχές» ἀπὸ τὸ Αἰγαῖο ὡς τίς Ἰνδίες, εἶναι Πρωτο-ελληνικό. Ἀπ' αὐτό, μέ χωροχρονικὲς διαφοροποιήσεις προήλθαν οἱ διάφορες γλώσσες τῆς Ἀρίας Προσθασίας. Περισσότερα ἐπ' αὐτοῦ, στό βιβλίό μου «Ἡ Πρωτο-ελληνική Μ. Ἀσία» πού θά κυκλοφορήσῃ στὴν παρούσα σειρὰ.

6. Ἡ πρωτογλώσσα

α) Ἡ νέα ὑπόθεσις

Κάτω ἀπὸ τὴν αὐξανόμενη πίεσι τῶν πληθυνομένων ἐπιστημονικῶν δεδομένων, ἡ ὑπόθεσις τῆς ἸΕκῆς γλώσσας, ὑποχωρεῖ σταθερῶς καὶ ἐγκαταλείπεται σταδιακῶς. Ὑπάρχουν ὅμως πάντοτε ἐκείνοι πού δέν θέλουν, γιὰ κανένα λόγο, νά παραδεχθοῦν τὴν καθολικὴν προτεραιότητα τῶν Ἑλλήνων καὶ στὴν συγκεκριμένη περίπτωσι νά ἀναγνωρίσουν τὴν Ἑλληνικὴ ὡς μητέρα - γλώσσα τῶν γλωσσῶν πού ἀπεκλήθησαν «ΙΕκές», ἀλλὰ καὶ ὡς γλώσσα πού ἐπιρέασε καθοριστικῶς καὶ τίς ἄλλες γλωσσικὲς οἰκογένειες. Γι' αὐτό, κατέφυγαν σέ μία νέα ὑπόθεσι πού τὴν χρησιμοποιοῦν ὡς ἐσχάτην γραμμὴν ἀμύνης των: στὴν ὑπόθεσι τῆς παμμήτορος γλώσσας.

β) Η γλωσσοχρονολόγησης.

Τό 1952, ο Άμερικανός γλωσσολόγος Morris Swadesh, έπινόησε τήν «γλωσσοχρονολόγηση» - μία μέθοδο γιά τόν προσδιορισμό τών σχέσεων καί τών χρονικών απόστάσεων μεταξύ τών έξελικτικῶν φάσεων μιᾶς γλώσσας ἤ μεταξύ συγγενῶν γλωσσῶν. Κατά τήν ἄποψί του, τό βασικό λεξιλόγιο μιᾶς γλώσσας, μεταβάλλεται κατά 19% σέ κάθε 1.000 ἔτη. Συνεξετάζοντας λοιπόν τό βασικό λεξιλόγιο δύο γλωσσῶν, μπορούμε νά ὑπολογίσουμε, μέ ὁδηγό τίς ὁμοιότητές του, τήν μεταξύ τους χρονική ἀπόστασι.

γ) Νέες Ταξινομήσεις

Χρησιμοποιώντας αὐτήν τήν μέθοδο, ὁ ἐπίσης Άμερικανός Joseph Greenberg, πρότεινε, τό 1987, μία ταξινομήσι τών γλωσσῶν τῆς ἀμερικανικῆς ἡπείρου σέ τρεῖς μεγάλες οἰκογένειες. Ὁ μαθητής του, Merritt Ruhlen, προχώρησε παραπέρα. Μέ τό ἔργο του «A Guide to the World's Languages» (Stanford Un. Pr., 1991), προτείνει μία ταξινομήσι ὅλων τών γλωσσῶν τοῦ πλανήτη μας, περιλαμβανομένων καί ἐκείνων πού δέν ὁμιλοῦνται πλέον. Τό τελικό του συμπέρασμα εἶναι ὅτι ὅλες οἱ γλώσσες τοῦ κόσμου, κατάγονται ἀπό μία κοινή μητρική πρωτογλώσσα. Ἄρα, καί ἐάν ἡ ὑπόθεσις περί «IEκῆς» παραμερισθῇ, τό γεγονός παραμένει ὅτι ὑπῆρξε μία παμμήτωρ γλώσσα ἀπό τήν ὁποίαν προῆλθαν ὅλες οἱ γλώσσες «IEκές» καί μή.

δ) Η Ἀφρικανική Γένεσις

Ποιά ὁμως ἦταν αὐτή ἡ μητέρα - γλώσσα;

Ἡ ἀπάντησις τῆς κατεστημένης ἐπιστήμης εἶναι σαφής: Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι προέρχονται ἀπό κάποιους κοινούς ἀρχικούς γεννήτορες - προγόνους. Καί αὐτοί ἦσαν ... Ἀφρικανοί! Στήν Ἀφρική πρωτοεμφανίσθηκε ὁ Ἐμφρων Ἄνθρωπος καί ἀπό ἐκεῖ, πρίν ἀπό περίπου 100.000 χρόνια, ἐξαπλώθηκε σέ ὁλόκληρη τήν γῆ. Ὅλη ἡ ἐπιχειρηματολογία γιά τήν ὑποτιθέμενη Ἀφρικανική καταγωγή τοῦ ἀνθρώπου, στήν πιό πρόσφατη συ-

γκρότησί της περιέχεται στο "History and Georgraphy of Human Gene" των βιολόγων Cavalli-Sforza, Menozzi και Piazza που έξεδόθη τό 1994 από τό Princeton Un. Pr. Κατά τούς συγγραφείς, οί διαφορές μεταξύ των ανθρωπίνων φυλών, όφείλονται όχι σέ γενετικούς, αλλά σέ έξωγενείς λόγους (κλίμα, διατροφή, τρόπος ζωής).

ε) Η Άφρικανική Πρωτογλώσσα.

Έφ' όσον όλες οί φυλές καί όλοι οί άνθρωποι, κατάγονται από κοινούς προγόνους καί άφοϋ ό πρῶτος άνθρωπος ήταν Άφρικανός, όλοι καταγόμεθα άπ' αυτόν. Άρα καί όλες οί γλώσσες άνεξαίρετως, κατάγονται από μίαν... Άφρικανική Πρωτογλώσσα, αυτήν που μίλησε ό Άφρικανός Πρωτάνθρωπος πρόγόνος μας. « Όλοι είμεθα, (φυλετικῶς καί γλωσσικῶς) άπόγονοι των λίγων χιλιάδων φιλέρευνων(;) Άφρικανών που ξεκίνησαν τό μακρύ ταξίδι τους στόν κόσμο πρίν από έκατό χιλιάδες χρόνια» (Χρ. Τόμπρας, περιοδικό Ram, τοϋ όργ. Λαμπράκη, Ίαν. 1999). Η έσχάτη γραμμή άμύνης εκείνων που δέν θέλουν νά παραδεχθούν τήν προτεραιότητα των Έλλήνων πάσχει δεινῶς. Είναι γεμάτη αϋθαίρετους ισχυρισμούς, χρησιμοποιεί μονομερῶς τά στοιχεία, προβάλλοντας ώρισμένα καί άποκρύπτοντας άλλα, άποσιωπᾶ τά εύρήματα που άνατρέπουν τίς ύποθέσεις της, συνάγει συμπεράσματα μετέωρα, στηριζόμενα σέ δόγματα καί άπαράδεκτες γενικεύσεις.

στ) Άντίκρουσις

Επί τροχάδην:

I) Άποσιωπᾶ τό διαπιστωμένο γεγονός της ύπάρξεως ανθρωπίνων φυλών που διακρίνονται από ένα σύνολο σωματικῶν-ψυχικῶν-πνευματικῶν διαφορῶν, οί όποιες είναι άδύνατον νά άποδοθούν μόνον σέ έξωτερικές επιδράσεις.

II) Άγνοεί τά αναρίθμητα εύρήματα που άντιτίθενται στήν Άφρικανική προέλευσι τοϋ ανθρώπου.

III) Απορρίπτει χωρίς επιχειρηματολογία την θεωρίαν της πολυγενέσεως, κατά την οποίαν η άνθρωπογένεσις σημειώθηκε σέ πολλές περιοχές της γῆς - τουλάχιστον σέ τόσες, ὅσες καί οἱ βασικές φυλές.

IV) Δέν ἐξηγεῖ γιατί ὁ ὑποτιθέμενος Ἀφρικανός Πρωτάνθρωπος ξεκίνησε πρὸς κατάκτησιν τοῦ κόσμου, οὔτε πῶς τὴν ἐπέτυχε.

V) Ἀντιφάσκουν πρὸς τὴν ἱστορική πραγματικότητα ἰσχυρισμοὶ ὅπως γιὰ τὸ «φιλέρευνο» τῶν Ἀφρικανῶν, τὴν ἱκανότητά τους νά δημιουργήσουν καὶ νά διαδώσουν πολιτισμὸ καὶ γλῶσσα.

VI) Ἀφήνει ἀναπάντητο τὸ ἐρώτημα γιατί οἱ Ἀφρικανοὶ ἔμειναν στάσιμοι στὴν κοιτίδα τους ἐνῶ ἐθαυματούργησαν σέ ὅλες τίς ἄλλες ἡπείρους.

VII) Δέν ἀποδεικνύει τὴν ὑπαρξίν Ἀφρικανικῆς Πρωτογλώσσας. Ἀπὸ τὰ βάθη τῶν χρόνων οἱ λαοὶ τῆς Ἀφρικῆς μιλοῦν χιλιάδες ἰδιώματα, χωρὶς κείμενα καὶ μὲ ἀσαφέστατην δομήν.

VIII) Δέν παρέχει καμμία πειστική ἐνδειξις γιὰ συγγένεια αὐτῶν τῶν διαλέκτων μὲ τίς προηγμένες γλωσσικὲς ὁμάδες.

ζ) Ποιά ἡ Παμμήτωρ - Γλῶσσα;

Παρά ταῦτα, ἡ ὑπόθεσις γιὰ τὴν ὑπαρξίν μιᾶς Παμμήτορος Πρωτογλώσσας, δέν πρέπει νά ἀποκλεισθῇ. Ἀρκεῖ βεβαίως νά τὴν θεωρήσωμε μητέρα ὅχι ὅλων τῶν γλωσσῶν, ἀλλὰ ἐκείνων πού παρουσιάζουν κάποια συγγένεια, φέρουν τὴν σφραγίδα κοινῶν ἐπιδράσεων καὶ ἔχουν ὑπόστασιν ἀξίαν λόγου. Αὐτὴ ἡ Πρωτογλώσσα, δέν μπορεῖ παρὰ νά εἶναι ἡ ἀρχέγονη γλῶσσα τῶν Αἰγαίων, ἡ ἄμεσος πρόγονος τῆς Ἑλληνικῆς. Διότι ἡ Ἑλληνικὴ εἶναι ἡ ἀρχαιότερη, ἡ πλουσιότερη, ἡ τελειότερη, ἡ πρώτη πού διευτυπώθη γραπτῶς, ἡ μόνη πού οἱ λέξεις της ἔχουν πρωτογενὲς νόημα, αὐτὴ ἀπὸ τὴν ὁποίαν προέκυψαν ἡ γραμματικὴ, τὸ συντακτικόν καὶ ἡ γλωσσολογία. Ἀκόμη, αὐτὴ εἶναι ἐκείνη ἀπὸ τὴν ὁποίαν προέρχονται οἱ

λέξεις για ὑψηλοῦ πολιτισμικοῦ ἐπιπέδου ἔννοιες. Τέλος, εἶναι ἡ μόνη πού θά μπορούσε νά διαδοθῇ παγκοσμίως, διότι μόνον οἱ Ἕλληνες πραγματοποίησαν οἰκουμενικές ἐξαπλώσεις -ἡ γλωσσολογία ἄλλωστε διαπιστώνει τήν ἐπιρροήν τῆς Ἑλληνικῆς στό λεξιλόγιο, ἀλλά καί στήν δομή πλήθους γλωσσῶν, ὅχι μόνον τῶν εὐρωπαϊκῶν ἀλλά καί πολλῶν ἄλλων λαῶν, ὅπως τῆς Ἀσίας, τῆς Πολυνησίας καί τῆς Ἀμερικῆς.

IV. Περὶ τοπωνυμίων

Λόγος

Ἡ ὑπαρξίς Προ-Ἑλλήνων ἀποδεικνύεται ἀπό τίς μή Ἑλληνικές λέξεις καί κυρίως τά μή Ἑλληνικῆς προελεύσεως τοπωνύμια. Τέτοια εἶναι ὅσα περιέχουν τά στοιχεῖα νθ - νδ - νσ ἢ σσ - ττ: Κόρινθος, Λίνδος, Τίρυνς, Λάρισσα, Κηφισός, Παρνασσός, Κνωσσός, Λυκαβηττός, Ἀρδηττός, Ἰλισσός, θάλαττα.

Γιατί δέν εἶναι ἑλληνικῆς προελεύσεως;

Διότι:

α) Δέν μποροῦν νά ἐξηγηθοῦν μέ τήν Ἑλληνική.

β) Ὑπάρχουν καί σέ μή-ἑλληνικές περιοχές, λ.χ. ἡ Ἀλικαρνασσός στήν Μ. Ἀσία.

Ἐμπνευστῆς αὐτοῦ τοῦ γλωσσολογικοῦ ἐπιχειρήματος, εἶναι ὁ P. Kretschmer, μέ τό «Einleitung in die Geschichte der griechischen Sprache» (1986). Τίς θεωροῦμενες ὡς «μή-ἑλληνικές ὀνομασίες συγκέντρωσε ὁ A. Fick στά βιβλία του «Vorgriechische Ortsamen als Quelle fur die Vorgeschichte Griechenland» (1905) καί «Hattiden und Danubier in Griechenland» (1909). Τίς συστηματοποίησε ὁ J.B. Haley τό 1928 στό «American Journal of Archaeology» XXXII. Ἀκολούθησαν ὁ A. Meillet μέ τό «Aperçu d'une histoire de la langue greque», ὁ A. Debrunner, ὁ Ebert's κἄ. Ὁ M.P. Nilsson καί ὁ H. Camer, ἰσχυρίσθηκαν ὅτι καί οἱ Μυκῆνες δέν εἶναι ἑλληνικές. Καί φυσικά, «ὁ Μινωικός λαός εἶναι προ-ἑλληνικός καί ἡ γλῶσσα του μέ βεβαιότητα προ-

Μινωικός ιερέας : Ανάγλυφο από την Κνωσό.

Κάθοδος τον Θεού: Μινωική σφραγίδα.

Ἑλληνική». Κατά τόν C.W. Blegen ("The coming of the Greeks", 1928) «οἱ Προ- Ἕλληνες εἶναι οἱ δημιουργοί τῶν πρωτο-Μινωϊκῶν, πρωτο-Κυκλαδικῶν καί πρωτο-Ελλαδικοῦ πολιτισμοῦ».

Ἀντίλογος

α) Πάμπολλα τέτοια τοπωνύμια ἐρμηνεύονται πλήρως μέ τήν Ἑλληνική, ὅπως:

Λυκαβηττός = λύκη + ἄβατον

Ἄρδηττός = ἄρδω + βατός

Υμηττός = ὑμήν + βατός

Ἰλισσός = ἰλὺς - ἰλύεσσα

Λάρισσα = λάς (=λίθος) + ρίον (=κορυφή)

Κνωσσός = κνώσσω (=ήσυχάζω)

Τίρυνς = Τύρσις (= φρούριον)

Θάλασσα = ἄλς- ἄλσα

β) Λέξεις πού προκύπτουν ἀπό περιέχουσες νθ- νδ ὑπάρχουν πολλές καί στίς ἄλλες γλῶσσες τῆς Ἀ- ρίας ὁμογλωσσίας (Ἰνδοευρωπαϊκῆς ἢ Ἰαπετικῆς ἢ Ἑλληνογενοῦς). Λ.χ. ἄνθους = χλόη στά σανσκριτικά, πλίνθος = φλίντ στά ἀγγλοσαξωνικά, Λίνδος = λίντε στά γερμανικά, μίνθα (μέντα) = minte, menta, mintza, Τύρσις - Τύρυνθος = τούρρυς (λατ.), τούρμ (γερμ.), τούρ (γαλ.). Πῶς βρέθηκαν αὐτές οἱ λέξεις στίς γλῶσσες λαῶν πού δέν ἦλθαν σέ ἐπαφή μέ τούς Προ-Ἑλ- ληνες;

γ) Σ'ὀλόκληρη τήν Ἑλληνική μυθολογία, δύο μόνον ὀνόματα περιέχουν τό νθ: Ραδάμανθους καί Ὑά- κινθος. Ἄν οἱ μῦθοι εἶχαν δημιουργηθῇ ἀπό τούς Προ-Ἕλληνες, ὅπως πιστεύει ὁ Evans, τέτοια ὀνόματα θά ἔπρεπε νά ἀφθονοῦν. Καί ἂν γιά χιλιάδες χρόνια εἶχαν ζήση στό Αἰγαῖο μή- Ἕλληνες, οἱ μῦθοι τους θά ἔπρεπε νά ἐπιβιώσουν περνώντας στούς μύθους τῶν ἐπήλυδων Ἑλλήνων. Ὁ N.P. Nilsson διαπιστώνει: «ἡ σπανιότητα τῶν χαρακτηριζομένων ὡς «προ-Ἕλλη- νι-

κῶν» μυθολογικῶν ὀνομάτων, δείχνει ὅτι οἱ μῦθοι δέν προέρχονται ἀπό τόν προ-Ἑλληνικό λαό» («Ὅμηρος καί Μυκῆνες»). Ὅμως οἱ μῦθοι αὐτοί, ἀναφέρονται σέ γεγονότα καί ἥρωες πολὺ πρὶν ἀπὸ τὸ 1900 π.Χ. καί ἐκτυλίσσονται στὸν εὐρύτερο Ἑλλαδικὸ χῶρο. Ἄρα:

Καί ἀντιστρόφως: Ἀφοῦ οἱ μῦθοι εἶναι τῶν Ἑλλήνων καί οἱ Ἕλληνες ἦλθαν ἀπὸ τὸν βορρά, πῶς δέν γίνεται κανεὶς λόγος γιὰ τὴν ἀρχικὴ τους πατρίδα;

δ) Σέ ἀρκετές περιπτώσεις οἱ θεωρηθεῖσες ὡς «προ-ἐλληνικές» ὀνομασίες, εἶναι μεταγενέστερες! Ἡ Κόρινθος λ.χ. πρὶν ὀνομασθῇ ἔτσι, λεγόταν Ἐφύρα. Ἄρα τὸ «προ-ἐλληνικό» τῆς ὀνομα τῆς τὸ ἔδωσαν, οἱ... Ἕλληνες καί τὸ μὴ-ἐλληνικό, οἱ μὴ-Ἕλληνες!

ε) Ἡ ὑπαρξὺς τοπωνυμίων ἐκτὸς Ἑλλάδος, ἀπλῶς δείχνει ὅτι οἱ ΠρωτοἝλληνες εἶχαν πατρίδα τους ὀλόκληρο τὸν Αἰγαῖακό-Περαιαγιακὸ χῶρο. Ὁ ἴδιος ὁ N.P. Nilsson, γράφει ὅτι ὁ προελληνικὸς πληθυσμὸς «ἦταν ἀπλωμένος στὴν ἡπειρωτικὴ Ἑλλάδα, στὰ νησιά τοῦ Αἰγαίου καί σέ μερικές περιοχές τῆς Μ. Ἀσίας, εἰδικότερα στὸ ΝΔ ἄκρο τῆς». Ὁρθόν, μέ δύο διαφορές: ὁ πληθυσμὸς δέν ἦταν προ- ἀλλὰ πρωτο-ἐλληνικός καί ἀπλωνόταν σέ πολὺ μεγαλύτερη περιοχή ἀπ' αὐτὴν πού ἀναφέρει ὁ Nilsson. Ἄρα ἡ ὑπαρξὺς παρομοίων τοπωνυμίων σέ «μὴ ἐλληνικές (τώρα) περιοχές» δέν ἀποτελεῖ αἰνιγμα. Ἀλλωστε στίς ἐν λόγω περιοχές βρίσκουμε ἐν ἀφθονία καί τοπωνύμια πού δέν χαρακτηρίζονται «μὴ-Ἑλληνικά», ὥπως Ὀλυμπος, Ἴδη.

στ) Ἰσχυρίζονται (H. Kitto «The Greeks»), ὅτι οἱ Ἕλληνες πρωταντίκρυσαν θάλασσα τὸ 1900 π.Χ. ὅταν ἔφθασαν στὸ Αἰγαῖο καί μὴ ἔχοντας δικὴ τους λέξι γι' αὐτὴν, υἱοθέτησαν τὴν Προ-ἐλληνική! Εἶναι ὁμως δυνατόν σ' αὐτὴν τὴν περίπτωσι, μέσα σέ ἐλάχιστο ἱστορικῶς χρόνο νὰ ἀναδεικνύονται σέ θαλασσοκράτορες; Ἀντιλαμβανόμενοί τὸ παράλογον τοῦ πράγματος, οἱ ἔσχατοι τῶν Ἰεστῶν παρουσιάζουν μία νέα εἰκασία: Οἱ ἸΕ δέν ἦλθαν διὰ ξηρᾶς, ἀλλὰ διὰ θαλάσ-

σης!! (R. Drews: «The Coming of Greeks» βλέπε στο κεφ: «Ινδοευρωπαϊκά έρωτήματα» του παρόντος).

Συμπέρασμα

Οι λέξεις μέ -νθ, -νδ, -σσ, -ττ, πού θεωρήθηκαν μή- Έλληνικές (ώς μή- Ινδοευρωπαϊκές) είναι Πελασγικές, δηλ. γνησιότατα (Πρωτο) Έλληνικές. Η Πελασγική, μέ πυρήνα τήν Πρωτοελληνική, είχε πολλά παρακλάδια πού συγκροτούσαν μία όμοιογλωσσία. Αυτή σέ χρόνους "προϊστορικούς" έκάλυπτε τίς χερσονήσους του Αΐμου, τής Μ. Ασίας καί τής Ιταλίας, τά γύρω νησιά από τήν Κορσική ως τήν Κύπρο καί από τίς νησίδες τής Ένετικής λιμνοθάλασσας ως τήν Γαύδο, τά Συροπαλαιστινιακά παράλια καί είχε διεισδύσει σ' όλην τήν Προσθασία ως τόν Καύκασο, τήν Σουμερία, τήν Περσία καί τίς Ινδίες. Ο κάθε άλλο παρά ύποστηρικτής του Έλληνισμού, μαρξιστής G. Thompson (« Η Αρχαία Έλληνική Κοινωνία» - «Τό Προϊστορικό Αιγαίο» 1949), γράφει: « Άρκετά από τά μή- Ινδοευρωπαϊκά στοιχεία στήν Έλληνική, πού είναι πολύ βαθειά ριζωμένα, μπορεί νά είναι τόσο παλιά, όσο καί ή Έλληνική. Η ίδια ή ιδέα τής ΙΕκής ως όριστικής κατηγορίας, ίσως νά πρέπει ν' αναθεωρηθεί».

V. Περί ιστορικής ἀ-συνεχείας

Λόγος

Τό ιστορικόν ἐπιχείρημα τῶν ΙΕστῶν ἔγκειται στὸν ἰσχυρισμό τους, ὅτι ὑπάρχουν τρεῖς διακοπές στὸν πολιτισμό τῆς Αἰγαιακῆς περιοχῆς:

α) Μεταξύ πρωτο- καὶ μεσο- Ἑλλαδικῆς ἐποχῆς, δηλ. γύρω στό 1900 π.Χ. Αὐτό «ἀποδεικνύεται» μέ τήν ἐμφάνισι τῶν μινυακῶν ἀγγείων πού διαφέρουν αἰσθητικῶς ἀπό τά πρωτο-ελλαδικά κεραμικά. (Τά ἐν λόγῳ ἀγγεῖα ὑποτίθεται ὅτι τά ἔφεραν οἱ ΙΕ μεταξύ μεσο- καὶ ὑστερο-Ελλαδικῆς καὶ Μινωικῆς ἐποχῆς).

β) Μέ τήν ἐμφάνισι τοῦ Μυκηναϊκοῦ πολιτισμοῦ στήν ἡπειρωτική Ἑλλάδα (1600 π.Χ.) ὁ ὁποῖος ὑποτίθεται ὅτι προῆλθε ἀπό τοὺς Μινωῖτες, πού ἐξέπολίτισαν τοὺς ἄξεστους (πού ὁμως μιλοῦσαν καὶ ἔγραφαν τήν τελειότερη γλῶσσα τοῦ κόσμου) Ἑλλήνες-ΙΕ.

γ) Μέ τήν καταστροφή τοῦ Μυκηναϊκοῦ πολιτισμοῦ (1100 π.Χ.), πού ὑποτίθεται ὅτι εἶναι ἔργον τῶν τελευταίων ΙΕ εἰσβολέων, τῶν Δωριέων.

Ἀντίλογος

α) Ὁ Πρωτοελλαδικός (Πρωτοκυκλαδικός- Πρωτομινωικός) πολιτισμός, πού κατὰ τήν συμβατικήν ἱστορία ἀρχίζει γύρω στό 2000 π.Χ. μέ τήν πρώϊμη χαλκοκρατία, κατὰ τήν ἴδια ἱστορία, δέν προῆλθε ἀπό καμμία μετανάστευσι- ἄφιξι νέου λαοῦ ἀπό ὅπουδήποτε. Γιατί αὐτή ἡ «διακοπή» εἶναι δεκτὴ ὡς προϊόν τοπικῆς ἐξελικτικῆς πορείας καὶ οἱ ἐπόμενες πρέπει ὅπωςδήποτε νά ὀφείλονται σέ ἐξωτερικὲς αἰτίες δηλ. στήν ἄφιξι Μινύων, Ἀχαιῶν καὶ Δωριέων ΙΕ:

β) Ὁ ἰσχυρισμός ὅτι ἡ ἐμφάνισις τῶν μινυακῶν ἀγγείων σημαίνει τήν ἄφιξι νέων φύλων, δέν εὐστα-

θει⁷¹. Κατά την ἴδια λογική, οἱ ἱστορικοὶ τοῦ μέλλοντος θά ἔπρεπε νά συμπεράνουν ὅτι οἱ συχνές ἀλλαγές στόν συρμό τῆς ἐνδυμασίας, τῆς μουσικῆς, τοῦ χοροῦ, τῆς τέχνης κλπ κατά τόν αἰῶνα μας, σημαίνουν κατάκτησι τῆς Εὐρώπης καί τῆς Ἀμερικῆς ἀπό νέες φυλές. Ἡ ἐμφάνισις νέων μεθόδων στήν ἀγγειοπλαστική καί νέων μορφῶν κεραμικῆς δέν εἶναι ἀναγκαστικῶς συνδεδεμένη μέ μεταναστεύσεις λαῶν.

Ἡ συνήθεια νά ἐρμηνεύονται τά διάφορα πολιτισμικά στάδια ὡς ἀποτελέσματα μεταναστεύσεων καί κατακτήσεων, δείχνει ἀπλῶς τήν τάσι τῶν φορέων τῆς συμβατικῆς σκέψεως πρός τήν εὐκολία. Ἀντί νά στρωθοῦν νά μελετήσουν τά διαδοχικά στάδια μίας ἐξελικτικῆς πορείας καί νά ἐπισημάνουν τά βαθύτερα αἰτιά τους, ὑποθέτουν μία μετανάστευσι πληθυσμῶν, μιάν ἄφιξι νέας φυλῆς, μία κατάκτησι ἢ ἀποικισμό καί ξεμπερδεύουν. Κατά τίς τελευταῖες δεκαετίες τοῦ κ' αἰῶνος, ἡ τάσις αὐτή ἄρχισε νά ἀντιμετωπίζεται μέ ὅλο καί μεγαλύτερη ἐπιφυλακτικότητα, ἀφοῦ τά κάθε εἶδους εὐρήματα τῶν νεωτέρων ἐρευνῶν δέν ἐπαληθεύουν αὐτές τίς ὑποθετικές μεταναστεύσεις. Κάποτε λχ. εἶχε διατυπωθεῖ ἡ ἀποψις ὅτι ἡ ἀντικατάστασις τοῦ παλαιοανακτορικοῦ Κρητικοῦ πολιτισμοῦ ἀπό τό νεοανακτορικό, γύρω στό 1700 π.Χ. προέκυψε ἀπό εἰσβολή τῶν Νουβίων (ἀπό τόν L. Palmer) ἢ τῶν Ὑκσῶς. Μοναδικό ἐπιχείρημα τῆς εἰκασίας περὶ Ὑκσῶς εἶναι τό σκέπασμα ἐνός ἀγγείου μέ ἐπιγραφή ἐνός βασιλέως τῶν Ὑκσῶς πού βρέθηκε στήν Κνωσσό! Ἄρα ἓνα κινέζικο ἀντικείμενο στή Ν. Ὑόρκη, σημαίνει κατάληψι τῶν ΗΠΑ ἀπό Κινέζους εἰσβολεῖς! Τώρα, οἱ «εἰδικοί» ἐπὶ τέλους δέχονται ὅτι «εἰσβολή ἐξωτερικοῦ ἐχθροῦ στήν Κρήτη δέν ὑποδηλώ-

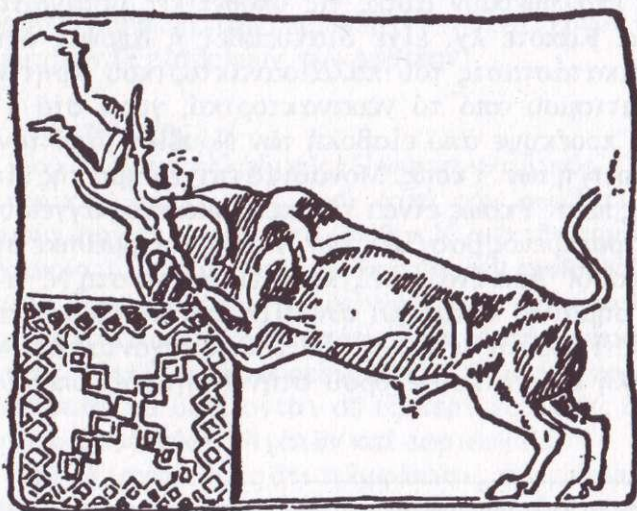
⁷¹ Μέ τό περιβόητο θέμα τῶν «μινυακῶν ἀγγείων» ἀσχολοῦμαι ἀναλυτικότερα σέ κεφάλαιο τοῦ παρόντος, περὶ εἰσαγωγῆς πολιτιστικῶν στοιχείων ἀπό τούς ΙΕ.

Μινωϊκή φιδοῖέρα :
Εἰδώλιον.

Κυκλαδικό Εἰδώλιον :
Μάρμαρον.

Μινωϊκή ταυρομαχία : Ἐγχάραγμα ἀπὸ τὴν Κνωσσό.

νεται από κανένα στοιχείο» (Ίστ. τοῦ Ἑλ. Ἐθν. ἐκδ. Ἀθ. Α! σ.159).

Ἐτσι, ἡ συμβατική ἱστορία ἀρχίζει νά δέχεται ὅτι μεταξύ Πρωτοελλαδικῆς καί Μεσοελλαδικῆς ἐποχῆς (1900 π.Χ.), δέν μεσολαβεῖ «διακοπή». Ἀπεναντίας, ὑπῆρξε μία μεταβατική περίοδος ὁμαλῆς καί βαθμιαίας μεταβάσεως.

Ὁ ἰσχυρισμός ὅτι ὁ Μυκηναϊκός πολιτισμός ὑπῆρξε προϊόν «ἀποικιοποιήσεως» τῆς ἡπειρωτικῆς Ἑλλάδος ἀπό τοὺς Μινωίτες, δέν ἔχει κανενός εἶδους ἔρεισμα. Ἀσφαλῶς ἐπιρροές καί ἀλληλεπιδράσεις ὑπῆρξαν, ἀλλὰ οἱ δύο πολιτισμοί, ἂν καί συγγενεῖς, δέν ταυτίζονται. Ὁ Μυκηναϊκός διαφέρει αἰσθητῶς ἀπό τόν Μινωικό. Ἀκόμη καί οἱ Κυκλάδες πού εἶναι φυσικό νά βρίσκονται στήν Μινωική σφαῖρα ἐπιρροῆς, ἀναπτύσσουν δικό τους πολιτισμό μέ ἀνεξάρτητα χαρακτηριστικά (λ.χ. στήν Φιλακοπή Μήλου).

Σήμερα ἐγίνε πλέον δεκτό, ὅτι ὁ Πρώϊμος Χαλκοκρατικός Πολιτισμός στόν Ἑλλαδικό-Αἰγαιακό χώρο, ἀποτελεῖται ἀπό περισσότερους αὐτόνομους πολιτισμούς πού φυσικά σχετίζονται μεταξύ των καί ἔχουν καί κοινά γνωρίσματα. Ἐτσι:

- Τό μυκηναϊκό «μέγαρον» εἶναι τύπος κατοικίας ξένος πρὸς τήν μινωϊκή ἀρχιτεκτονική.
- Ἡ ἐνδυμασία τῶν Μυκηναϊκῶν εἶναι διαφορετική ἀπό τῶν Μινωιτῶν.
- Ἡ μυκηναϊκή πόρπη δέν ὑπάρχει στήν μινωϊκή Κρήτη.
- Τό ἤλεκτρον, ἀφθονο στήν ἡπειρωτική Ἑλλάδα, σπανίζει στήν Κρήτη.
- Τό μυκηναϊκό κράνος ἀπό χαλκιοδόοντες, δέν ὑπάρχει στήν Κρήτη.
- Ἡ Γραμμική Β εἶναι μυκηναϊκή ἐφεύρεσις.
- Τό πολεμικό - ἥρωϊκό πνεῦμα τῶν Μυκηναίων δέν χαρακτηρίζει τήν Κρήτη.
- Οἱ Μυκηναῖοι ἔκτιζαν ἐντυπωσιακά τείχη, ἐνῶ οἱ Κρητικές πόλεις ἦσαν ἀτείχιστες.

Χορός σέ ιερό δένδρο: Χρυσό δαχτυλίδι από τίς Μυκήνες

Άνοδος της Δήμητρας : Ανάγλυφο σέ τερρακότα.

- Τό ἄλογο διαδραματίζει στὸν βίو τῶν Μυκηναίων ρόλο πολὺ μεγαλύτερο ἀπ' ὅσο στὸν βίو τῶν Μινωιτῶν.
- Ἡ θρησκεία τῶν Μυκηναίων καὶ τὰ ταφικά τους ἔθιμα. ἂν καὶ συγγενεῦουν μέ τῶν Μινωιτῶν. παρουσιάζουν καὶ σοβαρὲς διαφορὲς (N.P. Nilsson «Minoan - Mycenaean Religion»). Ἰδιαίτερο χαρακτηριστικό τῶν Μυκηναίων εἶναι ἡ λατρεία τῶν ἡρώων.
- Ἡ μυκηναϊκὴ τέχνη, ἔχει ὁμοιότητες ἀλλὰ καὶ οὐσιαστικὲς διαφορὲς μέ τὴν μινωικὴ. Ἀ.χ. ἡ μινωικὴ ἐπικεντρώνεται στὴν μικροτεχνία, ἡ μυκηναϊκὴ στὴν μνημειώδη γλυπτικὴ μεγάλων διαστάσεων (Πύλη τῶν Λεαινῶν, θολωτοὶ τάφοι, ναοί).

Οἱ διαφορὲς αὐτές, δέν ἐξηγοῦνται ὡς ἀπλή παραλλαγή τοῦ μινωικοῦ πολιτισμοῦ - εἶναι ἀποδείξεις ποιοτικῶς διαφόρου πολιτισμοῦ. Ἰσχυρίζονται ὅτι αὐτές οἱ διαφορὲς «ὑποδεικνύουν βόρεια προέλευσι» (Nilsson). Ὅμως πού στὸν βορρᾶ ὑπῆρχε πολιτισμός πού νά προσεγγίξῃ ἔστω καὶ ἐλάχιστα τὸν μυκηναϊκό; Τέλος: οἱ νεώτερες ἐρευνες προσδιόρισαν τὴν ἔκρηξιν τοῦ ἠφαιστείου τῆς Θήρας τὸ 1644 π.Χ. Αὐτὴ, ὡς γνωστόν, εἶχε καταστρεπτικὲς συνέπειες στὴν ἰσχὺ καὶ στὸν πολιτισμὸ τῶν Μινωιτῶν. Ὅποτε πῶς μπορεῖ αὐτοὶ νά ἀποίκισαν τὴν ἠπειρωτικὴ Ἑλλάδα γύρω στὸ 1600 π.Χ.; Τό ἀντίθετο συνέβη: μετανάστες ἀπὸ τὴν ἠπειρωτικὴ χώρα ἐγκατεστάθησαν τότε μαζικῶς στὴν Κρήτη.

γ) Ἀντίλογος στό ἐπιχείρημα γιὰ εἰσβολὴ τῶν ΙΕ-Δωριέων πού ἐπέφερε δῆθεν τὴν καταστροφὴ τοῦ μυκηναϊκοῦ πολιτισμοῦ, ἀναπτύσσεται στό κεφάλαιο τοῦ παρόντος μέ τὸν τίτλον «Ἄδωροι Δωριεῖς».

* * *

Καμμία ἐνδειξις δέν στηρίζει τὴν εἰκασία ὅτι μεταξύ Μεσο καὶ Ὑστερο-ελλαδικῆς περιόδου μεσο-

λάβησε εισβολή - ἄφιξις - ἐπικράτησις ἐνός ἄλλου λαοῦ. Ἀντιθέτως, ὅλα τὰ διαθέσιμα στοιχεία δείχνουν τὴν ὑπαρξίν συνεχείας. Τὰ ἀγγεῖα λ.χ. τῆς Ὑστεροελλαδικῆς περιόδου, ἀποτελοῦν συνέχεια-ὁμολή ἐξέλιξι ἐκείνων τῆς Μεσοελλαδικῆς (ἴδια σχήματα, σχέδια).

Ἐπίσης οἱ σχετικές μέ τὴν κεραμεικὴ λέξεις «δέν εἶναι πρωτο-ΙΕκές» (Grumach: «The Coming of the Greeks»): κέραμος, κεράμιον, κάνθαρος, ἀρύβαλλος, λήκυθος, δέπας, φιάλη, ἔρχονται ἀπὸ τὰ βᾶθη τῶν χιλιετιῶν.

Μετά ἀπὸ τὴν ἀπόδειξιν τῶν ἀναφερθέντων, οἱ Ἰνδοευρωπαϊστὲς ὑποχώρησαν σὲ δευτέρη γραμμὴ ἀμύνης: Ἐπικαλέσθησαν ὅτι γύρω στὸ 1900 π.Χ. κατεστράφησαν πέντε προγενέστερες ἐγκαταστάσεις. Ὅμως, τέσσερις ἐγκαταστάσεις κατεστράφησαν καὶ πρὶν καὶ ἔξι μετὰ ἀπ' αὐτὴν τὴν χρονολογία: ἔξι γύρω στὸ 2100 π.Χ., τέσσερις γύρω στὸ 1600 π.Χ. Μετὰ ἀπὸ κάθε καταστροφὴ, ὁ πολιτισμὸς δέν διαφέρει ἀπὸ τὸν προηγούμενο. Ἄρα, ἡ λογικὴ λέγει ὅτι ἡ καταστροφὴ ὀφείλεται σὲ τοπικοὺς πολέμους ἢ θεομηνίες καὶ ὄχι σὲ ξένους εἰσβολεῖς πού ἐνέσκηψαν ἀπὸ τόπους μακρυνούς.

Συγκεκριμένως:

- Τὰ «μινυακὰ ἀγγεῖα» ὑπάρχουν πρὶν ἀπὸ τίς καταστροφές καὶ ἐξακολουθοῦν νὰ κατασκευάζονται καὶ μετὰ ἀπ' αὐτές.
- Ὅλες οἱ ἐγκαταστάσεις ἐξακολουθοῦν νὰ κατοικοῦνται.
- Ἡ ἀρχιτεκτονικὴ δέν μεταβάλλεται.
- Τὰ τεχνουργήματα παραμένουν ἴδια, ὅπως καὶ τὰ ταφικά ἔθιμα.
- Γενικῶς, δέν ἐμφανίζεται τίποτε «ξένο» μετὰ τίς καταστροφές.

Ο Rutter λ.χ. κατέληξε στο συμπέρασμα ότι «άν ή καταστροφή οίκισμῶν στήν Ἀργολίδα ὀφείλεται σέ εισβολεῖς, αὐτοί πρέπει νά ἦλθαν ἀπό τήν κεντρική Ἑλλάδα καί εἰδικότερα τήν Βοιωτία» καί ὄχι ἀπό τόν «Ἰνδοευρωπαϊκό Βορρά» (The Gray- Burnished Pottery).

VI. Τά πολιτιστικά ἐπιχειρήματα

1. Ισχυρισμοί - Ἀναιρέσεις

Ισχυρίζοντο, ὅτι οἱ ΙΕ ἔφεραν στήν Ἑλλάδα νέα πολιτιστικά στοιχεῖα καί συγκεκριμένως:

α) Τούς «σφαιρικούς ἀμφορεῖς μέ τήν ταϊνιωτήν διακόσμησιν» πού δέν ὑπῆρχαν σ' αὐτήν πρίν ἀπό τό 2000 π.Χ.

Ὅμως:

Τέτοιοι ἀμφορεῖς βρέθηκαν στόν ἐλλαδικό χῶρο καί χρονολογήθηκαν στήν δ' καί ε' π.Χ. χιλιετία.

β) Τούς πελέκεις (μονούς καί διπλούς):

Ὅμως:

Στήν Κνωσσό βρέθηκαν λίθινοι πέλεκεις ἀπό τό 5.700 π.Χ. καί χάλκινοι πελέκεις ἀπό τό 2.800 π.Χ.

γ) Τήν σπείρα καί τόν μαϊάνδρο:

Ὅμως:

Τέτοιες διακοσμήσεις βρέθηκαν στό Διμήνιον καί ἀνήκουν στήν δ' π.Χ. χιλιετία. Ἐπίσης σέ πολλά σημεῖα τῆς Θεσσαλίας τῆς ε' π.Χ. χιλιετίας. Πρόδρομος τῆς σπείρας καί τοῦ μαϊάνδρου, εἶναι ἡ τεθλασμένη τῶν ἐγχαράκτων τοῦ Σέσκλου, τῆς στ' π.Χ. χιλιετίας, ἡ ὁποία στό Διμήνιον γίνεται καμπυλόγραμμη (ε' π.Χ. χιλιετία). Στά «γραπτά ἀγγεῖα» τῆς Τζάνη Μαγούλα (ε' π.Χ. χιλιετία) καί τοῦ Σέσκλου (Μουσεῖον Βόλου) ἀπεικονίζονται μαϊάνδροι.

δ) Τήν τετρακτύν (ἀγκυλωτός σταυρός):

Ὅμως:

Βρέθηκε σέ πῆλινες σφραγίδες τῆς Λέρνας Ἀργολίδος τῆς γ' π.Χ. χιλιετίας.

ε) Τό ἤλεκτρον: Αὐτό, λέγουν, πρωτοεμφανίζεται ἀπό τό 1600 π.Χ. στίς Μυκῆνες. Ἄρα προηγουμένως ἦταν ἄγνωστο στόν Αἰγαῖακό χῶρον. Συνεπῶς, τό ἔφεραν οἱ ΙΕ ἀπό τόν βορρᾶ (Βαλτική) ἀπ' ὅπου ἔρχονταν. Ὁ Nilsson συμπεραίνει: «Ἄρα, τότε θά

πρέπει νά ἦλθε στήν Ἑλλάδα ἓνας λαός ἀπό τόν Βορρά»!

Ὅμως:

Στίς Μυκῆνες δέν ὑπάρχει μόνον ἤλεκτρον. Ὑπάρχουν αὐγά στρουθοκαμήλου, λαζούρι, ἐλεφαντόδοντος, ἄργυρος καί ἄλλα «ἐξωτικά» προϊόντα. (E. Vermeule «Greece in the Bronze Age»). Ἄρα κατὰ τήν «λογική» τῶν ΙΕστῶν, στήν Ἑλλάδα κατέφθαναν εἰσβολεῖς ὄχι μόνον ἀπό τόν εὐρωπαϊκό βορρά, ἀλλά καί ἀπό τή Νουβία, τήν Μεσοποταμία, τήν μαύρη Ἀφρική, τήν Συρία, τήν Ἀνατολία κλπ.

Ἀκόμη: Τά γηγενῆ προϊόντα τῆς Ἀμερικῆς (κακάο, καπνός, γεώμηλο) πρωτοεμφανίζονται στήν Εὐρώπη κατὰ τόν 1στ' μ.Χ. αἰώνα. Συμπέρασμα κατὰ τήν λογική τοῦ Nilsson: «Ἄρα τότε θά ἔπρεπε νά ἔφθασε στήν Εὐρώπη κάποιος λαός ἀπό τήν Ἀμερική»!!

στ) Τούς μνημειώδεις τάφους: Οἱ ΙΕστές ἐπικαλοῦνται, ὥς ἀπόδειξιν γιά τήν ἔλευσιν τῶν ΙΕ, τήν ἐμφάνισιν μνημειωδῶν τάφων πού δέν ὑπῆρχαν πρίν ἀπό τό 1600 π.Χ. στήν Ἑλλάδα.

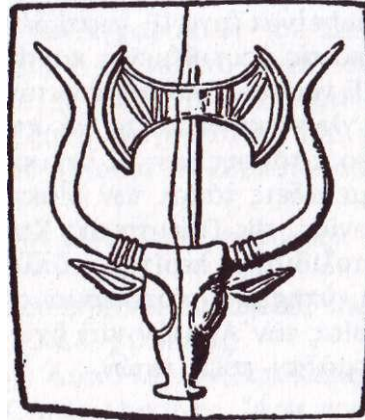
Ὅμως:

Ἄν αὐτοί εἶναι ἔργα ΙΕ, γιατί δέν βρέθηκαν σέ καμιάν ἀπό τίς ὑποτιθέμενες κοιτίδες τους; Πῶς ἤξεραν οἱ ΙΕ νομάδες ἀπό ἀρχιτεκτονικήν, κοσμηματοποιία, γλυπτική κλπ γιά νά κτίσουν καί νά στολίσουν τούς τάφους των; Ἡ λογική ὑποδεικνύει ὅτι οἱ μνημειώδεις τάφοι τῶν Μυκηνῶν, τοῦ Βαφειοῦ Λακωνίας, τῆς Περιστερᾶς Κυπαρισσίας μέ τά χρυσά στολίδια, τά περίτεχνα ὄπλα καί τά ἄλλα κτερίσματα, ὑπῆρξαν ἀποτέλεσμα τῆς ἀκμῆς τῆς Αὐτοκρατορίας τῶν Ἀχαιῶν καί ὄχι τῆς εἰσβολῆς ἀγροίκων νομάδων-πολεμιστῶν.

*Περικεφαλαία από
χαυλ ιόδοντες κάπρου:
Μυκηναϊκό ελεφαντόδοντο.*

*Μυκηναϊκή
λατρευτική σκηνή:
Χρυσό δαχτυλίδι από
τρίς Μυκήνες.*

Μινωικός διπλούς πέλεκυς : σκάλισμα από τηνΚνωσσό.

2. Τά μινυακά άγγεϊα.

Λόγος

Ώς σοβαρή «άπόδειξις» γιά τήν έλευσιν τών ΙΕ προβλήθηκε ή εμφάνισις, γύρω στό 2000 π.Χ. τών άποκληθέντων «τεφρών μινυακών άγγείων». Πρόκειται γιά προϊόντα μιās νέας τεχνικής, πού ύποτίθεται ότι έφεραν μαζί τους οί ΙΕ, οί όποίοι διέκοψαν τήν ως τότε κεραμεικήν παράδοσιν τών Προ-Έλλήνων (J.P. Harland, Wace, Blegen κ.ά.).

Άντίλογος

- α) Λαοί πού μεταναστεύουν καί μάλιστα διασχίζοντας μεγάλες άποστάσεις μέ τά τότε μέσα καί διεξάγοντας συνεχείς πολέμους, δέν κουβαλουν, ούτε κατασκευάζουν σκεύη από εύθραυστα ύλικά. Άντί γιά πηλό, χρησιμοποιούν ξύλο, δέρμα κλπ. Συνεπώς είναι λογικότερο νά δούμε τή νέα τεχνική στην κεραμική, ως άποτέλεσμα έγχωρίου εξέλιξεως.
- β) Πουθενά στον Βορρά δέν βρέθηκε παρόμοια κεραμική. Άλλοι υπέθεσαν ότι τά έφερε κάποιος λαός από τήν Άνατολή (J.S. Forsdyke, A.N. Persson, W.K. Prentice υποθέτουν ότι οί Άχαιοί ήσαν μή έλληνική φυλή πού ήλθε από τήν Μ. Άσία. Παρόμοια άποψι εξέφρασε καί ό Ι. Κορδάτος). Όμως αυτή ή άγγειοπλαστική χαρακτηρίζει μόνον τούς Άχαιούς καί τούς Τρῶες πού επίσης ήσαν Έλληνες.
- γ) Οί ανασκαφές πού διενήργησε ό J. Caskey (1952) στην Λέρνα. Άργολίδος, απέκάλυψαν «πρωτομινυακά» άγγεϊα. τεφρά καί τροχοποίητα, πού χρονολογήθηκαν στην γ' π.Χ. χιλιετία καί πάντως πρίν από τήν καταστροφή τής Λέρνας πού συνέβη τό 2100 π.Χ. Παρόμοια άγγεϊα, πού χρονολογήθηκαν γύρω στό 3000 π.Χ. βρέθηκαν καί στά Κριτσανά τής Χαλκιδικής. Συνεπώς τά έν λόγω άγγεϊα κατασκευάζονταν στην Ελλάδα χίλια ως δύο χιλιάδες

χρόνια πρίν από την υποτιθέμενη «κάθοδο των ΙΕ»
καί εκείνα της β' π.Χ. χιλιετίας είναι απλή με-
τεξέλιξις των της γ', ὅχι ἔξωθεν εἰσαγωγή.

Συμπέρασμα

Ὁ R. Drews (*The Coming of Greeks*) - φανατικός
ΙΕστής, συνοψίζει: «Τά μινυακά ἀγγεῖα στά ὅποια
βασίσθηκε ἡ θεωρία ὅτι οἱ Ἕλληνες ἔφθασαν στήν
Ἑλλάδα γύρω στά 1900 π.Χ. δηλαδή στίς ἀρχές τῆς
Μεσοελλαδικῆς περιόδου, δέν θεωροῦνται πλέον αἰ-
φνίδια τομή στήν ἐξέλιξι τῆς κεραμικῆς τέχνης στήν
Ἑλλάδα. Σήμερα εἶναι κοινῶς ἀποδεκτό ὅτι ἀποτε-
λοῦν ἀποτέλεσμα μετεξέλιξεως καί ἐξαπλώσεως στόν
χῶρο τοῦ τεφροῦ ἀγγείου πού βρῆκε ὁ Caskey στήν
Λέρνα καί βρέθηκε σέ Πρωτοελλαδικές ἐγκαταστά-
σεις τῆς Πελοποννήσου καί τῆς Εὐβοίας».

Ὁ J.B. Putter γράφει: «τό τεφρό ἀγγεῖο τῆς Πρω-
τοελλαδικῆς περιόδου ἀναγνωρίζεται ἀπό ὅλους ὡς
ἄμεσος πρόγονος τοῦ τεφροῦ μινυακοῦ ἀγγείου τῆς
Μεσοελλαδικῆς περιόδου» (*The Gray Burnished Pot-
tery of the Early Helladic III Period, the Ancestry of Gray
Minoans* στοῦ *Hesperia* 52 (1983)).

Καί ὁ Drews συμπεραίνει: «Ἐπομένως τά μινυα-
κά ἀγγεῖα δέν μαρτυροῦν πλέον μετανάστευσι Ἑλ-
ληνικοῦ λαοῦ στήν Ἑλλάδα κατά τό 1900 π.Χ. Ἡ ἄπο-
ψις γιά τό ἀντίθετο, ἀπεδείχθη προσφάτως λανθασμέ-
νη».

- Ὁ R. Drews, ἄν καί ἰνδοευρωπαϊστής ὁμολογεῖ ὅτι
ἡ ὑπόθεσις «ἔχει ἀπωλέσει ἐντελῶς ὅλα τά ἀρχαιο-
λογικά ἐρείσματα ἀπό τά ὅποια ἐξαρτᾶτο».
- Ὁ J.T. Hooker γράφει, ὅτι ἡ ΙΕ εἰκασία «μπορεῖ νά
ἀπορριφθῇ μέ καθαρά ἀρχαιολογικά ἐπιχειρήμα-
τα» (*Mycenean Greece*).

Β! ΟΙ ΑΔΩΡΟΙ ΔΩΡΙΕΙΣ

Λόγος

Ἔσχατον καταφύγιον μερικῶν ΙΕστῶν εἶναι οἱ Δωριεῖς τούς ὁποίους ν' ἀνακηρύσσουν «ΙΕκόν φύλον», τό ὅποιον κατήλθεν τελευταῖον ἀπό τόν εὐρωπαϊκόν βορρᾶ εἰς τήν Ἑλλάδα. Οἱ Δωριεῖς εἶναι φύλον ὑπαρκτόν. Ἡ «κάθοδος» των, ἱστορικόν γεγονός. Ἄρα ταυτίζοντάς τους μέ τούς ΙΕ ἔχουμε ἐπὶ τέλους τήν "ἀπόδειξιν" ὅτι αὐτοί κατήλθαν στόν ἐλλαδικό χώρο.

Ἀντίλογος

Κατ' ἀρχήν, ὑπάρχει ἓνα κενό. Διότι ἐνῶ οἱ ΙΕ ὑποτίθεται ὅτι κατήλθαν στήν Ἑλλάδα κάπου μεταξύ 2800 καί 1600 π.Χ. (τί τεράστια ψαλίδα!), ἡ κάθοδος τῶν Δωριέων σημειώνεται μεταξύ 1125 καί 1104 π.Χ. δηλ. 1700 ἕως 500 ἔτη ἀργότερα! Ἄς παραβλέψουμε ὅμως αὐτήν τήν «λεπτομέρεια» καί ἄς ἐξετάσουμε τό θέμα μέ βάσιν τίς ἀρχαῖες πηγές καί τά εὐρήματα.

α) Ἀπό Δευκαλίωνος

Κατά τίς ἀρχαῖες πηγές, οἱ Δωριεῖς δέν ἦλθαν ἀπό ὁπουδήποτε ἀλλά εἶναι αὐτόχθονες, οἱ ὅποιοι ὀνομάσθηκαν ἔτσι ἀπό τόν υἱόν τοῦ Ἑλληνος, υἱόν τοῦ Δευκαλίωνος, δηλ. ὅταν συνέβη ὁ Κατακλυσμός τοῦ 9.564 π.Χ.⁷² τό δωρικόν φύλον ζοῦσε ἤδη στήν Φθιώτιδα, στά παράλια τοῦ Μαλιακοῦ Κόλπου. «Ἐπὶ μέν γάρ Δευκαλίωνος βασιλέως οἴκεες γῆν τήν Φθιώτιν» (Ηροδ. Θ26).

Μετά τόν Κατακλυσμόν, ὁ Δῶρος, υἱός τοῦ Ἑλληνος καί ἐγγονός τοῦ Δευκαλίωνος («Ἑλληνος δ' ἐγένοντο φιλοπτολέμου βασιλῆος. Δῶρος τε. Ξοῦθος τε καί

⁷² Βλέπε στό βιβλίο μου «Οἱ Πρωτοέλληνες» τό στ' στήν σειρά «Οἱ Ρίζες», ἐκδ. «Πελασγός».

Αἴολος ἰππιοχάρμης». Ἦσ. Κατάλογος γυναικῶν»), ἀνέλαβε τὴν ἡγεσίαν τοῦ φύλου, στό ὅποῖον ἔδωσε τό ὄνομά του καί ὁδήγησε ἓνα τμήμα του στήν περιοχὴ Ὀλύμπου- Ὀσσης: «ἐπὶ δὲ Δώρου τοῦ Ἑλληνος, τὴν ὑπὸ τὴν Ὀσσαν τε καὶ τὸν Ὀλυμπον χώρον, καλεημένην δὲ Ἰστιαῖωτιν» (Ἡροδ. Α56). Ἀργότερα, μετακινήθηκαν στήν Πίνδον ὅπου τό φύλον μετωνομάσθη εἰς «Μακεδόνον» (Ἡροδ. Θ26). Ἐκεῖ ἱδρύσαν τὴν Δωρικὴν Τετράπολιν μέ τίς πόλεις Πίνδος, Ἐρύνεος, Βοῖον καί Κυτίτιον. Αὐτοὶ ἦσαν οἱ «Μακεδνοὶ Δωριεῖς», ἐνῶ ὅσοι ὁμόφυλοὶ των παρέμειναν στήν ἀρχικὴ τους πατρίδα, τὴν Ἀχαΐαν Φθιώτιδα, ἐκαλοῦντο «μέσοι Δωριεῖς».

Ὅπως βλέπουμε, ὁ Δῶρος εἶναι υἱὸς καὶ μάλιστα ὁ πρωτότοκος, τοῦ Ἑλληνος. «Υἱός» τοῦ Δώρου εἶναι ὁ πανάρχαιος βασιλεὺς τῆς Κρήτης Ἀστέριος, πατέρας τοῦ Μίνωος, τοῦ Ραδαμάνθυος καὶ τοῦ Σαρπηδόνο (Διοδ. IV, LIX). Οἱ Δωριεῖς λοιπὸν βρίσκονται σ' ὅλο τὸν Ἑλλαδικὸν χώρον ἀμέσως μετὰ τὸν Κατακλυσμό - στήν Κρήτη πρὶν καὶ ἀπὸ τὸν ἴδιον τὸν Μίνωα.

Ἡ γλωσσολογία ἐπαληθεύει τὴν «μυθολογία». Διότι, στήν γλῶσσα τῶν Μυκηναίων, περιέχονται «δωρισμοί» πού ἀποδεικνύουν ὅτι οἱ Δωριεῖς δὲν κατῆλθαν τό 1125 π.Χ. ἀπὸ τὸν εὐρωπαϊκὸ βορρᾶ ἀλλὰ συνυπῆρχαν ἀνέκαθεν μέ τὰ λοιπὰ Ἑλληνικά φύλα.

Ἀκόμη, στὸν Ὀρφικὸ Ὑμνον πρὸς Ἀπόλλωνα, περιγράφεται ὁ θεὸς νά παίζει μέ τὴν κιθάρα του Δωρικές συνθέσεις («Δῶριον διάκοσμον»).

β) Οἱ Ἡρακλεῖδες

Ὅταν βασιλεὺς τῶν Δωριέων τῆς Δρυοπίδος, ἡ ὁποία ἀργότερα ἐκλήθη Δωρίς (μεταξὺ Οἴτης καὶ Παρνασσοῦ) ἦταν ὁ Αἰγίμιος, υἱὸς τοῦ Δώρου, ἐγγονὸς τοῦ Ἑλληνος καὶ δισέγγονος τοῦ Δευκαλίωνος, ἐξεδηλώθη στάσις ἐναντίον του καὶ ἀνετράπη. Τότε, ἐπενέβη ὁ «Ἡρακλῆς» καὶ τὸν ἀπεκατέστησε στήν ἐξουσία. Φυσικά ὁ «Ἡρακλῆς» προσωποποιεῖ τό ἐπίλεκτο σῶ-

μα «ταχείας ἐπεμβάσεως» πού διέθετε ἡ κεντρική αὐτοκρατορική ἐξουσία καί τό χρησιμοποιοῦσε σέ τέτοιες περιπτώσεις γιά τήν ἀποκατάστασιν τῆς νομίμου τάξεως. Τό σῶμα αὐτό εἶχε προστάτιδά του τήν Ἥραν (Ἡρα + κλέος). Ἐτσι, μεταξύ Δωριέων καί Ἡρακλειδῶν σφυρηλατήθηκαν δεσμοί φιλίας, μέ ἀποτέλεσμα τήν μετέπειτα κοινή «κάθοδό» τους στήν Πελοπόννησο (Ἡροδ. 1.56).

Ὁ «παμβασιλεύς» Εὐρυσθεύς, εἶχε τήν ἐδρα του στίς Μυκῆνες, φαίνεται ὅτι εἶχε σοβαρές προστριβές μέ τό σῶμα τῶν Ἡρακλέων, ἴσως ἐπειδή αὐτό εἶχε ἀποκτήσει μεγάλην ἰσχύν καί παρουσίαζε τάσεις ἀνεξαρτητοποιήσεώς του. Τελικῶς ἔδιωξε ἀπό τήν Πελοπόννησο τοὺς «υἱοὺς τοῦ Ἡρακλέους» δηλ. κατά τήν ἐρμηνείαν μου, διέλυσε τό ἐπίλεκτον σῶμα ἢ τό ἔστειλε στίς ἐπαρχίες, μακριά ἀπό τήν πρωτεύουσα. Αὐτοί, «φεύγοντες δουλοσύνην πρός Μυκηναίων» (Ἡροδ. Θ27), περιπλανήθηκαν στήν Βόρ. Ἑλλάδα καί τελικῶς κατέληξαν στίς Ἀθῆνες (Ἡροδ. 27), οἱ ὁποῖες προφανῶς ἠθελαν νά ἀνεξαρτητοποιηθοῦν ἀπό τόν Εὐρυσθέα. Τότε, ὁ Εὐρυσθεύς ἐξεστράτευσε κατά τῶν Ἀθηνῶν. Στήν μάχη πού ἐπηκολούθησε, σκοτώθηκε ἀπό τόν Ἡρακλείδη = «υἱόν τοῦ Ἡρακλέους», Ὑλλον (Θουκ. Α9, Ἀπολλοδ. Χρονικά 11,81,1 Διόδ. Δ 57). Ὁ Πίνδαρος τοποθετεῖ τό πεδῖον αὐτῆς τῆς μάχης κοντά στίς Θῆβες (Πίθων IX 137). Μέ τόν θάνατον τοῦ Εὐρυσθέως, ἔληξε ἡ δυναστεία τῶν Περσείδων, ἀπογόνων τοῦ Περσέως.

Τότε, οἱ «Ἡρακλειῖδες» ἐπεχείρησαν νά ἐπανέλθουν στήν Πελοπόννησο, ἀλλά ἐκεῖ, ὁ ἀρχηγός τους, ὁ Ὑλλος, ἐφονεύθη ἀπό τόν Ἐχεμον: «Ἐχεμος ὁ Ἡρόπου τοῦ Φηγέος, στρατηγός τε ἐὼν καί βασιλεύς καί ἐμονομάχησε τε καί ἀπέκτεινε Ὑλλον» (Ἡροδ. Θ26). Οἱ Ἡρακλειῖδες, ἀφοῦ ἔχασαν τόν ἀρχηγό τους, προσεβλήθησαν καί ἀπό λοιμόν, μέ ἀποτέλεσμα νά ἀποσυρθοῦν στήν Δωρίδα, μέ τοὺς κατοίκους τῆς ὁποίας τοὺς συνέδεαν παλαιοὶ δεσμοὶ φιλίας.

Αἰολος ἰππιοχάρμης». Ἦσ. Κατάλογος γυναικῶν»), ἀνέλαβε τὴν ἡγεσίαν τοῦ φύλου, στό ὅποῖον ἔδωσε τό ὄνομά του καί ὁδήγησε ἓνα τμήμα του στήν περιοχὴ Ὀλύμπου- Ὀσσης: «ἐπὶ δὲ Δώρου τοῦ Ἑλλήνος, τὴν ὑπὸ τὴν Ὀσσαν τε καὶ τὸν Ὀλυμπον χώρον, καλεημένην δὲ Ἰστιαῖωτιν» (Ἡροδ. Α56). Ἀργότερα, μετακινήθηκαν στήν Πίνδον ὅπου τό φύλον μετωνομάσθη εἰς «Μακεδνόν» (Ἡροδ. Θ26). Ἐκεῖ ἱδρυσαν τὴν Δωρικὴν Τετράπολιν μέ τίς πόλεις Πίνδος, Ἐρύνεος, Βοῖον καί Κυτίτιον. Αὐτοὶ ἦσαν οἱ «Μακεδνοὶ Δωριεῖς», ἐνῶ ὅσοι ὁμόφυλοί των παρέμειναν στήν ἀρχικὴ τους πατρίδα, τὴν Ἀχαΐαν Φθιώτιδα, ἐκαλοῦντο «μέσοι Δωριεῖς».

Ὅπως βλέπουμε, ὁ Δῶρος εἶναι υἱὸς καὶ μάλιστα ὁ πρωτότοκος, τοῦ Ἑλλήνος. «Υἱός» τοῦ Δώρου εἶναι ὁ πανάρχαιος βασιλεὺς τῆς Κρήτης Ἀστέριος, πατέρας τοῦ Μίνωος, τοῦ Ραδαμάνθυος καὶ τοῦ Σαρπηδόνο (Διοδ. IV, LIX). Οἱ Δωριεῖς λοιπόν βρίσκονται σ' ὅλο τὸν Ἑλλαδικὸ χῶρο ἀμέσως μετὰ τὸν Κατακλυσμό - στήν Κρήτη πρὶν καὶ ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Μίνα.

Ἡ γλωσσολογία ἐπαληθεύει τὴν «μυθολογία». Διότι, στήν γλῶσσα τῶν Μυκηναίων, περιέχονται «δωρισμοί» πού ἀποδεικνύουν ὅτι οἱ Δωριεῖς δὲν κατήλθαν τό 1125 π.Χ. ἀπὸ τὸν εὐρωπαϊκὸ βορρᾶ ἀλλὰ συνυπῆρχαν ἀνέκαθεν μέ τὰ λοιπὰ Ἑλληνικά φύλα.

Ἀκόμη, στὸν Ὀρφικὸ Ὑμνο πρὸς Ἀπόλλωνα, περιγράφεται ὁ θεὸς νά παίζει μέ τὴν κιθάρα του Δωρικές συνθέσεις («Δῶριον διάκοσμον»).

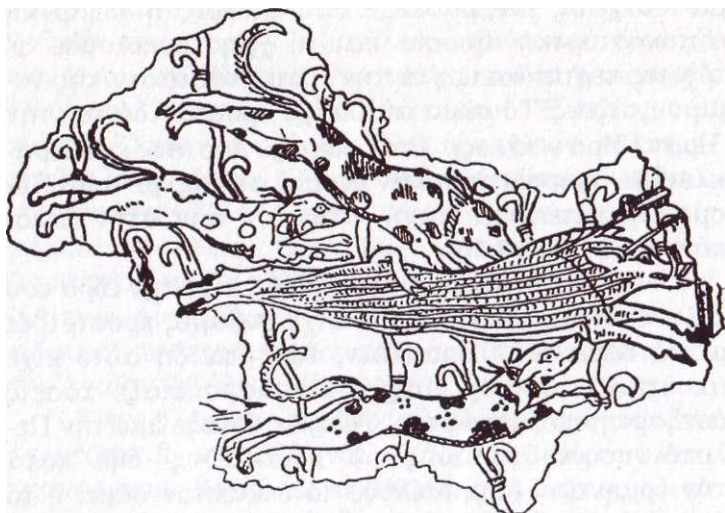
β) Οἱ Ἡρακλεῖδες

Ὅταν βασιλεὺς τῶν Δωριέων τῆς Δρυοπίδος, ἡ ὁποία ἀργότερα ἐκλήθη Δωρίς (μεταξὺ Οἴτης καὶ Παρνασσοῦ) ἦταν ὁ Αἰγίμιος, υἱὸς τοῦ Δώρου, ἐγγονός τοῦ Ἑλλήνος καὶ δισέγγονος τοῦ Δευκαλίωνος, ἐξεδηλώθη στάσις ἐναντίον του καὶ ἀνετράπη. Τότε, ἐπενέβη ὁ «Ἡρακλῆς» καὶ τὸν ἀπεκατέστησε στήν ἐξουσία. Φυσικά ὁ «Ἡρακλῆς» προσωποποιεῖ τό ἐπίλεκτο σῶ-

μα «ταχείας ἐπεμβάσεως» πού διέθετε ἡ κεντρική αὐτοκρατορική ἐξουσία καί τὸ χρησιμοποιοῦσε σέ τέτοιες περιπτώσεις γιὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς νομίμου τάξεως. Τὸ σῶμα αὐτὸ εἶχε προστάτιδά του τὴν Ἥραν (Ἥρα + κλέος). Ἐτσι, μεταξύ Δωριέων καί Ἡρακλειδῶν σφυρηλατήθηκαν δεσμοί φιλίας, μέ ἀποτέλεσμα τὴν μετέπειτα κοινὴ «κάθοδό» τους στὴν Πελοπόννησο (Ἡροδ. 1.56).

Ὁ «παμβασιλεύς» Εὐρυσθεύς, εἶχε τὴν ἔδρα του στὶς Μυκῆνες, φαίνεται ὅτι εἶχε σοβαρές προστριβές μέ τὸ σῶμα τῶν Ἡρακλέων, ἴσως ἐπειδὴ αὐτὸ εἶχε ἀποκτήσει μεγάλην ἰσχύν καί παρουσίαζε τάσεις ἀνεξαρτητοποιήσεώς του. Τελικῶς ἔδιωξε ἀπὸ τὴν Πελοπόννησο τοὺς «υἱοὺς τοῦ Ἡρακλέους» δηλ. κατὰ τὴν ἐρμηνείαν μου, διέλυσε τὸ ἐπίλεκτον σῶμα ἢ τὸ ἔστειλε στὶς ἐπαρχίες, μακριὰ ἀπὸ τὴν πρωτεύουσα. Αὐτοί, «φεύγοντες δουλосύνην πρὸς Μυκηναίων» (Ἡροδ. Θ27), περιπλανήθηκαν στὴν Βόρ. Ἑλλάδα καί τελικῶς κατέληξαν στὶς Ἀθῆνες (Ἡροδ. 27), οἱ ὅποies προφανῶς ἠθελαν νά ἀνεξαρτητοποιηθοῦν ἀπὸ τὸν Εὐρυσθέα. Τότε, ὁ Εὐρυσθεύς ἐξεστράτευσε κατὰ τῶν Ἀθηνῶν. Στὴν μάχη πού ἐπηκολούθησε, σκοτώθηκε ἀπὸ τὸν Ἡρακλεΐδη = «υἱόν τοῦ Ἡρακλέους», Ὑλλων (Θουκ. Α9, Ἀπολλοδ. Χρονικά 11,81,1 Διόδ. Δ 57). Ὁ Πίνδαρος τοποθετεῖ τὸ πεδίου αὐτῆς τῆς μάχης κοντὰ στὶς Θῆβες (Πίθων IX 137). Μέ τὸν θάνατον τοῦ Εὐρυσθέως, ἔληξε ἡ δυναστεία τῶν Περσείδων, ἀπογόνων τοῦ Περσέως.

Τότε, οἱ «Ἡρακλεΐδες» ἐπεχείρησαν νά ἐπανεέλθουν στὴν Πελοπόννησο, ἀλλὰ ἐκεῖ, ὁ ἀρχηγός τους, ὁ Ὑλλος, ἐφονεύθη ἀπὸ τὸν Ἐχεμον: «Ἐχεμος ὁ Ἡρόπου τοῦ Φηγέος, στρατηγός τε ἐὼν καί βασιλεύς καί ἐμονομάχησε τε καί ἀπέκτεινε Ὑλλων» (Ἡροδ. Θ26). Οἱ Ἡρακλεΐδες, ἀφοῦ ἔχασαν τὸν ἀρχηγό τους, προσεβλήθησαν καί ἀπὸ λοιμόν, μέ ἀποτέλεσμα νά ἀποσυρθοῦν στὴν Δωρίδα, μέ τοὺς κατοίκους τῆς ὁποίας τοὺς συνέδεαν παλαιοὶ δεσμοὶ φιλίας.

*Μυκηναϊκό κυνήγι κάπρου:
Νωπογραφία από την Τίρυνθα.*

γ) Η κάθοδος

Οἱ Δωριεῖς τῆς Δωρίδος, ὡς ὀρεσίβιοι, ἦσαν ἀνεξάρτητοι ἀπὸ τὴν βασιλικὴ ἐξουσία, ἓνα εἶδος ἀρχαίων Σουλιωτῶν καὶ ἔτσι ἔδωσαν καταφύγιο στοὺς Ἡρακλεῖδες.

Ἀργότερα, Ἡρακλεῖδες καὶ Δωριεῖς, ἐξεστράτευσαν «ἐκ τῆς Δρυοπίδος ἐς Πελοπόννησον» (Ἡροδ. Α56) καὶ κατέλαβαν τὸ μεγαλύτερο μέρος τῆς: «Δωριεῖς τε ὀγδοηκοστῷ ἔτευσον μετὰ Ἰλίου ἄλωσιν Ἡρακλείδας Πελοπόννησον ἔσχον» (Θουκ. 1.12.3). Ἄρα αὐτὸ συνέβη τὸ 1104 π.Χ.

Οὐδεὶς τῶν ἀρχαίων ἀναφέρει τὴν κάθοδον τῶν Ἡρακλείδων- Δωριέων ὡς γεγονὸς μὲ καταστρεπτικὴς συνέπειες. Ὁ Θουκυδίδης μάλιστα τὸ παρομοιάζει μὲ τὸν ἐπαναπατρισμό προσφύγων τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου στίς ἐστίες τους. Οἱ Ἡρακλεῖδες ἀπλῶς ἐπανεγκατεστάθησαν «ἐπὶ τὰ πατρῷα» (Ἡροδ. Θ26).

Ὁ Σλήμαν ὁμῶς ἀπέδωσε τὴν καταστροφή τῶν μυκηναϊκῶν κέντρων στοὺς Δωριεῖς. Ὁ Edward Meyer («Geschichte des Altertum» 1893) ἔδωσε στὴν «εἰσβολή» τῶν Δωριέων τεράστιες διαστάσεις, θεωρώντας τὴν ἓνα εἶδος μεγάλης μεταναστεύσεως βαρβαρικῶν φύλων στὸν πολιτισμένο κόσμον καὶ συνδυάζοντάς τὴν μὲ τὴν ἐπιδρομὴ τῶν Λαῶν τῆς Θάλασσης στὴν Ἑγγὺς Ἀσία. Κατ' αὐτόν, ἡ εἰσβολὴ τῶν Δωριέων ἔφερε στὴν Ἑλλάδα τοὺς «σκοτεινοὺς αἰῶνες» (1200-800 π.Χ.), ὅπως ἡ εἰσβολὴ τῶν Τευτόνων στὴν Ρωμαϊκὴ Αὐτοκρατορία, ἔφερε τὸν Μεσαίωνα.

Ὅλα αὐτὰ ὁμῶς δὲν τεκμηριώνονται οὔτε στοὺς ἀρχαίους συγγραφεῖς, οὔτε μὲ τίς παραδόσεις, οὔτε μὲ τὰ εὐρήματα: Τό 1964, ὁ Vincent Desborough («The Last Mycenaeans and Their Successors» Oxf. Un.) ἀπέδειξε ὅτι ἡ κατάρρευσις τῆς Μυκηναϊκῆς Αὐτοκρατορίας δὲν ὀφείλεται στοὺς Δωριεῖς. Ὅταν ἐγίνε ἡ «κάθοδος» τους, ἡδὴ ἡ Αὐτοκρατορία εἶχε καταρρεῦσει. Ἡ διείσδυσις τῶν Δωριέων ἐγίνε σέ μία μισοἐρημὴ χώρα. Συνεπῶς ἦλθαν, ὄχι ὡς καταστροφεῖς, ἀλλὰ ὡς ἀποικοὶ πού ἐγκαθίστανται σέ περιοχές πού πάσχουν ἀπὸ ἔλλειψι πληθυσμοῦ. Στό νεώτερο ἔργο του «The Greek Dark Ages» (1972), τοποθετεῖ τὴν κάθοδον τῶν Δωριέων τό 1125 π.Χ. καὶ τοὺς ἀποδίδει τὴν διαμόρφωσιν τοῦ Ὑπομυκηναϊκοῦ Πολιτισμοῦ στὴν κεντρικὴ Ἑλλάδα καὶ στὴν Βορ. Πελοπόννησο.

- Κατὰ τὸν Antho Snodgrass («The Dark Age of Greece» Edinburgh 1971), οἱ Δωριεῖς ὅπως ἀποδεικνύουν ὅλα τὰ ἀρχαιολογικὰ εὐρήματα, δὲν ἔφεραν νέα ἔθιμα, δὲν εἰσήγαγαν κανένα καινοφανές στοιχεῖο καὶ ὁ τρόπος βίου τους ἦταν ὁ ἴδιος μὲ τῶν Ἀχαιῶν. Συνεπῶς δὲν ἦλθαν ἀπὸ μακρυά, ἀλλὰ ἀπὸ κάποιαν γειτονικὴν ἐπαρχία - διαπίστωσις πού ἐπιβεβαιώνει τίς ἀρχαῖες πηγές.
- Ὁ John Chadwick μάλιστα, διευτύπωσε τὴν ἄποψιν («Who were the Dorians?» στό Parola del Passato 31 τοῦ 1976) ὅτι οἱ Δωριεῖς δὲν ἦλθαν ἀπὸ ὅπουδῃ-

ποτε, αλλά ζούσαν ανέκαθεν στην Πελοπόννησο ως κατώτερη τάξις - αυτό βασιζόμενος στην γλωσσολογική διαπίστωση ότι η Δωρική διάλεκτος είναι συντηρητική απόγονος της κοινής που μιλούσαν όλοι οι Έλληνες πριν αρχίσει η γλωσσική διαφοροποίησης.

- Τήν ιδίαν άποψιν υπεστήριξε και ο J.T. Hooker («New Reflections on the Dorian Invasion» στο Klio 6 του 1979).

Συμπέρασμα

Οί Δωριείς λοιπόν, ήσαν ανέκαθεν έδω, ως ένα από τά αυτόχθονα έλληνικά φύλα. Ο Όμηρος τούς αναφέρει μεταξύ των κατοίκων της Κρήτης (Όδυσ. Γ-172-79) σέ εποχή πρό της «καθόδου» των⁷³. Ο Ηρόδοτος (8.73) τούς όνομάζει μεταξύ των «έθνων» (=φύλων) της Πελοποννήσου. Γι' αυτό και ή Έλληνική Παράδοσις δέν τούς παρουσιάζει ως ξένους είσβολείς και καταστροφείς, αλλά απλώς ως αντικαταστήσαντες τούς ήγεμονικούς οίκους σέ διάφορες περιοχές της Πελοποννήσου, όπου έφεραν και πολλά όχι ΙΕκά αλλά θεσσαλικά τοπωνύμια (Πηνειός, Ίθώμη, Όσσα, Όλυμπος). Δηλαδή μέ την «κάθοδον», ο έλληνομυκηναϊκός κόσμος αντικαταστάθηκε από τόν έλληνοδωρικό άφου ή πρωτοκαθεδρία μεταξύ των Έλληνικών φύλων πέρασε από τούς Αχαιούς στους Δωριείς.

⁷³ Ο Στράβων (10.4.6) αναφέροντας ως πηγή τόν Άνδρωνα Άλικαρνασσέα (δ' π.Χ.) γράφει ότι οι Δωριείς είχαν έλθει στην Κρήτη «άπό την πάλαι ποτέ Έστιώτιδα» δηλ. από την περιοχή περί την Όσσα. Αυτό πρέπει νά έγινε όταν ή έκρηξις του ήφαιστείου της Θήρας (1644 π.Χ.) άραίωσε τόν πληθυσμό της μεγαλονήσου.

Γ! ΠΕΡΙ ΑΛΟΓΩΝ ΑΛΟΓΑ

Λόγος

Ἡ συμβατική Ἱστορία ὑπεστήριζε ὅτι ὁ ἵππος καί τό ἱππήλατο ὄχημα εἰσήχθησαν στή νότια Εὐρώπη καί στήν Προσθασία ἀπό τοὺς ΙΕ πού κατήλθαν ἀπό τόν βορρᾶ.

- «Ὁ ἵππος ἦταν σαφῶς τό κατ' ἐξοχήν ζῶον τῶν Ἀρίων» (V.G. Childe «The Aryans» 1926).
- Οἱ ΙΕ ἦσαν λαός ἱππέων πού κάλπαζαν στίς εὐρασιατικές στέππες, χιλιάδες χρόνια πρὶν κατηγορίσουν πρὸς τό νότο. Αὐτοί ἐφεύραν καί τό ἄρμα (W. Schmidt «Rassen und Voelker in Vorgeschichte und Geschichte des Abendlandes» 1946).
- Οἱ ΙΕ «εἶχαν πάθος μέ τήν ταχύτητα καί ἀγαποῦσαν τόν κίνδυνο ἀφοῦ ἦσαν νομάδες ἱππεῖς» (E. Delebecque «Le Cheval dans l' Iliade» 1951). ΙΕ καί ἄλογο ἐθεωροῦντο ἀπολύτως συνδεδεμένες ἐννοιες. Ἐφ' ὅσον κάπου διεπίστωναν τήν ὑπαρξίν ἱππῶν ἀνακοίνωναν ὅτι εἶχαν ἀνακαλύψει σ' αὐτόν τόν τόπο καί ΙΕ!
- Κατά τόν J. Mellaart, ἡ ἀνεύρεσις ὀστέων ἱππῶν ἐσημαίνει καί τήν παρουσίαν ΙΕ («Anatolia and the IE».)
- Ὁ W. Wyatt («The Indo-Europeanization of Greece») μάλιστα δηλώνει ὅτι οἱ ΙΕ ἔφθασαν στήν Ἑλλάδα γύρω στό 1600 π.Χ. ὅπως συνάγεται ἀπό τήν τότε ἐμφάνισιν τοῦ ἄρματος, διότι «οἱ Ἕλληνες δέν θά μπορούσαν νά ἔχουν ἔλθῃ πρὶν γνωρίσουν τό ἄρμα»! Καί συνεχίζει: «ἐάν βρέθηκαν στήν Ἑλλάδα ἄρματα ἢ ἐνδείξεις γιά ἄρματα πρὶν ἀπό τό 1600 π.Χ. τότε, μέ βάσι τό σκεπτικό μου, οἱ Ἕλληνες θά ἔφθασαν πρωτύτερα». Τό «σκεπτικό» του εἶναι ἵππος + ἄρμα = ΙΕ! Ἄρα, ἡ Ἑλληνική Ἱστορία ἀρχίζει μέ τό ἄρμα πού σηματοδοτεῖ τήν ἀφίξιν τῶν Ἑλλήνων.
- Τό ἴδιο διατείνεται καί ὁ Nilsson.

Ἀντίλογος

α) Τά ἄλογα ἦσαν ἐδῶ.

Εἶναι διαπιστωμένο ὅτι τό ἄλογο ὑπῆρχε στὸν ἐλλαδικό χῶρο ἀνέκαθεν. Μαζί μέ τά ὑπολείμματα τοῦ Τριγλιανοῦ Ἀνθρώπου (11 ἐκ. ἐτῶν) βρέθηκαν καί ὅστ᾽α τοῦ Τριγλιανοῦ ἵππαριου. Ἀπολιθώματα ἀλόγων βρέθηκαν σέ πολλά μέρη τῆς Ἑλλάδος, ἀπό τήν ἐποχή τῆς Αἰγιίδος.

- Στά Βατερὰ Λέσβου: Πελωρίων ἵππων πού ἐξῆσαν πρὶν ἀπό 1,6 ἐκ. χρόνια καί τοῦ ἴδιου ἵπου (ἐκβους γίγας βατερεύσις) 600.000 ἐτῶν.
- Στήν Μεγαλόπολι (100.000 ἐτῶν).
- Στά Τρίγλια Χαλκιδικῆς (68.000 ἐτῶν).
- Στήν κεντρική-ἀνατολική Μ. Ἀσία, ὅπου διεπιστώθη ὅτι ἐπρόκειτο γιά ἵππους «οἰκόσιτους» (δ' π.Χ. χιλιετία).
- Σέ ἐπίπεδα τῆς γ' π.Χ. χιλιετίας στά Βαρδόφατσα τοῦ Κιλκίς (W.A. Heurtley «Prehistoric Macedonia», Cambridge Un. 1939). Τί ἐξήγησιν ἔδωσαν οἱ ΙΕστές; «Τό ἄλογο ἴσως νά ἦταν θήραμα»! Δηλ. ὑπῆρχαν ἄλογα, ἀλλά ἀντί νά τά ἱππεύουν, ἀπλῶς τά ἔτρωγαν!
- Στήν Τροία VI (1900 π.Χ. C. Blegen, J. Caskey, M. Rawson: «Troy») τί συνεπέραναν; « Ὑποθέτουμε ὅτι τό ἄλογο ἦταν τροφή»!⁷⁴
- Στήν Λέρνα, στά Νιχώρια καί Μάλθη Μεσσηνίας, στήν Ἀργίσσα Θεσσαλίας, στά Δενδρά Ἀργολίδος (Nestor, Νοεμ. 1978). Ὅποτε ἐπιτέλους ἀναγκάσθη-

⁷⁴ Τό γεγονός εἶναι ὅτι τό ἄλογο ἐχρησιμοποιεῖτο (καί χρησιμοποιεῖται) ὡς τροφή μόνον στούς Βόρειους Εὐρωπαίους. Οὐδέποτε, στούς ἱστορικούς χρόνους, χρησιμοποιήθηκε γιά τροφή ἀπό τοὺς Αἰγαίους. Ὅσο γιά τήν ἱππευσι, ἡ παράδοσις γιά Κενταύρους δείχνει ὅτι αὐτή ἄρχισε σέ χρόνους πανάρχαιους.

καν νά δεχθoύν τήν ἀλήθεια ὅτι ἐπρόκειτο γιά ἵππους ζευκτῆσεως ἢ ἱππεύσεως» (Drews).

- Τοῦτο ἐπιβεβαιώθηκε μέ τήν ἀνεύρεσιν πῆλινου εἰδωλίου ἵππου τοῦ 3200 π.Χ. (Μουσεῖον Φιλίππων Μακεδονίας).

Καί ἡ παράδοσις δείχνει ὅτι ὁ ἵππος ὄχι μόνον ἦταν γνωστός στούς παναρχαίους κατοίκους τοῦ Περιαιγιατικοῦ χώρου ἀλλά καί εἶχε ἐξημερωθεῖ ἀπ' αὐτούς σέ ἐποχές πού χάνονται στά βάθη τῶν αἰώνων. Ὅταν ἡ Ρέα γέννησε τόν Ποσειδῶνα, εἶπε στόν σύζυγό της Κρόνο, ὅτι δῆθεν γέννησε... πουλάρι, τό ὅποιον καί τοῦ ἔδωσε νά καταπιῇ ἀντί γιά τό βρέφος. Ἐτσι ὁ Ποσειδῶν, ἤδη ἀπό τήν γέννησί του, συνδέθηκε μέ τόν ἵππο. Ἀργότερα, μεταμορφώνεται σέ ἵππο γιά νά συννευρεθῇ μέ τήν Δήμητρα πού εἶχε πάρει τήν μορφήν ἀγελάδος. Ἀπό τήν συνεύρεσι γεννήθηκε ὁ ἵππος Ἀρείων. Γι' αὐτό ὁ Ποσειδῶν ἐκαλεῖτο καί Ἴππιος, ὁ ἴδιος δέ, καθώς καί ἡ Δήμητρα, ὠρισμένες φορές ἀπεικονίζοντο μέ κεφαλές ἵππων (στήν Φιγαλεία καί στήν Θέλπουσα - Πaus. VII 42,1 καί VIII 25,4). Ὁ Ἀρείων ἦταν ὁ ἵππος τοῦ Κάτω Κόσμου, πού ἔπαρνε τίς ψυχές γιά νά τίς ὀδηγήσῃ στό βασίλειο τῶν νεκρῶν. Ἡ Ἀθηνᾶ ἐφηῦρε τό χαλινάρι μέ τό ὅποιο τιθάσσευσε τόν Ἀρείωνα, ἐξ' οὗ καί ἀπεκλήθη «Χαλινίτις». Ἐλέγετο ἐπίσης «Ἴπολαῖτις» καί «Ἴππία». Ἐξ ἄλλου, στόν Ὀμηρικόν Ὑμνο στήν Ἀφροδίτη, ἀναφέρεται ὅτι ἡ Ἀθηνᾶ «ἐδίδαξε στούς θνητούς νά κατασκευάζουν ἄρματα».

β) Καί Ἀρματομαχίες

Οὔτε φυσικά τό ἄρμα τό ἔφεραν κάποιοι ΙΕ, ἀφοῦ στίς πινακίδες τῆς Γραμμικῆς Β ἀναφέρεται πλῆθος ἐξαρτημάτων γιά ἄρματα καί ἄμαξες πού ἦσαν ἀποθηκευμένα στά ἐλληνικά ἀνάκτορα. Στήν Καππαδοκία καί στήν Β.Α. Συρία, βρέθηκαν οἱ ἀρχαιότερες παραστάσεις διτροχῶν ἁρμάτων μέ ἀκτινω-

τούς τροχούς - στήν ἐφεύρεσι τῶν ὁποίων ἀναφέρονται οἱ μῦθοι γιά τόν Περίθου καί τόν Ἰξίωνα.

- Οἱ ἀρχαιότερες σωζόμενες ἀνάγλυφες ἀπεικονίσαις ἀρμάτων εἶναι αὐτές τῶν ἑξι ἐπιτύμβιων στηλῶν στούς Μυκηναϊκοὺς Ταφικοὺς Περιβόλους Α καί Β (G. Mylonas: *The Figured Mycenaean Stelai* στήν *Am. Jour of Arch.* 55 τοῦ 1951 καί *Mycenae and the Mycenaean Age*, ἐκδ. Princeton 1966).
- Βρέθηκαν ἐπίσης κοκκάλινα ψάλινα χαλινῶν καί ὠραιότατη ἐγγάρακτη παράστασις ἀρματος, σέ χρυσό δακτυλίδι στόν Λακκοειδῆ Τάφο τῶν Μυκηνῶν.
- Ἐξ ἄλλου οἱ μῦθοι γιά Κένταυρους καί Λαπίθες, γιά τόν Βελλερεφόντη, τόν Πήγασο, τόν Φαέθοντα, τήν ἀρματοδρομία τοῦ Πέλοπος, τοὺς ἵππους τοῦ Διομήδους κἄ. βεβαιώνουν ὅτι ἡ ἐξημέρωσις τοῦ ἵππου ἀπό τοὺς Ἕλληνες ἐγινε χιλιάδες χρόνια πρὶν ἀπὸ τήν ὑποτιθέμενη «ἔλευσί» τους.
- Τό ἴδιο φανερόνουν καί ὀνόματα ὅπως Ἰππόλυτος, Ἰπολύτη, Ἰποδόμος, Ἰποδάμια, Λεύκιππος, Ἰπίπας, Ἰππαρχος, Ἰποκράτης, Φίλιππος, ἐπίθετα ὅπως ἱπποχάρμης κἄ.
- Στίς πινακίδες τῆς Γραμμικῆς Β πού βρέθηκαν στήν Κνωσσό καί στήν Πύλο, ὑπάρχουν κατάλογοι γιά ἀρματα καί ἐξαρτήματά τους. Ὁ μυκηνολόγος M. Lejeune (*La Civilization mycénienne et la guerre* στό *Problemes de la Guerre en Grece Ancienne*, 1968), ὑπελόγισε ὅτι στήν Κνωσσό ἦταν ἀποθηκευμένα τουλάχιστον 300 ἀρματα καί 1.000 ζεύγη τροχῶν (1400 π.Χ.)
- Στό Παλαιόκαστρο Κρήτης βρέθηκε πῆλινο ὁμοίωμα ὁμαξας τοῦ 2000 π.Χ. Παρά τοῦτα, οἱ ἸΕστές ἐπιμένουν ὅτι τό ἄρμα εἰσήχθη στήν Ἑλλάδα ἀπὸ ἸΕ εἰσβολεῖς. Ὁ R. Drews γράφει χαρακτηριστικῶς ὅτι ἡ ἄποψις πῶς οἱ ἀρματομάχοι τοῦ Α Λακκοειδοῦς Τάφου τῶν Μυκηνῶν ἦσαν αὐτόχθονες Ἕλληνες, εἶναι «ἀφελής». Γιατί; Διότι αὐτό συνε-

πάγεται ότι υπήρχε μία γηγενής ἄρχουσα τάξις καί ότι «ἡ ἄρματομαχία ἐπινοήθηκε στήν ἴδια τήν Ἑλλάδα», συμπέρασμα πού θά ἀκύρωνε τό ἱερό δόγμα τῆς καθόδου τῶν ΙΕ. Δέχεται πάντως, τήν ἀνάγκη φιλοτιμίαν ποιούμενος, ότι «οἱ Πρωτο-Ἕλληνες (έννοεῖ τοὺς πρὶν τήν εἰκαζομένην καθόδον τῶν ΙΕ κατοίκους τῆς Ἑλλάδος) κατασκεύασαν ὄντως ἓνα ταπεινὸ ἀριθμὸ διτρώχων καὶ τετρατρώχων ἀμαξῶν» Ὅποτε;

- Γιά νά διασώσουν τήν θέσιν ὅτι οἱ Ἕλληνες δέν γνώριζαν τόν ἐξημερωμένον ἵππο καὶ τό ἄρμα, σοφίζονται περίεργες ὑποθέσεις. Ὁ Frank Stubbings πχ, εἰκάζει ὅτι οἱ ἡγεμόνες τῶν Λακκοδειδῶν Τάφων ἦσαν... Ὑκσῶς πού κατέφυγαν στήν Ἀργολίδα ὅταν ἐκδιώχθηκαν ἀπὸ τήν Αἴγυπτο κατὰ τό α' μισό τοῦ 16^{ου} αἰῶνος. Τήν εἰκασία του στηρίζει στὸν μῦθο γιὰ τόν Δαναό (στό The Cambridge Ancient History, 1970) ⁷⁵. Στούς μύθους, γιὰ Δαναό καὶ Κάδμο στηρίζεται καὶ ὁ Best γιὰ νά ταυτίσῃ τοὺς Ὑκσῶς μέ τοὺς Ἕλληνες ⁷⁶.
- Πάντως ὁ Crouwel ἀπέδειξε ὅτι τό αἰγυπτιακὸ καὶ τό ἑλληνικὸ ἄρμα διαφέρουν σέ πολλά σημεῖα καὶ συνεπῶς ἐφευρέθηκαν ἀνεξαρτήτως (Chariots). Ὅρθῶς, συμπεραίνει ὅτι οἱ ἄρματηλάτες τῶν Λακκοειδῶν Τάφων ἦσαν αὐτόχθονες Ἕλληνες.

Ὁ Fritz Schachermeyr, ἀντιτείνει στοὺς ΙΕστές (Streitwagen) ὅτι οἱ Ἕλληνες, βρίσκονταν στήν Ἑλλάδα αἰῶνες πρὶν ἀπὸ τό 1600 π.Χ. ὅτι τό ἄρμα δέν εἰσήχθη ἀπὸ εἰσβολεῖς καὶ εἰκάζει ὅτι οἱ Ἕλληνες θά τό πῆραν ἀπὸ τήν Αἴγυπτο, ὅταν πῆγαν ἐκεῖ γιὰ νά μετά-

⁷⁵ Τήν εἰκασία ἀναμασσοῦν ὡς βεβαιότητα διάφοροι ἐγχώριοι ἀντιγραφεῖς ξένων.

⁷⁶ Στό ἔργο του «The Arrival of the Greeks». Βλέπε ἀνατροπὴν τῆς ταυτίσεως Ὑκσῶς - Ἑλλήνων στό βιβλίό μου «Ποιοὶ ἦσαν;» (κεφ. Οἱ Ὑκσῶς), γ' στήν σειρά «Οἱ Ρίζες».

σχουν στόν ἀπελευθερωτικό πόλεμό της κατά τῶν Ὑ-
κσῶς (τό ἴδιο ὑποθέτει καί ὁ A.W Person στό New
Tomb at Dendra 1949). Ὅρθές διαπιστώσεις, μέ ἐσφαλ-
μένην εἰκασίαν. Οἱ πρῶτες μένουν μερικές ἐπειδή δέν
τολμᾷ νά προχωρήσῃ τίς διαπιστώσεις του ὡς τίς ἀνα-
γκαῖες συνέπειές τους, ὅτι δηλ. οἱ Ἕλληνες ἦσαν ἀνέ-
καθεν στήν Ἑλλάδα, ὡς αὐτόχθονες. Καί οἱ δεύτερες
ὀφείλονται στό δόγμα ὅτι οἱ Ἕλληνες πρέπει σῶναι
καί καλᾶ νά εἰσῆγαγαν ἐξωθεν τίς γνώσεις τους. Ἐτσι
δέν ἀντλεῖ τά ἐπιβαλλόμενα συμπεράσματα.

γ) Οἱ βόρειοι δέν εἶχαν ἄλογα

Ὅμως:

- Ἡ Gertrud Hermes μέ τρεῖς μελέτες της στό περι-
οδικό *Anthropos* (τεύχη 30, 31 καί 32 τῶν ἐτῶν 1935,
1936 καί 1937), «ἀπέδειξε πέραν πάσης ἀμφιβο-
λίας» (R. Drew) ὅτι τό ἐξημερωμένο ἄλογο ἦταν
ἄγνωστο στήν κεντρική - βόρεια Εὐρώπη πρὶν ἀπό
τό 1500 π.Χ. Ἄρα; Ἄρα, μάλλον οἱ βόρειοι τό δι-
δάχθηκαν ἀπό τοὺς Αἰγαίους!
- Ἐπίσης, ὁ Alexander Haeusler (μέ μελέτη του στήν
Ethnogr- Archaeology - Zeits- Chrif 25 τοῦ 1984) βε-
βαιώνει ὅτι ἡ ἁμαξα ἦταν σέ χρῆσι στήν Ἑλληνι-
κή Χερσονήσο πρὶν υἱοθετηθῇ ἀπό τοὺς βορειό-
τερους Εὐρωπαίους.
- Παρόμοιαν ἄποψιν ὑπεστήριξε, καί ὁ ἀρχαιολόγος
- ἀνθρωπολόγος D. Anthony, στό *Current Anthro-
pology* 27 τοῦ 1986.

Συμπέρασμα

Βαθμιαίως τό δόγμα περί ἀλόγων ἀπεδείχθη
ἄλογον.

- Τίς πρῶτες ρωγμές ἀνοιξαν ὁ *Victor Hehn* (1870), ὁ
Isaak Taylor (*The Origins of the Aryans*) ὁ *Otto*
Schraeder (1883).

- Τό τελικό πλήγμα κατέφερε ἡ Gertrud Hermes (1936), ἡ ὁποία ἀπέδειξε ὅτι τό ἐξημερωμένο ἄλογο ἦλθε στήν Β. Εὐρώπη μετά ἀπό τήν Πρώιμη Χαλκοκρατία. Οἱ ΙΕ κατασκεύασαν ἄρμα μόνον ἀφοῦ ἦλθαν σέ ἐπαφή μέ τήν τεχνολογία τῆς Ἑγγύς Ἀνατολῆς. Ἔτσι (Anthropos 30 - 1935) ἀνέτρεψε τήν ὥς τότε «κρατούσαν» ὑπόθεσιν τῶν ΙΕστῶν ὅτι τάχα τό ἄρμα ἐφηυρέθη ἢ ἐτελειοποιήθη στήν Β. Εὐρώπη. Ἡ πρότασίς της ὅτι αὐτό συνέβη στήν Μ. Ἀσία, ἀρχικῶς ἀπερρίφθη ἀπό τήν συμβατική ἱστοριογραφία, ἀλλά οἱ νεώτερες ἐρευνες τήν ἐδικαίωσαν. (Fr. Hançar «Das Pferd»)
- Ὁ Fr. Schachermeyr (Anthropos 46-1963) κατέληξεν ὅτι τά μυκηναϊκά ἄρματα ἦλθαν στήν Ἑλλάδα ὄχι ἀπό τόν εὐρωπαϊκό βορρᾶ, ἀλλά ἀπό τίς ὀρεινές περιοχές τῆς Ἀρμενίας - καί πάλιν ἡ ἐμμονή στήν «εἰσαγωγή».
- Ὁ Alfred Goetze προτείνει τό Ἀραράτ («Warfare in Asia Minor» 1963).
- Ἡ Mary Littauer καί ὁ Jost Crouwel ὑποστηρίζουν ὅτι «τό ἄρμα ἐφευρέθηκε στήν ἴδια τήν Ἑγγύς Ἀνατολή καί δέν τό ἔφεραν φύλα ΙΕ» (Wheeled Vehicles, 1968). Ὅπωςδὴποτε τό παραμῦθι τῆς ἐλεύσεως ἵππου καί τροχοφόρου ἀπό τόν ΙΕκόν βορρᾶ ἐξέλειπε. Ἐπεκράτησε πλέον ἡ ἄποψις ὅτι «οἱ ΙΕ στήν ἀρχέγονη πατρίδα τους (:) γνώριζαν τό ἄλογο μόνον ὥς τροφή καί ὅτι ἄρχισαν νά βλέπουν πῶς τό ζῶο πού ἔτρωγαν μπορούσε νά χρησιμοποιηθῇ καί ὥς ζευκτήριον μόνον ὅταν ἦλθαν στόν πολιτισμένο κόσμο» (Herman Hirt «Die Indogermanen»).
- Καί ὁ Josef Wiesner (Fahren und Reiten) ὑπεστήριξε ὅτι ἡ ἵππευτική τέχνη εἰσήχθη ἀργά στούς ΙΕ οἱ ὅποιοι τήν διδάχθηκαν «ἀπό τούς πολιτισμένους λαούς».

Ὁ R. Drews μέ βαρειά καρδιά συνοψίζει: «Ἡ ἰδέα ὅτι ὁ χαλιναγωγημένος ἵππος καί τό τροχοφόρο ὄχημα ἦσαν χαρακτηριστικά τῆς πρωτο-ΙΕκῆς κοινω-

νίας, είναι θέσις λανθασμένη» (*The Coming of Greeks*). Ἀκόμη: «ἡ πεποίθησις ὅτι οἱ ΙΕ εἰσήγαγαν τὸ ἄρμα στὸν πολιτισμένο κόσμον, ἔχει ἐγκαταλειφθῇ». Καί «ἡ ἄρματομαχία δὲν προέρχεται ἀπὸ τὴν Εὐρώπην ἢ τὴν εὐρασιατικὴν στέππα». Τέλος: «οἱ ἱστορικοὶ ἐγκατέλειψαν τὴν θέσιν ὅτι τὸ ἄρμα ἐπινοήθηκε σὲ μιὰ ΙΕ πατρίδα κάπου στὰ βαθύπεδα Μαύρης καὶ Βόρειας Θάλασσας».

Δ! ΙΝΔΟΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΠΑΡΑΛΛΑΓΕΣ

α) Η Νεοφοινικιστική παραλλαγή⁷⁷

Τήν ὑπαρξιν Προ-ελλήνων πού ἐνσωματώθηκαν στούς ΙΕ Ἕλληνες συγγενεῖς των, ἀμφισβητοῦν καί οἱ προπαγανδιστές τοῦ νεο-φοινικισμοῦ. Τό κάνουν ὁμως γιά νά ὑποστηρίξουν ὅτι πρό τῆς καθόδου τῶν ΙΕ Ἑλλήνων, οἱ κάτοικοι τοῦ Περιαιγιαιακοῦ χώρου ἦσαν ὄχι Προέλληνες, φυλετικῶς καί γλωσσικῶς συγγενεῖς τῶν ΙΕ, ἀλλά Σημίτες, ἤτοι Φοινικο-χαναναῖοι!

Ὁ Μ. Bernal στά ἔργα του «Black Athena» καί «Cadmean Letters», γράφει: «περί τό 25% τοῦ ἐλληνικοῦ λεξιλογίου μπορεῖ νά ἰχνηλατηθῇ Σημιτικῆς καταγωγῆς καί ἄλλο ἕνα 25% εἶναι Ἀρχαιο-Αἰγυπτιακῆς (Κοπτικῆς) προελεύσεως, ἐνῶ τό ὑπόλοιπον 50% εἶναι ΙΕ». Συνεπῶς τό ὑποτιθέμενον «προελληνικόν γλωσσικόν ὑπόστρωμα» κατά τόν Β δέν εἶναι ἀγνώστου προελεύσεως, ἀλλά σημιτικόν = φοινικο-αἰγυπτιακόν. Προσθέτει: «τά Ἑβραϊκά καί τά Φοινικικά ἦσαν ἀμοιβαίως κατανοητά», στήν οὐσία, πρόκειται γιά «διαλέκτους τῆς Χαναναικῆς». Συνεπῶς «τά Ἑβραιο-Χαναναϊτικά δέν ἦσαν, ἀπλῶς ἡ γλῶσσα μιᾶς μικρῆς φυλῆς ἀπομονωμένης στά βουνά τῆς Παλαιστίνης, ἀλλά ὠμιλήθηκαν, σέ ὅλη τήν Μεσόγειο, ὅπουδήποτε οἱ Φοῖνικες ἐπλευσαν καί ἐγκατεστάθησαν».

Ἀναλυτικῶς, ὁ Bernal δηλώνει:

- α) Ἀπό τό 3000 ἕως τό 1000 π.Χ. ὅλη ἡ περιοχή του Αἰγαίου ἐτέλει ὑπό τήν κυριαρχίαν τῶν Αἰγυπτίων καί τῶν Φοινίκων.

⁷⁷ *Περί Νεοφοινικισμοῦ βλέπε ἄρθρο μου στό περ. Δαυλός 192 Δεκ. 1997.*

- β) Οί Φοίνικες, γύρω στο 1500 π.Χ. έδίδαξαν τήν αλφαβητική γραφή τους στους Έλληνες.
- γ) Μ' αὐτήν τήν γραφή συνέγραψε τά έπη του ό Όμηρος τά όποια ήσαν εύθύς έξ' αρχής γραπτά. όχι προφορικά όπως ύποστηρίζει ή συμβατική άποψις.
- δ) Δέν εύσταθούν οί ισχυρισμοί ότι οί Έλληνες πήραν τήν φωνητική γραφή μόλις κατά τόν η' αιώνα καί ότι οί άπό τόν ια' ως τόν η' αιώνες ύπήρξαν «σκοτεινοί».
- 'Η α' θέσις τοῦ Bernal άποτελεϊ παραλογισμόν, διότι οί Αιγύπτιοι οὐδέποτε έφθασαν στό Αίγαίο, ένω οί Σημιτοφοίνικες έως τό 1300 π.Χ. ήσαν ιστορικῶς άνύπαρκτοι, αλλά καί μετά, οὐδέποτε έκυριάρχησαν στό Αίγαίο καί στό Ιόνιο, οὔτε εισέδυσαν στήν 'Αδριατική ή τόν Εϋξεινο, πού παρέμειναν θάλασσες Έλληνικές.
 - 'Η β' θέσις εἶναι όρθή ως πρός τήν χρονολόγησιν τής αλφαβητικής γραφής. Πράγματι, ύποστηρίζω ότι αὐτή πιθανῶς άρχισε νά χρησιμοποιεῖται εύρέως γύρω στό 1500 π.Χ., άπό τούς Έλληνες τής Φοινίκης καί τής Φιλισταίας καί, έν συνεχεία τής Αιγύπτου ⁷⁸. Μόνον πού αὐτοί οί Έλληνες άσφαλῶς δέν τήν έδιδάχθησαν άπό τούς ιστορικῶς - πολιτισμικῶς άνύπαρκτους τότε Σημιτοφοίνικες, οί όποιοι άρχίζουν νά προβάλλουν στήν ιστορική σκηνή μόνον μετά άπό τήν καταστροφήν τών Έλληνο-φοινίκων τό 1360 π.Χ. άπό τούς Χεττίτες⁷⁹. Τό νά άποδίδωμε τά έργα τών Έλληνοφοινίκων στους μεταγενέστερους Σημιτοφοίνικες εἶναι σά νά άποδίδωμε τά έργα τών Έλλήνων τής Μ. 'Ασίας στους Τούρκους ή τόν Συνέσιο τόν Κυρηναίο στους Λιβύους. Πάντως ό Bernal όρθῶς άντελήφθη ότι ή αλφαβη-

⁷⁸ Βλέπε δημοσίευμά μου στό περ. «Δαυλός» 170, Φεβρ. 1996.

⁷⁹ Βλέπε σχετικῶς στό βιβλίό μου «Ποιοί ήσαν;» (κεφ. Οί Φοίνικες, κεφ. Οί Ούγκαρίτιοι καί κεφ. οί Φιλισταῖοι) στήν σειρά «Οί Ρίζες».

τική γραφή εμφανίζεται από τό 1500 π.Χ. άσχέτως άν για λόγους σκοπιμότητας τήν άποδίδει σε άνύπαρκτον τότε λαόν.

- Η γ' θέσις του είναι όρθή. Πράγματι, ό Όμηρος συνέγραψε τά έπη του στην «φωνητική» γραφή. Τά έργα του είναι έντεχνα καί γραπτά από τήν γέννησί τους. Μόνον πού ή γραφή δέν είναι σημιτικής προελεύσεως, αλλά καθαρώς έλληνικό δημιούργημα⁸⁰.
- Η δ' θέσις είναι όρθή.

Ό Bernal λοιπόν πράγματι διακρίνει αλήθειες πού καλύπτουν οι συμβατικές θέσεις, αλλά τίς χρησιμοποιεί για νά στηρίξη μιάν έντελώς αυθαίρετη υπόθεσι πού κατασκεύασε για φυλετικές καί πολιτικές σκοπιμότητες⁸¹.

Κατά τόν Bernal οι Έλληνες πήραν τούς θεούς των από τούς Αίγυπτίους, ένω τά τοπωνύμια, οι μύθοι καί τά όνόματα τών ήρώων τους είναι Χανανανικά! Όσο για τούς Μινώιτες, αυτοί ήσαν Φοίνικες!

- Απόψεις παρεμφερείς έχει εκφράσει ό Cyrgus Gordon («Όμηρος καί Βίβλος»). Εύφυέστερος καί εύελικτότερος του Bernal, ισχυρίζεται ότι Έλληνες καί Έβραιοι προήλθαν από κάποιον κοινό προγονικό πολιτισμό καί ότι τά όμηρικά έπη καί ή Βίβλος είναι παράλληλα έργα.
- Ό G.G.M. James διατείνεται ότι ό Έλληνικός πολιτισμός είναι προϊόν κλοπής της Αίγυπτιακής παραδόσεως τήν όποίαν διέπραξαν οι Έλληνες («The Stolen Legacy» - Egyptian cultural achievements stolen by the Greeks).

⁸⁰ Βλέπε στό βιβλίό μου «Έρευνες γύρω από τόν Όμηρο», τό δ' στην σειρά «Οί Ρίζες».

⁸¹ Γι' αυτές βλέπε κεφ.: "Ο έγγενής άνθελληνισμός του Οικουμενισμού", στό βιβλίό μου «Κοσμοεξουσιαστές» έκδ. Νέα Θέσις 1998.

- Πρός τήν ἴδια κατεύθυνσιν ἐργάσθηκαν οἱ David Owen, Michael Astour καί πολλοί ἄλλοι ἐβραϊκῆς καταγωγῆς «ἐπιστήμονες», οἱ ὅποιοι συνέπραξαν στήν συγγραφή τοῦ «Black Athena» (στήν πραγματικότητα εἶναι προϊόν συνεργασίας 105 ἀτόμων).

Ὅλα αὐτά εἶναι καθαρῶς προπαγανδιστικές θέσεις, χωρίς τήν ἐλάχιστην ἐπιστημονική τεκμηρίωσι. Ἀρκεῖ νά ὑπογραμμίσωμε ὅτι:

α) Δέν βρέθηκε ποτέ, πουθενά, σέ κανένα σημεῖο τοῦ αἰγαιακοῦ - περαιογαιακοῦ χώρου ὅποιοδήποτε μῆ ἐλληνικό μνημεῖο (αἰγυπτιακό, φοινικικό κλπ) ἐνῶ μέγα μέρος τοῦ κόσμου εἶναι γεμάτο ἐλληνικά.

β) Δέν ὑπάρχει ἀπολύτως καμμία ἱστορική πηγή ἢ παράδοσις πού νά κάνη λόγο γιά μεταναστεύσεις ἀλλοφύλων στίς περιοχές τῶν Ἑλλήνων.

γ) Γλῶσσα, θρησκεία, μῦθοι, παραδόσεις, πολιτισμός, τῶν Ἑλλήνων εἶναι δικά τους δημιουργήματα μέ ἐλάχιστες σποραδικές ξένες ἐπιδράσεις.

β) Ἡ Δουνάβια - Θρακική

Μία παραλλαγή τοῦ ΙΕσμοῦ θέλει τοὺς ΙΕ νά κατέρχονται πρὸς νότον ξεκινώντας ἀπὸ τίς παραδουνάβειες περιοχές, ὅπου βρέθηκαν ἱχνη κάποιου «προϊστορικοῦ» πολιτισμοῦ. Στήν ἐν λόγω περιοχὴν περιλαμβάνεται καί ἡ βόρειος Θράκη. Ἔτσι, οἱ ἀρχαῖοι Θράκες, παρουσιάζονται ὡς μὴ-Ἕλληνες- πρόγονοι τῶν Βουλγάρων.

Ἡ ἀλήθεια εἶναι ἀντίστροφη: Ὁ πολιτισμός τοῦ Δουνάβεως εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς ἐξαπλώσεως τῶν Ἑλληνο-αἰγαίων πρὸς βορρᾶν. Ἡ ἐξάπλωσις αὐτὴ συνετελεῖτο στὸν βαθμὸ πού ἐξέλειπαν οἱ συνέπειες τῆς τήξεως τῶν παγετῶνων ⁸².

⁸² Βλέπε στὰ βιβλία μου «Ἡ Προϊστορική Ἐξάπλωσις τῶν Αἰγαιῶν», «Πρωτοέλληνες» καί «Χάλκεον Γένος». β', στ' καί ζ' ἀντιστοιχῶς, στήν σειρά «Οἱ Ρίζες».

Στήν Θράκη κατοικοῦν ἐξ' ἀρχῆς οἱ Θρακοπελασγοί. Κύριο φύλο εἶναι οἱ Ὀδρῦσαι, «διῶι πελασγοί». Ἀδελφοί τους εἶναι οἱ Βῆσσοι ἢ Βέσσοι ἢ Σάτραι, λάτρευς τοῦ Διονύσου (Ἡρ. «Πολύμνια» 111), οἱ Μαῖδες, οἱ Βρῦγοι ἢ Βρῦγες, οἱ Σιντοί, οἱ Ἀγριᾶνες.

- Οἱ Ἀγριᾶνες ἀποτελοῦν ἐπίλεκτο τμήμα τῆς στρατιᾶς τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου.
- Οἱ Σιντοί, διαδραματίζουν τόν ἴδιο ρόλο στήν στρατιά τοῦ Διονύσου, ἡ ὁποία ἐφθασε ὡς τίς Ἰνδίες τρεῖς περίπου χιλιάδες χρόνια πρὶν ἀπὸ τόν Ἀλέξανδρο. Ἀπόγονοί τους εἶναι οἱ Σίχ τῆς Ἰνδίας.
- Οἱ Βρῦγες ἀπλώνονται στήν Μ. Ἀσία ὡς Φρῦγες καί μετεξελίσσονται σέ Ἀρμένιους.
- Ὅλα τὰ θρακικά φύλα μαζί, συναποτελοῦν τοὺς Παίονες οἱ ὁποῖοι κατάγονται ἀπὸ τόν Παίονα, υἱόν τοῦ Ἐνδυμίονος καί τῆς Ἀστεροιοῖας. Ὁ Ἐνδυμίων, ἦταν υἱός τοῦ Ἀεθλίου καί τῆς Καλύκης, θυγατρὸς τοῦ Αἰόλου. Ὁ Ἀέθλιος, ἦταν υἱός τοῦ Διὸς καί τῆς Πρωτογενείας, θυγατρὸς τοῦ Δευκαλίωνος. Ἄρα, οἱ Παίονες δηλ. οἱ ἐν γένει Θράκες, κατάγονται ἀπὸ τόν Δευκαλίωνα διὰ τῆς θυγατρὸς του, ἀδελφῆς τοῦ Ἑλληνος, Πρωτογενείας τῆς ὁποίας τὸ ὄνομα συμβολίζει τὸ αὐτόχθον.
- Τὸ πολιτειακὸ σύστημα τῶν Θρακῶν ἦταν κατὰ τόν Πολύβιο «ἐλληνικώτατον» (Ἱστ. XVIII 29) καί τὰ «κοινά» τους παρέμειναν καί ἐπὶ Ρωμαιοκρατίας.

Οἱ Πομάκοι εἶναι ἀπόγονοι τῶν Παιόνων, κυρίως δέ τοῦ φύλου τῶν Ἀγριάνων. Αὐτοὶ ἦσαν «οἱ εὐρωστότατοι τῶν κατὰ τὴν Εὐρώπην καί μαχιμώτατοι πρὸς τὰ ἀπονώτατα καί μαλακώτατα τῆς Ἀσίας γένη» (Ἀρριανός «Ἀλεξάνδρου Ἀνάβασις» II,7,5). Οἱ Ἀγριᾶνες πού μετέσχαν στήν ἐκστρατείαν τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἐπέστρεψαν στὰ μέρη τους ὡς «ἀπόμαχοι» ἐξ' οὗ

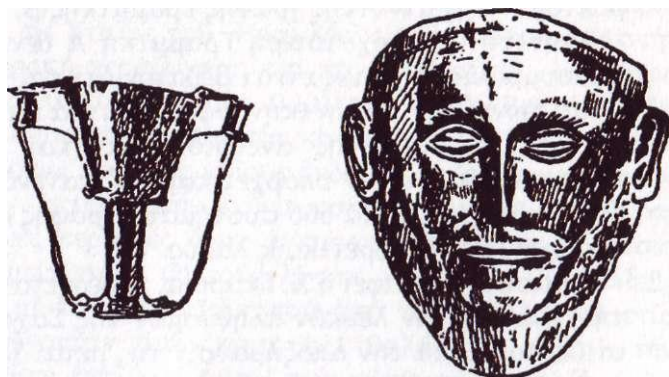
τό «πομάχοι» - «πομάκοι». Πάντως στά τουρκικά «πομάκ» σημαίνει άγριος.

γ) Η της... Σαχάρας!

Δύο Ισπανοί, ο ιστορικός-γλωσσολόγος Χόρχε Γκαρθία και ο άνοσιολόγος Αντόνιο Βιγιένα, στο βιβλίο τους «Η καταγωγή των Βάσκων και άλλων Μεσογειακών Λαών» (1998) ισχυρίζονται ότι Βάσκοι, Ετρούσκοι και Μινωίτες, έχουν κοινή καταγωγή, προερχόμενοι από ένα λαό που ζούσε στην Σαχάρα, πριν αυτή μετατραπεί σε έρημο. Μεταξύ 10.000 και 6000 π.Χ. ή εν λόγω περιοχή άπεξηράνθη, μέ αποτέλεσμα τήν μαζική έξοδο των κατοίκων της πρὸς τήν Ίβηρική χερσόνησο, τήν Σικελία-Ίταλία και τήν Κρήτη. Κατά τόν Βιγιένα, υπάρχει συγγένεια μεταξύ των γονιδίων των Χαμιτών της ΒΔ Αφρικής Βερβερίνων, των Βάσκων και των συγχρόνων Κρητών. Γράφει: «Η γενετική απόστασις μεταξύ Κρητών και Βορειοαφρικανών είναι ή μικρότερη δυνατή, γεγονός που επιβεβαιώνει τήν ύπαρξιν αρχαίου βορειοαφρικανικού πληθυσμού στην Κρήτη». Όμως:

1. Ο Βιγιένα, προφανώς άγνοεί τό γεγονός ότι κατά τούς Μέσους Χρόνους (820-960 μ.Χ.) ή Κρήτη διετέλεσεν επί 140 έτη υπό άραβοαφρικανικήν κατοχήν και ότι μάλιστα, αυτοί που τήν κατέλαβαν ήσαν Σαρακινοί της Ισπανίας δηλ. Χαμίτες που είχαν περάσει εκεί προερχόμενοι από τήν Βορ. Αφρική. Επίσης ότι τό 1823 οί Αιγύπτιοι καταπνίζαντες τήν Επανάστασιν κατέλαβαν τήν νήσον, ή οποία τό 1830 παρεχωρήθη στον αντιβασιλέα της Αιγύπτου Μωχάμετ Άλι που τήν κράτησε ως τό 1841.
2. Τό κυριότερο όμως είναι ότι άγνοεί τό αντίστροφο: ότι οί Έλληνες και ειδικότερον για μία μεγάλη ιστορική περίοδον οί Κρήτες, γέμισαν μέ άποικίες τους τήν Β. Αφρική.
- Έλληνική επί χιλιετίες ήταν ή Κυρηναϊκή.
- Έλληνες έγκατεστάθησαν στίς Ηράκλειες Στήλες.

- Έλληνες ίδρυσαν τήν Τίγγην (=Ταγγέρην) ὅπου ὁ Ηρακλῆς κατέβαλε τόν τοπικόν βασιλέα Ἀνταῖον.

Χρυσό ποτήρι ἀπό
κάθετο τάφο.

Χρυσό νεκρικό
προσωπεῖο τῆς Δυναστείας
τῶν Καθέτων Τάφων.

- Έλληνες εἰσέδυσαν στήν Σαχάρα καί ἔφθασαν ὡς τό Νίγηρα, ὅπου οἱ Ντόγκον τοῦ Ἄνω Βόλτα αὐτοθεωροῦνται ἀπόγονοί τους ὅπως ἄλλωστε καί οἱ Βέρβεροι ὑπερηφανεύονται γιά τήν ἑλληνικήν καταγωγήν τους.⁸³

Συνεπῶς ἡ τυχόν γενετική συγγένεια Κρητῶν-Βορειοαφρικανῶν δέν πρέπει νά ἐκπλήσσει καί οὐδόλως νά ὀδηγῇ σέ εἰκασίες γιά ἐγκατάστασιν τῶν δευτέρων στήν Κρήτη. Διότι, τό ἀντίθετον δηλ. ἡ ἐγκατάστασις Κρητῶν καί γενικότερον Ἑλλήνων στήν Β. Ἀφρική ἀποτελεῖ ἀναμφισβήτητον ἱστορικόν γεγονός.

Ὁ Χ. Γκαρθία ἐξ' ἄλλου ὑποστηρίζει ὅτι ἡ ἰβηροταρτησική πού μιλοῦσαν καί ἔγραφαν στήν Ἰβηρική (καί στήν Ταρτησσό) εἶναι Βασκική, ἡ ὁποία

⁸³ Γιά ὅλα αὐτά βλέπε στοιχεῖα στά βιβλία μου «Ἡ Προϊστορική Ἐξάπλωσις τῶν Αἰγαίων» καί «Πρωτοέλληνες» β! καί στ! ἀντιστοίχως, στήν σειρά «Οἱ Ρίζες».

ἀποτελεῖ παραλλαγήν τῆς Μινωικῆς καί τῆς Ἑτρουσκικῆς γλώσσας. Ὅμως:

1. Ἡ «Μινωική», ὅπως προέκυψε ἀπό τόν ἀποσυμβολισμόν τῆς μινωικῆς γραφῆς Γραμμικῆς Β, ἦταν Ἑλληνική! Ἡ ἀρχαιότερη Γραμμική Α δέν ἔχει ἀποσυμβολισθεῖ, ὅμως εἶναι βέβαιον ὅτι καί αὕτη ἀποτυπώνει τήν Ἑλληνικήν, ἀφοῦ τά μισά περίπου ἀπό τά σύμβολά της ἀνευρίσκονται καί στήν Γραμμική Β, ἐνῶ δέν ὑπάρχει καμμία, κανενός εἰδους ἔνδειξις, ὅτι τά δύο συστήματα γραφῆς ἀντιστοιχοῦν σέ διαφορετικούς λαούς.
 2. « Ἡ Βασκική, γράφει ὁ Χ. Γκαρθία, προέρχεται ἀπό τήν γλώσσα τῶν λευκῶν πληθυσμῶν τῆς Σαχάρας, οἱ ὅποιοι, μετά τήν ἀποξήρανσίν της μετανάστευσαν στόν Βορρά. Ἀποτελεῖ λοιπόν ἀπομεινάρι τῆς γλώσσας πού μιλοῦσαν στήν Μεσόγειο πρὶν ἀπό 10.000 χρόνια. Οἱ ἱβηρικές-ἑτρουσκικές ἐπιγραφές μοιάζουν πάρα πολύ μεταξύ τους καί μέ τήν Γραμμική Α ».
- Ὁρθῶς. Ὅμως ποιά γλώσσα μιλοῦσαν στήν Μεσόγειο πρὶν ἀπό 10.000 χρόνια ἂν ὄχι τήν Ἑλληνική;
3. Τέλος, ὁ Χ. Γκαρθία ἐπικαλεῖται καί τίς ὁμοίες θρησκευτικές ἀντιλήψεις Ἰβήρων-Ἑλλήνων γιά νά ἀποφανθῇ ὅτι καί οἱ δύο τίς πῆραν ἀπό τήν... Σαχάρα - οἱ δεύτεροι διά τῶν Μινωιτῶν. Ἐπαναλαμβάνει τό σφάλμα τῶν « Ἰνδοευρωπαϊστῶν », οἱ ὅποιοι ξεκινώντας ἀπό τό πραγματικό γεγονός τῆς συγγένειας τῶν εὐρωπαϊκῶν καί προσθασιατικῶν γλωσσῶν, ἀναζήτησαν τήν κοινή τους προέλευσι στήν γλώσσα ἐνός ὑποθετικοῦ IE λαοῦ, ἀποκλείοντας ἐκ προοιμίου τήν προέλευσί τους ἀπό τήν γλώσσα τῶν, διόλου ὑποθετικῶν Ἑλλήνων καί ἔφθασαν στό σημείο νά κατασκευάσουν αὐτήν τήν IE γλώσσα! Ἀντί νά ἀναζητῇ τήν κοινή πηγή στήν Σαχάρα, θά ἦταν λογικότερο καί πιό σύμφωνο πρὸς τά ἱστορικά δεδομένα νά δεχθῇ ὅτι οἱ Ἑτροῦσκοι καί οἱ Ἰβηρες ἔλαβαν τήν γλώσσα, τόν πολιτισμό καί τήν

θηρσεία τους από τούς Έλληνες - Πελασγούς, Μι-
νωίτες, Μυκηναίους.

Όσο για τούς Χαμίτες, πράγματι αὐτοί, φεύ-
γοντας από τήν ἀποξηραινόμενη παρίδα τους, πέρα-
σαν τίς Στήλες τοῦ Ἡρακλέους καί ἀπλώθηκαν στήν
Ἰβηρική χερσόνησο καί πέρα ἀπ' αὐτήν, στά ὑγρά
παράλια τοῦ Βισκαϊκοῦ Κόλπου ὡς τήν Βρετάνη. Με-
ρικοί μπορεῖ νά πέρασαν καί στήν Σικελία. Δέν ὑπάρ-
χει ὅμως κανενός εἶδους ἔνδειξις γιά παρουσία τους
στήν Ἰταλία, στήν Κρήτη καί στό Αἰγαῖο. Στίς Εὐρω-
παϊκές περιοχές ὅπου ἐγκαταστάθηκαν, οἱ Χαμίτες,
ἀναμείχθηκαν μέ τούς λίγους ἰθαγενεῖς Εὐρωπιδεῖς
καί μέ τούς Αἰγαίους πού ἀπό τήν ε' π.Χ. χιλιετία
ἀπλώνονταν διά ξηρᾶς καί θαλάσσης σ' ὅλην τήν
Εὐρώπη, ἐκπολιτίζοντας τούς πληθυσμούς της ⁸⁴.

Συνεπῶς ἡ κοινή καταγωγή διαφόρων λαῶν γύρω
ἀπό τήν Μεσόγειο, εἶναι ὄχι ἀπό τήν Σαχάρα, ἀλλά
ἀπό τό Αἰγαῖο.

⁸⁴ Περισσότερα στά βιβλία μου « Ἡ Προϊστορική Ἐξάπλω-
σις τῶν Αἰγαίων » (κεφ. ἡ Μυστηριώδης Ταρτησσός) καί « Ἐ-
ρευνες γύρω ἀπό τόν Ὅμηρο » (κεφ. Ἡ Σχερία) ὅπου ἐξηγῶ
ὅτι ἡ Σχερία τῶν Φαιάκων εἶναι τό ἑλληνικόν βασίλειον
τῆς Ταρτησσοῦ στά ἀτλαντικά παράλια τῆς Ἰβηρικῆς.

Ε! ΙΝΔΟΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

1. Υπήρξε κάθοδος;

Οι «Ινδοευρωπαῖστές» θέτουν τὸ ἐρώτημα: Πότε ἔφθασαν οἱ Ἕλληνες στὴν Ἑλλάδα;» (R.Drews: The Coming of Greeks).

Πρώτη παρατήρησις: Τὸ ἴδιο τὸ ἐρώτημα εἶναι ἀντεπιστημονικό. Διότι προϋποθέτει ὅτι οἱ Ἕλληνες ἦλθαν ἀπ' ἔξω καὶ ἔτσι περιορίζει ἐκ τῶν προτέρων τὸ θέμα στὴν χρονολόγησι τῆς ἐλεύσεώς των. Τὸ ὀρθό ὅμως, ἐπιστημονικῶς καὶ λογικῶς, εἶναι νὰ τεθῇ τὸ ὅλον ζήτημα σέ μηδενικὴ βάσι, χωρὶς ἐκ τῶν προτέρων δόγματα. Τὰ σωστά ἐρωτήματα εἶναι: Πῶς βρέθηκαν οἱ Ἕλληνες στὴν Ἑλλάδα; Εἶναι αὐτόχθονες ἢ ἐπήλυδες; Ἄν καταλήξωμε τεκμηριωμένα στό δεύτερο, τότε μόνον ἀκολουθεῖ τὸ ἐρώτημα; «Ἀπὸ ποῦ ἦλθαν;» καὶ ἔπονται: Πότε; Γιατί; Πῶς;

Ὁ ἐκ τῶν προτέρων δογματικὸς περιορισμὸς τοῦ ἐρωτήματος μόνον στό «πότε» εἶναι σκόπιμος. Διότι δέν ὑπάρχει καμμιά ἀπολύτως, κανενὸς εἶδους ἐνδειξις ὅτι οἱ Ἕλληνες ἦλθαν κάποτε ἀπὸ ἄλλου. Οὔτε οἱ ἴδιοι θυμοῦνται ἢ ἀναφέρουν, οὔτε οἰαδῆποτε ἄλλη πηγὴ ἀρχαίων λαῶν τῆς περιοχῆς κάνει λόγο γιὰ κάτι τέτοιο⁸⁵.

Οἱ Ἰεστές ὅμως ἐπιμένουν νὰ εἰκάζουν μίαν «κάθοδον» ἸΕ-Ἑλλήνων στό Αἰγαῖο καὶ νὰ περιορίζουν τὸν ιδιότυπο προβληματισμὸ τους μόνον στὴν χρονολόγησιν αὐτῆς τῆς ὑποτιθέμενης καθόδου. Καὶ ἐκεῖ, φέρνουν τὸ χάος.

⁸⁵ Οἱ *Εβραῖοι* λχ. μιλοῦν γιὰ τὴν ἀρχικὴ κοιτίδα τους στὴν *Μεσοποταμίᾳ* καὶ γιὰ τὴν ἔξοδό τους ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο. Οἱ *μεσοποταμιακές* πηγές, μιλοῦν γιὰ τὴν ἔλευσι τῶν Ἀμορροῦ=δουτικῶν. Οἱ *Δραβίδες* τῶν Ἰνδιῶν θυμοῦνται ὅτι ἔφθασαν ἀπὸ τὴν μακρυνὴ Δύσι. Οὐδέν ὅμως περὶ ἐλεύσεως τῶν Ἑλλήνων.

Ἡ ἴδια ἡ κάθοδος περιγράφεται μέ καλπάζουσας φαντασίαν: Διαβάζουμε: «Σαλαγίζοντας τά κοπάδια τους καί μέ τίς οἰκογένειές τους νά ἀκολουθοῦν πάνω σέ πρωτόγονα κάρρα πού τά ἔσερναν ἄλογα, τά ἄγρια (!) ἑλληνικά φύλα πρέπει (!) νά ἀντίκρυσαν τά ὁμορφα βοσκοτόπια τῆς Θεσσαλίας, τίς χιονισμένες κορυφές τοῦ Ὀλύμπου καί τά γαλάζια νερά τοῦ Αἰγαίου, ὅχι ἀργότερα ἀπό τό 2000 π.Χ.» (J. Breasted: «Ancient Times»).

Ὁ R. Drews, ἄν καί «Ἰνδοευρωπαϊστής», ἀμφιβάλλει: «Μία μαζική μετανάστευσις λαῶν θά ἄφηνε βεβαίως κάποια ἀρχαιολογικά ἴχνη» (The Coming of Greeks - Princeton un.1988), Καί ἴχνη, οὔτε ἀρχαιολογικά οὔτε ἄλλα (ἀνθρωπολογικά, μυθολογικά κλπ) ὑπάρχουν. Γι' αὐτό οἱ σχετικῶς σοβαροφανέστεροι «ΙΕστές», ἐξαναγκάζονται σέ ὁμολογίες, ὅπως: «Τό γεγονός εἶναι ὅτι ἡ ἑλληνική μυθολογία δέν γνωρίζει τίποτε γιά μετανάστευσι τῶν Ἑλλήνων στήν Ἑλλάδα... Καί παρ' ὅτι δέν εἶναι σοφό νά ἀναπαρίσταται ἡ Ἱστορία μέ βάσιν τοὺς μύθους, εἶναι πολύ πιό παρακινδυνευμένο νά ἐκλαμβάνεται ὡς δεδομένο ἓνα συμβάν τό ὅποιο οἱ μεταγενέστεροι δέν θυμοῦνται καθόλου, ἰδίως ὅταν ἡ προφορική παράδοσις φαίνεται νά ἔχη ἀπομνημονεύση πολλά ἄλλα καί μάλιστα ἡσσοнос σημασίας συμβάντα τῆς ἰδίας ἐποχῆς» (R. Drews).

Κάτω ἀπό τήν πίεσιν τῶν γεγονότων, οἱ εὐελικτότεροι τῶν «Ἰνδοευρωπαϊστῶν» ἐπιχειροῦν νά στηρίξουν τήν εἰκασία μέ «ἐνέσεις τσιμέντου», ἀνακαινίσαις καί ἄλλες ὑποθέσεις.

- Ὁ J. Caskey «ὑποθέτει» δύο εἰσβολές: πρῶτα ἔφθασε ἓνα κύμα ΙΕ, «ἐνός λαοῦ ὁμοίου πρός τοὺς Ἑλλήνες, ἀλλά ὅχι ἀπολύτως Ἑλληνικοῦ» πού ἐγινε κατὰ τήν γ' π.Χ. χιλιετία. Μετά, «γύρω στό 1900 π.Χ. φθάνει ἓνα β' ἀλλά μεγαλύτερο κύμα εἰσβολέων. Αὐτός εἶναι ὁ πρῶτος λαός πού μπορεῖ νά ὀνομασθῇ πράγματι Ἑλληνικός» (στό Cambridge

Ancient History - 1970). 'Η εικόνα περί Προελλήνων "όμοίων προς τούς Έλληνες, αλλά όχι απολύτως 'Ελλήνων" που εγκαταστάθηκαν στην Ελλάδα τό 3.000 π. Χ. και των "πράγματι 'Ελλήνων" που ήλθαν τό 2.000 π. Χ. είναι τέχνασμα για νά ξεπερασθῇ ἡ αποδειχθεῖσα πλέον ὑπαρξίς στην Ελλάδα, 'Ελλήνων, πρίν ἀπό τήν ὑποτιθέμενη ἄφιξι τῶν ΙΕ. Καί ἡ πίτα ὁλόκληρη καί ὁ σκύλος χορτάτος! Αὐτήν τήν ὑπόθεσι τῶν «δύο κυμάτων» ἀπεδέχθη καί ὑπεστήριξεν ὁ Μ.Β. Σακελλαρίου μέ τήν ὀγκώδη μελέτη του: «Οἱ Πρωτοέλληνες» (Ἐκδ. Ἀθ. 1980) ⁸⁶.

Τήν ὑπόθεσιν «τῶν δύο κυμάτων» εἶχαν ἤδη κατασκευάσῃ ἀπό τόν 19^ο αἰῶνα οἱ G. Perrot (Les fouilles de Schlieman à Mycènes - 1892), J. I. Manatt καί Χρ. Τσουντας, οἱ δύο τελευταῖοι στό ἔργο τους «The Mycenaean Age» (1897). Τήν ἀνέπτυξαν περισσότερο ὁ Μ. Nilsson (Minoan - Mycenaean Religion) καί μέ ἄρθρα τους, ὁ W. Wyatt τό 1970 (The Indoeuropeanization of Greece), ὁ J. Muhly τό 1975 καί τό 1979 ⁸⁷. Φανατικοί ὑποστηρικτές της εἶναι ὁ Ὁλλανδός ἀρχαιολόγος J.G.P. Best καί ὁ Ἰσραηλινός ἀρχαιολόγος (καί στρατηγός) Yigael Yadin μέ δοκίμιά τους, τό 1968. Ὅλοι αὐτοί τοποθετοῦν τήν ἔλευσιν τῶν πραγματικῶν Ἑλλήνων στό 1600 π.Χ., ἀλλά δέχονται τήν προγενέστερη ἄφιξιν "συγγενῶν" τους κάπου στήν 7^η π.Χ. χιλιετία.

Τό συμπέρασμα πού ἀναγκάζεται νά διατυπώσῃ ὁ R. Drews εἶναι, ὅτι «ἡ ἔλευσις τῶν ΙΕ εἶναι σκοτεινό πεδίο... ἕνα ἐπεισόδιο πού θά παραμείνῃ ἴσως ἀτεκμηρίωτο... γιά τό ὅποιο διαθέτουμε λιγοστές καί ἀνεπαίσθητες ἀποδείξεις». Χαρακτηρίζει τίς σχετικές παραδοχές «ἀμφίβολες» ἀφοῦ ὅπως παραδέχεται, ὅλες στηρίζονται σέ «ἴσως», «μᾶλλον», «πρέπει», «υποτί-

⁸⁶ Ὁ ἴδιος ἔχει ὑποστηρίξει ὅτι οἱ μινωῖτες ἔκαναν ἀνθρωποθυσίες!

⁸⁷ Τό ἔργο του «The First Arrival of Indo-European Elements in Greece».

θεται». «φαντασίες», «διαζευκτικές επιλογές», «πιθανολογίες» και «κατασκευές». Η εικόνα περί ΙΕ «στηρίζεται σέ λίγα σχετικώς στέρα συμπεράσματα» και «σέ μία προκλητική υπόθεσι» ή «σέ ένα πλέγμα υποθέσεων».

2. Πότε;

Πότε ἔφθασαν οἱ ΙΕ στήν Ελλάδα;

Ἐδῶ ἐπικρατεῖ τό χάος, μέσα στό ὅποιο ὁμως διακρίνεται σαφῶς ἡ συνεχῆς ὑποχώρησις τῶν ΙΕ σέ ὅλο καί ἀρχαιότερες χρονολογήσεις. Πρόκειται κυριολεκτικῶς γιά «ἄτακτη ὑποχώρησι».

Ξεκίνησαν ἀπό τό 1100 π.Χ., ὅταν ἔλεγαν ὅτι οἱ ΙΕ - Ἕλληνες (Δωριεῖς) κατέφθασαν καί κατέστρεψαν τόν (μῆ-Ἑλληνικό) Μυκηναϊκό πολιτισμό. Ὅταν αὐτός ἀπεδείχθη Ἑλληνικότατος καί διεπιστώθη ἡ ἱστορικότης τῶν ὁμηρικῶν ἀφηγήσεων, ὑπεχώρησαν στό 1400 π.Χ. Μετά, στό 1600 π.Χ. Ὑστερα, στό 1900 π.Χ. Κατέληξαν στό 2100 π.Χ. Καί ἤδη μιλοῦν γιά τό 2800 π.Χ.

α) Πρώτη θέσις τῆς ἐπίσημης Ἱστορίας ἦταν ὅτι ἡ Ἱστορία τῶν Ἑλλήνων ἀρχίζε τόν 1^{ον} π.Χ. αἰῶνα, μέ τήν κάθοδο τῶν «Ἰνδοευρωπαίων» Δωριέων τό 1125 π.Χ. Ἔτσι, ὁ Μινωικός, ὁ Κυκλαδικός καί ὁ Πελασγικός πολιτισμός δέν ἦσαν ἑλληνικοί, ἀλλά ἔργα τῶν «ἀγνώστου ταυτότητος» Προ-ελλήνων. Καί ἀπό τόν 1^{ον} ὡς τόν 7^{ον} π.Χ. αἰῶνα, οἱ «βάρβαροι» Ἰνδοευρωπαῖοι Ἕλληνες πού ἔφθασαν ἀπό κάποιον ἀπροσδιόριστον ἀλλά πάντως μακρυνό βορρᾶ, ἔφεραν στήν θέσι τοῦ πολιτισμοῦ τῶν Προ-Ελλήνων τούς «σκοτεινοῦς αἰῶνες». Ἡ εἴσοδος τῶν Ἑλλήνων στήν ἱστορική σκηνή, γίνεται τόν 7^{ον} π.Χ. αἰῶνα, ὅταν αὐτοί:

- Παρέλαβαν τήν φωνητική γραφή ἀπό τοὺς Φοῖνικες (ὡς τότε δέν ἤξεραν γραφήν καί ἀνάγνωσιν).
- Συνέθεσαν δύο ὥραϊα «παραμῦθια» τήν «Ἰλιάδα» καί τήν «Ὀδύσεια» (ἔτσι ἀμέσως μάλιστα κάποιος

διδασχθῇ γραφήν καί ἀνάγνωσιν γράφει ἔπη ὅπως τὰ ὁμηρικά).

- Ἀρχισαν τοὺς Ὀλυμπιακοὺς Ἀγῶνες (776 π.Χ.) μέ τοὺς ὁποίους ἄρχισε καί ἡ πραγματική ἱστορία τῶν Ἑλλήνων!
- β) Ἐρχεται ὁ «ἐρασιτέχνης» καί «μῆ-εἰδικός» Σλῆμαν καί ἀποκαλύπτει τὴν Τροία, τὶς Μυκῆνες καί τὸν Ὁρχομενό, ἀποδεικνύοντας τὴν ἱστορικότητα τῶν ὁμηρικῶν ἐπῶν. Τότε, ἡ ἐπίσημη Ἱστορία ἐξαναγκάσθηκε σέ μία πρώτη ὑποχώρησι. «Συγκατατέθηκε» ὅτι ἡ Ἱστορία τῶν Ἑλλήνων ἄρχισε γύρω, ὄχι στό 800, ἀλλά στό 1400 π.Χ. περιλαμβάνοντας σ' αὐτὴν καί τὸν Τρωϊκὸ Πόλεμο πού ὡς τότε θεωροῦσε «παραμῦθι».
- γ) Ἀκολουθεῖ ὁ ἀποσυμβολισμὸς τῶν χεττιτικῶν πινακίδων. Καί ἀποκαλύπτεται ὅτι οἱ Χετταῖοι αὐτοκράτορες ἤδη ἀπὸ τὸ 1600 π.Χ. ἀλληλογραφοῦσαν μέ τοὺς Ἀχαιοὺς αὐτοκράτορες, ἀποκαλώντας τοὺς «Κυρίους τῶν Ὠκεανῶν» καί ὅτι τὸ κράτος τῶν τελευταίων περιελάμβανε τὴ νότια Ἑλλάδα, τὴν Κρήτη, τὰ νησιά τοῦ νοτίου Αἰγαίου καί τὴ ΝΔ Μ. Ἀσία. Ὅποτε, ἡ ἐπίσημη Ἱστορία ἐξαναγκάζεται σέ δεύτερη ὑποχώρησι, μεταθέτοντας ἀπροθύμως τὴν ἀφετηρίαν τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας στό 1600 π.Χ.⁸⁸
- δ) Τό 1952, οἱ M.Ventris καί J.Chadwick ἀνέγνωσαν τὴν Γραμμικὴ Β καί ἀπεδείχθη ὅτι κατέγραφε τὴν Ἑλληνικὴ, πράγμα πού ὡς τότε ἀπέκλειε κατηγορηματικῶς ἡ συμβατική ἱστοριογραφία. Οἱ Ἰνδοευρωπαϊστὲς ἀναγκάζονται σέ νέα ὑποχώρησι - πᾶνε τώρα πιά πίσω, στό 2000 π.Χ. Τότε λένε «πρέπει» νά κατέβηκαν οἱ ΙΕ στὸν Ἑλληνικὸ χῶρο⁸⁹.

⁸⁸ Βλέπε στό βιβλίό μου "Ποιοὶ ἦσαν..." κεφ. "Οἱ Ἀχαιοί". Εἶναι τὸ γ' στήν σειρά "Οἱ Ρίζες", ἐπανεκδόσις "Πελασγοῦ" 1999.

⁸⁹ Ἐπιμένοντας πεισματικά νά διατηρήσουν τὴν χρονολογία τῆς "καθόδου" τῶν Ἑλλήνων στό 1200 π.Χ. μερικοὶ ἀμφισβητοῦν ὅτι ἡ γλῶσσα τῆς Γραμμικῆς Β εἶναι ἑλληνική!

*Μινώταυρος : Νόμισμα
από τήν Κνωσσό.*

*Παιδί πού τό θυλάζει
από γίδα : Μινωϊκή
σφραγίδα.*

Φεγγαρολατρεία : Μινωϊκός ἐγχάρακτος λίθος.

Μεταξύ αὐτῶν ὁ F.Hampl, ὁ E.Grümach καί ὁ S.Hood, ἀλλά ἀποτελοῦν πλέον, μίαν ὑπό ἐξάλειψιν «αἵρεσιν» μεταξύ τῶν γλωσσολόγων.

ε) αλλά και αυτή η έσχατη γραμμή αμύνης των ΙΕ κλονίζεται συνεχώς. Ήδη αναγκάστηκαν να θεωρούν τους «Προ-Ελληνες» συγγενείς των... Έλλήνων οι όποιοι, κατ'αυτόν τον τρόπο, κατήλθαν στην Έλληνική Χερσόνησο γύρω στο 2000 π.Χ. αλλά ήσαν ήδη παρόντες σ' αυτήν!

- Ήδη ο R. Drews (The Coming of the Greeks, 1988) σαλπίζει νέαν ύποχώρησι: «Τά ἀποτελέσματα της έρευνάς μας μᾶς υπαγόρευσαν τήν μετατόπισιν της χρονολογίας ἀφίξεως τοῦ πρώτου Ἑλληνικοῦ φύλου τριακόσια περίπου χρόνια νωρίτερα, ἀπό τό 1900 δηλ. στό 2200 π.Χ.».

στ) Ἡ ύποχώρησις συνεχίζεται. Ὁ H.Thomas (New Evidence for Dating the Indo-European Dispersal in Europe), ὁ G.Devoto (Origini Indoeuropee - 1962) καί ἄλλοι νεώτεροι έρευνητές δέχθηκαν ὅτι οἱ πρῶτοι ΙΕ ἔφθασαν στήν Θεσσαλία γύρω στό 2500 π.Χ. καί ὅτι τό 1900 π.Χ. ἔφθασε στήν Ἑλλάδα ἕνα δεύτερο κύμα ΙΕ.

- ζ) Ἡ Matija Gimbutas, προϊστοριολόγος, ύποχωρεῖ ἀκόμη περισσότερο: Οἱ ΙΕ ἔφθασαν στήν Ἑλλάδα τό 2800 π.Χ. («Proto-Indo-European Culture» στό συλλογικό ἔργο Indo-Europeans καί ἄλλες μελέτες της τοῦ 1979). Μέ τήν ἀποψίν της τάσσεται καί ὁ γλωσσολόγος F. Adrados (1982).

3. Γιατί;

Στήν πραγματικότητα οἱ συμβατικοί ιστοριογράφοι οὐδέποτε καταδέχθηκαν νά ἀσχοληθοῦν μέ τό ἐρώτημα ΠΑΤΙ μετανάστευσαν οἱ ΙΕ πρός νότον; Μόνον ὁ J.Wiesner καί ὁ M.Diakoff ἐνδιαφέρθηκαν κάπως γι'αυτό.

- Ὁ πρῶτος μᾶς πρόσφερε μία λακωνική φράσι: «τό αἷτιο της μεταναστεύσεώς τους ἴσως πρέπει νά τό ἀναζητήσωμε σέ κλιματικές μεταβολές ἐπὶ τό δυσμενέστερον» (στό Fahren und Reiten). Αὐτό, πρέπει νά συνέβη γύρω στό 2000 π.Χ. Ὅμως οἱ κλιμα-

τολόγοι και άλλοι ειδικοί δέν διεπίστωσαν καμμία τέτοια μεταβολή εκείνην τήν εποχή.

- Ὁ δεύτερος υπέθεσε ὅτι αἰτία «πρέπει νά ἦταν ὁ υπερπληθυσμός» («On the Original Home of the Speakers of IE»). Πράγματι, ὁ υπερπληθυσμός υπῆρξε, μόνον πού σημειώθηκε ὅχι στόν παγωμένο βορρά, ἀλλά στήν εὐκρατη Αἰγαιακή περιοχὴ. Καί ἀπό ἐκεῖ, οἱ Ἕλληνες τοῦ Χάλκεου Γένους ἀπό τήν ε' π.Χ. χιλιετία, ἄρχισαν νά ἀπλώνονται στόν ἀπελευθερούμενον ἀπό τίς συνέπειες τῆς τήξεως τῶν παγετῶνων βορρᾶ⁹⁰.
- η) Ἀργότερα, ὁ H.Gimbutas τοποθετεῖ τήν ἄφιξιν τῶν IE στήν Ἑλλάδα «κάποια στιγμή μεταξύ 2900 καί 2600 π.Χ.» (Primary and Secondary Homeland of the Indo-Europeans).

4. Πόθεν;

Ὡς κοιτίδες τῶν IE προτάθηκαν:

- α) Ἡ Μεσοποταμία, μέ ὁδηγόν τήν ΠΔ ἢ ὁποῖα τοποθετεῖ ἐκεῖ τήν τήν σύγχυσιν τῶν γλωσσῶν (Πύργος τῆς Βαβέλ).
- β) Ἡ Βακτρία (Ἀφγανιστάν) καί γενικῶς ἡ Κεντρικὴ Ἀσία (Παμίρ). Ἀγνωστον γιατί.
- γ) Ἡ περιοχὴ τῶν ἐλῶν Πρίπετ (δυτ. Ρωσία) ἐπειδὴ ἐκεῖ υπάρχουν πολλοὶ λευκοπαθικοὶ (ἀλμπίνοι) καί ὡς γνωστόν (;) οἱ IE ἦσαν... πολὺ λευκοί! (Th. Poesch: Die Arien, 1878)
- δ) Ἡ Θουριγγία (κεντρικὴ Γερμανία). Προτίμησις τοῦ Γερμανοῦ P.Kretschmer. Ὁ ἴδιος εἶναι Γερμανός καί ἀντικαθιστᾷ τό Ἰνδο-Εὐρωπαῖοι μέ τό Ἰνδο-Γερμανοί.
- ε) Ἡ Σκανδιναυία. Ἐπειδὴ ἐκεῖ ζοῦν λευκοί, ξανθοί, γλανομάτηδες!

⁹⁰ Βλέπε στό βιβλίό μου «Ἡ Προϊστοικὴ Ἐξάπλωσις τῶν Αἰγαιῶν».

- στ) Τά παράλια τῆς Βαλτικῆς: ἐπειδὴ οἱ Μυκηναῖοι χρησιμοποιοῦν τό ἤλεκτρον!
- ζ) Τά παράλια τῆς Βορείου Θαλάσσης. Καί πάλιν λόγῳ ἤλεκτρου.
- η) Ἡ νότια Ρωσία: πρότασις τοῦ V.Gordon Childe (The Aryans - 1926). Ἐπειδὴ ἐκεῖ ζοῦσαν ἱππεῖς!
- θ) Οἱ στέππες βορείως τοῦ Εὐξείνου. Γιά τόν ἴδιο λόγο.
- ι) Ἡ Οὐγγαρία μαζί μέ τήν ὑπόλοιπη λεκάνη τῶν Καρπαθίων. Πρότασις τῆς G.Hermes, τοῦ G.Devoto καί τοῦ I.M.Diakonoff, ἐξ' αἰτίας τῆς ἐκεῖ ἀνακαλύψεως τοῦ «Πρωίμου Πολιτισμοῦ τοῦ Δουνάβεως»⁹¹.
- ια) Ἡ περιοχὴ ἀπὸ τὰ Οὐράλια ὡς τήν κεντρικὴ Εὐρώπῃ. Πρότασις συμφιλιοτική τῶν προτάσεων στ', ζ', η', θ', ι'.
- ιβ) Ἡ περιοχὴ νοτίως τοῦ Καυκάσου (Ἀρμενία, Γεωργία, Ἀζερμπαϊτζάν, ΒΔ Περσία, ΒΑ Τουρκία), πρότασις τῶν γλωσσολόγων T.V.Gankrelidge καί V. V. Ivanov μέ δίτομο ἔργο τους τό 1985, περίληψις τοῦ ὁποῖου δημοσιεύθηκε στήν Journal of Indo-European Studies (τεύχη ἀνοιξέως καί θέρους τοῦ 1985). Τήν πρότασιν ἀπέρριψαν ἡ M.Gimbutas καί ὁ I.M.Diakonoff. Ὑποτίθεται ὅτι ἀπὸ αὐτὴν τήν ἀρχικὴ κοιτίδα τους, οἱ ΙΕ χωρίσθηκαν σέ δύο κλάδους: τόν εὐρωπαϊκόν καί τόν προσθασιατικόν. Στόν α' ἀνήκουν Κέλτες, Γερμανοί, Βάλτοι καί Σλαῦοι. Στόν β' Χεττίτες, Ἰνδοί, Ἰρανοί, Ἀρμένιοι, Ἕλληνες. Οἱ τελευταῖοι ἐφθασαν στήν Ἑλλάδα ὄχι ἀπὸ τόν βορρᾶ, ἀλλὰ ἀπὸ τήν Μ. Ἀσία γύρω στό 2000 π.Χ. (τήν ὑπόθεσιν αὐτὴν εἶχε διατυπώσει καί ὁ I.Κορδάτος). Καί πάλιν ἡ ἐμμονὴ ὅτι οἱ Ἕλληνες «πρέπει» ὅπωςδῆποτε νά ἦλθαν ἀπὸ «κάπου». Τήν περίπτωσιν τῆς αὐτοχθονίας τῶν ἀρνοῦνται νά τήν διερευνήσουν, ἀποκλείοντάς τήν ἐκ προοιμίου.

⁹¹ Τήν ἀποψὶ τους μεταφέρει στήν Ἑλλάδα ὁ καθηγητὴς κ. Γ. Μπαμπινιώτης.

1γ) Ὁ I.M.Diakonoff, τόλμησε νά ὑποστηρίξῃ ὅτι ἡ πρωτο-IEκὴ κοιτίς εἶναι πιθανότερο νά ἦταν στό βόρειο τμήμα τῆς Χερσοννήσου τοῦ Αἰμου. Ἐτσι πραγματοποίησε ἓνα σοβαρό βῆμα πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς ἀλήθειας δηλ. τῆς αὐτοχθονίας τῶν κατοίκων αὐτῆς τῆς Χερσοννήσου καὶ τῶν γειτονικῶν τῆς περιοχῶν («On the Original Home of Speakers of IE»).

Τό συμπέρασμα εἶναι αὐτό πού δέχεται ὁ St. Pig-gott, ὅταν δηλώνει ὅτι ἡ ὑπόθεσις γιὰ προέλευσιν τῶν IE ἀπὸ τὴ νότια Ρωσία (ἀλλὰ τό ἴδιο ἰσχύει καὶ γιὰ τὴν ὅλην εἰκασία περί IE) «δέν εἶναι ἀποδείξιμη» καὶ ὅτι «στὴν καλύτερη περίπτωσι μπορεῖ νά ἀποτελεσθῇ μόνον ἀντικείμενον ἐμμέσων συμπερασμάτων ἢ ὑποθέσεων» (The Earliest Wheeled Transport, N.Y. 1983).

Συμπέρασμα

- Κατηγορηματικός εἶναι ὁ C.Renfrew: «Ἡ ἴδια ἡ ἰδέα περί κοιτίδος τῶν IE εἶναι ἐντελῶς ἀστήρικτη. Διότι, μέ βάσιν τίς ὑπάρχουσες ἀρχαιολογικὲς ἐνδείξεις, δέν ἔγιναν, ποτέ στὴν Εὐρώπη, μαζικὲς μεταναστεύσεις» (Bronze Age Millenium).
- Καὶ ὁ Victor Berard: «Πρέπει νά ἀποβάλουμε ὅλη τὴν σαβούρα τῆς θεωρίας περί Ἰνδοευρωπαϊῶν πού ἐπέβαλε στὴν Μεσογειακὴ Μυθολογία καὶ Προϊστορία μίαν γένεσιν ἀναγόμενην στὶς μεταναστεύσεις Ἀρίων πού κοιτίδα τους ἦταν τάχα τὰ ὄροπέδια τῆς Κεντρικῆς Ἀσίας, ἀγνοώντας τὴν Μυθολογία καὶ Προϊστορία τῶν αὐτοχθόνων Ἑλλήνων» («Προέλευσις τῶν Ἀρκαδικῶν λατρευτικῶν μύθων», 1984)

Ἡ ἄτακτη ὑποχώρησις τῶν IE τελειώνει μέ τὴν ἄνευ ὄρων παράδοσίν τους.

5. Πῶς;

Προσπαθώντας νά ξεπεράσουν τὸν κλονισμόν ἀπὸ τὴν κατάρριψιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ περί εἰσαγωγῆς

τοῦ ἵππου στήν Ἑλλάδα, ἀπό τοὺς ΙΕ, ὠρισμένοι δέ-
χθηκαν ἀσμένως τὴν πρότασιν περὶ ὑποΚαυκασίας,
προσθέτοντας ὅτι οἱ ΙΕ ἦλθαν στήν Ἑλλάδα ἀπὸ ἐκεῖ
ὄχι μέ ἄλογα, ἀλλὰ διὰ θαλάσσης, μεταφέροντας μέ
τοὺς στόλους των καὶ τὰ ἄλογα καὶ τὰ ἄρματα τους.
Ἡ εἰκασία «ἴσως φανεῖ παράλογη, ἀλλὰ προφανῶς
αὐτὸ ἀκριβῶς ἐγινε» μᾶς διαβεβαιώνει ἀφ' ὑψηλοῦ,
χωρὶς ἴχνος ἐνδείξεως, ὁ R. Drews, προσθέτοντας: «Τό
γεγονός ὅτι οἱ ΠρωτοΙΕ ἀπὸ τὴν Ἀρμενία θά μπο-
ροῦσαν νά πᾶνε ὅπουδήποτε διὰ θαλάσσης ἀποτελεῖ
ἐκπληξη, νομίζω ὅμως πῶς ὄχι ἀπλῶς δέν ἀποκλείεται
αὐτό, ἀλλὰ εἶναι σίγουρο»! Γιατί; Διότι αὐτὸ λύνει
καὶ τὸ θέμα τῆς ἀφίξεώς τους ἀπὸ τίς Ἰνδίες. Ἡ προ-
έλασίς τους διὰ ξηρᾶς, μέσῳ Ἀφγανιστάν - Ἰνδοκούς -
Πενταποταμίας θά παρουσίαζε τεράστιες δυσχέρειες,
ἐνῶ μέσῳ Μεσοποταμίας - Περσικοῦ Κόλπου - Ἰνδικοῦ
ὠκεανοῦ θά ἦταν εὐκολότερη! Ἔτσι οἱ ΙΕ ἀπὸ ἱππεῖς-
βοσκοὶ τῶν στεππῶν μεταμορφώνονται σέ θαλασσο-
πόρους. Τὰ πάντα ἐπιτρέπονται προκειμένου νά δια-
σωθῇ ἡ εἰκασία γιὰ τὴν ὑπαρξί τους.

Ὅτι οἱ ΙΕ ἦλθαν στήν Ἑλλάδα, διὰ θαλάσσης,
λέγει ὁ Drews, ἀποδεικνύεται καὶ ἀπὸ τὸ ὅτι οἱ Ἕλ-
ληνες τῆς Μυκηναϊκῆς ἐποχῆς ἦσαν σπουδαῖοι θα-
λασσοπόροι. Φυσικὰ γιὰ νά σωθῇ αὐτὸ τὸ ἐπιχείρημα
θά ἔπρεπε προηγουμένως νά ἀποδείξῃ ὅτι οἱ Ἕλληνες
ἦσαν ΙΕ εἰσβολεῖς - πράγμα πού λησμονεῖ νά πράξῃ
προσποιοῦμενος ὅτι τὸ θεωρεῖ αὐτονόητο ὡς εἶδος
ἱστορικοῦ ἀξιώματος. Ἀνάλογες εἰκασίες ἂν καὶ ὄχι
μέ τόσην κατηγορηματικότητα, διετύπωσαν ὁ O. Ize-
merenyi (Indo-Europeans and Semites in the Ancient
Near East στό *Lingua* 13 τοῦ 1964) καὶ οἱ Gamkrelidze -
Ivanov («Migrations»). Οἱ τελευταῖοι ἐπικαλοῦνται
καὶ αὐτὸ πού βαφτίζουν «λεξικὸ ΙΕκῶν ναυτιλιακῶν
ὄρων» μέ τίς λέξεις ἐρῶ, ναῦς, πλέω, μάρι, πού βεβαίως
δέν ἀνήκουν στήν ἀνύπαρκτην ΙΕκὴν ἀλλὰ στήν
ὑπαρκτότατη Ἑλληνική.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ Β ΜΕΡΟΥΣ

Παυσανίας: Ἀρκαδικά Ἀττικά
Ἡρόδοτος: Ἱστορία
Ἀριστοτέλης: Πολιτικά
Ἀπολλόδωρος: Βιβλιοθήκη, Χρονικά
Ὅμηρος: Ἰλιάς, Ὀδύσσεια
Θουκυδίδης: Ἱστορία
Πίνδαρος: Πυθιονίκης
Στράβων: Γεωγραφικά
Διόδωρος: Ἱστορική Βιβλιοθήκη
Πολύβιος: Ἱστορία
Ἀρριανός: Ἀλεξάνδρου Ἀνάβασις

Angel L.J.: A racial analysis of the ancient Greeks 1944
Baldi, Philip: An Introduction to the IE Languages - Sout.
Illinois Un. 1983
Bartonek, Antonin: The Place of the Dorians in the Late
Helladic World στό συλλογικό «Bronze
Age Migrations» Crossland & Birchall
Beloch K.J.: Griechische Geschichte - 1924
Bernal M.: Black Athena, Cadmean Letters
Best Jan. & Michael Yadin: The Arrival of Greeks -
Amsterdam - Hakkert - 1973
Blegen Carl, Caskey John, Rawson Marion: Troy,
Princeton Un. 1953
Bosch - Gimpera Pedro: Les IE: problemes archeologi-
ques. Payot 1961
Breasted, James: Ancient Times: A History of the Early
World, Boston 1916
Carleton C: Race of Europe 1939
Chadwick, John: The Greek Dialekts and Greek Pre-
History - Greece and Rome 3 - 1956,
- Who were the Dorians? στό Parola del
Passato 31-1976

- Caskey, John: Greece in the Early Bronze Age (στό Cambridge Ancient History- 1970)
- Childe, Gordon: The Aryans N.Y. Knopf, 1926
- Όμηρος καί Βίβλος
- Curtius, Ernst: The History of Greece - N.Y. 1876
- Graves R: Ηρακλῆς ὁ συνταξιιδιώτης μου.
- Charles P.R.: Recherches Anthropologiques en Grèce - 1911
- Crouwel J: -The Arrival of the Greeks
-Wheeled Vehicles - 1968
-Chariots in Bronze Age Greece-Amsterdam Allard Pierson Museum - 1981
- Devoto G: Origini Indoeuropee, Florence - Sansoni, 1962
- Drews R: The Coming of Greeks, 1988
- Diakonoff M.I: - Die Arrier in Vorden Orient, Ende eines Mythos 1972 στό Orientalia 41-1972
-On the Original Home of Speakers of Indo-European στό Jour IE Studies 13 - 1985
- Desborough V: The Last Myceneans and their Successors
- Oxf. Un. 1964
- The Greek Dark Ages - N.Y. St. Martin's 1972
- Debeleque E: Le Cheval dans l'Iliade - 1951
- Finley I.M.: Early Greece: The Bronze and Archaic Ages - N.Y. Norton 1981
- Furst MC: Zur Anthropologie des prahistorischen Griechen in Argolis -1930
- Leaf W: Homer and History
- Lejeune M.: La Civilisation mycenienne et la guerre (στό Problemes de la guerre en Grece ancienne, έκδ. J.P. Vernant - 1968)
- James G: The Stolen Legacy - Egyptian cultural achievements stolen by the Greeks
- Gimbutas, Marija: Primary and Secondary Homeland of the IE (στό Jour of IE Studies 13 - 1985)
- Proto IE Culture στό συλ. IE and IEs έκδ. Cardona

- Gamkrelidze T.V. and V.V. Ivanov: The Migrations of Tribes Speaking IE Dialects, *στό στό Jour of IE Studies* 13 - 1985
 -The Problem of the Original Homeland of the Speakers of IE Languages *στό JIES* 13 - 1985
- Coetze Alf: Warfare in Asia Minor - 1963
- Grumach, E: The Coming of the Greeks *στό Bulletin of the John Rylands Library*, 51 - 1968-69
- Kretschmer P: Einleitung in die Geschichte der griechischen Sprache - 1986
- Haley, S.B. and Carl Blegen: The Coming of the Greeks *στό Am. Journ. Of Arch.* 32 - 1928
- Hewrtley A. W. : Prehistoric Macedonia 1939
- Hirt H: Die Indogermanen
- Hermes G: Μελέτες *στό Anthropos* 30,31,32 - 1935,36,37
- Hood, Sinclair: The Home of the Heroes: The Aegean before the Greeks, London - Thames and Hudson - 1967
- Howell J.R.: The Origins of the Middle Helladic Culture (*στό συλ. Bronze Age Migrations in the Aegean*)
- Hooker, J.T.: Mycenaean Greece, London - Routledge & Kegan, 1976
 -New Reflections on the Dorian Invasion *στό Klio* 61-1979
- Kitto H.: The Greeks
- Mallory, J.P. A Short History of the IE Problem *στό JIES* 9-1981
- Meillet A.: Aperçue d'une histoire de la langue greque
- Mellaart, James: The chalcolithic and Early Bronze Ages in the Near East and Anatolia - 1966,
 -Anatolia and the IE *στό JIES* 9 - 1981
 -The End, of the Bronze Age in Anatolia and the Aegean (*στό AJA* 62 - 1958)
- Meyer, Edward: Geschichte des Altertums, Stuttgart Gotta, 1913

- Muhly J: The First Arrival of IE Elements in Greece
 Mylonas G: - The Luvian Invasions of Greece στο Hesperia.
 31 - 1962
 - Mycenae and the Mycenaean Age - 1966
 - The Figured Mycenaean Stelai στο Am.
 Jour of Arch. 55 - 1951
- Murray, Gilbert: The Rise of the Greek Epic - Oxf. Un.
 1934
- Myres: Who were the Greeks - 1930
 - Mycenae - London - Methuen - 1933
- Nilsson Martin: - Homer and Minoan - Mycenaean -
 Religion - 1927
- Πουλιανός, Άρης: Η Προέλευση τῶν Ἑλλήνων
- Piggot Stuart: The Earliest Wheeled Transport - Ithaca,
 N.Y. Cornell Un. 1983
- Renfrew Colin: Bronze Age Millennium
 "L'énigme Indo-Européenne", Flammarion,
 Paris" 1994.
- Ridgeway W: The Early Age of Greece - 1901
- Risch, Ernst: Les differences dialectales dans le
 mycénien - Cambr. Un. 1966
- Rutter: The Gray - Burnished Pottery στο Hesperia 52 -
 1983
- Royen, R.A. van, and B.H. Isaak: The Arrival of the
 Greeks - Amsterdam: Gruner, 1979
- Sergi G.: L'origine dei popoli Europei
 Σακελλαρίου: Οι Πρωτοέλληνες, έκδ. Αθ. 1980
- Schachermeyr, Fritz: Streitwagen und Streitwagenbild
 im Alten Orient und bei den mykenischen
 Griechen στο Anthropos 46 - 1954
- Snodgrass, A.M.: The Dark Age of Greece, Edinburgh
 1971
- Soesbergens, Peter van: The Coming of the Dorians, στο
 Kadmos 20 - 1981
- Szemerényi, Oswald: Structuralism and Substratum
 - Ies and Semites in the Ancient Near East
 στο Lingua 13 - 1964

- Thomson G.: - Η Αρχαία Ελληνική Κοινωνία
- Τό Προϊστορικό Αἶγαῖο, 1949
- Taylor, Isaak: The Origin of the Aryans - N.Y.
Humboldt - 1890
- Thomas H.: New Evidence for Dating the IE Dispersal in
Europe
- Tsountas Chr. And J.I Manatt: The Mycenaean Age -
London - Macmilan - 1897
- Vermeule, Emily: Greece in the Bronze Age - Chicago
Un. - 1964
- Vindeken van: La Pelasgique - Essai sur une langue IE
prehellenique - 1959
- Will, Edward: Doriens et Ioniens - Paris - Les Belles
Lettres, 1956
- Wyatt F.W.: Greek Dialectology and Greek Prehistory -
The Indo- Europeanization of Greece

Περιοδικά
American Journal of Archaeology
Anthropos
Klio
Hesperia
Kadmos
Lingua
Journal of Indo-European Studies
Δαυλός

Τό βιβλίο αυτό είναι ή ΠΑΓΚΟΣΜΙΩΣ πρώτη πλήρης άνατροπή του «Ίνδοευρωπαϊσμού».

Μέ στοιχεΐα ιστορικά, γεωγραφικά, γεωλογικά, άνθρωπολογικά, άρχαιολογικά, γλωσσολογικά, έξηγεΐ γιατί δέν ύπήρξαν «Ίνδοευρωπαΐοι», γιατί οί Έλληνες είναι γηγενής λαός, άφοϋ ή Αίγις ύπήρξε χϋρος άνθρωπογενέσεως, όπου διαμορφώθηκε ό Άριος κλάδος της Λευκής Φυλής.

Θά διαβάσετε γιά τήν Αίγιδα, τήν γέννησι τοϋ λευκοϋ άνθρώπου, τήν έξάπλωσι τών Αίγαίων στήν Εϋρώπη καί στήν Προσθασία. Θά βρεΐτε στοιχεΐα γιά τό ότι δέν ύπήρξαν Προ-Έλληνες, αλλά μόνον Πρωτο-Έλληνες.

Μέ βάσι τά πιό πρόσφατα πορίσματα όλων τών έπιστημών άποδεικνύεται ότι: Στόν έλλαδικό χϋρο ύπάρχει άνθρωπολογικόν συνεχές. Ότι όλες οί δήθεν «Ίνδοευρωπαϊκές» γλώσσες είναι διάλεκτοι της Έλληνικής παμμήτορος γλώσσας. Ότι οϋδέποτε διεκόπη ή ιστορική συνέχεια τοϋ Έλληνισμού. Ότι δέν ύπάρχουν «Ίνδοευρωπαϊκά» τοπωνύμια. Ότι οϋδέποτε κάποιοι ξένοι έφεραν έδϋ τό άλογο, τό άρμα, τό σίδερο, όποιαδήποτε πολιτιστικά στοιχεΐα.

Έπίσης, θά μάθετε γιά τίς πιό σύγχρονες μεταμφιέσεις τοϋ «Ίνδοευρωπαϊσμού» πού είναι ό Νεοφοινικισμός, ή Δουνάβια-Θρακική θεωρία καί ή παραλλαγή της Σαχάρας.

Αϋτά πού θά βρεΐτε σέ τοϋτο τό βιβλίο δέν ύπάρχουν παγκοσμίως, σέ κανένα άλλο.